

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1999-2000

7 april 2000

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)

A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	Blz.
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	899
Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	901
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	924
Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden	928
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	938
Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	949
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	957
Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	998
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media	1020
B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	1024
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	1026
Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden	1035
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	1036

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)	
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	1043
III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)	
Nihil	
REGISTER	1045

**1. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

**A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de
reglementaire termijn**

PATRICK DEWAEL

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN,
BEGROTING, BUITENLANDS BELEID
EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

**Vraag nr. 49
van 1 februari 2000
van de heer PAUL VAN GREMBERGEN**

Studieopdrachten Vlaamse overheid – ACV

In De Standaard van 27 januari jongstleden ("ACV verschuift van vakbond naar dienstenorganisatie") wordt zonder nadere specificatie vermeld dat de Vlaamse overheid projectmedewerkers voor speciale studieopdrachten inzet, waarbij wordt geïnsinueerd dat deze projectmedewerkers door het ACV (Algemeen Christelijk Vakverbond) worden aangesteld, of dat er terzake alleszins een sterke band bestaat tussen het ACV en de Vlaamse overheid.

1. Kan de minister-president verduidelijken wat in deze de precieze link is tussen het ACV enerzijds en de Vlaamse overheid anderzijds? Op basis van welke overwegingen bestaat hier, eventueel, een "band" tussen het ACV en de Vlaamse overheid?
2. Over welke speciale studieopdrachten gaat het precies?
3. Hoeveel studiemedewerkers zijn hierbij respectievelijk betrokken?
4. Bestaan gelijkaardige verbanden ook tussen andere organisaties en de Vlaamse overheid?

Zo ja, kan daarvan dan ook een gelijkaardig overzicht worden gegeven?

5. Hoe beoordeelt de minister-president, in algemene termen, deze eventuele verwevenheid?

Antwoord

In het artikel van De Standaard van 27 januari jongstleden ("ACV verschuift van vakbond naar dienstenorganisatie") wordt beschreven dat het ACV 1.700 personeelsleden inzet ter ondersteuning van zijn vakbondswerking. Daarin zouden, zo suggereert De Standaard, de "projectmedewerkers voor speciale studieopdrachten van de Vlaamse overheid" niet zijn meegerekend.

Op de vragen die de Vlaamse volksvertegenwoordiger hieromtrent stelt, kan ik antwoorden dat er bij de Vlaamse overheid als dusdanig geen studieopdrachten bekend zijn waarbij ACV-projectmedewerkers betrokken zouden zijn. Er kan terzake dus niet van een sterke band of verwevenheid tussen het ACV en de Vlaamse overheid worden gesproken. Dit blijkt uit een rondvraag bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, in mijn opdracht uitgevoerd.

Het spreekt vanzelf dat vakbonden, net als andere Vlaamse organisaties, kandidaat kunnen zijn voor projecten die worden opgezet in het kader van bijvoorbeeld de samenwerkingsprogramma's voor Centraal- en Oost-Europa of voor Zuid-Afrika. In de praktijk zijn er effectief door de Vlaamse overheid financieel ondersteunde projecten waar personeelsleden van de vakbonden bij betrokken zijn. Het gaat hier dan echter niet om studieopdrachten, maar om projecten voor de vorming en uitbouw van werknemersorganisaties in deze landen, het opstarten van regionale mutualiteiten, of projecten die de ontwikkeling van plaatselijke sociale overlegstructuren ten goede komen.

**Vraag nr. 55
van 22 februari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Doelstelling 2-gebieden – Overleg en consultatie

De richtlijnen van de Europese Commissie met betrekking tot het partnerschap bij het opstellen van programma's voor de erkende doelstelling 2-gebieden bepalen dat dit in overleg met alle betrokken partners moet gebeuren. Hiertoe moet "een zo breed mogelijk overleg en consultatie gebeuren".

1. Hoe zijn deze richtlijnen concreet uitgewerkt op Vlaams niveau ? Zijn er minimumvereisten bepaald inzake overleg en consultatie ?

Die begrippen lijken alleszins in te houden dat verder dient te worden gegaan dan louter mededeling van een uitgewerkt voorstel.

2. Gaat men daarbij tot het betrekken van de provincieraad, de gemeente- en OCMW-raad, voor programma's die slaan op hun eigen provincie of gemeente ?

Antwoord

1. Bij beslissing van de Vlaamse regering van 3 december 1999 werden de provinciebesturen aangesteld als gedeeltelijke inhoudelijke beheersautoriteit voor het opstellen van de programmering en het beheer van de projecten in het kader van de gebiedsgerichte Europese programma's 2000-2006 die op hun grondgebied worden uitgevoerd. Uitzondering hierop vormen de doelstelling 2-programma's voor de stedelijke gebieden Gent en Antwerpen, waarvoor de betrokken stadsbesturen zelf als beheersautoriteit zullen optreden.

Ter verdere concretisering van deze opdrachtverlening wordt met elk van de provinciebesturen en beide stadsbesturen een beheersovereenkomst afgesloten. Daarin wordt er onder meer op gewezen dat de opstelling en uitvoering van de programmeringsdocumenten – conform de richtlijnen van de Europese Commissie – het voorwerp dienen uit te maken van een zo breed mogelijk overleg met alle relevante betrokken partners in de regio. Tevens wordt, ter ondersteuning van de uitvoering van het programma, in technische werkgroepen met betrekking tot specifieke belangrijke domeinen (afhankelijk van het programma) voorzien waarbij de levende krachten uit de regio (gemeentebesturen, streekplatformen, sociaal-economische organisaties, subregionale tewerkstellingscomités, milieubeweging, ...) worden betrokken. Wat de gemeentebesturen betreft, zullen tevens een aantal vertegenwoordigers zitting hebben in de managementcomités, bevoegd voor de beoordeling van de concrete projectvoorstellen.

2. In de beheersovereenkomsten wordt tevens gestipuleerd dat de provincieraad (of de gemeenteraad in het geval van Gent en Antwerpen) dient te worden betrokken bij een aantal beslissingen, waaronder het aanstellen van afgevaar-

digden voor het managementcomité en de goedkeuring van het programmeringsdocument alvorens dit wordt voorgelegd aan de Vlaamse regering. Wat beide steden betreft, is ook in een regelmatige terugkoppeling voorzien naar het betrokken provinciebestuur.

Vraag nr. 59 van 3 maart 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

11 juli – Vakantiedag

In de loop van 1996 beloofde toenmalig minister-president Luc Van den Brande dat door de Vlaamse regering het probleem van de toekenning van een dag vakantie vanwege de werkgevers aan hun personeel op de nationale feestdag van 11 juli ter bespreking zou worden voorgelegd aan het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (schriftelijke vraag nr. 24 van 27 september 1995 van de heer Didier Ramoudt ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 6 van 22 januari 1996, blz. 302).

Kan de minister medelen of dit inderdaad is gebeurd en welk gevolg er eventueel aan dit dossier werd gegeven ?

Toenmalig minister-president Luc Van den Brande verzekerde ook dat de Vlaamse bedrijven meermaals door de Vlaamse regering werden verzocht om hun werknemers op de Vlaamse feestdag een dag vakantie toe te staan.

Heeft de nieuwe regering in dat verband al iets ondernomen ?

Antwoord

In het arbeidsrecht moet een onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds de wettelijke feestdagen en anderzijds de regionale feestdagen.

De wettelijke feestdagen worden krachtens de zogenaamde Feestdagenwet van 4 januari 1974 vastgesteld door de Koning. De Koning bepaalt de data van de feestdagen, hetzij door algemene bepalingen, hetzij door bijzondere bepalingen voor sommige bedrijfstakken of categorieën van werknemers.

Bij het koninklijk besluit van 18 april 1974 werden tien wettelijke feestdagen vastgesteld. Vermits het vaststellen van wettelijke feestdagen onmiskenbaar

deel uitmaakt van het arbeidsrecht, behoort deze materie op grond van artikel 6, VI, laatste lid, 12° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, tot de federale bevoegdheden. De Vlaamse overheid kan aan deze lijst van tien wettelijke feestdagen geen bijkomende feestdag toevoegen.

Naast de wettelijke feestdagen zijn er de zogenaamde regionale feestdagen. Deze feestdagen worden decretaal vastgelegd. Het gaat om 11 juli voor Vlaanderen, 27 september voor Wallonië en 15 november voor de Duitstalige Gemeenschap. Het decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap bepaalt dat 11 juli de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap is. Dit decreet strekt er enkel toe aan de beoogde datum een feestelijk karakter toe te kennen. Dit decreet bepaalt niet dat 11 juli voor de werknemers een vrije dag dient te zijn. Zoals hierboven gezegd, valt dit trouwens buiten de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Wel hebben een aantal paritaire comités bij CAO (collectieve arbeidsovereenkomst) voor hun sector de regionale feestdag tot vrije dag omgevormd, met behoud van loon. Voor een overzicht van de verschillende sectoren verwijs ik naar het antwoord op de parlementaire vraag gesteld door de heer Van Hooland op 24 mei 1993 (Bulletin van Vragen en Antwoorden Senaat, nr. 64 van 13 juli 1993, blz. 3.241).

In de sectoren waar 11 juli een vakantiedag is met behoud van loon, is dit door de werkgevers toegestaan op vrijwillige basis en heeft dit uiteraard heel wat financiële repercussies langs werkgeverszijde. Dit betekent evenwel niet dat in deze sectoren de regionale feestdagen het statuut van wettelijke feestdag krijgen.

Uit nazicht van de notulen van het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (Vesoc) blijkt dat het voorwerp van deze vraag nog niet formeel werd geagendeerd. Wel kan het zijn dat deze problematiek in de rand van de vergaderingen werd besproken. Het is wel zo dat het Vesoc evenmin als de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is om 11 juli in Vlaanderen uit te roepen tot wettelijke feestdag. Het besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité bepaalt immers in artikel 2 dat het Vesoc overleg kan plegen over alle beleidsaangelegenheden die een sociaal-economische dimensie hebben en die krachtens de bijzondere wet tot hervorming der instellingen hetzij behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Ge-

meenschap, hetzij het akkoord, het advies of de betrokkenheid van de Vlaamse regering vereisen.

Ik wil evenwel dit probleem bespreken op het Vesoc, weliswaar wetende dat het de werkgevers zijn die uiteindelijk de beslissing moeten nemen om per sector door het afsluiten van CAO's op 11 juli aan de werknemers een vrije dag toe te staan met behoud van loon. De Vlaamse regering heeft geen enkele bevoegdheid om dit op te leggen.

STEVE STEVAERT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT,
OPENBARE WERKEN EN ENERGIE

Vraag nr. 183
van 4 februari 2000
van mevrouw VEERLE DECLERCQ

Wegenwerken Brugge-Zuid – Planning

De zuidelijke ontsluiting van Brugge wordt genoemd bij de optimaliseringswerken van de N31, de expresweg van Kortrijk naar Zeebrugge.

Zij zou worden gerealiseerd door een verkeerswisselaar te bouwen ter hoogte van de Chartreuseweg, om zo het verkeer door de Heidelbergstraat te leiden, deze te verlengen en te laten aansluiten met de Vaartdijkstraat.

1. Komt er inderdaad een nieuw tracé tussen het kruispunt Spoorwegstraat en Heidelbergstraat en de Vaartdijkstraat ?
2. Zijn er plannen om de vaart Brugge-Gent van een nieuwe kruising te voorzien ter hoogte van Ten Briele ?
3. Wat is de bedoeling m.b.t. de fietsontsluiting ? Wordt er een veilige fietsdoorsteek gecreëerd ter hoogte van het kruispunt Spoorwegstraat en Heidelbergstraat ?
4. Wat zijn de plannen voor de Heidelbergstraat ?
5. Is er overleg met Brugge en omliggende gemeenten ?

6. Wat is de huidige stand van zaken en de verdere planning m.b.t. bovenvermelde werken ?

Antwoord

Aansluitend op de studie omtrent de omvorming van de gewestweg N31 tot primaire weg I is een werkgroep geïnstalleerd die als opdracht had een oplossing te zoeken voor de zuidelijke ontsluiting van Brugge. Deze werkgroep kwam viermaal bijeen, een laatste keer op 6 september 1999. In de werkgroep waren, naast de diensten van het Vlaams Gewest (de administratie Wegen en Verkeer en de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen) ook de provinciale technische dienst, de stad Brugge en de gemeenten Oostkamp en Zedelgem vertegenwoordigd.

Op de laatste vergadering werd het voorstel gedaan om een nieuw tracé te zoeken vanuit de Vaartdijkstraat – aan te passen tot een 2 x 1 weg met fietsstroken, langs / over de werkplaats van de NMBS, over de vijver, tweemaal onder de sporen en zo naar de Heidelbergstraat, met aansluiting op de N31 via de Chartreuseweg. Deze weg wordt gezien als een invalsweg van een lager niveau dan de Bevrijdingslaan (N351) en de Koning Albertlaan (N397), dus als een stadslaan.

Na de laatste vergadering van 6 september 1999 is de werkgroep niet meer samengekomen. Het nieuwe voorstel voor de zuidelijke ontsluiting zal worden hernomen in het mobiliteitsplan Brugge, dat momenteel in opmaak is en waarbij deze nieuwe stedelijke ontsluitingsweg in zijn ruimere context zal worden gesitueerd.

Gelet op het stedelijk karakter van deze weg, zal het Vlaams Gewest evenwel niet instaan voor de aanleg van deze infrastructuur. Het Vlaams Gewest zal prioritair aandacht besteden aan de ombouw van de N31 op het grondgebied van Brugge.

Vraag nr. 187
van 7 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

N382 Waregem – Spoorvorming

Bij regenweer is de spoorvorming op de N382 opvallend, meer bepaald aan kilometerpaal 12 op het grondgebied van Waregem (richting E17). Deze spoorvorming is zelfs ronduit gevaarlijk.

1. In welke mate zijn er werkzaamheden in het vooruitzicht gesteld om die spoorvorming weg te werken ?

2. Welke middelen zijn hiervoor uitgetrokken en wat is de geraamde kostprijs ?

Antwoord

Bij nazicht ter plaatse blijkt dat er geen spoorvorming is ter hoogte van kilometerpunt 12,000. Er is wel spoorvorming tussen kmpt. 9,700 en kmpt. 9,900 – rechterkant ter hoogte van het kruispunt met de Jozef Duthoystraat.

Op 10 december 1999 werd door de verantwoordelijke wegenwachter van het wegendistrict een voorstel ingediend om de rechtse rijstrook tussen kmpt. 9,700 en kmpt. 9,900 af te frezen en een nieuwe top-laag aan te leggen. Dergelijke werken van geringe omvang worden in de regel uitgevoerd in het kader van de lopende onderhoudspacht.

Er moet echter rekening worden gehouden met de prioriteit van de verschillende uit te voeren herstellingswerken en met het nog beschikbare budget op de lopende onderhoudspacht.

Voor dergelijke kleine werken wordt, gelet op hun omvang, geen voorafgaandelijke kostprijsraming opgemaakt. De afrekening gebeurt na uitvoering van de werken op grond van de uitgevoerde hoeveelheden en de eenheidsprijzen van de aanneming. Deze werkwijze is eigen aan de zogenaamde "voorraadaannemingen".

Vraag nr. 188
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim

Zie :
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport
Vraag nr. 68
van 9 februari 2000
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 1002

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van

Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 189
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Zwarte punten – Kortrijk-Roeselare-Tielt

Waken over de verkeersveiligheid is een blijvende en belangrijke verantwoordelijkheid voor de overheid.

Een zwart punt is een plaats, kruispunt, of wegvak met een lengte van 100 meter op een gewestweg waar er zich gedurende een periode van twaalf maanden minstens drie verkeersongevallen met lichamelijke letsels voordeden.

De analyse van deze zwarte punten en met name van de oorzaken van de ongevallen is hierbij belangrijk.

1. Kan de minister vice-president een overzicht geven van de zwarte punten in de arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Tielt voor 1998 en 1999 ?
2. Bij hoeveel en welke ongevallen waren autobestuurders, bestuurders van motorrijwielen, fietsers en/of voetgangers betrokken ?
3. Wat waren de belangrijkste oorzaken van deze ongevallen en met welke frequentie ?
4. Welke specifieke acties en/of verkeersingrepen zijn er gebeurd of gepland om deze ongevallen te voorkomen ? Graag een duidelijke omschrijving van de werkzaamheden per vermeld zwart punt.

Antwoord

Door mijn voorganger, de heer Eddy Baldewijns, werd de aanzet gegeven om op basis van een onderbouwde behoefteanalyse een indicatief driejarenprogramma op te maken. Daarom werd de definitie van een zwart punt aangepast en werd voor de opmaak van het investeringsprogramma de kwalificatie "gevaarlijk punt" gebruikt. De redenen hiervoor werden toegelicht bij de presentatie van de objectieve behoefteanalyse in de Commissie voor Openbare Werken.

Een "gevaarlijk punt" is een plaats waar in de laatste drie jaar drie of meer ongevallen gebeurd zijn

en waarvoor de prioriteitswaarde, berekend volgens de hierna vermelde formule, minstens 15 bedraagt.

Een "gevaarlijk wegvak" is een zone van 1 km lengte waarbij de prioriteitswaarde, volgens de hierna vermelde formule, groter is dan 70 of het aantal ongevallen groter dan of gelijk aan 20 gedurende de laatste drie jaar.

De formule is $P = X + 3Y + 5Z$, waarbij P = prioriteitswaarde, X = aantal lichtgewonden, Y = aantal zwaargewonden en Z = aantal dodelijke slachtoffers.

De laatste behoefteanalyse werd opgemaakt op basis van de ongevallen die gebeuren in de periode 1994-1996 en volgens de bovenvermelde formule. Door de bekende problemen in verband met de lokalisatie van de ongevallen op de NIS-listings (Nationaal Instituut voor de Statistiek), heb ik opdracht gegeven om op de NIS-gegevens uit de periode 1996-1999 een lokalisatieanalyse uit te voeren op basis van het Geografisch Informatiesysteem (GIS). Deze opdracht werd gegeven aan de provinciale overheden, die elk voor hun provincie deze analyse zullen uitvoeren. De resultaten zullen beschikbaar zijn in februari 2001.

De huidige gehanteerde lijst uit de behoefteanalyse bevat 11 kruispunten in de regio voor de periode 1994-1996.

1. De volledige ongevallenlijst voor 1999 werd door het NIS nog niet beschikbaar gesteld. De NIS-lijst van de kilometerpunten op gewestwegen met een ongevallenprioriteitswaarde groter dan of gelijk aan 5 voor 1998 is ter beschikking **als bijlage**. In deze lijst werd reeds rekening gehouden met een aantal onnauwkeurige lokalisaties.
2. Op de plaatsen vermeld op de in punt 1 bedoelde lijst "XX – kmp op nr. wegen regio KO-RO-TI met aantal ongevallen en prioriteit ≥ 5 " vielen volgende slachtoffers (achtereenvolgens : doden, zwaargewonden en lichtgewonden) :

	D	ZG	LG
voetgangers	3	5	2
fietsers	2	4	21
bromfietsers	2	7	49
motorfietsers	1	15	11
autobestuurders	84	216	598

3. De belangrijkste oorzaken kunnen op basis van deze eerste analyse niet worden gegeven.

Dergelijk onderzoek kan slechts worden uitgevoerd in samenwerking met politie en rijkswacht, waarbij de ongevallenschetsen dienen te worden geraadpleegd. Dit neemt zeer veel tijd in beslag en wordt slechts uitgevoerd bij de beslissing om de heraanleg van een kruispunt op te nemen in een investeringsprogramma.

Op basis van de objectieve behoeftanalyse wordt er beslist waar er prioritair ingrepen dienen te gebeuren. Wat er juist moet worden gedaan, wordt concreet ingevuld bij de uitwerking van het project.

4. Voor de geplande acties verwijs ik naar het indicatief meerjarenprogramma dat jaarlijks aan het Vlaams Parlement wordt meegedeeld.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 190
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

N43 Waregem-Kortrijk – Onderhoud fietspad

Het fietspad van de N43 tussen Sint-Eloois-Vijve en Kortrijk verkeert in slechte staat. Het ligt er over kilometers oneffen en verzakt bij. Ook verandert de wegbedekking nagenoeg om de twintig meter.

Deze toestand is voor fietsers zeer gevaarlijk, zeker als men bedenkt dat de N43 een zeer drukke weg is, waar heel wat zwaar verkeer passeert.

In 1997 heeft de werkgroep HOOP (Homogene Organisatie- en Ontwikkelingsplannen) de fietspaden in Vlaanderen geïnspecteerd.

1. Wat waren de bevindingen en besluiten van deze inspectie in verband met dit fietspad tussen Sint-Eloois-Vijve en Kortrijk ?
2. Werd er reeds onderzoek gedaan omtrent de intensiteit van het fietsverkeer op dit fietspad ? Zo ja, wat is het resultaat van dit onderzoek ?
3. Kan de minister vice-president een geactualiseerde en concrete planning meedelen omtrent

de uit te voeren noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden, samen met een nadere omschrijving van de geplande werken tussen Sint-Eloois-Vijve en Kortrijk ?

Antwoord

Het fietspad werd begin september 1996 geïnspecteerd. In het totaal werd 18,860 km gecontroleerd en hiervan was er 3,070 km in slechte staat. In 1998 werden er aan de hand van het inspectieverslag van september 1996 lokale herstellingen uitgevoerd. In 1999 werden in het kader van de onderhoudsaanneming in St.-Eloois-Vijve in Desselgem, tussen km 29,950 en km 32,580, verschillende vakken volledig vernieuwd.

Momenteel zijn er twee aannemingen (met sociale clausule) lopende waarin de volledige vernieuwing is opgenomen van de fietspaden (zowel links als rechts) tussen de ring van Kortrijk en het centrum van Harelbeke.

De eerste aanneming is momenteel in uitvoering en de aanvang van de tweede is gepland voor 1 april 2000.

Het Vlaams Gewest levert dus de nodige inspanningen opdat de fietspaden langs de drukke N43 opnieuw in goede staat worden gebracht.

Vraag nr. 191
van 9 februari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

N79 Maastrichtersteenweg Tongeren – Verkeersveiligheid (2)

De verkeersproblemen op de Maastrichtersteenweg in Tongeren vergroten met de dag. Niet alleen zijn er meer en meer bedrijven operationeel in de industriezone Tongeren-Oost, ook de herinrichting ter hoogte van het kruispunt Viséweg in Berg vergroot de problemen.

Wachttijden van meer dan tien minuten aan dit kleine kruispunt, gevaarlijke manoeuvres om de auto's te ontwijken die staan te wachten om af te slaan, zijn legio. De op het wegdek getekende fietsstroken liggen er verlaten bij : niet alleen zijn ze te smal, maar door de drukte rond het kruispunt is het voor fietsers en voetgangers nog onveiliger geworden. Actiecomités van buurtbewoners worden opgericht.

De minister vice-president antwoordde op mijn schriftelijke vraag nr. 54 van 3 november 1999 dat er verlichte kegels zouden komen en dat hij de toestand bijkomend zou onderzoeken (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 17 december 1999 – red.*).

1. Wanneer worden de beloofde kegels geplaatst ?
2. Werd er reeds een bijkomend onderzoek gedaan ? Worden de gebruikers van het kruispunt, in casu de bewoners van Mal, Sluizen en Berg, daarbij effectief betrokken ?
3. Werd de plaatsing van verkeerslichten overwogen ?

Antwoord

1. Volgens de mededeling van de afdeling Elektriciteit en Mechanica Antwerpen van de administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten, die instaat voor de uitvoering van deze werken, werd het dienstbevel tot uitvoering aan de betrokken aannemer betekend.
2. Er werd nog geen evaluatie uitgevoerd. Deze zal plaatsvinden enige tijd na het aanbrengen van de inwendig verlichte verkeerskegels.

Tot op heden werden, sinds de uitvoering van de renovatiewerken, nog steeds geen klachten ontvangen omtrent verminderde verkeersveiligheid, noch van de burgers, noch van rijkswacht of politie.

Indien na onderzoek mocht blijken dat de verkeersveiligheid toch zou afgenomen zijn, zullen maatregelen worden besproken binnen de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid. Hierop zal ook het stadsbestuur worden uitgenodigd.

Het staat de bewoners van de deelgemeenten van Berg, Sluizen en Mal vrij om hun grieven of eventuele opmerkingen inmiddels ook via de gemeenten te laten kennen.

3. De vraag naar de plaatsing van verkeerslichten werd tot op heden nooit gesteld en werd bijgevolg ook nog niet onderzocht.

Volgens de bevindingen van de administratie Wegen en Verkeer blijkt de verkeersintensiteit op de ondergeschikte takken van het kruispunt

niet te voldoen aan de vigerende criteria inzake het aanbrengen van een driekleurige lichtsignalisatie.

Teneinde hierover uitsluitsel te verkrijgen, heb ik de administratie opgedragen de nodige objectieve gegevens te verzamelen en ze vervolgens te toetsen aan de geldende criteria.

Vraag nr. 192 van 9 februari 2000 van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug

Zie :

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

Vraag nr. 70

van 9 februari 2000

van de heer Carl Decaluwe

Blz. 1011

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwers, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 193 van 9 februari 2000 van de heer JOHAN DE ROO

Financiële afhandeling werken – Kritiek Rekenhof

Onlangs heeft het Rekenhof nogmaals de structurele problemen aangekaart bij de administratieve en financiële afhandeling van aannemingen van werken door de administraties Waterwegen en Zeewezen en Wegen en Verkeer en door het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF), die leiden tot een betalingsachterstand en aanzienlijke verwijltresten.

Omvangrijke wegenwerken worden gepromoot door het Vlaams Gewest. De werken worden uitgevoerd, maar de gemeenten moeten lang wachten op een financiële vereffening met het Vlaams Gewest. Zo zijn er tal van voorbeelden te noemen.

1. Wat zijn de oorzaken van deze grote betalingsachterstand door deze verschillende administraties binnen het Vlaams Gewest ?
2. Deze betalingsachterstand zorgt voor budgettaire problemen bij vele gemeenten.

Hoe wordt dit probleem aangepakt ?

Zijn er reeds concrete maatregelen uitgewerkt om deze betalingsachterstand weg te werken ?

Zo ja, welke en op welke termijn worden ze uitgevoerd ?

Antwoord

In antwoord op zijn vraag moet ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat er bij de administratie Wegen en Verkeer geen betalingsachterstand is en dat er geen intresten meer verschuldigd zijn voor de periode 1995-1996-1997 (infrastructureel werken).

Bij gecombineerde investeringsdossiers, waarbij de gemeente een deel te haren laste neemt, gebeuren de vastlegging en de betaling van haar deel door de gemeente zelf. Indien hier de betalingsachterstand wordt bedoeld van omvangrijke wegenwerken die worden gepromoot door het Vlaams Gewest en worden uitgevoerd door de gemeente en waarvoor deze laatste een financiële vergoeding ontvangt, dan dient deze vraag te worden gesteld aan mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, bevoegd voor de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer, die deze dossiers beheert.

De administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) heeft bijna geen betalingsachterstand in de afhandeling van haar werkendossiers. De enige achterstand voor AWZ zijn ofwel schadedossiers van overstromingen die niet vooraf gebudgetteerd waren, ofwel verrekeringen waar problemen zijn met de prijsvorming. Wat de AWZ betreft, zijn mij geen budgettaire problemen bekend bij gemeenten door een betalingsachterstand vanwege deze administratie.

In dit verband verwijs ik dan ook opnieuw naar mijn antwoord op de parlementaire vraag nr. 121 van 14 december 1999 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, die betrekking heeft op dezelfde aangelegenheid (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 8 van 18 februari 2000, blz. 588 – red.*).

Vraag nr. 194 van 9 februari 2000 van de heer JOS DE MEYER

Kanaal Gent-Terneuzen – Studie waterpeilverhoging

De administratie Waterwegen en Zeewezen heeft ruim een jaar geleden een studie gegund aan het studiebureau Belgroma/Bravenboer & Scheers voor 2,45 miljoen frank om de impact van een waterpeilverhoging op het Kanaal Gent-Terneuzen te bepalen.

Zoals ik de minister vice-president vroeger reeds meedeelde, zijn de gemeentebesturen en polders en wateringen bijzonder bezorgd mochten deze plannen ooit worden gerealiseerd. Zij vrezen dat eenzelfde waterpeilverhoging zich zou voordoen in de Moervaart, de Stekense Vaart, de Durme. De gevolgen voor de beken en overstorten die uitmonden in deze waterlopen zullen zeer groot zijn. Men vreest dat de risico's voor de lagergelegen aangelanden, ook in sommige dorpen en steden, sterk zullen toenemen.

Op 26 en 27 december 1999 werden historisch hoge waterstanden genoteerd in de Stekense Vaart en de Moervaart (8 cm hoger dan het vorig recordpeil van 14 en 15 september 1998). Bovendien hielden ze ook heel lang aan. Hierdoor werd de globale afwatering binnen de polder Sinaai-Daknam sterk bemoeilijkt. In de omgeving van de monding van de Belselebeek en de Molenbeek leidde dit tot overstromingen in de Leebrugse en Stekense meersen. Ter hoogte van de monding van de Molenbeek werd op 27 december een doorsijpeling in de Stekense Vaart vastgesteld. Door een snel ingrijpen van het bestuur van polders en wateringen kon grotere schade aan het dijklichaam worden vermeden.

1. Zijn de resultaten van de studie inzake de eventuele waterpeilverhoging op het Kanaal Gent-Terneuzen reeds bekend ?

Zo neen, wanneer mogen de resultaten worden verwacht ?

Zo ja, wat zijn de voornaamste conclusies ?

Is het verantwoord dat op deze wijze de haven van Gent toegankelijk wordt voor diepliggende schepen terwijl er veiligheidsproblemen kunnen ontstaan ?

2. Voor wanneer is er overleg gepland met de betrokken steden, gemeenten en polderbesturen ?
3. Wanneer worden de geplande verstevigingswerken met damplanken eindelijk uitgevoerd aan de beide oevers van de Stekense Vaart ? Wat is de timing ? Wat is de kostprijs ?
4. Wanneer worden in de Moervaart de nodige slibruimingingen uitgevoerd ? Wat is de timing ? Wat is de kostprijs ?
5. Zijn er alternatieve afwateringsmogelijkheden bij een constant hoger peil in het Kanaal Gent-Terneuzen ?

N.B. Deze vraag werd, met het oog op deelvraag 3, eveneens gesteld aan mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Gecoördineerd antwoord

1. De studie "waterpeilverhoging" heeft niet tot doel de hoogste waterstanden te verhogen, maar wel werd erin nagegaan of een beperkte verhoging van het laagste bevaarbaar peil in het Kanaal Gent-Terneuzen kan worden gerealiseerd.

Alhoewel de studie uitwijst dat een verhoging van het laagste peil met 10 cm geen meetbare verhoging van de hoogste waterstanden tot gevolg heeft, is er geen sprake van dit minimumpeil zomaar 10 cm te verhogen. Dit kan overigens niet zonder een "peilbesluit" voor het Nederlandse deel van het Kanaal Gent-Terneuzen.

Omdat de effecten van een verhoging van 10 cm van het minimumpeil zo moeilijk meetbaar zijn, heeft men ook een minimumpeilverhoging van 25 cm in het Kanaal Gent-Terneuzen bestudeerd. Hieruit blijkt dat deze wel een beperkte verhoging (± 10 cm) van de hoge waterstanden in Lokeren zou veroorzaken.

Op voorstel van de administratie overweeg ik daarom de bouw van een overlaat, aangevuld met een pompstation, in de dam in Lokeren, zodat het water in de Moervaart gedeeltelijk opnieuw via de Durme kan afwateren. Deze constructie biedt vele voordelen en zal in de toekomst de hoogste waterstanden op de Moervaart en de Stekense Vaart kunnen aftoppen. Op de begroting 2000 van het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) is 25 miljoen ingeschreven voor het ruwbouwgedeelte van deze constructie.

Ondertussen blijft het minimumpeil van het Kanaal Gent-Terneuzen onveranderd. De lichte variaties in de reële peilen blijven afhankelijk van de waterbeheersing aan de sluizen van Terneuzen en de periodes waarin er wordt "gespuid".

2. Zowel het polderbestuur als de stad Lokeren werden reeds in kennis gesteld van de mogelijkheid om de hoge waterstanden af te toppen door een constructie in de dam in Lokeren.

Nu op de begroting ook 25 miljoen frank is ingeschreven, zal opnieuw contact worden genomen met de betrokken instanties.

3. De werken voor de versteviging van de dijken van de Stekense Vaart in opdracht van de afdeling Water van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer zullen uiterlijk op 1 mei 2000 aanvangen.

De kostprijs op basis van de aanbesteding bedraagt 46.143.550 frank (excl. BTW).

4. Om het hydraulisch profiel van de Moervaart te herstellen, zou er tussen Lokeren en de monding in het Zeekanaal een 350.000 m³ baggerspecie moeten worden verwijderd. In de onderhoudsbegroting 2000 (BA 14.05 programma 64.20) zijn de middelen opgenomen om onder meer voor 190.000 m³ baggerwerken uit te voeren op de Moervaart tussen het Kanaal van Stekene en de brug in de John Kennedylaan in Gent.

De werken zullen starten in de loop van de maand april 2000 en voltooid zijn tegen september 2000. Op dat ogenblik zal ook de aanlegplaats van de NV Suikergroep in Moerkerke opnieuw bereikbaar worden voor de commerciële scheepvaart en kan het bedrijf de waterweg opnieuw gebruiken voor transport. Verwacht wordt dat hierdoor een trafiek van een 20.000 ton over de waterweg zal worden gegenereerd.

De kostprijs voor de baggerwerken op de Moervaart bedraagt 96 miljoen, inclusief BTW. De baggerwerken in het opwaartse deel van de Moervaart, tussen het Kanaal van Stekene en Lokeren, zullen pas kunnen worden uitgevoerd na 2003.

Met de huidige op de Moervaart en in het Zeekanaal te baggeren hoeveelheid specie zal de capaciteit van de stortplaats Callemansputte in Zelzate volledig benut zijn. De afdeling Boven-

schelde van de administratie Waterwegen en Zeewezen voert momenteel de studie uit voor het uitbreiden van de stortplaats. Gelet op de termijn van de studie en de termijnen van vergunningen mag worden verwacht dat pas na 2003 opnieuw capaciteit zal beschikbaar komen om verdere baggerwerken uit te voeren op de Moervaart.

5. Deze vraag werd behandeld onder punt 1.

Bij hoge debieten op Leie en Bovenschelde, zoals tijdens de periode tussen kerstdag en nieuwjaar laatstleden, dienen alle evacuatiemogelijkheden optimaal te worden gebruikt om de schade door overstromingen te beperken.

De constructie in Lokeren kan hier een bijkomende hulp zijn.

Vraag nr. 196
van 9 februari 2000
van de heer LUDWIG CALUWE

Zwarte punten – Antwerpen-Mechelen-Turnhout

1. Kan de minister mij een overzicht geven van de "zwarte punten" in de provincie Antwerpen (arrondissementen Antwerpen, Mechelen en Turnhout) voor 1998 en 1999 ?

Bij hoeveel en welke ongevallen waren (lichte) vrachtwagens, autobestuurders, bestuurders van motorrijwielen, fietsers en/of voetgangers betrokken ?

Wat waren de belangrijkste oorzaken van deze ongevallen en volgens welke frequentie ?

2. Welke specifieke acties en/of verkeersingrepen zijn er gebeurd of gepland om dergelijke ongevallen in de toekomst te voorkomen ?

Antwoord

Door mijn voorganger, de heer Eddy Baldewijns, werd de aanzet gegeven om op basis van een onderbouwde behoefteanalyse een indicatief driejarig programma op te maken. Daarom werd de definitie van een zwart punt aangepast en werd voor de opmaak van het investeringsprogramma de kwalificatie "gevaarlijk punt" gebruikt. De redenen hiervoor werden toegelicht bij de presentatie van de objectieve behoefteanalyse in de Commissie voor Openbare Werken.

Een "gevaarlijk punt" is een plaats waar in de laatste drie jaar drie of meer ongevallen gebeurd zijn en waarvoor de prioriteitswaarde, berekend volgens de hierna vermelde formule, minstens 15 bedraagt.

Een "gevaarlijk wegvak" is een zone van 1 km lengte waarbij de prioriteitswaarde, volgens de hierna vermelde formule, groter is dan 70 of het aantal ongevallen groter dan of gelijk aan 20 gedurende de laatste drie jaar.

De formule is $P = X + 3Y + 5Z$, waarbij P = prioriteitswaarde, X = aantal lichtgewonden, Y = aantal zwaargewonden en Z = aantal dodelijke slachtoffers.

De laatste behoefteanalyse werd opgemaakt op basis van de ongevallen die gebeuren in de periode 1994-1996 en volgens de bovenvermelde formule. Door de bekende problemen in verband met de lokalisatie van de ongevallen op de NIS-listings (Nationaal Instituut voor de Statistiek), heb ik opdracht gegeven om op de NIS-gegevens uit de periode 1996-1999 een lokalisatieanalyse uit te voeren op basis van het Geografisch Informatiesysteem (GIS). Deze opdracht werd gegeven aan de provinciale overheden, die elk voor hun provincie deze analyse zullen uitvoeren. De resultaten zullen beschikbaar zijn in februari 2001.

De gegevens die hierna worden verstrekt, zijn dan ook het resultaat van een interne, voorlopige inventarisatie uitgevoerd door de administratie Wegen en Verkeer (AWV) voor het jaar 1998. Het aantal "zwarte punten" per wegendistrict bedraagt :

Wegendistrict	Aantal "zwarte punten"
Antwerpen	72
Brecht	10
Geel	19
Grobbendonk	29
Ruisbroek	39
Vosselaar	17

De belangrijkste oorzaken kunnen op basis van deze inventarisatie niet worden gegeven. Dergelijk onderzoek kan slechts worden uitgevoerd in samenwerking met politie en rijkswacht, waarbij de ongevallenschetsen dienen te worden geraadpleegd. Dit neemt zeer veel tijd in beslag en wordt slechts uitgevoerd bij de beslissing om de heraan-

leg van een kruispunt op te nemen in het investeringsprogramma. Op basis van de objectieve behoefteanalyse wordt er beslist waar er prioritair ingrepen dienen te gebeuren. Wat er juist moet worden gedaan, wordt concreet ingevuld bij de uitwerking van het project.

Voor de geplande acties verwijs ik naar het indicatief meerjarenprogramma dat jaarlijks aan het Vlaams Parlement wordt meegedeeld.

Vraag nr. 197
Van 14 februari 2000
van de heer JAN LAURYS

Waterbeheersing – Demerbekken

Zie :
 Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
 Vraag nr. 112
 van 14 februari 2000
 van de heer Jan Laurys
 Blz. 985

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Vraag nr. 198
van 14 februari 2000
van de heer FELIX STRACKX

Inhaalverbod vrachtwagens – Proeftrajecten

Het proefproject van het Vlaams Gewest met een inhaalverbod voor vrachtwagens op vier snelwegtrajecten met 2x2 rijstroken blijkt een positieve invloed te hebben op de verkeersveiligheid. De snelheid van de vrachtwagens is er gevoelig door gedaald en ook de veiligheidsafstand blijkt beter te worden gerespecteerd.

Zowel een definitieve bestemming van het inhaalverbod op deze specifieke trajecten, als een uitbreiding van het experiment naar andere trajecten liggen dan ook voor de hand.

Graag had ik dan ook van de minister vice-president vernomen op welke van de vier proeftrajecten het inhaalverbod voor vrachtwagens reeds een permanent karakter heeft gekregen en welke nieuwe proeftrajecten er reeds zijn uitgekozen.

Antwoord

Begin 1998 werd, als proef, gedurende de spitsuren een inhaalverbod voor vrachtwagens ingesteld op volgende wegvakken van autosnelwegen met twee rijstroken per rijrichting :

- A1/E19 (Antwerpen-Breda), vak Sint-Job-in-'t Goor-Brasschaat, beide richtingen ;
- A14/E17 (Kortrijk-Gent), vak Kortrijk-Oost-Waregem, richting Gent (deze zone werd later uitgebreid tot Rekkem-Waregem) ;
- A21/E34 (Ranst-Turnhout), vak Ranst-Zoersel, beide richtingen ;
- R4, ring rond Gent, vak Kennedylaan-Heusden, richting Zelzate.

Na evaluatie werd beslist om dit inhaalverbod te behouden en vanaf het voorjaar dit inhaalverbod uit te breiden tot volgende wegvakken :

- E19 vanaf de afsplitsing met de A12 tot Brecht (over de grens met Nederland is er geen inhaalverbod tot Breda) ;
- E34 vanaf E314 tot Turnhout ;
- E313 vanaf Geel-Oost tot aan de aansluiting met de E34 (= einde 2 rijstroken) ;
- E314 vanaf Lummen tot Genk-Noord ;
- E314 vanaf Diest tot Aarschot (= continuïteit met bestaand inhaalverbod op Aarschot-Leuven) ;
- A12 vanaf splitsing met E19 tot aansluiting Liefkenshoektunnel.

Vraag nr. 199
van 14 februari 2000
van de heer PIETER HUYBRECHTS

Brug Kempens Kanaal Herentals – Verkeersveiligheid

In Herentals zorgt de brug over het Kempens Kanaal ('t Saske) voor heel wat problemen bij voetgangers, maar vooral ook bij fietsers. Op schooldagen fietsen zo'n kleine duizend scholieren over deze brug.

Concreet is er – richting Herentals – tussen de sluis en de rijbaan slechts een strook van amper 70 centimeter beschikbaar voor fietsers en voetgangers, wat een levensgevaarlijke situatie veroorzaakt. Aan de andere kant – richting Herenthout – werd zeven jaar geleden een "Baileybrug" als tijdelijke oplossing geïnstalleerd.

De Dienst voor de Scheepvaart heeft laten weten dat hij, in samenspraak met het Vlaams Gewest, naar een oplossing wil zoeken.

Werden reeds initiatieven genomen om dit probleem zo vlug mogelijk te verhelpen en zo ja, welke ?

Antwoord

Een aantal jaren geleden werd, om een oplossing te geven aan de gevaarlijke verkeerssituatie voor fietsers en voetgangers, naast de bestaande brug een Baileybrug aangelegd die uitsluitend voor fietsers en voetgangers dient.

Desondanks moet worden vastgesteld dat vooral op de spitsuren veel fietsers de (beperkte) tijdswinst van de wegbrug verkiezen boven de veiligheid van de Baileybrug.

Beide bruggen zullen in de nabije toekomst door de Dienst voor de Scheepvaart grondig worden geïnspecteerd met het oog op onderhoudswerken. Naar aanleiding van dit onderzoek zal worden nagegaan welke aanpassingen kunnen worden aangebracht om de verkeerssituatie te verbeteren.

Vraag nr. 200
van 14 februari 2000
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Gemeenteplein Mortsel – Veiligheid zebrapaden

Naar aanleiding van een verkeersongeval op de Mechelsesteenweg ter hoogte van het Gemeenteplein in Mortsel, waarbij een jonge moeder om het leven kwam, wil ik tegelijk ook de onveiligheid op de zebrapaden op gewestwegen aanklagen.

Op de Mechelsesteenweg in Mortsel, die het statuut heeft van gewestweg, bevindt zich ter hoogte van het Gemeenteplein een zeer gevaarlijke oversteekplaats. Die werd vooral aangelegd voor de kinderen van de nabijgelegen school. Bij begin en einde van de klassen wordt er echter, om de kinde-

ren veilig naar de overkant te loodsen, toezicht uitgeoefend door de Mortselse politie.

Aan het zebrapad staan geen verkeerslichten en verschillende factoren maken de situatie erg onveilig.

1. Werd er reeds nagegaan of dit zebrapad kan worden beveiligd met verkeerslichten ten behoeve van de overstekende voetgangers en fietsers ?
2. Bestaan er plannen voor een herinrichting van het kruispunt waar Edegemsestraat, Statielei, Antwerpsesteenweg en Mechelsesteenweg samenkomen, om zo ook de veiligheid op de verschillende oversteekplaatsen te vergroten ?
3. Heeft de provinciale auditcommissie al ooit een studie gemaakt over de verkeersonveiligheid voor de zwakke weggebruiker in het Mortselse en zo ja, werden er in het licht daarvan al concrete maatregelen genomen ?
4. Waarom is het fietspad op de Mechelsesteenweg richting Mortsel nog niet heraangelegd, zoals dat al wel gebeurde aan de overkant, richting Mechelen ?

Antwoord

1. Op de gewestweg N1 (Mechelsesteenweg) in Mortsel ter hoogte van het Gemeenteplein is het zebrapad niet beveiligd door verkeerslichten. Tot op heden werd er bij de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid Antwerpen nog geen aanvraag ingediend om deze oversteekplaats met verkeerslichten uit te rusten.

Om de veiligheid te verbeteren, werd in de richting Mechelen één rijstrook weggeearceerd, waardoor de oversteekplaats voor de voetgangers korter wordt.

Er zijn zeer geregeld overlegmomenten met de stedelijke overheid van Mortsel waarbij de verkeersproblematiek ter sprake komt.

2. Beide doortochten, N1 (Mechelsesteenweg) en N10 (Statielei), dienen in het kader van de tramlijnen te worden heraangelegd. Uiteraard wordt het Gemeenteplein daarbij betrokken.

De studie voor de aanpassing van de N10 is aangevat. De aanbesteding wordt eind 2000, begin

2001 verwacht. Ze is ook opgenomen in het investeringsprogramma.

3. Het is de taak van de provinciale auditcommissie om projecten en mobiliteitsplannen te beoordelen, en niet om de studies te doen.

Er zijn terzake echter voldoende gegevens bekend (verzameld door het stadsbestuur van Mortsel en de plaatselijke Fietzersbond) om maatregelen te kunnen nemen.

Veel van die maatregelen moeten echter worden ingebed in de totale heraanlegprojecten waarvan sprake onder punt 2.

4. De heraanleg van fietspaden geschiedt in het kader van de financiële mogelijkheden en de prioriteiten. Helaas kan niet alles tegelijk worden aangepakt. Het vermelde fietspad kwam daardoor nog niet in aanmerking.

Er is evenwel in een bijzonder budget voorzien van 200 miljoen frank voor de heraanleg van fietspaden in slechte staat. Ik zal mijn administratie opdracht geven om te onderzoeken of de heraanleg van dit fietspad kan worden uitgevoerd in het kader van dit bijzonder budget.

Vraag nr. 201
van 18 februari 2000
van de heer JOHAN MALCORPS

Openbaar vervoer – Doorstroming

1. Het bevorderen van de doorstroming van het openbaar vervoer is essentieel om de concurrentiepositie van tram of bus ten opzichte van de auto te verbeteren. De nodige middelen zijn hiervoor ook uitgetrokken op de begroting. In mei 1999 antwoordde de minister vice-president op een parlementaire vraag dat 15 volledige trajecten (goed voor ca. 170 kruispunten) uitgerust waren met verkeerslichtenbeïnvloeding, en dat gespreid over alle provincies (*schriftelijke vraag nr. 267 van 7 mei 1999 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 11 juni 1999 – red.*).

Hoeveel trajecten en kruispunten (per provincie) werden inmiddels aangepast ?

Wordt de voorgenomen planning (aanpassing van 850 kruispunten tegen eind 2001) gehaald ?

Wat is de planning na 2001 ?

2. De Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers spreekt van een streefdoel voor belangrijke openbaarvervoersassen van een gemiddelde wachttijd van maximaal 30 seconden per verkeerslicht en van een gemiddelde reissnelheid in het centrum van minimaal 20 km/u. Ook dit heeft uiteraard te maken met basismobiliteit.

Kan de minister vice-president deze doelstellingen bijtreden ?

3. Welke bijkomende structurele maatregelen zijn gepland om het tijd- en geldverlies te beperken door foutgeparkeerde wagens die de doortocht van trams of bussen hinderen ?

Wat is de jaarlijkse kostprijs en het geschatte tijdverlies voor De Lijn van het oponthoud veroorzaakt door foutparkeren voor heel Vlaanderen ?

Zijn er terzake voldoende sluitende afspraken met de politie, met het parket ?

Dienen parkeerplaatsen die te dicht bij tramsporen liggen, niet te worden afgeschaft ?

4. Op welke termijn worden belangrijke doorstromingsknelpunten in het Antwerpse aangepakt, bijvoorbeeld in de St.-Katelijnevest, de Nationalestraat, de De Keyserlei, de Plantin en Moretuslei, de Vredestraat/ Grote Steenweg, de Ringlaan/Grote Steenweg en de Singel ?

Op welke termijn wordt werk gemaakt van bijkomende vrije tram- en/of busbanen op de Singel, de Leien, de St.-Bernardse-, Mechelse- en Boomsesteenweg, de Bisschoppenhoflaan, de Groenenborgerlaan, de Noorderlaan, ... ?

5. In Antwerpen tracht een "werkgroep doorstroming", met vertegenwoordigers van De Lijn, de stad en de verkeerspolitie, ervaring op te doen aan de hand van een testcase, met name de doorstroming op de Grote Steenweg tussen Mortsel en het Harmoniepark.

Uit onderzoek zou blijken dat de verkeerslichten op de Grote Steenweg zijn afgesteld om een "groene golf" mogelijk te maken van 55 km/u. Dit is enigszins bizar, omdat de maximaal toegelaten snelheid 50 km/u is. Een afstemming op de doorstroming van het openbaar vervoer zou evenwel inhouden dat men de lichten instelt op

de gemiddelde snelheid van trams en bussen: 18 km/u.

a) Kan de minister vice-president als doelstelling onderschrijven dat de verkeerslichten op dit soort verkeersassen in eerste instantie worden afgestemd op de ideale doorstroming van trams en bussen, en niet op deze van het autoverkeer ?

b) Is deze "werkgroep doorstroming" in verband met de Grote Steenweg al tot conclusies gekomen ?

Zo neen, wanneer zijn die te verwachten ?

Zo ja, welke maatregelen worden gepland op de Grote Steenweg zelf, op andere vergelijkbare verkeersassen ?

c) Is het systeem van grondverlenging op de hoofdrichting en/of versneld afkappen van de dwarsrichting, voldoende effectief ?

d) Is het medegebruik van vrije trambanen door bussen veralgemeenbaar ?

Is het om veiligheidsredenen te verantwoorden dat taxi's toegang krijgen tot deze vrije banen ? Of autocars ?

6. Zijn er soortgelijke evaluaties lopende elders in Vlaanderen ? Wat zijn bijvoorbeeld de bevindingen met de verkeerslichtenbeïnvloeding op het traject van de kusttram, op de kruispunten uitgerust met voorrangregeling in steden als Gent, Brugge, Deinze, Leuven, Hasselt, ... ?

Antwoord

1. In totaal werden reeds 30 trajecten van het openbaar vervoer aangepast. De verdeling over de verschillende provincies is de volgende :

West-Vlaanderen

8 trajecten, met name : 58a Brugge-Gent, 724 Kortrijk-Menen, 62a Oostende-Turnhout, stads- en voorstadslijn in Brugge, stadslijn Kortrijk, stadslijn Oostende, Kusttramlijn

Oost-Vlaanderen

8 trajecten, met name : 58a Brugge-Gent, 328-29 Gent-Dendermonde, 394-95 Gent-Aalst, 212-22

Gent-Melle, Dendermonde-St.-Niklaas, 357 Dendermonde-Aalst, 281-82 St.-Niklaas-Beveren, stadslijn Gent

Antwerpen

5 trajecten, met name : 41 Antwerpen-Turnhout, tramlijnen 2, 12 en 15 (partieel) in Antwerpen, stadslijn Mechelen

Limburg

5 trajecten, met name : 18a Hasselt-Hechtel, 299 Hasselt-Diest, Lommel-Neerpelt-Overpelt, Diepenbeek-Genk, pendeldienst Hasselt

Vlaams Brabant

4 trajecten, met name : 14 Leuven-Diest, 358 Leuven-Brussel, 107 Leuven-Leuven-Vosseme, Asse-Affligem

Het aantal tot op heden aangepaste kruispunten per provincie bedraagt :

West-Vlaanderen	67
Oost-Vlaanderen	73
Antwerpen	68
Limburg	60
Vlaams-Brabant	62
Totaal	330

Rekening houdende met het normale ritme van afwerking mag ervan worden uitgegaan dat de aanpassing van de volledige reeks van 850 kruispunten zal voltooid zijn tegen eind 2001.

2. Het streefdoel voor een gemiddelde wachttijd van maximaal 30 seconden per verkeerslicht is wellicht realiseerbaar op wegvakken zonder structurele files. De Lijn verwacht hier dat de wachttijd aan de verkeerslichten veel lager moet zijn dan 30 seconden.

Bij normaal verkeer mag de wachttijd slechts enkele seconden bedragen. Waar dergelijke files bestaan, worden diverse andere oplossingen uitgewerkt, zoals bijvoorbeeld busbanen, om tot een behoorlijke doorstroming van het openbaar vervoer te komen, zowel ter hoogte van kruis-

punten als op wegvakken buiten de kruispunten.

3. De maatregelen die genomen zijn om het foutparkeren aan de bushaltes tegen te gaan, zijn het aanleggen van uitstulpende haltes tussen de parkeerplaatsen, waarbij de bus op de rijweg zijn halte maakt en het verkeer achter de bus wacht/blijft tijdens het instappen van de reizigers.

Indien aan iedere halte de wettelijk voorgeschreven schildering op het wegdek voor het afbakenen van de bushaltes zou worden aangebracht, zal dit voor de automobilist veel duidelijker zijn.

De jaarlijkse kostprijs en het vooropgestelde tijdverlies voor De Lijn door het oponthoud veroorzaakt door foutparkeren, zijn moeilijk te becijferen. Sommige foutparkeerders geven een geringe vertraging maar een grote irritatie bij de buschauffeurs en de reizigers, wanneer de halte niet correct en comfortabel kan worden bediend.

Enkel bij tramexploitatie veroorzaken foutparkeerders altijd rechtstreeks vertragingen.

Op basis van de shadedossiers (enkel vertragingen vanaf 10') belopen voor West-Vlaanderen de gevorderde kosten in 1999 een 282.683 frank, voor een vertraging van 40 uren 50 minuten. In Limburg zijn er 5 à 6 shadedossiers per jaar voor het foutparkeren op de vrije busbaan. Limburg beschikt echter in beperkte mate over vrije busbanen. Het gemiddelde verlies door het foutparkeren op de vrije busbaan bedraagt in Limburg 127 minuten per jaar. In Antwerpen bedraagt de jaarlijkse schade door foutparkeren (enkel vertragingen vanaf 5') ongeveer 5 miljoen frank, voor 745 uren vertraging.

Het kwaliteitsverlies door de gecumuleerde kleine vertragingen is een veelvoud van het aangerekende verlies. Naast de vertragingen veroorzaakt door foutparkeerders, zijn er ook de vertragingen door de linksafdraaiende wagens die de doorgang van de tram belemmeren.

In Antwerpen zijn er enkele gerichte acties geweest, dit in samenwerking met de politie.

In Antwerpen zijn er afspraken met het parket om de overtredingen vastgesteld door de controleurs van De Lijn te vervolgen. Eveneens zijn

er afspraken met de politie van Antwerpen. Deze samenwerking kan nog beter, doch gelet op het totale takenpakket van de politie blijft dit moeilijk te realiseren. In Limburg zijn er geen officiële afspraken terzake met het parket, maar is er wel een protocol afgesloten met de rijkswacht om een snelle interventie, na contact met de dispatching van De Lijn, te garanderen.

Voor parkeerstroken naast een tramlijn worden veiligheidsstroken gedefinieerd teneinde hinder voor het tramverkeer te voorkomen. In de praktijk wordt dit in sommige straten niet zeer strikt toegepast.

Het standpunt van De Lijn is dat wanneer parkeerstroken in de veiligheidszone liggen, zij moeten worden afgeschaft en dat het parkeren liefst materieel onmogelijk moet worden gemaakt.

4. De vrije tram- en busbanen op de Singel, de Leien, de Sint-Bernardse-, Mechelse-, en Boomsesteenweg, de Bisschoppenlaan, de Groenenborgerlaan en de Noorderlaan zijn in studie.
5. a) De verkeerslichten op dit soort assen afstemmen op de ideale doorstroming van trams en bussen kan alleen gebeuren als de trams en bussen op vrije banen rijden. Zo niet moet de algemene doorstroming zo goed mogelijk zijn opdat de trams en bussen zich, buiten de halten, meebewegen met het verkeer.
- b) In de werkgroep leven al een aantal ideeën, maar tot eindconclusies is men niet gekomen. Deze zijn waarschijnlijk niet te verwachten op korte termijn.
- c) De eerste metingen na een grondverlenging op de hoofdrichting en/of een versneld afkappen van de dwarsrichting wijzen op een tijdwinst, maar ook op een grotere betrouwbaarheid en regelmaat van het openbaar vervoer. De grote hoeveelheid gegevens die werd verkregen uit deze metingen wordt nu geanalyseerd en wellicht zullen op basis daarvan bijstellingen gebeuren.
- d) In principe wordt ervoor geopteerd om zoveel mogelijk trams en bussen samen op eenzelfde bus- en trambaan te brengen. Op deze bijzondere overrijdbare beddingen zijn volgens het verkeersreglement enkel voertuigen van geregelde diensten voor gemeenschappelijk vervoer toegelaten ; dus geen autocars,

taxi's, carpoolers, ... Een eventuele aanpassing van dit deel van het verkeersreglement is een federale bevoegdheid.

6. Zoals hierboven reeds vermeld, geven de huidige evaluaties ten gevolge van verkeerslichtenbeïnvloeding over het algemeen een grotere betrouwbaarheid en regelmaat van het openbaar vervoer, samen met een beperkte tijdswinst.

De resultaten zijn echter afhankelijk van een hele reeks omstandigheden, zoals : al of niet eigen bedding, verkeersdrukke en eventuele structurele files, ... Deze eerste meetresultaten zullen wellicht uitmonden in bijstellingen en/of andere maatregelen zoals infrastructurele aanpassingen. Deze laatste kunnen, afhankelijk van de omstandigheden, gaan van beperkte ingrepen tot totale herinrichtingen.

Wat de kusttram betreft, is het zo dat hij in de gedeelten met eigen bedding en met de halten na het kruispunt, een erg vlotte doorgang heeft. Dit was in het begin van het systeem op de meeste plaatsen zo. Maar om de verkoop van tickets (vooral in de zomer) beter te kunnen organiseren, werd een deel van de gewonnen tijd opnieuw opgeofferd om een aantal haltes opnieuw vóór het kruispunt aan te brengen, zodanig dat beide halten aan dezelfde kant van het kruispunt liggen. Op dit moment is het uiteraard niet meer mogelijk een goede voorrangstelling uit te werken.

Vraag nr. 202
van 18 februari 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Mobiliteitsconvenants – Gent-Eeklo

Sinds enige jaren worden gemeenten aangemoedigd om met De Lijn en het Vlaams Gewest mobiliteitsconvenants af te sluiten, teneinde tot een

planmatiger en geïntegreerd mobiliteitsbeleid te komen.

1. Welke gemeenten in het arrondissement Gent-Eeklo hebben tot nu toe reeds het moederconvenant afgesloten ? Welke gemeenten nog niet ?
2. In welke fase van het planningsproces bevinden deze gemeenten zich vandaag ?
3. Welke bijakten hebben deze gemeenten ondertussen afgesloten ?

Antwoord

In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht met de stand van zaken aangaande de mobiliteitsconvenants voor de gemeenten in het arrondissement Gent-Eeklo.

Een mobiliteitsplan wordt in drie fasen opgemaakt, meer bepaald :

- 1^e fase : oriëntatienota,
- 2^e fase : synthesesnota,
- 3^e fase : de opmaak van het mobiliteitsplan zelf.

In de kolom "afgesloten bijaktes" worden de afgesloten bijaktes genoteerd :

1A is de financieringsovereenkomst voor het mobiliteitsplan,

2A is voor de aanleg van rondwegen,

3A is voor de heraanleg van doortochten,

7A gaat over het informatieaanbod met betrekking tot openbaar vervoer,

18A is voor de inrichting van kruispunten buiten de bebouwde kom.

Gemeente	Convenant	Fase planningsproces	Afgesloten bijaktes*
Aalter	ja	3 ^e fase	1A
Assenede	ja	2 ^e fase	1A
De Pinte	neen	-	-
Deinze	ja	2 ^e fase	1A/18A
Destelbergen	neen	-	-
Eeklo	ja	3 ^e fase	1A/2A/3A

Gemeente	Convenant	Fase planningsproces	Afgesloten bijaktes*
Evergem	ja	2 ^e fase	1A/3A
Gavere	ja	3 ^e fase	1A
Gent	ja	2 ^e fase	1A/7A
Kaprijke	ja	2 ^e fase	1A
Knesselare	ja	2 ^e fase	1A
Lochristi	neen	-	-
Lovendegem	ja	2 ^e fase	1A
Maldegem	ja	3 ^e fase	1A
Melle	ja	1 ^e fase	1A
Merelbeke	ja	2 ^e fase	1A
Moerbeke-Waas	neen	-	-
Nazareth	ja	2 ^e fase	1A
Nevele	ja	mobiliteitsplan af	1A
Oosterzele	ja	1 ^e fase	1A
Sint-Laureins	ja	2 ^e fase	1A
Sint-Martens-Latem	neen	-	-
Waarschoot	neen	-	-
Wachtebeke	neen	-	-
Zelzate	ja	1 ^e fase	
Zomergem	neen	-	-
Zulte	ja	2 ^e fase	1A

* Bijaktes door de minister goedgekeurd

Vraag nr. 203
van 18 februari 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Gratis openbaar vervoer -12-jarigen – Gent-Eeklo

Het aanbieden van gratis openbaar vervoer voor -12-jarigen en 65-plussers is zich gradueel aan het voltrekken in de verschillende Vlaamse gemeenten en steden.

1. Wanneer gaat dit project van start in de verschillende gemeenten en steden van het arrondissement Gent-Eeklo ?

Kan de minister vice-president een overzicht geven van de aanvang van dit project in elke gemeente en stad van het arrondissement Gent-Eeklo ?

2. Werd door De Lijn reeds een beslissing genomen voor het opwaarderen van bepaalde buslijnen in de provincies Oost- en West-Vlaanderen ? Zo ja, welke aanpassingen heeft De Lijn in het vooruitzicht gesteld ?
3. Bestaat er een overzicht voor de provincie Oost-Vlaanderen van het gebruik dat thans wordt gemaakt van de bestaande verbindingen en van de frequentie van de verbindingen en de haltes per lijn ?

Antwoord

Gezien de aard van de vraag is het onmogelijk om binnen de gestelde termijn een antwoord te formuleren.

Zodra ik de gegevens van mijn administratie heb ontvangen, zal ik deze zo vlug mogelijk via de diensten van het Vlaams Parlement aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger te bezorgen.

Aanvullend antwoord

1. Het gratis vervoer voor 65-plussers wordt ingevoerd tussen 1 januari en 1 oktober 2000. Eerst komen de gemeenten aan de beurt die reeds een derdebetalerssysteem hebben onderschreven, daarna de gemeenten die een mobiliteitsconvenant hebben onderschreven (volgens datum van ondertekening), en ten slotte de overige gemeenten.

Overzicht van de startdata voor de gemeenten uit de arrondissementen Eeklo en Gent

Arrondissement	Gemeente	Startdatum
Eeklo	Assenede	1 april 2000
	Eeklo	1 maart 2000
	Kaprijke	1 april 2000
	Maldegem	1 mei 2000
	Sint-Laureins	1 april 2000
	Zelzate	1 oktober 2000
Gent	Aalter	1 mei 2000
	Deinze	1 juni 2000
	De Pinte	1 oktober 2000
	Destelbergen	1 oktober 2000
	Evergem	1 mei 2000
	Gavere	1 mei 2000
	Gent	1 augustus 2000
	Knesselare	1 augustus 2000
	Lochristi	1 oktober 2000
	Lovendegem	1 juli 2000
	Melle	1 september 2000
	Merelbeke	1 september 2000
	Moerbeke	1 oktober 2000
	Nazareth	1 mei 2000
Nevele	1 april 2000	

Arrondissement	Gemeente	Startdatum
	Oosterzele	1 september 2000
	Sint-Martens-Latem	1 oktober 2000
	Waarschoot	1 oktober 2000
	Wachtebeke	1 oktober 2000
	Zomergem	1 oktober 2000
	Zulte	1 april 2000

Het gratis vervoer voor min-12-jarigen wordt slechts ingevoerd nadat de integratie van het leerlingenvervoer gerealiseerd zal zijn. Intussen kunnen de gemeenten voor deze leeftijdsgroep wel gratis vervoer organiseren tegen een tegemoetkoming van 30 frank per inwoner en per jaar.

2. Het opwaarderen van de autobuslijnen is slechts mogelijk in het kader van de basismobiliteit, of via de mobiliteitsconvenants.

In het kader van de basismobiliteit worden voor **Oost-Vlaanderen** de volgende bijkomende bedieningen vooropgesteld :

- Aalter-Knesselare-Maldegem : belbus en deels opwaarderen van de lijn Aalter-Maldegem
- Geraardsbergen : belbus
- Ninove : belbus
- Sinaai-Belsele : belbus
- Belzele-Evergem : lokale bus of belbus

In het kader van de convenants wordt in de uitbreiding van de tramlijn naar Zwijnaardebrug voorzien.

Voor **West-Vlaanderen** worden volgende bijkomende bedieningen vooropgesteld in het kader van de basismobiliteit :

- Ieper Zuid-Oost : belbus
- Ieper Noord : belbus
- Waregem-Wielsbeke : belbus
- Zedelgem-Oostkamp : belbus
- Zedelgem : voorstadsbediening

- Roeselare : stadsnet fase 1

In het kader van de convenants zijn vooropgesteld :

- seizoenbediening Damme
- Ieper Flanders Language Valley

3. Een recent overzicht van het gebruik dat momenteel wordt gemaakt van de bestaande verbindingen, en van de frequentie van de verbindingen en de haltes per lijn, is niet voorhanden.

Vraag nr. 204
van 18 februari 2000
van de heer JOHAN DE ROO

N49 Antwerpen-Knokke – Wegdek

De expresweg of N49 verkeert momenteel op bepaalde plaatsen in erbarmelijke staat. Vooral het stuk tussen Maldegem en Zelzate (ter hoogte van Oosteeklo) en sommige plaatsen tussen Zelzate en Antwerpen zijn er erg aan toe en liggen er gevaarlijk bij.

1. Zijn de diensten van de minister vice-president op de hoogte van deze gevaarlijke situatie op de N49, en meer bepaald tussen bovenvermelde plaatsen ?
2. Zijn er middelen ingeschreven op de begroting om de nodige herstellingswerken op deze plaatsen uit te voeren, of is men van plan te wachten tot de omvorming van de expresweg tot autosnelweg ?
3. Op welke termijn kunnen deze werken eventueel worden gestart ?

Antwoord

In antwoord op zijn vraag kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger het volgende meedelen.

Vak Zelzate-Maldegem

Op 8 november 1999 werd een aanbesteding gehouden voor het wegwerken van de spoorvorming op de gewestweg N49 ter hoogte van :

- de N448 in Assenede ;
- de N458 in Assenede ;
- Oosthoek in Assenede ;
- Stroomstraat in Assenede ;

- N456 in Kaprijke.

Deze werken zullen worden aangevat op 22 mei 2000 en beëindigd zijn vóór 10 juni 2000.

Ook voor en achter de tunnel onder het Kanaal Gent-Terneuzen zal de verharding in slechte staat, namelijk het staalvezelbeton, worden opgebroken en vervangen.

Deze werken werden aanbesteed op 23 november 1999 en zullen worden uitgevoerd in de maanden mei, juni en augustus 2000.

Vak Antwerpen-Zelzate

In 2000 worden op het vak Antwerpen-Zelzate volgende werken uitgevoerd op de gewestweg N49 :

- a) structureel onderhoud aan de Noordrijbaan in Wachtebeke (km 32 tot km 35,7) ;
- b) bouwen van een viaduct in de N49 over de Langelede in Wachtebeke. Door de aan te brengen ophoging dient de verharding in slechte staat opgebroken en opnieuw aangelegd te worden.

Vraag nr. 205
van 18 februari 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Noordstraat Maldegem – Verkeersveiligheid

In het centrum van Maldegem bevindt zich de Noordstraat, die doorloopt tot in Nederland (Aardenburgkalseide). De verkeersveiligheid voor zowel fietsers als auto's is in de Noordstraat niet echt optimaal te noemen.

Aangezien de Noordstraat onder de bevoegdheid van het gewest valt, had ik de minister vice-president graag de volgende vragen gesteld.

1. Heeft het gewest plannen om de verkeersveiligheid in de Noordstraat te bevorderen ? Zo ja, over welke aanpassingen gaat het en wat is de timing voor de uitvoering ?
2. De Noordstraat loopt verder tot in Nederland en kruist de N49. Bij het omvormen van de N49 tot autosnelweg is er al sprake geweest van het aanleggen van een brug tussen de Noordstraat en de Aardenburgkalseide.

Is er al een beslissing terzake ?

Wat is de timing voor de uitvoering ?

Antwoord

1. De Noordstraat in Maldegem komt in aanmerking om te worden overgedragen aan de gemeente. De Noordstraat maakt immers deel uit van de vroegere rijksweg N410 van Aalter naar Aardenbrug, die nu op grondgebied Maldegem wordt vervangen door de gewestweg N44, die volledig rond het centrum van Maldegem loopt.

Op het driejarenprogramma van de administratie Wegen en Verkeer zijn dan ook geen kredieten uitgetrokken om de Noordstraat aan te passen. Bij de nieuwe categorisering van de wegen is het zo goed als zeker dat de Noordstraat geen gewestweg meer blijft.

2. In het in opmaak zijnde "Streefbeeld van de N49" wordt overwogen om een brug over de gewestweg N49 aan te leggen als verbinding tussen de Noordstraat en de Aardenbrugkalseide. Een definitieve beslissing hieromtrent wordt verwacht in de loop van het jaar 2000.

Op het driejarenprogramma 2000-2002 is er, behoudens het complex N49-R4 in Zelzate (2001), de fietsersbrug ter hoogte van Aalstgoed in Eeklo (aanbesteed) en het complex N49-R43 in Eeklo (aanbesteed), geen enkel project opgenomen.

Vraag nr. 206 van 18 februari 2000 van de heer JOS STASSEN

Ring Ninove – Kruispunten

Er bestaan al jaren plannen om ingrepen te doen op drie belangrijke en zeer gevaarlijke kruispunten op de ring rond Ninove : kruispunt Tramstatie, kruispunt Tresekenskerk en kruispunt Den Dollar. Het blijft echter wachten op de aanvang van de werken.

Kan de minister vice-president voor elk van deze kruispunten het volgende meedelen :

- het aantal doden, zwaargewonden en lichtgewonden in 1998 en 1999 ;
- de stand van zaken van de geplande werken : goedkeuring plannen, datum aanbesteding, datum van de start van de werken, duur van de werken ;

- de kostprijs van de werken;
- de reden van de achterstand inzake timing ?

Antwoord

1. De ongevallenstatistieken voor het jaar 1998 zijn de volgende :

- kruispunt Tramstatie : 1 ongeval, 1 lichtgewonde ;
- kruispunt Sint-Theresiakerk : 2 ongevallen, 2 lichtgewonden ;
- kruispunt Dollar : 5 ongevallen, 7 lichtgewonden.

Voor het jaar 1999 zijn nog geen statistische gegevens voorhanden.

2. De heraanleg van de kruispunten "Tramstatie" en "Sint-Theresiakerk" is opgenomen in het investeringsprogramma voor het jaar 2000 ; en het kruispunt "Dollar" (of "Den Os") op het programma 2001.

Er zijn nog geen definitieve ontwerpplannen voorhanden en de effectieve data zijn nog niet vastgelegd.

3. In het meerjarenprogramma zijn voorlopig volgende bedragen ingeschreven :

- kruispunt Tramstatie : 30 miljoen fr. ;
- kruispunt Sint-Theresiakerk : 15 miljoen fr. ;
- kruispunt Dollar : 25 miljoen fr.

4. De eerste voorstellen van heraanleg van de vermelde kruispunten dateren uit de periode vóór het opmaken van mobiliteitsplannen. Nadien werd de behoefte aangevoeld van dit algemeen toetsingskader.

Het mobiliteitsplan van Ninove zit thans in de eindfase vóór goedkeuring, zodat de realisaties nu in het vooruitzicht kunnen worden gesteld.

Vraag nr. 207 van 18 februari 2000 van mevrouw MARGRIET HERMANS

Groene energie – Kippenmestverbranding

Naar aanleiding van de drieprocentnorm voor groene energie en de mogelijke bouw van een elektriciteitscentrale op basis van verbranding van kippenmest in Noord-Limburg, wens ik volgende vragen te stellen aan de minister vice-president.

1. Hoever staat het met de aanvragen in dit dossier ?
2. Welke aanvragen zijn rond en welke zijn nog geblokkeerd ? Indien geblokkeerd, op welk niveau bevinden ze zich ?
3. Wat is de vooropgestelde termijn om deze centrale op te starten ?
4. Zijn er in Vlaanderen nog dergelijke centrales gepland ?

Antwoord

Het voorontwerp van elektriciteitsdecreet dat principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 21 januari 2000, wil een sterke impuls geven aan de productie van milieuvriendelijke groene stroom in Vlaanderen.

Tegen 2004 moet 3 % van de elektriciteitsleveringen in Vlaanderen uit dergelijke groene stroom bestaan. Deze verplichting wordt ingevoerd op het niveau van de elektriciteitsleveranciers, die er zelf moeten voor zorgen, op straffe van zware boetes, dat er genoeg groene stroom aan de Vlaamse eindafnemers wordt bezorgd. De controlemechanismen die in het decreet werden ingebouwd, zijn zo opgevat dat het aan de markt zelf wordt overgelaten op welke manier, waar en welke soort groene stroom er zal worden geproduceerd.

Indien het voorontwerp van decreet definitief wordt goedgekeurd, betekent dit concreet dat de Vlaamse regering ter stimulering van de productie van groene stroom met ingang van 1 januari 2001 een systeem van groenestroomcertificaten zal instellen. De Vlaamse regering zal nog de nadere toepassingsmodaliteiten moeten vastleggen. Mijn bevoegdheid beperkt zich op dat moment tot het afleveren van de groenestroomcertificaten aan de producenten van groene elektriciteit.

Verder zal elke netbeheerder en iedere houder van een leveringsvergunning voor de levering van elektriciteit via het distributienet aan eindafnemers, verplicht zijn om vanaf 2001 jaarlijks een aantal certificaten voor te leggen volgens de bepalingen van het decreet. Welke certificaten zullen worden

aanvaard om te voldoen aan de drieprocentnorm, dient nog te worden vastgelegd door de Vlaamse regering.

Aangezien het systeem van groenestroomcertificaten nog niet definitief is goedgekeurd, ben ik heden nog niet gevat over enige aanvraag en kan ik ook geen informatie over dit of gelijkaardige projecten ter beschikking stellen.

Een aanvraagdossier dat betrekking heeft op de aspecten van de milieuhygiëne, behoort tot de bevoegdheid van mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu.

Een aanvraagdossier dat betrekking heeft op de aspecten van de ruimtelijke ordening en de economische steunmaterialen, behoort tot de bevoegdheid van de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media.

Vraag nr. 208 van 18 februari 2000 van de heer ERIK MATTHIJS

R4 Evergem – Heraanleg

Ik verwijs naar mijn schriftelijke vraag nr. 5 van 23 augustus 1999 (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 8 oktober 1999, blz. 5 – red.*).

De inwoners van de dorpen Kerkbrugge-Langerbrugge en Doornzele hopen dat de wegverbinding van de dorpen Kerkbrugge-Langerbrugge en hierop aansluitend Doornzele zo optimaal als mogelijk met Evergem-Centrum, de rest van de gemeente en Gent kan verlopen.

Er bestond reeds een consensusidee over het insleuven van de R4, die door de plaatselijke bevolking als zeer voldoeninggevend werd ervaren. In de infolder ROM-project Gentse Kanaalzone – Provincie Oost-Vlaanderen, van mei 1999 staat : "De R4-west loopt daar gewoon onder deze straten door" (ROM : ruimtelijke ordening en milieu). Dit zou nu ter discussie worden gesteld voor de overgang aan de Langerbrugsestraat en de Kerkbrugsestraat-Drogenbroodstraat. De spoorlijn L55 zou de moeilijke interactiefactor zijn.

Voorzover bekend zal de R4 aan het kruispunt Elslo worden ingesleufd. Elslo is de belangrijkste as met Evergem en een brug zou de esthetische vernietiging van de straat betekenen en tevens meerdere onteigeningen met zich meebrengen. Het insleuven zal daarbij de permanente geluidshinder

van zwaar en snel auto- en vrachtverkeer sterk beperken. De Langerbrugsestraat zou een verkeersknooppunt worden en daar ligt de problematiek enigszins anders. Een brug aan het kruispunt Drogenbroodstraat-Kerkbrugsestraat kan mogelijk ook worden vermeden, doch indien ze er moet komen, kunnen de onteigeningen daar zeer beperkt blijven.

Het feit dat nu ook de verbinding van de R4 tussen linker- en rechteroever in Doornzele in vraag wordt gesteld, zal verdere studie vereisen. Immers, een gedeelte van het havenverkeer van de Kluizendokken zal niet van daar naar de overzijde richting Brussel, Kortrijk, Rijsel vertrekken, maar nu volledig over het Evergemse deel van de R4 verlopen, waardoor de verkeersdrukke nog zal toenemen.

De overweging wordt geopperd om een alternatief wegeaanpassingsproject te bestuderen, waarbij de R4 of een parallel stuk R4 onder de Ringvaart door zou kunnen gaan. Een parallelle autostrade aan de R4 voor het doorstromend verkeer, tussen Rieme en Wondelgem, gedeeltelijk ingesleufd en ondergronds (Ringvaart, kruispunt Wondelgem) kan het mogelijk maken de huidige wegen (ook de bestaande R4) te behouden voor meer plaatselijk en havenverkeer.

Het tweede probleem is de spoorweg L55. Het milieueffectrapport (MER) van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Leefmilieu en Infrastructuur, administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Bovenschelde, Nederkouter 28 in Gent, bevat alle wettelijke ingrediënten die vereist zijn voor een MER-rapport : het rapport gaat namelijk in op het bodemprofiel dat niet mag worden geschaad, met de belofte om elke door de werken teweeggebrachte vervuiling direct en grondig te saneren en het milieu niet te verstoren. Doch aan de blijvende negatieve gevolgen van de aanleg van de spoorlijn L55 voor de omwonenden wordt in het MER-rapport vrijwel volledig voorbijgegaan.

De spoorwegen verwachten dat er, zodra de Kluisdokken functioneren, dagelijks 35 treinen het traject zouden berijden. 35 x 5 minuten voor de slagbomen staan, is drie uur per dag voor één enkele overgang. Insleuven van de spoorlijn samen met de R4 zou een totaaloplossing bieden. Dit lijkt haalbaar aan de overgang Elslo, rekening houdende met de tot nu toe geplande klim van de trein over de Ringvaart.

De geluidshinder die deze goederentreinen zullen veroorzaken, wordt niet als overdreven hinderlijk

ervaren door de plannenmakers. Er is echter in het MER-rapport rekening gehouden met een geluidswerend scherm ; doch dit scherm is slechts 1,5 m hoog en wordt geplaatst tussen de R4 en de spoorlijn. De inwoners rekenen er ten stelligste op dat op de wegenovergangen en op de plaatsen waar de goederentreinen in de buurt van de huizenrijen komen, degelijke geluidswerende schermen worden aangelegd. Dit kan best een voldoende hoge grondberm zijn, want er komt veel grond ter beschikking door het insleuven van de R4 en er is nog plaats naast de trekweg van de Langerbrugsestraat tot aan de Kerkbrugsestraat.

1. Staat het insleuven van de R4 ter hoogte van Elslo definitief vast ?
2. Welke maatregelen worden er genomen om de geluidshinder van de treinen bij de overgangen te minimaliseren ?
3. Werd de mogelijkheid onderzocht om de spoorlijn L55 samen met de R4 in te sleuven aan de overgang Elslo, waardoor een optimale verbinding tussen de dorpen Kerkbrugge-Langerbrugge, Doornzele en Evergem-Centrum en verder naar Gent tot stand kan worden gebracht ?
4. Werd de haalbaarheid onderzocht van technische alternatieven waarbij de R4, of een parallel stuk R4, onder de Ringvaart door zou kunnen gaan, eventueel in het kader van de verlegging van de verbinding R4 tussen linker- en rechteroever ?

Antwoord

Binnen het ROM-project voor de Gentse Kanaalzone werd een streefbeeld opgesteld voor de omvorming van de R4-west tot een primaire weg categorie I.

Dit streefbeeld werd opgenomen in het ontwerp van raamplan "Gent-Zeehaven – R4-west en -oost" dat werd goedgekeurd door de Vlaamse regering. Dit ontwerpraamplan maakt deel uit van het openbaar onderzoek, gepland in het kader van de gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Gentse en Kanaalzone (besluit 8.6.99). Na afronding van het openbaar onderzoek zal een definitief raamplan Gent-Zeehaven worden vastgesteld.

In het ontwerpraamplan is voor de in de vraag vermelde knooppunten het volgende bepaald :

- Knooppunt R4-west – Langerbrugsestraat

De R4-west gaat onder de Langerbrugsestraat. Op- en afritten verbinden deze straat met de R4-west. De spoorlijn gaat over de Langerbrugsestraat.

– Knooppunt R4-west – Elslo

De R4-west gaat met een tunnel onder Elslo. De spoorlijn kruist Elslo gelijkgronds, met slagbomen.

– Knooppunt R4-west – Drogenbroodstraat

De Drogenbroodstraat gaat met een brug over de R4-west en de spoorlijn. Het is de bedoeling om dit knooppunt het allerlaatst te realiseren, waarbij op dat moment de vraag zal rijzen of het nog wel opportuun zal zijn.

Hierbij is dus niet gepland dat de spoorlijn L55 in een sleuf onder Elslo zou gaan. Voor de argumentatie hieromtrent wordt verwezen naar de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorlijnen (NMBS), ontwerper van de omlegging van de spoorlijn. Ook voor de vraag inzake maatregelen om de geluidshinder van de treinen bij de overgangen te minimaliseren, wordt verwezen naar de NMBS.

In het ontwerpraamplan is ook niet gepland om de R4 onder de Ringvaart door te laten gaan. Dergelijk voorstel is nooit naar voor gekomen bij de besprekingen binnen het ROM-project.

De knooppunten van de R4-west zullen in de loop van het jaar 2000 technisch verder worden uitgewerkt. Voor de omvorming is eveneens een MER-studie opgestart. De geluidshinder zal in dit kader aan bod komen. Ook zal er verder onderzoek gebeuren om een definitieve keuze te maken van het tracé voor de verbinding tussen R4-west en –oost onder het Zeekanaal naar Gent. Dit alles gebeurt in het kader van de vaststelling van de gedeeltelijke wijziging van het gewestplan.

Vraag nr. 209
van 18 februari 2000
van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

De Lijn – Zwartrijders

Geregeld voert de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn controles uit om "zwartrijders" op te sporen.

1. Hoeveel controles werden er in de loop van het jaar 1999 uitgevoerd om eventuele "zwartrijders" op te sporen (overzicht per provincie) ?

2. Hoeveel zwartrijders werden er effectief betrapt (overzicht per provincie) ?

3. Wat is de opbrengst van de hele operatie (overzicht per provincie) ?

Antwoord

1. Aantal controles van autobussen / trams in 1999	
Antwerpen	9.584
Limburg	4.369
Oost-Vlaanderen	6.580
Vlaams-Brabant	3.238
West-Vlaanderen	4.686
2. Aantal vastgestelde overtredingen	
Antwerpen	3.520
Limburg	861
Oost-Vlaanderen	1.622
Vlaams-Brabant	930
West-Vlaanderen	2.376
3. Opbrengst (in fr.)	
Antwerpen	7.939.916
Limburg	1.266.506
Oost-Vlaanderen	1.771.022
Vlaams-Brabant	845.135
West-Vlaanderen	3.735.800

Vraag nr. 211
van 22 februari 2000
van de heer JAN PENRIS

IJzeren Rijn – Historisch tracé

In het weekeinde van 12 februari laatstleden zou het Nederlandse duidingsprogramma Netwerk hebben gesuggereerd dat de Nederlandse overheid in het dossier van de IJzeren Rijn geneigd zou zijn akkoord te gaan met de "tijdelijke" openstelling van het historisch tracé van deze spoorlijn op Nederlands grondgebied.

1. Heeft de minister vice-president al kennis gekregen van dit blijkbaar gewijzigde Nederlandse regeringsstandpunt ?

2. Koppelt de Nederlandse regering nog bijkomende voorwaarden aan de eventuele openstelling van het historisch tracé ?
3. Wat is de houding van de minister vice-president m.b.t. een zogenaamde "tijdelijke" openstelling van het historisch tracé ?
3. Ik kan terzake enkel het Vlaamse standpunt herhalen : onmiddellijk heringebruikname van het historisch tracé voor 15 treinen per dag zonder lange MER-procedure en op kosten van de railinfrabeheerder (i.c. Nederland), en intussen verdere studie naar de keuze van een definitief tracé, waarbij het historisch tracé op evenwaardige manier mee wordt onderzocht.

Antwoord

1. Voorzover ik dit kan beoordelen, is het standpunt van de Nederlandse regering in feite niet gewijzigd.

De Nederlandse regering stelt nog steeds dat de tijdelijke heropening van het tracé slechts kan nadat een MER-procedure (milieueffectrapport) is doorlopen en uit deze MER-procedure geen onoverkomelijke bezwaren blijken.

2. Naast de verplichte MER eist Nederland nog steeds dat België voor alle kosten opdraait, wat flagrant in tegenspraak is met de geldende internationale regels terzake. Daarenboven heeft zij laten verstaan dat het historisch tracé niet in aanmerking komt als definitieve oplossing.

Zij loopt hiermee duidelijk vooruit op de conclusies van de internationale vergelijkende tracéstudie die nog moet beginnen.

Antwoord

1. Overzicht van de reeds gerealiseerde Lijnwinkels met hun kostprijs

Gemeente	Plaats	Kostprijs
Antwerpen	Hoofdkantoor Grote Hondstraat 58	Geïntegreerd in de infrastructuur van het directiegebouw
	Premetrostation Diamant	Opgenomen in groter investeringsdossier (premetro)
	Premetrostation Groenplaats	Opgenomen in groter investeringsdossier (premetro)
	Fr. Rooseveltplaats	Opgenomen in groter investeringsdossier (autobusstation)
Mechelen	Gemeenteplein Mortsel	Geïntegreerd in de infrastructuur van het gebouw
	Stationsplein	Opgenomen in groter investeringsdossier (halten en perrons op stationplein)
Turnhout	Grote Markt	Geïntegreerd in de infrastructuur van het gebouw

Vraag nr. 217 van 1 maart 2000 van de heer CARL DECALUWE

Lijnwinkels – Stand van zaken

Het idee van Lijnwinkels bij de grotere knooppunten van het openbaar vervoer, zoals stations, is uitstekend. Daar kan dan bijvoorbeeld een overzicht worden gegeven van alle aanbod en nevenactiviteiten van het openbaar vervoer.

1. Kan de minister een overzicht geven van de reeds gerealiseerde Lijnwinkels en wat was de kostprijs hiervan ?
2. Volgens welke criteria inzake prioriteit worden Lijnwinkels opgericht ?
3. Wanneer komt de Lijnwinkel in Kortrijk er ?
4. Wat is het aanbod van dergelijke Lijnwinkels ?

Gemeente	Plaats	Kostprijs
Hasselt	Stationsplein (nog in aanbouw)	± 30 miljoen
Gentbrugge	Directiegebouw	Geïntegreerd in de infrastructuur van het directiegebouw
Destelbergen	Stelplaats	Geïntegreerd in de infrastructuur van het gebouw
Sint-Niklaas	Stelplaats	Geïntegreerd in de infrastructuur van het gebouw
Gent	Gent-Zuid	Opgenomen in groter investeringsdossier (busstation)
Gent	Korenmarkt	Opgenomen in groter investeringsdossier
Gent	Sint-Pieters	Geïntegreerd in de infrastructuur van het stationsgebouw
Brussel	Directiegebouw Barastraat 107, 1070 Brussel	Geïntegreerd in de infrastructuur van het directiegebouw
Grimbergen	Stelplaats	Geïntegreerd in de infrastructuur van het gebouw
Dilbeek	Stelplaats	Geïntegreerd in de infrastructuur van het gebouw
Leuven	Stationshal	Jaarlijkse concessie ten bedrage van 121.920 fr.
Brugge	Station	Maakt deel uit van een ruimere aanbesteding
Oostende	Directiegebouw	Geïntegreerd in de infrastructuur van het directiegebouw
Kortrijk	Station (nog in aanbouw)	Maakt deel uit van een ruimere aanbesteding

2. Prioriteitscriteria voor de oprichting van Lijnwinkels zijn onder meer :
- belangrijk knooppunt van openbaar vervoer ;
  - opportuniteiten van de bestaande infrastructuur en personeel ;
  - geografische verspreiding over de verschillende regio's, rekening houdende met plaatsen waar veel potentiële klanten aanwezig zijn.
- Dus : in welbepaalde stedelijke gebieden.
3. De Lijnwinkel in Kortrijk.
- De ruwbouw is afgewerkt. De opdracht voor de uitrusting dateert van 17 januari 2000. Voor de uitrusting zijn 80 werkdagen uitgetrokken.
4. Het aanbod van Lijnwinkels in tweeledig.
- a) Klantenservice
- verkoop van vervoerbewijzen ;
  - informatie over reiswegen, abonnementen, dienstregelingen, en algemene inlichtingen ;
- verspreiding van infomateriaal van De Lijn (folders, documentatie) ;
- verkoop van netplans, dienstregelingsboekjes ;
- eerste contactpunt bij problemen.
- b) Wachtruimte voor de gebruikers van het openbaar vervoer
- De Lijnwinkel is ook een wachtruimte voor de gebruikers van het openbaar vervoer, met de volgende voordelen :
- aangenaam verwarmde en goed verluchte ruimte ;
  - grote sociale controle ;
  - versterkt gevoel van veiligheid/bescherming bij de klant ;
  - duidelijk overzicht van de perrons ;
  - via infopanelen informatie over de vertrek- en aankomsttijden van de buslijnen.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 90
van 1 februari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Centra voor geestelijke gezondheidszorg – Managementfunctie

In het decreet betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg werd bepaald dat in de nieuwe centra een managementfunctie zou worden ingesteld.

De sector is bezig met herstructurering. Dat een dergelijke belangrijke centrale functie snel wordt ingevoerd, is dan ook in het voordeel van iedereen. Nu moeten immers personeelsleden die aangewezen zijn om in het therapeutisch proces te functioneren, zeer veel tijd besteden aan het herstructureeroverleg en aan de administratie.

De minister heeft vroeger verklaard tijdig bijkomende informatie te zullen geven over de inhoud van deze leidinggevende functie.

Is de inhoud van deze managementfunctie al verder bepaald? Wat zijn de opdrachten, de functievereisten, de verloning?

Antwoord

In het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg wordt de functie van een leidinggevende geïntroduceerd in de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Niet alleen wilde men hiermee tegemoetkomen aan een vraag van de sector, maar het was ook de bedoeling dat het bestuur en het dagelijks beheer van de centra professioneler en meer kwaliteitsvol zouden kunnen worden gevoerd.

In het decreet wordt dan ook uitdrukkelijk gesteld dat een centrum voor geestelijke gezondheidszorg moet worden geleid door een persoon die over voldoende ervaring en deskundigheid beschikt en die een specifieke vorming inzake leidinggeven heeft gevolgd.

In het uitvoeringsbesluit bij het decreet wordt dit verder geconcretiseerd.

- De deskundigheid inzake leidinggeven van elke kandidaat moet worden vastgesteld door een multidisciplinair bureau. Dit bureau moet vijf jaar ervaring kunnen aantonen in het screenen van leidinggevendenden.
- Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de kandidaten naargelang ze reeds of nog niet werken in een centrum voor geestelijke gezondheidszorg.

Externe kandidaten moeten met een attest kunnen aantonen dat zij reeds drie jaar ervaring hebben in een leidinggevende functie.

Interne kandidaten kunnen in principe geen leidinggevende ervaring aantonen omdat binnen de centra tot nu toe geen leidinggevende functie werd erkend. Personeelsleden die gedurende drie jaar in een centrum gewerkt hebben, kunnen zich echter ook kandidaat stellen.

De opdrachten van de leidinggevende zullen gesitueerd zijn op het vlak van het bedrijfsbeleid, het bedrijfsbeheer, de kwaliteitszorg, de samenwerking, de communicatie, de informatieverzameling, de controle en het toezicht.

Naast de beroepskennis zijn ook een aantal attitudes belangrijk. Flexibiliteit, organisatievermogen, resultaatgerichtheid, teamleiderschap, overtuigingskracht en relatiebekwaamheid zullen onmisbare eigenschappen zijn om de leidinggevende functie waar te maken.

De minimumverloning die wordt gekoppeld aan deze functie is deze van het barema voor personeelsleden met een universitair diploma of het barema voor de personeelsleden met een HOBU-diploma (hoger onderwijs buiten de universiteit).

Er zal echter naar worden gestreefd om het aandeel voor deze functie binnen de subsidie-enveloppe te verrekenen op basis van het barema voor afdelingshoofden binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Vraag nr. 96
van 9 februari 2000
van mevrouw HILDE DE LOBEL

Slachtofferhulp – Noodnummer

In de Brusselse metrostellen hangen affiches die het bestaan van een 0800-noodnummer en een gespecialiseerde dienst voor slachtofferhulp aankondigen. Er is sprake van sociale hulp, juridische bij-

stand en psychologische begeleiding. Het gaat om een initiatief van de Franse Gemeenschap en de afiches vermelden ook uitdrukkelijk dat deze dienst uitsluitend ter beschikking staat van rechtsonderhorigen van deze gemeenschap.

1. Beschikt de Vlaamse Gemeenschap over een vergelijkbare officiële dienst ?

Bestaat er een "Vlaams" 0800-noodnummer voor slachtofferhulp ?

Zo ja :

- op welke manier werd (of wordt) het bestaan van zo'n dienst aan de bevolking kenbaar gemaakt (werd of wordt er bijvoorbeeld gebruikgemaakt van de mogelijkheid die De Lijn biedt om boodschappen van niet-commerciële aard gratis op of in haar voertuigen te laten aanbrenge(n) ;
- staat een eventuele "Vlaamse" dienst ook in voor Vlamingen in Brussel en werden er met betrekking tot het bekendmaken ervan bijzondere initiatieven genomen om specifiek deze Brusselse Vlamingen te bereiken ;
- welk soort hulp wordt er aangeboden ?

2. Zo neen, wordt een dergelijk initiatief overwogen ?

Antwoord

Uit navraag bij het Franstalige centrum voor slachtofferhulp in Brussel blijkt dat er inderdaad in de Brusselse metrostellen publiciteit wordt gemaakt voor dit centrum, maar enkel via het eigen telefoonnummer van de dienst. Het 0800-nummer is een gratis nummer waarop men rechtstreeks in contact kan komen met alle afdelingen van de administratie van de Franse Gemeenschap, en dus niet met het centrum voor slachtofferhulp.

Er bestaat in Vlaanderen en Brussel in elk gerechtelijk arrondissement een centrum voor slachtofferhulp, deel uitmakend van een ruimer centrum voor algemeen welzijnswerk.

Deze centra bieden ook sociale hulp, juridische bijstand en psychologische begeleiding.

Op dit ogenblik worden er voor de opdracht slachtofferhulp in Vlaanderen ongeveer 36 VTE (voltijds equivalent) beroepskrachten gesubsidi-

dieerd. Vermits hiertoe op de begroting 2000 de nodige middelen zijn ingeschreven, zal dit aantal binnenkort worden verhoogd tot 48 VTE, onder meer rekening houdende met de engagementen die zijn aangegaan in het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat (Justitie en Binnenlandse Zaken) en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg. Dit samenwerkingsakkoord bepaalt dat alle slachtoffers die zijn geconfronteerd met de dader of in wier huis is ingebroken, automatisch via een doorverwijsformulier worden doorverwezen van politie of rijkswacht naar de centra voor slachtofferhulp, mits ze hiermee instemmen.

Hoewel ik van oordeel ben dat een uitgebreide bekendmakingscampagne op termijn aangewezen is, is dit op dit ogenblik niet het juiste tijdstip. De huidige beschikbare personeelsleden voor slachtofferhulp zouden op dit ogenblik niet de te verwachten toevloed van hulpvragen kunnen opvangen. Ik wil er mij dan ook voor inzetten om op termijn het aantal gesubsidieerde beroepskrachten te verhogen, zodat de gevolgen van een ruime bekendmakingscampagne kunnen worden opgevangen.

De invoering van een 0800-nummer lijkt me echter niet aangewezen. Personen die met welke vraag of welk probleem dan ook zitten, kunnen 24 uur op 24 terecht bij de centra voor tele-onthaal op nummer 106. Deze centra verwijzen potentiële cliënten voor de centra voor slachtofferhulp door naar deze organisaties.

Ten slotte wil ik erop wijzen dat de gesubsidieerde personeelsformatie voor slachtofferhulp in Vlaanderen ongeveer viermaal hoger ligt dan in het Franstalig landsgedeelte.

Vraag nr. 97

van 9 februari 2000

van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

Rusthuizen – Huisdieren

Veel oudere personen mogen hun huisdier niet meenemen als ze moeten verhuizen naar een rusthuis of als ze niet meer zelfstandig kunnen leven.

Verscheidene studies en praktische toepassingen die over heel de wereld werden uitgevoerd, hebben nochtans het affectieve, psychologische en zelfs fysiologische voordeel bewezen van de aanwezigheid van huisdieren bij oudere mensen. Of de dieren nu op bezoek komen, collectief of individueel bezit zijn, er zijn verschillende mogelijkheden om de ge-

privilegieerde relatie tussen personen van de derde leeftijd en het huisdier te bewaren, en zo de kwaliteit van het leven van ouderen te verbeteren.

De meeste rusthuizen verbieden het houden van huisdieren om redenen van hygiëne, extra werk voor het personeel, overlast (lawaaï- en reukhinder en andere ongemakken voor medebewoners). Een verbod dat mijns inziens al te weinig rekening houdt met de gevoelens van de bejaarden, zeker wanneer het om een klein huisdier gaat.

De normen bepalen enkel dat huisdieren verboden zijn in de keuken, de eetruimte, de ziekenboeg en meer in het algemeen als ze de medebewoners in het rusthuis storen.

Recentelijk organiseerde de Belgische Vereniging voor Studie en Informatie over de relatie mens – dier een symposium met als thema : "De persoon van de derde leeftijd en zijn gezelschapsdier ..."

1. Veel rusthuizen verbieden het houden van huisdieren, ondanks het feit dat heel wat bejaarden gehecht zijn aan hun huisdier en studies de gunstige effecten bewijzen van de aanwezigheid van huisdieren bij oudere mensen.

Werden er al maatregelen genomen die ertoe strekken huisdieren toe te laten in rusthuizen ? Zo ja, welke ? Zo nee, waarom niet ?

2. Bestaan er rusthuizen waar nu reeds huisdieren toegelaten zijn ? Zo ja, hoe is dat praktisch geregeld ?
3. Bestaat er een regeling waarbij de huisdieren van de rusthuisbewoners kunnen worden opgevangen in de tuin van het rusthuis ?

Antwoord

1. Erkenningsnorm 2.2.2. betreffende de rusthuizen stelt dat "er in de inrichting of de belendende aanhorigheden geen dieren mogen worden gehouden die hinderlijk zijn voor de bewoners of een gevaar kunnen opleveren voor de hygiëne in of rond de inrichting".

Anderzijds bepaalt norm 1.7. dat "het reglement van orde dient uit te gaan van het principe dat aan de opgenomen personen de grootst mogelijke vrijheid moet verleend worden".

De Vlaamse volksvertegenwoordiger stelt vast dat het houden van huisdieren dus niet expliciet

wordt verboden door de reglementering terzake. De regelgeving stelt enkel dat dit niet hinderlijk mag zijn voor de bewoners en geen gevaar voor de hygiëne mag opleveren.

Vanwege de Vlaamse overheid zijn dus nog geen maatregelen genomen die ertoe strekken huisdieren toe te laten in rusthuizen, om de eenvoudige reden dat het niet verboden is. De Vlaamse volksvertegenwoordiger doelt allicht op maatregelen die het houden van huisdieren in rusthuizen zouden aanmoedigen ?

In dit verband ben ik van mening dat de voorzieningen hier perfect een eigen beleid kunnen ontwikkelen en voeren. Zij zouden hiervoor te rade kunnen gaan bij voorzieningen waar, in overleg met de residenten, goed werkende afspraken met betrekking tot het houden van huisdieren bestaan (voorbeelden van goede praktijk). De toezichthoudende overheid kan volstaan met het handhaven van een wettelijk kader dat terzake nauwelijks in restricties voorziet.

In het uitschrijven en communiceren van een kwaliteitsbeleid naar de gebruikers toe kan een voorziening haar beleid ten aanzien van huisdieren expliciteren. Dit beleid kan dan eventueel een argument vormen om al dan niet naar het bewuste rusthuis te gaan. De oudere persoon kan dan vergelijken en een keuze maken die het best bij hem/haar past.

2. Er is tot op heden geen onderzoek gebeurd naar rusthuizen waar eventueel (eigen) huisdieren toegelaten zijn. Ik vermoed dat die nog veeleer zeldzaam zijn.

Vele voorzieningen bieden echter wel tussenoplossingen aan door in de tuin wat kleinvee te houden of "collectieve" huisdieren toe te laten : vogels, vissen, occasioneel een hond of kat, ... Wie belangstelling heeft, kan dan meehelpen bij de verzorging van de dieren.

3. De overheid gaat terzake niets opdringen. Het al dan niet toelaten van eigen huisdieren in of buiten de instelling is een individuele aangelegenheid van elke voorziening.

Wie uitkijkt naar een rusthuis doet er dus goed aan te vragen hoe men er tegenover dieren staat. Wanneer de implementatie van het kwaliteitsdecreet operationeel is, kan hieraan in de opmaak van het kwaliteitshandboek aandacht worden besteed.

Vraag nr. 98
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim

Zie :

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

Vraag nr. 68

van 9 februari 2000

van de heer Carl Decaluwe

Blz. 1002

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 100
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug

Zie :

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

Vraag nr. 70

van 9 februari 2000

van de heer Carl Decaluwe

Blz. 1011

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 101
van 9 februari 2000
van de heer KOEN HELSEN

Rusthuisinfofoon – Evaluatie

Bejaarden kunnen klachten met betrekking tot het rusthuis waarin zij verblijven kwijt bij de Rusthuisinfofoon.

1. Hoeveel klachten kwamen er in 1999 binnen via de Rusthuisinfofoon ?

2. Hoeveel klachten waren gegrond ?
3. Hoeveel van die klachten konden worden opgelost in overleg met het rusthuis ?
4. Wat gebeurt er met de klachten die niet in overleg met het rusthuis kunnen worden opgelost ?

Antwoord

1. In 1999 kwamen bij de Rusthuisinfofoon 100 klachtoproepen binnen ; 83 ervan hadden betrekking op een rusthuis, 8 op een serviceflatgebouw en 9 op een andere voorziening (bijvoorbeeld een ziekenhuis).

Sommigen van de oproepers vermeldden meerdere klachten. Tijdens de 83 oproepen aangaande rusthuizen werden in totaal 168 klachten geformuleerd in verband met de dienstverlening in rusthuizen.

2. 80 van de 168 klachten werden gegrond gevonden.
3. Voor 27 van de 80 gegronde klachten was op 22 februari 2000 een oplossing bereikt (voorbeelden : een onterecht supplement wordt terugbetaald, het rusthuis beschikt opnieuw over voldoende personeel, ...).
4. Meestal betreft het klachten die te maken hebben met een tekortkoming inzake de erkenningsnormen waaraan een rusthuis moet voldoen. De afdeling Inspectie en Toezicht Welzijn controleert door bezoeken ter plaatse of de tekortkoming op voldoende wijze wordt geredigeerd.

Bij uitblijven van passende maatregelen kan worden overgegaan tot schorsing, intrekking of weigering van de erkenning, of tot een eventuele gedwongen of vrijwillige sluiting van de voorziening.

Vraag nr. 102
van 9 februari 2000
van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

Ziekenoppassers met DAC-statuut – Toekenningscriteria

Naar ik verneem, beschikt het Wit-Gele Kruis over meer dan 200 ziekenoppassers die werken in een DAC-statuut (Derde Arbeidscircuit). Het ter beschikking stellen van een ziekenoppasser aan een patiënt wordt door het Wit-Gele Kruis afhankelijk

gesteld van een hulpverlening door een verpleegkundige van het Wit-Gele Kruis.

Vermits onafhankelijke diensten en vrije verpleegkundigen geen ziekenoppassters verkregen hebben in een DAC-project, rijst bij hen een groot probleem.

1. Ingeval het hierboven vermelde correct is, welke maatregelen neemt de minister dan om ook onafhankelijke diensten concurrentieel te laten werken ?
2. Zal zij de komende omzetting van de DAC-statuten aangrijpen om objectieve criteria te bepleiten ?
3. Hoeveel ziekenoppassters werken er in een DAC- of gesco-statuut (gesubsidieerde contractuelen), per organisatie ?

Antwoord

De vragen 1 en 2 behoren tot de federale bevoegdheid.

Vraag 3 kan worden beantwoord door mijn collega Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme.

BERT ANCIAUX

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, JEUGD,
STEDELIJK BELEID, HUISVESTING
EN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 74
van 24 januari 2000
van de heer JOS DE MEYER

Doel – Sociale herhuisvestingsmogelijkheden

In het dorp Doel heerst er grote onzekerheid : zowel bij degenen die willen blijven wonen, als bij degenen die willen vertrekken.

Enkele knelpunten die bij de mensen leven en in de overlegvergaderingen worden geformuleerd, zijn de volgende.

1. Bestaat de mogelijkheid om aan de kopers van een sociale koopwoning sociaal hypothecair krediet toe te staan ?

Zijn hiervoor binnen de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VMH) middelen uitgetrokken en zo ja, hoeveel?

2. Kan de sociale huisvestingsmaatschappij zelf uitstel van betaling toestaan als verkopende partij ?
3. Werden er mogelijkheden gecreëerd voor het toekennen van hypothecair krediet aan particulieren die een nieuwe woning bouwen of een private woning kopen en eventueel ook renoveren ?
4. Zou het niet zinvol zijn om bij de begrotingscontrole 2000 een verhoging door te voeren van het investeringsprogramma voor de hypothecaire activiteiten in verband met Doel ?

Antwoord

1. Een voorafname op de investeringskredieten van 2000 voor het verstrekken van hypothecair krediet aan kopers van een sociale koopwoning in het kader van de herhuisvesting van de Doele-naars is niet nodig, omdat voor nagenoeg alle sociale koopwoningen die werden opgericht door sociale huisvestingsmaatschappijen automatisch in een sociaal hypothecair krediet is voorzien.

De lening voor de opbouw wordt immers systematisch omgezet in een hypothecair krediet aan de kopers, zowel indien het gaat om woningen die werden opgericht via het gewone investeringsprogramma, als voor woningen die werden opgericht met de eigen middelen van sociale huisvestingsmaatschappij of VHM in het kader van het programma kernenbeleid. Enkel wanneer een project niet beantwoordt aan de criteria van het kernenbeleid en het niet werd opgenomen op een goedgekeurd investeringsprogramma van de VHM, is er geen hypothecair krediet voor de kopers van de woningen.

Dat neemt niet weg dat er extra mogelijkheden kunnen worden ter beschikking gesteld indien dat nodig zou zijn, door middel van de inbreng van eigen middelen van de sociale huisvestingsmaatschappij of van de VHM. Voor de oprichting van de bijkomende sociale koopwoningen in het kader van de herhuisvesting van Doel waarvoor geen ruimte zou zijn op het gewone investeringsprogramma, kan eventueel financiële ruimte worden gezocht binnen de eigen thesaurie van de VHM.

Momenteel wordt volop werk gemaakt van een geactualiseerde thesaurieplanning voor 2000, waarbij zal worden onderzocht of er opnieuw kredieten kunnen worden vrijgemaakt voor de oprichting van sociale koopwoningen. Wat de projecten betreft die passen in de herhuisvesting van de inwoners van Doel, moet het mogelijk zijn om – ongeacht of het project beantwoordt aan de criteria van het kernenbeleid of niet – automatisch in een hypothecair krediet te voorzien. Een en ander kan retroactief worden toegepast, in die zin dat voor kopers van woningen die werden opgericht buiten het programma kernenbeleid, alsnog middelen zouden worden voorbehouden voor het toekennen van een sociale lening.

De exacte budgettaire ruimte hiervoor moet evenwel nog worden bepaald en kan best ook worden afgestemd op de te verwachten vraag vanuit de betrokken sociale huisvestingsmaatschappijen.

- De mogelijkheid bestaat om een uitstel van betaling toe te staan aan kopers indien een woning werd opgericht met de eigen middelen van de sociale huisvestingsmaatschappijen. Partijen kunnen immers uitdrukkelijk een betaling in schijven bedingen.

De sociale huisvestingsmaatschappij mag dus inderdaad indien zij dat wil en mits zij dit in concreto behoorlijk kan motiveren, in een daartoe te nemen beslissing van haar raad van bestuur de termijn van uitvoering van de verbintenis (zijnde de betaling door de koper) verlenen. Omdat het toekennen van een uitstel van betaling aan de inwoners van Doel perfect motiveerbaar is, schept deze piste uiteraard extra mogelijkheden. De eigen middelen van de betrokken sociale huisvestingsmaatschappijen kunnen op deze wijze maximaal worden ingeschakeld.

Op basis van de voorgaande bevindingen meen ik te mogen stellen dat er voldoende financiële mogelijkheden zijn voor het verstrekken van sociaal hypothecair krediet aan de kopers van de sociale koopwoningen die werden opgericht door de sociale huisvestingsmaatschappijen.

- Betreffende het toekennen van hypothecair krediet aan particulieren die een nieuwe woning bouwen of een private woning kopen en mogelijk ook renoveren, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger het volgende meedelen.

Indien er ook voor die leningen daadwerkelijk een vraag zou bestaan, zou die best worden gekwantificeerd, en kan ook daarvoor worden onderzocht of er geen budgettaire ruimte kan worden vrijgemaakt binnen de thesaurie van de VHM en of er geen leningen voor deze doelgroep kunnen worden toegestaan door de sociale kredietvennootschappen.

Afhankelijk van de vraag naar die leningen mag eventueel ook een extra financiële inbreng van het Vlaams Gewest, of een verhoging van de subsidies voor het gewone investeringsprogramma niet worden uitgesloten.

Vraag nr. 75
van 24 januari 2000
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

College VGC – Ministeriële aanwezigheid

Artikel 76 van de Bijzondere Wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen bepaalt dat een Brussels lid van de Vlaamse regering met raadgevende stem de vergaderingen van het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie bijwoont.

Gelet op de terzake bestaande traditie, en rekening houdende met de samenstelling van de huidige Vlaamse regering, komt het de minister van Brusselse Aangelegenheden toe de Vlaamse regering te vertegenwoordigen op de vergaderingen van het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

- Hoeveel vergaderingen van het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie hebben plaatsgevonden tussen 13 juli 1999 en 31 december 1999 ?
- Hoeveel van deze vergaderingen heeft de minister bijgewoond ?

Antwoord

- Het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie vergaderde tussen 13 juli en 31 december 1999 op volgende momenten : 20 juli 1999, 16 september 1999, 21 oktober 1999, 12 november 1999, 19 november 1999, 25 november 1999, 16 december 1999, 17 december 1999.
- Ik heb alle collegevergaderingen bijgewoond, uitgezonderd de drie laatste, waar ik afwezig was wegens andere verplichtingen.

Vraag nr. 78
van 27 januari 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

11-juliviering Brussel – VGC-subsidiëring

Naar verluidt zou er dit jaar voor het eerst sedert lange tijd geen 11-juliviering plaatsvinden op de Brusselse Grote Markt. Dit evenement trekt ieder jaar nochtans heel wat volk en trekt ook de aandacht van talrijke toeristen.

Aan de basis van de beslissing om het evenement af te blazen, ligt het voornemen van collegelid Robert De Lathouwer van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) om de dotatie van 3 miljoen van de vorige jaren thans met tweederde te verminderen, zodat de organisatoren nog slechts 1 miljoen vanuit de VGC krijgen. Onvoldoende om een hoogstaand evenement te organiseren in de hoofdstad van Vlaanderen.

Hoe staat de minister daar tegenover ?

Werd hij door de organisatoren benaderd om te bemiddelen in deze aangelegenheid, of om vanuit de Vlaamse regering middelen voor dit evenement uit te trekken ?

Antwoord

Rond de subsidie van de jaarlijkse 11-juliviering is inderdaad een probleem gerezen.

Uit de ingediende begroting voor 2000 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie bleek dat een bedrag van 1 miljoen frank voor dit evenement is uitgetrokken. Vorig jaar was dat nog 3 miljoen frank. Daardoor zou het voor de organisatoren niet mogelijk geweest zijn om een kwalitatief hoogstaand evenement op poten te zetten.

De organisatoren vroegen me in een brief van 20 januari enerzijds om er bij de VGC op aan te dringen het subsidiebedrag te herbekijken en anderzijds om het eigen subsidiebedrag – vorig jaar bedroeg dat 1 miljoen frank – op te trekken.

Inhoudelijk is er volgens mij geen enkele reden om de globale subsidie aan dit evenement te verminderen, integendeel. De organisatoren slagen er andermaal in een eigentijds programma voor 11-juliviering naar voren te schuiven. Daarbij komt nog dat het ongepast zou zijn in dit feestelijk Brusseljaar op de 11-juliviering te beknibbelen.

Daarom zal ikzelf het subsidiebedrag vanuit de Vlaamse Gemeenschap van 1 naar 2 miljoen frank optrekken. Anderzijds heb ik het dossier met de Vlaamse Gemeenschapscommissie doorgepraat, met als resultaat dat deze instelling toch een subsidie van 2 miljoen frank wil verlenen voor het centrale gebeuren op de Grote Markt.

Dat betekent dat de organisatoren, net als vorig jaar, in totaal over 4 miljoen frank zouden beschikken.

Vraag nr. 79
van 28 januari 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

Felix De Boeckmuseum Drogenbos – Programmatie

Uit de programmatie van het Felix De Boeckmuseum blijkt dat op zaterdag 1 april 2000 om 19 uur een lenteconcert zal plaatsvinden. Verder wordt in mei 2000 een internationale museumdag gepland en staat op 24 oktober 2000 een bezoek van het Festival van Vlaanderen op het programma.

1. Aanvaardt de minister deze imperatieve beslissingen van het college van burgemeester en schepenen ?
2. Aanvaardt de minister de omvorming van dit museum tot een gemeenschapscentrum ?
3. Welke maatregelen heeft hij genomen om dit te voorkomen ?

Antwoord

Voorgeschiedenis

In 1998 schonk Felix De Boeck aan de gemeente Drogenbos zijn woning en aanpalende gronden, met als uitdrukkelijke voorwaarde dat de gemeente aldaar een volwaardig museum zou inrichten, dit in overleg met de VZW Vrienden van Felix De Boeck en de testamentuitvoerder. Het nieuwe museumgebouw moest op het geschonken perceel worden opgericht.

In 1992 schonk Felix De Boeck bij notariële akte een collectie van meer dan zeshonderd werken aan de Vlaamse Gemeenschap, onder voorwaarde dit werk permanent in het museum in Drogenbos ter beschikking te stellen. De Vlaamse Gemeenschap verbond zich hiermee tot uitvoering van de verbinding.

tenissen aangegaan door de gemeente Drogenbos. De Vlaamse Gemeenschap werd aangewezen als beheerder van de geschonken goederen, dit in afwachting van het nieuw te bouwen museum. Vanaf de ingebruikname van het nieuw museum wordt (in de schenkingsakte) de heer De Kelder aangewezen als hoofdverantwoordelijke van het museum én beheerder van de geschonken goederen.

De middelen die de gemeente via het Investeringsfonds ontving, waren evenwel ontoereikend om zelf voor de bouw in te staan. In 1992 sloot de Vlaamse Gemeenschap dan een erfpachtovereenkomst af met de gemeente Drogenbos, trad op als bouwheer van het museumgebouw en sloot een overeenkomst van gebruiksrecht af met de gemeente, waarin wordt gesteld dat de gemeente het gebouw als museum inricht en exploiteert, overeenkomstig de voorwaarden opgenomen in de schenking.

Concrete vragen

1. In de verschillende overeenkomsten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de gemeente Drogenbos wordt de gemeente aangewezen als inrichter en exploitant van het Felix De Boeckmuseum.

Dit feit kan verklaren dat de gemeente zich inlaat met de organisatie van tentoonstellingen en een cultureel programma organiseert in het museum.

2. Het organiseren van gemeenschapsactiviteiten, zoals concerten, wijzen het publiek de weg naar het museum en zorgen mede voor de bekendheid ervan. Voorzover dergelijke initiatieven nevenactiviteiten betreffen en de basiswerking van het museum niet in het gedrang brengen, is er geen sprake van omvorming tot gemeenschapscentrum.

Ingaande op een van de concrete voorbeelden, met name de internationale museumdag, dient gesteld dat deze dag, gepland voor mei 2000, aansluit bij de drieëntwintigste "International Museum Day" van de International Council of Museums. Aan de internationale museumdag, een jaarlijks initiatief dat de musea in de schijnwerpers wil plaatsen, participeerden in 1999 meer dan veertig landen. Vorig jaar werd deze dag voor Vlaanderen georganiseerd door de Vlaamse Museumvereniging, in samenwerking met de Museumconsulente Publiekswerking van de Vlaamse Gemeenschap. Dit jaar ligt het

initiatief opnieuw bij de Vlaamse Museumvereniging VZW.

De museumdag richt zich tot het volledige Nederlandstalige deel van het museumveld in Vlaanderen en Brussel, alsook tot de museumbezoekers. Dit project wordt beschouwd als een volwaardig initiatief ter promotie van de Vlaamse musea.

De museumdag wordt door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd met kredieten voor "subsidies aan en ten gunste van musea".

Er is in casu dan ook geen aanwijzing dat er sprake is van een omvorming van museum tot gemeenschapscentrum.

3. Gelet op voorgaande argumenten neem ik geen maatregelen om te verhinderen dat de genoemde culturele activiteiten plaatsvinden.

Wél neem ik mijn verantwoordelijkheid om tot een structurele oplossing te komen om een eind te maken aan de impasse waarin de werking van het museum zich bevindt. De nodige gesprekken zijn gevoerd en een oplossing is aan finalisering toe.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger wordt van de resultaten op de hoogte gebracht.

Vraag nr. 81 van 4 februari 2000 van de heer JOHAN DE ROO

Sociale huursector – Weerslag Ruimtelijk Structuurplan

1. Kan de minister een overzicht geven per provincie en per maatschappij van het aantal sociale huurwoningen en van het aantal kandidaat-huurders ingeschreven op de wachtlijsten ?
2. Hoeveel huurwoningen werden per huurmaatschappij tijdens de voorbije legislatuur (sedert 1995) gebouwd, betrokken of zijn in opbouw ?
3. Hoeveel hectare reservegronden heeft iedere maatschappij ter beschikking ? Hoeveel zijn hiervan uitgerust en hoeveel niet uitgerust ?
4. Welke weerslag heeft het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de afbakening van de stedelijke gebieden en buitengebieden op de activiteit per bouwmaatschappij ?

Antwoord

1. Een overzicht met de toestand per 31 december 1998 vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger als **bijlage 1 en 2**.

Bijlage 1 bevat het aantal sociale huurwoningen per sociale huisvestingsmaatschappij, per arrondissement en per provincie.

Bijlage 2 bevat cijfers over het aantal kandidaat-huurders ("gewoon KH"), het aantal huurders dat een mutatie heeft aangevraagd ("mutatie") en het totaal aantal mensen op de wachtlijst ("totaal KH", de som van beide vorige).

2. Een lijst met, per sociale huisvestingsmaatschappij, het aantal huurwoningen dat werd gebouwd tussen 1 januari 1995 en nu, is toegevoegd als **bijlage 3**.

Het gaat om alle sociale huurwoningen die werden opgeleverd in deze periode, en die (dus) ook werden betrokken. Het aantal woningen hiervan dat werd verhuurd buiten het sociale huurstelsel dient van deze cijfers te worden afgetrokken, maar het gaat om een relatief beperkt aantal gevallen.

Als **bijlage 4** is een gelijkaardige lijst toegevoegd met het aantal huurwoningen waarvan de werken op dit ogenblik bezig zijn.

3. Als **bijlage 5** ten slotte vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal hectare reservegrond, uitgerust en niet-uitgerust, en opgesplitst per sociale huisvestingsmaatschappij en per gewestplanzone.

Op 24 april 1998 werd dit overzicht opgesteld ten behoeve van de screening van de gronden die door de afdeling Ruimtelijke Planning van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) momenteel wordt uitgevoerd. Deze toestand is tot op heden niet fundamenteel gewijzigd : circa 644 ha niet-uitgeruste gronden en circa 288 ha uitgeruste gronden.

De cijfers worden enigszins vertekend door de relatief ongedifferentieerde massa van restgronden, niet-overgedragen infrastructuur, ... die nog in het bezit zijn van de sociale huisvestingsmaatschappijen uit de huursector.

Of deze gronden ten slotte ook effectief kunnen worden aangesneden, is afhankelijk van hun ligging op het gewestplan en van de screening.

4. De weerslag van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen op de activiteiten per bouwmaatschappij is moeilijk in te schatten, vermits over de reservegronden die nog in voorraad zijn (de woonuitbreidingsgebieden) momenteel nog een screening loopt bij Arohm.

Na deze screening zal eerst het proces moeten plaatsvinden waarin wordt overgegaan van structuur- naar eigenlijke bestemmingsplannen om meer duidelijkheid te kunnen scheppen over de impact op de activiteiten van de sociale huisvestingsmaatschappijen.

Een tweede gevolg van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bestaat uit een wijziging van het vraag- en aanbodpatroon in de vastgoedverhandeling. Aangezien de sociale huisvestingsmaatschappijen momenteel in het kader van het beleid kernversterkend moeten optreden, laat zich een verhoogde verwervingsprijs per project verwachten. Ook dit gegeven is verbonden aan de bovenvermelde screening.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 82
van 4 februari 2000
van mevrouw VEERLE HEEREN**

Sociale koopsector – Weerslag Ruimtelijk Structuurplan

De nood aan sociale woningen blijft. Voor Vlaanderen zouden in de eerstvolgende jaren +/- 40.000 woningen moeten worden gebouwd. De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) en vooral de koopsector hebben hier een belangrijke rol in te spelen.

Anderzijds heeft de invoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de afbakening van stedelijke gebieden en buitengebieden een enorme weerslag op de activiteiten van de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM) in Vlaanderen.

1. Hoeveel koopwoningen werden er per huisvestingsmaatschappij gerealiseerd sedert 1995 ?

2. Hoeveel koopwoningen zijn er per huisvestingsmaatschappij geprogrammeerd voor de eerstvolgende jaren ?
3. Wat is per maatschappij het aantal hectare reservegrond (uitgerust en niet uitgerust) en hoeveel woningen kunnen hierop worden gepland ?
4. Wat is de weerslag van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen op de activiteiten van de sociale huisvestingsmaatschappijen in de koopsector ?

Antwoord

1. Het exacte aantal als antwoord op deze vraag is afhankelijk van de invulling van het begrip "gerealiseerd".

Er kan worden gekozen voor "vastgelegd", dit wil zeggen dat een definitieve aanvang is genomen met de realisatie van het project, de werken worden besteld. Daarnaast kan ervoor worden geopteerd om de datum van de voorlopige oplevering te gebruiken als referentie, de datum dat de woningen in gebruik worden genomen.

Afhankelijk van het gekozen systeem, krijgen we twee cijfers : tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 werden 3.399 nieuwe koopwoningen opgestart (vastgelegd) en in diezelfde periode werden 3.080 koopwoningen opgeleverd.

Een overzicht per SHM van het aantal opgeleverde woningen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger als **bijlage 1** ; merk op dat er in die periode ook koopwoningen werden gerealiseerd door sociale huisvestingsmaatschappijen uit de huursector, grotendeels binnen het urgentieprogramma Domus Flandria.

2. De belangrijkste bron van programmatie van koopwoningen is het uitvoeringsprogramma 2000-2001 van de VHM.

Hoewel deze lijst slechts een "programma" is, en geen definitieve zekerheid, zal het globale aantal woningen dat zal worden uitgevoerd – onafhankelijk van de concrete projecten – wel min of meer gelijk blijven ; de Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt een overzicht als **bijlage 2**.

Wat in de tabel niet is opgenomen, zijn de koopwoningen die zullen worden uitgevoerd met eigen middelen van de bouwmaatschappijen.

Deze projecten zijn dus niet gebonden aan een strikte timing van de VHM zodat niet met enige nauwkeurigheid kan worden voorspeld wanneer zij zullen worden uitgevoerd, tenzij de woningen een onderdeel vormen van een project dat wel (gedeeltelijk) op het uitvoeringsprogramma is opgenomen. Vooral in de provincie Limburg komen zulke "gemengde" projecten voor.

3. De KV-maatschappijen en de VHM beschikken over respectievelijk 171 ha 83 a 94 ca en 264 ha 01 a 80 ca reservegrond voor de bouw van sociale koopwoningen, dit wil zeggen voor Vlaanderen een totaal van 435 ha 85 a 74 ca (**bijlage 3**).

Als men een gemiddelde densiteit nastreeft van 20 woningen per hectare, dan is de huidige grondreserve voldoende voor de bouw van 8.717 koopwoningen.

Gelet op het feit dat de huidige grondreserve van de VHM en de sociale huisvestingsmaatschappijen door de afdeling Ruimtelijke Planning van Arohm momenteel wordt gescreend, en dat wellicht niet alle gronden bij de verdere uitbouw van de gemeentelijke structuurplannen voor bebouwing nog in aanmerking zullen komen, zal voormeld cijfer op basis van de resultaten van de screening naar beneden worden aangepast.

4. Als voornaamste weerslag van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen op de activiteiten van de sociale huisvestingsmaatschappijen in de koopsector kan men zeggen dat :

- het heel veel moeilijker geworden is om de huidige grondreserve, meestal gelegen in woonuitbreidingsgebieden, aan te snijden ;
- de bouw van koopwoningen meer en meer gesitueerd is binnen de dorpskernen ;
- de densiteit van het aantal woningen per hectare gevoelig is verhoogd : er wordt meer gestreefd naar gesloten en gekoppelde bebouwingen ;
- meer aandacht wordt geschonken aan het behoud van de open ruimten ;
- een groot deel van de huidige grondreserve van de sociale huisvestingsmaatschappijen en van de VHM wordt geïmmobiliseerd, zware financiële kosten waarvoor dringend een oplossing dient te worden gezocht.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 83
van 7 februari 2000
van mevrouw HILDE DE LOBEL

Renovatiepremies – Uitbetalingstermijn

Toen enkele jaren geleden bijzondere premies werden ingesteld voor herwaarderings- en renovatiewerken aan woningen in de stedelijke "herwaarderingsgebieden" werd het effect hiervan soms ten dele tenietgedaan doordat er tussen de principiële goedkeuring van het dossier en de daadwerkelijke uitbetaling van de premies een enorm lange tijd verliep. Hierdoor kregen particulieren soms betaalmoeilijkheden.

Hoeveel tijd verstrijkt er vandaag gemiddeld tussen de goedkeuring van een premiedossier en de daadwerkelijke uitbetaling ?

Antwoord

Tussen de berekening van de tegemoetkoming en de effectieve uitbetaling zijn er een aantal acties te ondernemen, die als volgt kunnen worden samengevat :

- 1) iedere cel Huisvesting bij de vijf afdelingen Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (ROHM) staat zelf in voor de berekening en de verzending ervan vanuit de eigen provinciehoofdplaats aan de aanvragers ;
- 2) de dossiers worden vervolgens aan de afdeling Financiering Huisvestingsbeleid in Brussel bezorgd ;
- 3) daar worden de bundels ter plaatse door een afvaardiging van het Rekenhof gecontroleerd ;
- 4) de goed bevonden aanvragen worden vervolgens in een uitbetalingsbesluit opgenomen, waarna de vereiste bedragen op de begroting worden vastgelegd en geordonnanceerd ;
- 5) de uiteindelijke opdracht tot betaling wordt ten slotte gegeven, zodra het Rekenhof zijn officieel visum verleend heeft ;

- 6) de effectieve vereffening, hetzij door creditering van de rekening van de aanvrager, hetzij door afgifte van de circulaire cheque aan de begunstigde, vindt ongeveer een vijftal dagen later plaats.

Op basis van de in 1998 en 1999 gedane toezeggingen volgt hierna, voor elke huidige categorie van tegemoetkoming, een opgave van het gemiddelde aantal kalenderdagen dat is gesitueerd tussen de datum van de berekening eensdeels en de betalingsopdracht (in rubriek 5) anderdeels :

1) huursubsidie	74
2) verbeterings- en aanpassingspremie	123
3) tegemoetkoming in de lening	
– nieuwbouw	73
– koop in de openbare sector	101
– koop in de private sector	74
– renovatie	85

Vraag nr. 84
van 9 februari 2000
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Europese functie Brussel – Sociaal-economische impact

In 1998 werd door de Brusselse Hoofdstedelijke regering aan een studiebureau de opdracht toevertrouwd om een studie te maken over "de sociaal-economische impact van de Europese en internationale instellingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest". Deze studie werd in 1999 gepubliceerd.

Werd er ooit door de Vlaamse regering of door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een gelijkaardige studie gemaakt of opgedragen over deze impact op Vlaams-Brabant en de rest van Vlaanderen ?

Zo ja, om welke studie gaat het ?

Zo neen, is een dergelijke studie gepland ?

Antwoord

Er is mij geen gelijkaardige recente wetenschappelijke studie bekend die specifiek peilt naar de sociaal-economische impact van de Europese en internationale instellingen gevestigd in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest, op Vlaams-Brabant en de rest van Vlaanderen.

Er is wel een studie geweest in 1994 van professor H. Van der Haegen van het Instituut voor Sociale en Economische Geografie van de Katholieke Universiteit Leuven (KU-Leuven) over de totale betekenis en impact van Brussel voor Vlaanderen. Daarnaast kwam deze problematiek aan bod in tal van andere onderzoeken, waarvan een mooie bundeling werd gebracht op het colloquium "De Brusselse Rand" van het Centrum voor de Interdisciplinaire Studie van Brussel, gehouden in december 1993.

De gevolgen van de aanwezigheid van de Europese en internationale instellingen in Brussel, maar ook van het verblijf van een groot deel van hun personeel in de Vlaamse Rand, zijn mijns inziens intussen genoegzaam bekend. Ik meen niet dat het opportuun is daaraan nog eens een studie te wijden.

We moeten integendeel onze inspanningen voortzetten om de als negatief ervaren gevolgen van deze internationalisering (hoge woonprijzen, druk op de taal) voor de lokale bevolking zo laag mogelijk te houden, door het voeren van een doorgedreven positief beleid onder meer op het vlak van huisvesting en onthaal.

Alleen op deze wijze kan de aanwezigheid van deze bevolkingsgroep veeleer als een rijkdom dan als een bedreiging worden ervaren.

**Vraag nr. 86
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE**

Renteloze renovatieleningen – Informatie

Vanaf maart zouden de eerste renteloze leningen ter beschikking staan van gezinnen die een huis in de stad willen renoveren. Gezinnen die voor een sociale lening in aanmerking komen, kunnen twee miljoen bovenop lenen, zonder rente, om de woonst te vernieuwen. Een renteloze lening van twee miljoen over twintig jaar betekent tegen de huidige rente van vijf procent een besparing van een miljoen.

Na deze berichtgeving werden verschillende diensten (onder meer ook de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij) overspoeld met vragen, terwijl de VHM en het kabinet nog niets konden zeggen over de modaliteiten.

1. Op welke manier wordt de doelgroep geïnformeerd over de invoering van deze renteloze leningen ?

2. Wat zijn de modaliteiten en criteria ?
3. Welk budget wordt aan deze renteloze lening toegekend en volgens welke voorrangscriteria ?
4. Is het bij nog te nemen maatregelen niet opportuun om een doelgericht communicatieplan uit te werken, in plaats van dit losweg in de media aan te kondigen ?

Antwoord

Het concept van renteloze renovatieleningen wordt momenteel verder uitgewerkt en dient nog door de Vlaamse regering definitief te worden goedgekeurd.

De belangrijkste modaliteiten zullen wellicht zijn :

- 1) de lening moet betrekking hebben op een individuele verrichting die bestaat uit het aankopen van een woning en het renoveren van die woning ;
- 2) de woning waarop de verrichting betrekking heeft, moet gelegen zijn in een woonvernieuwings- of woningbouwgebied van één van de zestien volgende kernsteden : Antwerpen, Gent, Hasselt, Genk, Brugge, Roeselare, Oostende, Kortrijk, Leuven, Vilvoorde, Boom, Mechelen, Turnhout, Dendermonde, Aalst en Sint-Niklaas, of in een woonvernieuwings- of woningbouwgebied van één van de gemeenten van de Vlaamse rand rond Brussel ; de territoriale selectiviteit naar kernsteden en Vlaamse Rand wordt verder geconcretiseerd in de prioriteit voor een aantal kwetsbare gebieden binnen deze kernsteden en Vlaamse Rand ;
- 3) het bedrag van het leningsgedeelte dat bestemd is voor de renovatie bedraagt maximaal 20.000.000 frank ;
- 4) de duur van het leningsgedeelte bestemd voor de renovatie bedraagt maximaal 20 jaar ;
- 5) de oorspronkelijke vaste rentevoet van het leningsgedeelte bestemd voor de renovatie bedraagt 0 % ;
- 6) voor alle andere modaliteiten, zoals de inkomens- en eigendomsvoorwaarden, én voor het leningsgedeelte bestemd voor de aankoop gelden de bepalingen van de besluiten van de Vlaamse regering van 11 mei 1999 betreffende de hypothecaire leningen aan particulieren, res-

pectievelijk door de VHM of het Vlaams Woningfonds ;

- 7) de ontlener die eenmaal een renteloze lening heeft gekregen, kan na de volledige terugbetaling ervan niet meer voor een andere sociale lening in aanmerking komen.

Zowel de VHM als het Vlaams Woningfonds hebben zich reeds bereid getoond aan dit initiatief mee te werken en hiervoor in een eerste fase zelf de nodige budgettaire ruimte te creëren, zodat dit voorstel geen gevolgen heeft voor de begroting 2000 van het Vlaams Gewest. Bij het Vlaams Woningfonds wordt gedacht aan het vrijmaken van 1 miljard frank uit de onbeschikbare reserves van het Fonds B2 ; bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij zal ongeveer 700 miljoen frank van het investeringsprogramma 2000 hiervoor worden gereserveerd.

Te gepasten tijde zal de doelgroep hierover zo volledig mogelijk worden geïnformeerd. Het is uiteraard onvermijdelijk dat een gelanceerd idee een eigen leven begint te leiden in de media.

Aan de afdeling Woonbeleid van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd echter reeds de opdracht gegeven een efficiënt communicatieplan uit te werken en voor te bereiden.

**Vraag nr. 97
van 25 februari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Akkoorden VESOC-middelen – Overzicht

Tijdens de begrotingsbesprekingen in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport vroeg ik een overzicht van de opvolging van de akkoorden in de socialprofitsector betreffende de Vesoc-middelen (Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité), met een opsplitsing per sector (Stuk 15 (1999-2000) – Nr. 5-D).

De minister beloofde een overzicht hiervan aan het verslag toe te voegen. Bij het verslag ontbrak dit overzicht echter. Ook bij de aanvulling van het verslag, op een latere datum aan de commissiesecretaris bezorgd, ontbraken deze gegevens.

Mag ik de minister vragen, conform zijn belofte, een overzicht te bezorgen van de opvolging van de akkoorden in de socialprofitsector betreffende de Vesoc-middelen, met een opsplitsing per sector tot op heden ?

Antwoord

Onder verwijzing naar de notulen van de begrotingsbesprekingen in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport (Stuk 15 (1999-2000) – Nr. 5-D) stelde ik inderdaad dat het gevraagde overzicht aan de commissieleden zou worden bezorgd.

De voorbereidingen van het overleg met de federale overheid, waaruit de overdracht van middelen zal voortvloeien, bevindt zich thans in de finale fase. Uiteraard blijft het mijn bedoeling deze overzichten, eens ze zullen zijn afgerond en geconsolideerd, ter beschikking te stellen, en van de Commissie. De maand april lijkt hierbij een realistische timing.

Aanvullend antwoord

Onder verwijzing naar de notulen van de begrotingsbesprekingen in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport (Stuk 15 (1999-2000) – Nr. 5-D) stelde ik inderdaad dat het gevraagde overzicht aan de commissieleden zou worden bezorgd.

Na verdere bevraging blijkt dat er geen bijkomende informatie is dan die welke reeds in stuk 15 (1999-2000) – Nr. 1 – Bijlage werd opgenomen (**bijlage**). Dit stuk bevat op blz. 68 en 69 een volledig overzicht van de Vesoc-enveloppe. Het gaat om middelen die de Vlaamse regering, na overleg met Vesoc, ter beschikking stelt voor de aanmoediging van tewerkstelling.

Uit het overzicht kan worden afgeleid dat er enkel in 1997 Vesoc-middelen ter beschikking werden gesteld van het beleidsdomein Cultuur.

Een ander gegeven in verband met tewerkstelling – geen Vesoc-middelen dus – zijn de middelen die ter beschikking worden gesteld voor de uitvoering van het Vlaams intersectoraal akkoord voor de socialprofitsector van 3 april 1998. Voor de periode 1998 tot en met 2000 werd voor de sector Cultuur jaarlijks 19 miljoen frank ter beschikking gesteld voor het wegwerken van anomalieën inzake tewerkstelling.

In 1999 werden deze middelen ter beschikking gesteld via herverdeling van basisallocatie 11.01 van programma 24.6 en overgeheveld naar programma 45.5 basisallocatie 33.09.

In 2000 werden deze middelen rechtstreeks in de begroting opgenomen op het programma 45.5, basisallocatie 33.09.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 99
van 1 maart 2000
van de heer JAN LOONES

De Brakke Grond – "Belgica Special"

Dezer dagen verzendt het Vlaams Cultuurhuis in Nederland, De Brakke Grond, de uitnodigingen voor een installatietentoonstelling onder de welluidende naam "Belgica Special !!", uitvoerig geïllustreerd met Belgische driekleurtjes op vlaggen en petjes.

Het bureau Eve-n & Yet Leuven stelt een keure van een achttal, op het eerste gezicht Vlaamse, kunstenaars voor aan het Nederlandse publiek.

Het Vlaams Cultuurhuis De Brakke Grond verricht doorgaans onbetwist en toonaangevend werk wat Vlaamse imagovorming in Nederland betreft.

Bij uitstek bewijzen de initiatieven van De Brakke Grond dat cultureel Vlaanderen bestaat, en bovendien fris kan zijn, creatief en eigentijds.

In Nederland, waar men enkel "Belgen" en "België" kent als het over "Vlamingen" en "Vlaanderen" gaat, kan het belang van een Vlaams Cultuurhuis en van de initiatieven die daar plaatsvinden moeilijk worden overschat.

De lopende tentoonstelling, die plaatsvindt onder die fameuze titel "Belgica Special" en die wordt aangekondigd met uitnodigingskaarten en promotiemateriaal waarop de Belgische kleuren prominent aanwezig zijn, staat haaks op deze prangende nood aan gepaste Vlaamse imagovorming.

1. Vanwaar die naam ?
2. Wie nam dat initiatief ?
3. Was er werkelijk geen mogelijkheid voor een meer aangepaste en betere keuze ?
4. Binnen welk soort Vlaams cultuurbeleid past dergelijke benaming ?
5. Is Vlaanderen niet "speciaal" genoeg ?

Antwoord

Eerst en vooral wil ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger oprecht danken voor zijn erkenning dat het Vlaams Cultuurhuis De Brakke Grond met zijn initiatieven bewijst fris, creatief en eigentijds te zijn.

In dat licht moet ook deze expositie worden bekeken. Ik ga dan ook graag op zijn vragen in.

1. De titel verwijst naar de Belgica, een Noors schip waarmee onder leiding van Adrien de Gerlache (zeeman en ontdekkingsreiziger) in de jaren 1897-1899 een expeditie naar Antarctica werd ondernomen.

2. Eve-n & Yet (Leuven) is net als De Brakke Grond (nieuwe missie !) op ontdekkingstocht naar nieuw talent. Zij werken met voornamelijk Vlaamse kunstenaars en presenteren ook op locatie.

Vandaar dat hun werd gevraagd speciaal iets te doen voor De Brakke Grond : Special.

3. Met die twee woorden is de titel totstandgekomen, en de kunstenaars zelf zijn met dit gegeven aan de slag gegaan voor onder andere de uitnodiging die de Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft gekregen.

Die driekleur is uiteraard duidelijk speels en met een knipoog opgevat.

4. De Brakke Grond moet Vlaamse kunstenaars in een bredere internationale context trachten te plaatsen. Onze hoofdbekommernis is dat Vlaamse kunst of kunstenaars daar in Amsterdam/Nederland de best mogelijke kansen krijgen om dat te doen.

De Brakke Grond zou de kansen van Vlaamse kunstenaars die voor deze expositie werden geselecteerd, hypothekeren mocht deze prima expositie vanwege de titel in vraag worden gesteld.

5. Ik refereer aan punt 1 en 2 ter verklaring van Special en Belgica. In het Vlaams Cultuurhuis wordt wat speciaal is uit Vlaanderen getoond.

Deze expositie in het bijzonder toont een zeer eigentijdse selectie kunstenaars.

MARLEEN VANDERPOORTENVLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING**Vraag nr. 56**
van 26 januari 2000
van de heer ANDRE VAN NIEUWKERKE*Basisonderwijs – Voorrangsgeregeling bij tijdelijke aanstellingen*

Artikel 23 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs regelt de voorrang bij tijdelijke aanstellingen binnen het gesubsidieerd onderwijs. Paragraaf 1, 2° van dit artikel bepaalt de voorwaarden om in aanmerking te komen als voorrangsgerechtigde van tweede categorie.

Niet-voorrangsgerechtigde kandidaten kunnen aldus slechts worden aangesteld indien alle voorrangsgerechtigde kandidaten, ook deze van tweede categorie, aangesteld zijn.

In het gewoon en buitengewoon lager onderwijs is het diploma van kleuterleid(st)er een voldoende geacht diploma voor het ambt van onderwijzer. Ingevolge de daling van het leerlingenaantal in het kleuteronderwijs zijn thans een aantal tijdelijke kleuterleidsters met grote dienstanciënniteit werkloos geworden. Bij de aanvang van het huidige schooljaar hebben kleuterleidsters gebruikgemaakt van hun voorrangrecht als voorrangsgerechtigde van tweede categorie en dienden zij aldus prioritair te worden aangesteld in de functie van onderwijzer vóór een niet-voorrangsgerechtigde onderwijzer. Deze aanstellingen zijn niet onopgemerkt gebleven bij andere kleuterleid(st)ers, zodat voor volgend schooljaar de zekerheid bestaat dat heel wat kleuterleidsters hun kandidatuur zullen stellen als voorrangsgerechtigde van tweede categorie voor een ambt van onderwijzer.

Vanuit schooldirecties en het onderwijzerskorps wordt negatief gereageerd op het feit dat de scholen worden verplicht prioritair kleuterleid(st)ers in dienst te nemen als onderwijzer, terwijl bij de aanvang van het schooljaar onderwijzers (met weliswaar minder dan 480 dagen anciënniteit) of pas afgestudeerde onderwijzers beschikbaar zijn. Hun bezwaren vinden hun oorsprong in het feit dat die mensen, die bewust gekozen hebben voor een opleiding kleuteronderwijs, nu vaak uit opportunistische – maar overigens begrijpelijke – redenen plots plaatsnemen op een plek waarvoor ze niet opgeleid

zijn en waar ze vaak zeer gemotiveerde onderwijzers verdringen.

Deze situatie heeft ook tot gevolg dat de directies deze kleuterleid(st)ers in de eerste graad plaatsen, waardoor wijzigingen in de lesopdrachten moeten worden doorgevoerd, wat dan ook weer extra wroef opwekt in het onderwijzerskorps, dat sowieso al vindt dat op die manier het onderwijzersdiploma wordt gedevalueerd.

De vraag rijst dan ook of deze trend een halt kan worden toegevoerd binnen de perken van het decreet rechtspositie in het gesubsidieerd onderwijs, gelet op de wijzigingen die deze situatie veroorzaakt enerzijds, en op de kwaliteitsbewaking van het basisonderwijs anderzijds.

Is de minister op de hoogte van deze problematiek ?

Welke maatregelen worden er genomen vanuit de twee bovenvermelde bekommernissen ?

Antwoord

De vraag betreft twee aspecten van eenzelfde probleem. Enerzijds is er de vaststelling dat er een tekort is aan gediplomeerde onderwijzers en anderzijds is er de bekommernis om de kwaliteit van het onderwijs. Daar komt nog een derde aspect bij, namelijk de rechten van het personeel.

Bij de redactie van de decreten m.b.t. de rechtspositie van de personeelsleden van het onderwijs werd getracht een evenwicht te vinden tussen de rechten van de leerkrachten en de organisatie van de school. Om de scholen meer mogelijkheden te geven bij de aanwerving van personeel werd ervoor gekozen de personeelsleden met een vereist bekwaamheidsbewijs en die met een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs op gelijke voet te zetten wat de aanwervingsmogelijkheden betreft.

De voorrangregel voor tijdelijke aanstellingen werd vastgelegd in artikel 23 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van de personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs. Daarin worden twee groepen onderscheiden.

Groep 1 : kandidaten die in de te begeven betrekking bij de inrichtende macht/het schoolbestuur minstens 240 dagen dienstanciënniteit verworven hebben, gespreid over ten minste twee schooljaren. Wie is aangeworven als onderwijzer bouwt een dienstanciënniteit op als onderwijzer en wie is aangeworven als kleuteronderwijs bouwt een dienst-

ciënniteit op als kleuteronderwijzer. De inrichtende macht/het schoolbestuur is vrij om kandidaten aan te werven met een vereist bekwaamheidsbewijs of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs (voorbeeld : een onderwijzer met het diploma kleuteronderwijzer).

Groep 2 : kandidaten die in eender welk ambt bij een bepaalde inrichtende macht/schoolbestuur 480 dagen anciënniteit gespreid over ten minste drie schooljaren tellen. Zij kunnen kandideren voor eender welke betrekking bij die inrichtende macht/dat schoolbestuur, gesteld dat zij een vereist of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt kunnen voorleggen.

Dit betekent dat bijvoorbeeld een personeelslid dat bij een inrichtende macht/schoolbestuur 480 dagen als kleuteronderwijzer diensten verstrekte, zich bij voorrang kandidaat kan stellen voor het ambt van onderwijzer indien er geen kandidaten zijn die aan de voorwaarden van groep 1 voldoen. De kandidaten die onder de voorwaarden van groep 1 vallen, hebben wel voorrang op de kandidaten onder groep 2. Bijgevolg hebben personeelsleden die een dienstanciënniteit van minstens 240 dagen opgebouwd hebben in het ambt van onderwijzer, voor een aanstelling in een betrekking van onderwijzer voorrang op de personeelsleden die een dienstanciënniteit opbouwden in een ander ambt, bijvoorbeeld als kleuteronderwijzer.

Normaal zoeken de leerkrachten een betrekking in overeenstemming met hun opleiding. Maar in periodes waar er in een bepaalde opleiding een overschot aan gediplomeerden is, zal er ook buiten de eigen opleiding een betrekking worden gezocht. In dat geval kan het voorkomen dat personeelsleden die met een vereist bekwaamheidsbewijs in een bepaald ambt dienstanciënniteit opbouwden maar geen vacante betrekking in dat ambt vinden, een aanstelling wensen in een ambt waarvoor zij een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs kunnen voorleggen. Bij voldoende dienstanciënniteit zullen zij voorgaan op personeelsleden met een vereist diploma, maar die nog geen beroep kunnen doen op de voorrangregeling. Bijgevolg hebben personeelsleden die een dienstanciënniteit van minstens 480 dagen opbouwden in het ambt van kleuteronderwijzer, voor een aanstelling in een betrekking van onderwijzer voorrang op personeelsleden die hun dienstanciënniteit verkregen in het ambt van onderwijzer maar in dit ambt nog geen 240 dagen tellen. Deze situatie doet zich momenteel voor in het basisonderwijs, waar er enerzijds een teveel is aan gediplomeerde kleuteronderwijzers en anderzijds een tekort aan onderwijzers.

Het standpunt van de Vlaamse volksvertegenwoordiger is begrijpelijk. De situatie is echter een gevolg van het betrachten van een balans tussen alle facetten van het probleem.

Vraag nr. 60
van 4 februari 2000
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Onthaalprogramma anderstalige leerlingen – Evaluatie

Binnen het basis- en secundair onderwijs bestaat een specifiek onthaalprogramma voor de opvang van minderjarige anderstalige nieuwkomers.

1. Wat is de inhoud van dit onthaalprogramma ? Welke cursussen en lessen zijn hierin vervat ? Op welke wijze is dit programma uitgewerkt ?
2. Hoeveel scholen in Vlaanderen zijn betrokken bij dit programma ? Op hoeveel leerkrachten wordt hiervoor een beroep gedaan en gedurende hoeveel lesuren ?
3. Zijn alle scholennetten bij dit project betrokken en op welke wijze ?
4. Kan de minister een resultaat geven voor het schooljaar 1998 – 1999 ?
5. Hoe zijn de verwachtingen voor het lopende schooljaar ?
6. Welk budget wordt hiervoor jaarlijks vrijgemaakt ?

Antwoord

I. Basisonderwijs

De regelgeving betreffende het onthaalonderwijs in het basisonderwijs is in 1998 herzien. Dit bracht met zich mee dat er een aantal wijzigingen in de regelgeving zijn doorgevoerd die tot doel hadden dat scholen sneller een beroep kunnen doen op aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers.

1. Onthaalonderwijs is onderwijs voor anderstalige nieuwkomers ter bevordering van hun taalvaardigheid Nederlands én ter bevordering van hun sociale integratie.

Het onthaalonderwijs heeft tot doel de andersstalige nieuwkomers voor te bereiden op instro-

men in het gewoon onderwijs in het schooljaar volgend op de onthaalperiode. Het onthaalonderwijs zal de anderstalige nieuwkomer in staat moeten stellen op een efficiënte manier te functioneren in de klas die in overeenstemming is met zijn leeftijd, als lerend individu en als lid van de klas- en schoolgemeenschap.

Het onthaalonderwijs ontwikkelt bij de anderstalige nieuwkomers de nodige taal- en andere vaardigheden om de leerboodschappen die in de toekomstige klas zullen worden verstuurd, te kunnen begrijpen en om deel te nemen aan het sociale verkeer dat in de klas en op school plaatsvindt. Deze vaardigheden moeten de anderstalige nieuwkomers in staat stellen zich te integreren in onze samenleving. Het onthaalonderwijs maakt werk van actieve integratie van de anderstalige nieuwkomer in het schoolleven, waarbij de relatie van de anderstalige nieuwkomer met de klastitularis en de leeftijdgenoten de nodige aandacht krijgt. Leren omgaan met sociale en culturele verscheidenheid is hierin van groot belang.

Leerlingen die in aanmerking kunnen komen voor dit onthaalonderwijs (= anderstalige nieuwkomers) moeten aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Anderstalige nieuwkomers zijn leerlingen in het lager onderwijs die op de datum van hun inschrijving gelijktijdig aan al de volgende voorwaarden voldoen :

- niet de Belgische of Nederlandse nationaliteit bezitten ;
- niet het Nederlands als moedertaal hebben ;
- onvoldoende de onderwijstaal beheersen om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen ;
- niet in België of Nederland geboren zijn ;
- nog geen volledig schooljaar onderwijs hebben gevolgd in een school met Nederlands als onderwijstaal.

Op de twee laatste voorwaarden kan een afwijking worden toegestaan.

2. Hierbij een overzicht van het onthaalonderwijs voor het schooljaar 98-99 :

- 24 ARGO-scholen : 263 leerlingen en 471,5 lestijden (of 19,64 fulltime ambten) ;
- 29 officiële gesubsidieerde scholen : 324 leerlingen en 521,5 lestijden (of 21,73 fulltime ambten) ;
- 52 vrije gesubsidieerde scholen : 293 leerlingen en 539,0 lestijden (of 22,46 fulltime ambten) ;
- totaal : 105 scholen, 880 leerlingen en 1.532 lestijden (of 63,83 fulltime ambten).

Als **bijlage** de Excel-tabel met de gegevens per school (ANsc.).

Eveneens een overzicht van het onthaalonderwijs voor het schooljaar 1999-2000 (dit zijn uiteraard cijfers verzameld tot en met 15 februari en dus nog niet volledig of nog niet voor het volledig schooljaar) :

- 37 ARGO-scholen : 346 leerlingen en 595,5 lestijden (of 24,81 fulltime ambten) ;
- 43 officiële gesubsidieerde scholen : 563 leerlingen en 862 lestijden (of 35,92 fulltime ambten) ;
- 80 vrije gesubsidieerde scholen : 597 leerlingen en 1.031 lestijden (of 42,96 fulltime ambten) ;
- totaal : 160 scholen, 1.524 leerlingen en 2.488,5 lestijden (of 103,693 fulltime ambten).

Als **bijlage** eveneens de Excel-tabel met de gegevens van het lopende schooljaar (AN99).

3. Zoals uit de regelgeving en het cijfermateriaal kan worden afgeleid, zijn alle netten betrokken bij dit onthaalonderwijs, en dat op eenzelfde manier.

4. Zie hiervoor punt 2.

5. Zie ook punt 2.

6. Evolutie van de budgetten die tot nu toe zijn vrijgemaakt voor onthaalonderwijs :

– aantal anderstalige nieuwkomers : schooljaar 1995-1996	212
aantal lestijden anderstalige nieuwkomers	299
budget voor aanvullende lestijden	13,79 miljoen fr.
– aantal anderstalige nieuwkomers : schooljaar 1996-1997	399
aantal lestijden anderstalige nieuwkomers	533
budget voor aanvullende lestijden	24,59 miljoen fr.
– aantal anderstalige nieuwkomers : schooljaar 1997-1998	372
aantal lestijden anderstalige nieuwkomers	567
budget voor aanvullende lestijden	25,16 miljoen fr.
– aantal anderstalige nieuwkomers : schooljaar 1998-1999	766
aantal lestijden anderstalige nieuwkomers	1.335
budget voor aanvullende lestijden	61,58 miljoen fr.

Belangrijke opmerking bij deze cijfers : het grote verschil in aantal anderstalige nieuwkomers tussen 1997-1998 en 1998-1999 ligt in de verandering van de regelgeving (slechts 4 leerlingen moeten ingeschreven zijn om in aanmerking te komen voor aanvullende lestijden i.p.v. 6 leerlingen de voorgaande schooljaren) en in de oorlogstoestand in Oost-Europa.

Naast aanvullende lestijden wordt aan scholen die aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers krijgen, een subsidie toegekend per anderstalige nieuwkomer.

De toekenning van de subsidie gebeurt als volgt :

ofwel 5000 frank per anderstalige nieuwkomer die op de eerste schooldag van september is ingeschreven (als er op die datum minstens vier zijn ingeschreven) ;

ofwel 500 frank per volledige maand per anderstalige nieuwkomer vanaf de datum van inschrijving (als er op die datum minstens vier zijn ingeschreven) tot de laatste schooldag van het betrokken schooljaar.

II. Secundair onderwijs

1. Het onthaaljaar heeft tot doel Nederlandsonkundige leerlingen die onlangs in België zijn aangekomen, op te vangen, hen zo snel mogelijk Nederlands te leren en hen te integreren in de onderwijsvorm en studierichting die het nauwst aansluiten bij de individuele capaciteiten van de anderstalige nieuwkomer. Het onthaaljaar moet het voor deze leerlingen mogelijk maken hun studie in het regulier secundair onderwijs met succes voort te zetten.

Het leerprogramma van het onthaaljaar is zeer sterk gericht op het verwerven van het Nederlands. Einddoel van het onthaaljaar is dat de leerlingen abstracte informatieve teksten kunnen verwerken die voor kennisoverdracht in de verschillende vakken op school worden gebruikt. Met het oog hierop is het aanbod Nederlands gestructureerd volgens systematische lijnen die worden uitgezet ; het is de bedoeling dat alle anderstalige nieuwkomers zo ver mogelijk op die lijnen vorderen.

Dit houdt onder meer in dat het onthaalonderwijs :

- bij de leerling de nodige taal- en andere vaardigheden ontwikkelt om de leerboodschappen in de toekomstige klas te begrijpen en om bovendien deel te nemen aan het sociale verkeer dat in en buiten de klas en de school plaatsvindt ;
- werk maakt van een actieve integratie van de leerling in het schoolleven, waarbij de relatie van de leerling met de leraar en de leeftijdsgenoten de nodige aandacht krijgt.

Het onthaaljaar wordt ondersteund door de pedagogische begeleidingsdiensten van de diverse netten, door het Steunpunt NT2 (Nederlands Tweede Taal) van de KU Leuven en het Steunpunt ICO (Intercultureel Onderwijs) van de Universiteit Gent.

Het wekelijks lessenrooster omvat minimum 28 en maximum 32 uren die, naast de les Godsdienst of niet-confessionele Zedenleer, in beginsel volledig aan lessen Nederlands worden besteed.

Niettemin kan de school beslissen om per individuele leerling vanaf een bepaald tijdstip in de loop van het schooljaar maximum vier uren van het wekelijks lessenrooster aan andere vakken zoals Engels, Frans of Wiskunde, ... te besteden. Deze invulling, op basis van een analyse van de mogelijkheden, het potentieel en de voorkennis van de leerling, kan bijvoorbeeld georiënteerd zijn naar een bepaalde onderwijsvorm en studierichting. Een individuele bijscholing of zelfs het vak Lichamelijke Opvoeding behoren eveneens tot de mogelijkheden.

Op het einde van het schooljaar krijgt elke anderstalige nieuwkomer die als regelmatige leerling het onthaaljaar heeft doorlopen, een attest met de vermelding dat het onthaaljaar werd gevolgd.

2. Vanaf het schooljaar 1999-2000 zijn 18 secundaire scholen bij het onthaalprogramma betrokken. Uitgedrukt in lerarenomkadering kan slechts een significant beeld worden opgehangen bij het einde van het schooljaar, gelet op de constante groei van het leerlingenaantal gedurende het schooljaar. Per 30 juni 1999 waren er 63 fulltime equivalenten (= 1.417 wekelijkse uren-leraar) actief in het onthaalprogramma.
3. Alle netten zijn vertegenwoordigd in de 18 over Vlaanderen verspreide secundaire scholen. De begeleidingsdiensten van de netten werken net-

overschrijdend samen in de Vlaamse Onderwijsraad.

4. Hoewel zich sterke individuele verschillen voordoen afhankelijk van de kwaliteit van het voorheen genoten onderwijs, de alfabetisatiegraad, de familiale en de socio-psychische achtergrond (bijvoorbeeld traumatische oorlogservaringen) van de leerling, het juridisch statuut van de familie en/of van de leerling, het moment van de inschrijving in de loop van het schooljaar, de nazorg en ondersteuning door de reguliere school, ... kan men stellen dat ongeveer 10 % effectief doorstroomt naar het algemeen, technisch of kunstsecundair onderwijs.

De overige leerlingen stappen over naar het voltijds of deeltijds beroepssecundair onderwijs of naar een erkende deeltijdse vorming, treden – indien niet langer leerplichtig – eventueel op de arbeidsmarkt, of keren terug naar hun land van herkomst (onder meer bij geweigerde asielaanvraag).

5. De recente maatschappelijke situatie van vluchtelingenmigraties leert dat de vraag ruimschoots het aanbod overtreft ; in de grote steden zijn er reeds wachtlijsten van kandidaat-onthaalleerlingen aangelegd.
6. In de onderwijsbegroting 2000 wordt 97,3 miljoen frank voor het onthaalprogramma uitgetrokken. Op basis van de evolutie van de behoeften zal dit bedrag desnoods naar boven moeten worden herzien.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 61
van 4 februari 2000
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Time-outprojecten – Stand van zaken

Binnen een aantal Antwerpse scholen is het project "Time Out" gelanceerd voor de opvang en ondersteuning van jongeren die schoolmoe zijn.

Dit project biedt een alternatieve opvang aan jongeren die niet meer functioneren op school en geeft ze gedurende zes weken bezinning en begeleiding.

Volgens de initiatiefnemers is dit project geen wonderoplossing, maar is er toch voor een deel hoop dat de betrokken leerlingen na de stage opnieuw zonder veel problemen de rest van hun schooltijd doorlopen.

1. Hoeveel scholen zijn hierbij betrokken ?
2. Hoeveel leerlingen zijn reeds opgevangen in het kader van dit project ?
3. Krijgt dit project, dat in Antwerpen loopt, ook navolging in andere provincies ?
4. Een probleem om tot een verdere uitbouw van dit project te komen, zijn de financiële middelen. Welke middelen zijn hiervoor uitgetrokken ?

Antwoord

De VZW Jongeren Voorzorg van de preventiewerking van het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg (CBJ) Antwerpen heeft in het vorige en het lopende schooljaar 34 jongeren begeleid, gespreid over 5 groepen. De jongeren waren afkomstig uit 10 landen.

De VZW Arktos nam een gelijkaardig initiatief en begeleidde 27 jongeren uit twee centra voor deeltijds onderwijs.

In Brugge is er ten aanzien van jongeren uit instellingen een initiatief met een gelijkaardige doelstelling. Dit initiatief werd ongeveer gelijktijdig met de Antwerpse initiatieven genomen.

Ondertussen verkennen ook andere instanties of jongeren met zware problemen op school niet kunnen worden geholpen met een "time out", die hun reïntegratie in onderwijs en opleiding kan bevorderen.

Wat financies betreft, wordt er gezocht naar financieringsbronnen. Deze materie zal aan de orde worden gesteld in een interdepartementaal overleg Onderwijs – Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC). In dat overleg komt er een uitgebreide samspraak over overlappende thema's en raakvlakken in de regelgeving en de werking, waaronder het opzet van initiatieven zoals hier besproken.

Vraag nr. 62
van 4 februari 2000
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Zeepreventorium De Haan – Onderwijs

In het zeepreventorium van De Haan worden kinderen opgevangen die lijden aan chronische ziek-

ten, aandoeningen van de luchtwegen, overgewicht, enzovoort. Deze jonge mensen krijgen een intensieve medische verzorging. Tegelijkertijd krijgen ze de gelegenheid de lessen te volgen tijdens hun verblijf, om op het schoolvlak niet al te veel achterstand op lopen.

In dit dossier zijn er verschillende ministers betrokken, zowel op het niveau van de gemeenschappen als op het federale niveau.

1. Is er samenwerking tussen het zeepreventorium van De Haan en het departement Onderwijs ?
2. Er zijn verschillende ministeries betrokken bij dit dossier. Is er samenwerking en zo ja, op welke wijze ?
3. Hoeveel leerkrachten zijn er betrokken bij de begeleiding op onderwijsvlak van de kinderen die verblijven in het zeepreventorium ?

Welke budgetten zijn hiervoor vrijgemaakt op de begroting Onderwijs ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Antwoord

De scholen in De Haan (er is één Franstalige school, La Ruche, en één Nederlandstalige school, 't Zeegat) zijn scholen voor buitengewoon basisonderwijs van het type 5. In het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wordt het type 5 als volgt beschreven : "(onderwijs), dat aangepast is aan de opvoedings- en onderwijsbehoeften van kinderen die opgenomen zijn in een ziekenhuis of op medische gronden verblijven in een preventorium".

Er is geen rechtstreekse "samenwerking" tussen het departement Onderwijs en de scholen verbonden aan het zeepreventorium in De Haan. De scholen zijn gefinancierde scholen en zijn op dat punt voor het departement Onderwijs scholen zoals alle andere. Op lokaal niveau is er natuurlijk samenwerking tussen het preventorium enerzijds en de scholen anderzijds. Voor de samenwerking tussen het Vlaams niveau en het federale niveau verwijs ik naar het antwoord van mijn collega mevrouw Vogels.

De scholen in De Haan behoren tot het gemeenschapsonderwijs : de omvang van hun werkingsbudget wordt bepaald door het gemeenschapsonderwijs. Het gemeenschapsonderwijs beslist autonoom over de verdeling van de middelen.

Deze middelen worden wel door het departement Onderwijs rechtstreeks gestort aan de scholengroepen. De scholengroep Brugge, waartoe de twee type 5-scholen behoren, ontvangt voor haar buitengewoon basisonderwijs voor het begrotingsjaar 2000 22,8 miljoen (prog. 31.20, BA 41.11).

Naast het algemeen werkingsbudget ontvangen scholen een specifiek budget voor nascholing en voor PC/KD. Volgende bedragen werden voor het schooljaar 1999/2000 betaald :

	't Zeegat	La Ruche
Nascholing	86.141	12.545
PC/KD	70.125	9.075

De Nederlandstalige school beschikt, voor dit schooljaar, over een directie zonder onderwijsopdracht, een lestijdenpakket van 487 lestijden en een pakket paramedische omkadering van 22 uren (enkel logopedie).

De Franstalige school beschikt, voor dezelfde periode, over een directie met een onderwijsopdracht van 18 lestijden, een lestijdenpakket van 53 lestijden en geen paramedische omkadering.

Hieronder vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal personen en de uitbetaalde lonen die daaruit voortvloeien :

	Ambt	Aantal	Bedrag*
Nederl.			
	Directie	1	1.590.504
	Onderwijzend pers.	17 ond en 8 kleu	24.081.756
	Paramedisch	1	1.409.916
	Adm. Pers.	2	278.484
Franst.			
	Directie	1	1.319.196
	Onderwijzend pers.	3 ond en 2 kleu	4.506.456
	Adm. Pers.	1	259.812

* Bij de berekening van het bedrag werd geen rekening gehouden met eindejaarspremie, vakantiegeld en eventuele anciënniteitsoprongen in de loop van het schooljaar.

(Antwoord Mieke Vogels : blz. 1034 – red.)

Vraag nr. 63
van 4 februari 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Franstalige faciliteitenscholen – Pedagogische-inspectieverslagen

Artikel 3 van het protocol van 24 mei 1973 betreffende het beheer der Franstalige scholen in het Nederlands taalgebied, stelt dat de pedagogische inspectie van de Franstalige gesubsidieerde scholen in Vlaanderen wordt verzekerd door het Franstalig

departement, dat de verslagen verzendt met een vertaling voor de Nederlandse administratie.

Kan de minister mij meedelen of het departement Onderwijs van de Franse Gemeenschap zich tot op heden strikt aan die voorschriften heeft gehouden ?

Ontvangt onze administratie jaarlijks rapporten m.b.t. het onderwijspeil in de verschillende Franstalige basisscholen in Vlaanderen ?

Wat zeggen deze rapporten in voorkomend geval over de kwaliteit van de lessen Nederlands die er worden verstrekt ?

Antwoord

Het protocol van 24 mei 1973 tussen de ministers

Toussaint en Callewaert bepaalt dat de pedagogische inspectie van de scholen wordt verzekerd door de inspectie van het Franstalig departement.

Mijn administratie beschikt momenteel niet over verslagen van de Franstalige inspectie en ontvangt ook geen jaarlijkse rapporten m.b.t. het onderwijspeil in de Franstalige basisscholen in Vlaanderen.

Wat de onderwijsinspectie betreft, ben ik bezig met mijn Franstalige collega's Nollet en Hazette om het protocol van 1973 opnieuw op te nemen en uit te klaren.

**Vraag nr. 64
van 4 februari 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Franstalige faciliteitenscholen – Doorstroming naar Nederlandstalig SO

Een van de parameters aan de hand waarvan, bij gebrek aan Vlaamse onderwijsinspectie, de kwaliteit van de lessen Nederlands in het Franstalig faciliteitenonderwijs in Vlaanderen kan worden gemeten, is het aantal leerlingen dat overgaat van die Franstalige lagere scholen naar het Nederlandstalig secundair onderwijs.

Beschikt de minister over gegevens terzake en op welke evolutie wijzen die ?

Antwoord

In het kader van de elektronische opvraging van leerlingengegevens voor het secundair onderwijs wordt door het Onderwijsdepartement geen informatie verzameld over de instroom vanuit het lager onderwijs.

De verificatiediensten gaan weliswaar na of bij inschrijving van leerlingen in het eerste leerjaar van het secundair onderwijs de reglementaire toelatingsvoorwaarden worden gerespecteerd, doch het taalregime van het voorheen gevolgd lager onderwijs wordt niet in beschouwing genomen.

**Vraag nr. 65
van 7 februari 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Franstalige faciliteitenscholen – Nationaliteiten

Kan de minister mij voor het lopende schooljaar een overzicht verstrekken van het aantal kinderen van buitenlandse nationaliteit dat les volgt in het Franstalig kleuter- en basisonderwijs in Vlaamse faciliteitengemeenten ?

Is er met de federale regering al enig overleg geweest dat ertoe strekt dat de Taalinspectie zou nagaan of de huistaal of meest gebruikelijke taal van die kinderen wel degelijk het Frans is ?

Heeft de minister terzake een formele belofte gekregen ?

Antwoord

De leerlingengegevens voor het aan de gang zijnde schooljaar worden opgevraagd op 1 februari 2000. De verificatie van deze gegevens wordt afgerond tegen 31 mei 2000, zodat het gevraagde overzicht van het aantal kinderen pas in de loop van juni kan worden verstrekt.

Er is met de federale regering al overleg geweest inzake de Taalinspectie. Een voorontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap betreffende de controlemodaliteiten op de schoolinschrijvingen door de Taalinspectie inzake onderwijs en de toepassing van de sancties bij overtreding ervan, is reeds opgesteld.

Na de opmerkingen van beide gemeenschappen zal dit samenwerkingsakkoord kunnen worden gefinaliseerd.

**Vraag nr. 66
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE**

Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim

Zie :
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport
Vraag nr. 68
van 9 februari 2000
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 1002

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van

Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenaren zaken en Sport.

Vraag nr. 67
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug

Zie :
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenaren zaken en Sport
Vraag nr. 70
van 9 februari 2000
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 1011

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenaren zaken en Sport.

Vraag nr. 68
van 14 februari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

"Geneesheer-specialist" – Genderperspectief

In wetteksten, koninklijke besluiten, ... gebruikt men geregeld termen als "geneesheer-specialist" en "huisarts".

De term geneesheer-specialist komt oubollig over en beantwoordt zeker niet meer aan de maatschappelijke realiteit. Vanuit genderperspectief is dit trouwens totaal voorbijgestreefd.

Naar ik vernomen heb, gebruikt men de term "arts" wanneer er een afstudeertitel is die de graad verleent, zoals kandidaat-arts, arts of huisarts.

Voorlopig is de afstudeertitel arts-specialist niet decretaal vastgelegd.

Kan de minister verklaren waarom de term arts-specialist geen wettelijk erkende graad is in Vlaanderen ?

Zijn er reeds stappen ondernomen om deze term wettelijk vast te leggen ? Zo ja, welke ?

Antwoord

De bepaling van de beroepstitels behoort tot de federale bevoegdheid. Het koninklijk besluit van 25 november 1991 geeft de lijst weer van de bijzondere beroepstitels voorbehouden aan de beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheelkunde. In dit koninklijk besluit spreekt men van huisarts en geneesheer-specialist.

De Vlaamse Gemeenschap stelt alleen de benamingen van de academische graden vast. Het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap bepaalt binnen welke studiegebieden de universiteiten academische opleidingen kunnen aanbieden en de daarop betrekking hebbende academische graden kunnen verlenen. Binnen het studiegebied Geneeskunde kunnen bepaalde universiteiten de graden van kandidaat-arts, arts en huisarts verlenen. Er bestaat op dit ogenblik nog geen decretaal vastgelegde academische graad van arts-specialist.

De academisering van de opleiding werd vastgelegd in het koninklijk besluit van 16 maart 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 april 1983 tot vaststelling van de nadere regelen voor erkenning van geneesheer-specialisten en van huisartsen. In de loop van dit jaar zal een specifieke universitaire opleiding worden uitgewerkt.

In de lijn van de vorige academische graden binnen het studiegebied Geneeskunde is het te overwegen deze academische graad decretaal aan te duiden met "arts-specialist".

Vraag nr. 69
van 14 februari 2000
van de heer DIDIER RAMOUDT

Visserijonderwijs – Aantrekkingskracht

Verschillende economische sectoren kampen met een nijpend personeelstekort. Ook de visserij zit met dit probleem opgescheept.

Volgens de Maritieme Ombudsdienst zou een verlaging van de leerplicht tot 16 jaar dit probleem gedeeltelijk kunnen oplossen. Vaak wordt immers vastgesteld dat leerlingen uit het visserijonderwijs op deze leeftijd ofwel een andere richting uitgaan, ofwel met een leercontract in een heel andere nijverheidstak terecht komen.

16-jarigen zouden evenwel al perfect kunnen worden geëngageerd als scheepsjongens. Hierbij zou-

den ze zich aan boord van het schip verder kunnen bekwamen in het vak terwijl ze terzelfder tijd ook al een inkomen zouden kunnen genieten. Dit laatste zou zonder meer een belangrijke stimulans zijn om te kiezen voor een job in de visserij.

1. Is de minister op de hoogte van dit probleem waarmee de visserij en het visserijonderwijs te kampen hebben en hoe schat zij de situatie in ?
2. De leerplicht is een federale materie, maar heeft de minister in het raam van haar eigen bevoegdheden al maatregelen overwogen of genomen om het wegtrekken van leerlingen uit het visserijonderwijs tegen te gaan ?

Antwoord

1. Het onderwerp van de gestelde vraag is vergelijkbaar met datgene van de vraag nr. 17 van 20 oktober 1999 van Vlaams volksvertegenwoordiger Jan Loones. Ik veroorloof het mij dan ook te verwijzen naar het antwoord als **bijlage** dat ik destijds heb verstrekt en waaruit moet blijken :
  - a) dat, hoewel het zeevisserijonderwijs begrijpelijkerwijs een relatief beperkte plaats inneemt in het Vlaams secundair onderwijs, de leerlingenevolutie geen negatieve trend vertoont ;
  - b) dat de overheid via diverse maatregelen de specificiteit van de maritieme sector en de daarop voorbereidende opleidingen erkent en steunt (gunstige schoolbevolkingsnormen, onderwijsconvenant, voltijdse én deeltijdse onderwijsvariant).

(Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 17 december 1999, blz. 279 – red.)

2. In algemene zin ben ik van oordeel dat de aanpak van probleem- en spijbelgedrag, het welzijn en welbevinden op school, de voorbereiding op en doorstroming naar de arbeidsmarkt en welke andere onderwijsaangelegenheid dan ook, geenszins gebaat zijn met een verlaging van de leerplicht.

Afgezien van het feit dat begin en einde van de leerplicht een federale materie zijn, vergt het scheppen van voldoende startkansen bij intrede in het socio-economisch leven een degelijke opleiding, die noodzakelijkerwijs loopt tot het einde van het schooljaar van het kalenderjaar waarin de leerling 18 wordt.

Anderzijds is het de opdracht van de onderwijsverantwoordelijken om, samen met de sociale partners, de invulling van het onderwijs te actualiseren en het systeem van alternerend leren en werken te bevorderen. Tal van initiatieven die in de beleidsnota 1999-2004 (cf. exemplaar als **bijlage**) onder de noemer "waardering van het technisch en beroepssecundair onderwijs" zijn ondergebracht, moeten hiertoe een significante bijdrage leveren.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 71

van 18 februari 2000

van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Leerkrachtenopleiding – Kinderen met leerproblemen

In de resolutie van 3 maart 1999 betreffende de erkenning, integratie en begeleiding van leerlingen met leerstoornissen werd gesteld dat een elementaire cursus orthopedagogie en didactiek in de opleiding van alle leerkrachten moet geïntegreerd zijn.

Ook in bijscholingsprojecten voor leerkrachten zou voorrang moeten worden gegeven aan het omgaan met kinderen met leerproblemen.

Werd dit aspect in de vorming van leerkrachten reeds ingebouwd ?

Zo ja, hoe werd dit geconcretiseerd in de verschillende opleidingen, van kleuterleidsters tot licentiaten ?

Hoe werd dit geconcretiseerd in de bijscholingen van de leerkrachten van elk niveau ?

Antwoord

1. De lerarenopleidingen moeten rekening houden met de basiscompetenties en beroepsprofielen die de overheid heeft vastgesteld. De Vlaamse regering kan vandaag niet rechtstreeks ingrijpen op de programma's van de opleidingen en kon dus in uitvoering van de resolutie van 3 maart 1999 geen directe actie ondernemen. Uiteraard kan zij wel nagaan of de opleiders daarop hebben ingespeeld.

De uitvoering van mijn beleid ten aanzien van de lerarenopleiding houdt ook een onmiddellijke evaluatie van al deze opleidingen in. Die evaluatie is thans in voorbereiding en zal uitvoering krijgen tijdens het academiejaar 2000-2001. Het eindrapport en de beleidsaanbevelingen zijn te verwachten in juni 2001. Ik zal de bekommernis van de Vlaamse volksvertegenwoordiger in deze evaluatie graag betrekken en de passende conclusies trekken op grond van het eindrapport.

De bijbehorende aanbevelingen zullen ons trouwens toelaten een nieuw debat over de lerarenopleidingen op te zetten en de rol van de overheid daarin beter vast te stellen.

2. De nascholing in Vlaanderen is sinds het decreet van 16 april 1996 voornamelijk vraaggestuurd. Dit betekent dat elke school over een eigen budget beschikt, waarmee zij nascholing kan kopen bij om het even welke nascholingsorganisatie, over om het even welk nascholings-thema. In welke mate scholen kiezen voor nascholing die betrekking heeft op "het omgaan met kinderen met leerproblemen", is onduidelijk. Of een school al dan niet kiest voor nascholing omtrent dit thema, is immers haar volledige vrijheid.

Dit betekent evenwel niet dat de overheid bij het uitstippelen van haar nascholingsbeleid geen extra inspanningen doet omtrent deze problematiek. Jaarlijks beschikt de overheid immers over een budget waarmee zij via het systeem van projectfinanciering bepaalde nascholingsprojecten kan financieren, zodat deze projecten gratis door de verschillende personeelsleden van basis- en secundaire scholen uit het voltijds en deeltijds gewoon en buitengewoon onderwijs kunnen worden gevolgd.

Concreet betekent dit dat via dit budget voor het schooljaar 1999-2000 twee projecten in verband met leerstoornissen worden gefinancierd :

- Het leergestoorte kind : zien en gehoord worden in de klaspraktijk
Nascholingsorganisatie Sovaco
Budget : 1.530.000 fr.
- Leerkracht ... duizendpoot of kunstenaar
Nascholingsorganisatie Zit Stil

Budget : 839.591 fr.

Beide projecten zijn bedoeld voor het onderwijzend en besturend personeel basisonderwijs, al dan niet begeleid door hun PMS/CLB-begeleider. (*PMS : psycho-medisch-sociaal centrum ; CLB : centrum voor leerlingenbegeleiding – red.*)

(Als **bijlage** zijn telkens de projectfiches van beide projecten toegevoegd ; deze fiches bevatten telkens de inhoudelijke informatie over de goedgekeurde projecten die aan alle scholen werd verspreid).

"Detectie van en omgaan met leerstoornissen" is eveneens opnieuw een prioritair thema voor het schooljaar 2000-2001.

In de oproep aan de nascholingsorganisaties om over dit thema projecten in te dienen, wordt beklemtoond dat het niet de bedoeling is via deze vorm van nascholing, leerkrachten "therapeuten" te maken, maar wel om leerkrachten in staat te stellen om stoornissen tijdens het verwervingsproces op te merken, tijdig te signaleren en in samenspraak met experts een aangepaste pedagogische-didactische strategie uit te werken.

Uitgangspunt is hierbij dat leerlingen met leerstoornissen zo optimaal mogelijk dienen te worden begeleid binnen de normale klascontext, waarbij het klasgebeuren toch zo min mogelijk wordt gestoord. Daarnaast wordt ook beklemtoond dat er tijdens dergelijke nascholing aandacht moet zijn voor het scheppen van een aanvaardend klimaat op school tegenover leerlingen met leerstoornissen, en dat scholen ook hun verantwoordelijkheid dienen te nemen ten aanzien van leerlingen vanaf het moment dat leerkrachten en/of ouders zich zorgen maken.

Een aantal nascholingsorganisaties hebben een projectaanvraag ingediend.

Tegen 15 april wordt beslist welke projecten voor financiering in aanmerking komen.

(*Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.*)

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 33
van 26 januari 2000
van de heer DIDIER RAMOUDT

"Kunststeden" – Criteria

Uit de Gazet van Antwerpen van 28 december 1999 vernam ik dat de minister wil dat de kunststeden in Vlaanderen, met name Brugge, Gent en Antwerpen, samen met Toerisme Vlaanderen werk maken van bezoekerscentra. In dergelijke centra zou de toerist in één oogopslag een volledig beeld van de stad en haar historisch verleden krijgen.

Zonder afbreuk te willen doen aan de uitstraling van voornoemde steden, zou ik toch graag opmerken dat zij geen monopolie hebben op cultuur. Net zoals een aantal andere steden in Vlaanderen, zou Oostende evengoed aanspraak kunnen maken op het epitheton "kunststad". Een klein overzichtje ter informatie : het Provinciaal Museum voor Moderne Kunst, het Museum voor Schone Kunsten, Fort Napoleon, het Casino Kursaal, het Ensorhuis, het Museum voor Religieuze Kunst, het Heemkundig Museum De Ploate, het Onze-LieveVrouw-Ter-Duinenkerkje, de decanale St.-Petrus- en Pauluskerk, het Frimoutcentrum, het Noordzeeaquarium, het Opleidingschip Mercator, het Domein Walraversijde, de Venetiaanse Gaanderijen, de Wellingtonrenbaan, enzovoort, enzovoort. Hierbij vermeld ik nog niet eens de talloze culturele manifestaties die in de loop van het jaar worden georganiseerd.

Oostende beschikt over een groot station, een haven en een luchthaven. In combinatie met haar statuut van toeristische aantrekkingspool, leidt dit tot een enorme mensenmassa die jaarlijks de stad bezoekt. Een bezoekerscentrum zou ongetwijfeld ook in Oostende belangrijke verdiensten hebben en kunnen verwijzen naar de bezienswaardigheden, alsook het relaas doen van de boeiende geschiedenis van Oostende. Dit centrum zou daarnaast een overkoepelende functie kunnen hebben en de toeristen informatie kunnen bieden over de gemeenten en de streek rond de stad.

1. Welke criteria hanteert de minister om aan een bepaalde stad het predicaat "kunststad" te verbinden, of laat hij zich hierin louter leiden door de traditie ? Kunnen in zijn visie ook andere steden aanspraak maken op deze benaming ?

2. Heeft de minister reeds overwogen om ook in andere steden, zoals Oostende, een bezoekerscentrum uit te bouwen, misschien op een kleinere schaal ?

Zou dergelijk centrum niet verantwoord zijn aan de kust, gezien de hoge bedragen die de minister aan de kust wenst te investeren ? Zou het niet bijdragen tot een hogere return voor deze aanzienlijke investeringen ?

Antwoord

1. Vlaanderen telt enkele boeiende steden die als een belangrijke toeristische bestemming voor binnen- en buitenlandse bezoekers fungeren. Kunst en cultuur zijn de kenmerkende en dikwijls structurende elementen in Vlaamse steden.

Steden kunnen fungeren enerzijds als individuele aantrekkingspolen voor toerisme, anderzijds als structurende elementen, ruggengraten in een toeristisch netwerk of een regio.

De keuze die beleidsmatig dient te worden gemaakt, is : in welke onderscheiden categorieën brengt men de steden als belangrijke cultuurdragers onder. En dit vanuit de perceptie van de diverse doelgroepen : de binnen- en buitenlandse bezoekers, de buurlanden en de verreafstandsmarkten.

Deze oefening in categorisering wordt door Toerisme Vlaanderen intern uitgevoerd, en dit in opdracht van haar raad van bestuur. De vijf Vlaamse provincies participeren, vanuit hun ervaringsgerichtheid, aan dit onderzoek.

2. In mijn beleidsnota Toerisme 2000-2004 wordt als strategisch project "het integraal bezoekersonthaal in het macroproduct kunststeden" in aanmerking genomen. Met dit project beogen we het toeristisch operationeel instrumentarium in de belangrijkste kernproducten van Vlaanderen, met name in de kunststeden, te verbeteren en aan te passen aan de actuele behoeften van het publiek. Gezien de budgettaire en logistieke beperkingen, zal gefaseerd worden gewerkt. Een proefproject wordt opgestart in Brugge. De keuze viel op Brugge wegens zijn status als internationale toeristische bestemming en wegens de dwingende behoeften in 2002, het jaar waarin de stad Culturele Hoofdstad van Europa zal zijn.

De raad van bestuur van Toerisme Vlaanderen besliste op 3 februari jongstleden om voor Brugge een studie uit te schrijven naar het eisenprogramma van een onthaalnetwerk waarin een bezoekerscentrum past en naar een geschikte locatie van een dergelijk onthaalcentrum.

Het proefproject zal worden begeleid door een deskundigengroep. De ervaringen van deze deskundigengroep zijn van belang op het ogenblik dat het concept in één of meerdere steden zal worden opgezet.

Uit de reeds gevoerde gesprekken blijkt dat elke stad of regio een unieke situatie biedt. Dit betekent dat het wellicht in de praktijk niet mogelijk zal zijn om uitgewerkte concepten in de tijd en de ruimte zomaar verplaatsbaar of inpasbaar te maken. Elke stad of regio zal naargelang de doelgroep, het bezoekersgedrag en het specifieke aanbod, een unieke aanpak vergen op het vlak van bezoekersonthaal.

Op basis van de ervaringen met het project in Brugge zullen ook gesprekken worden gestart met andere kunststeden voor het ontwikkelen of aanpassen van hetzelfde concept aldaar.

Vraag nr. 36
van 28 januari 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Knelpuntvacatures – Maatregelen

In een recent krantenartikel stond vermeld dat er naar schatting 70.000 Vlaamse vacatures niet ingevuld raken. Voor veel vacatures melden zich geen of niet genoeg kandidaten.

Met groeiramingen tot 3,5 % in 2000 kan dit probleem enkel groter worden.

1. Werden er vanuit de regering reeds stappen ondernomen om deze "paradox van de arbeidsmarkt" te verhelpen? Zo ja, welke?
2. Volgens personeelsverantwoordelijken van bedrijven biedt het gebrek aan scholing of ervaring van kandidaten veel minder een verklaring dan een paar jaar geleden.

Wat kunnen dan de oorzaken zijn van dit probleem?

Antwoord

1. Vlaanderen wordt inderdaad geconfronteerd met een arbeidsmarktparadox: een stijging van het aantal moeilijk invulbare vacatures die gepaard gaat met een weliswaar gevoelig gedaalde, maar nog altijd omvangrijke werkloosheidspopulatie.

Dit probleem is complex en zodoende is ook de aanpak veelzijdig.

Vooreerst worden vanuit de Vlaamse regering een aantal initiatieven genomen om de *toeleiding* van werkzoekenden naar de arbeidsmarkt te verbeteren.

De inhaalbeweging die de afgelopen jaren werden ingezet om werkzoekenden een aanbod te doen inzake trajectbegeleiding, kent een stijgend bereik (van 60.000 werkzoekenden in 1998 naar 100.110 in 1999) én wordt verder geïntensifieerd. Denk maar aan het Vlaamse startbanenverhaal: jongeren krijgen een begeleiding met het oog op de doorstroming naar een startbaan. Om deze jongeren te bereiken, zullen specifieke toeleidingsacties worden ontwikkeld, onder andere in samenwerking met jongerenorganisaties.

Tegelijkertijd wordt de basisdienstverlening steeds dichterbij de werkzoekende gebracht en worden er door middel van de lokale werkwinkels werkelijke one-stop-shops gecreëerd van waaruit wordt doorverwezen naar het juiste opleidings-, werkervarings- of jobaanbod.

Drempels die momenteel verhinderen dat werkzoekenden deelnemen aan het arbeidsproces zullen ook worden aangepakt door in te spelen op het tekort aan (flexibele) kinderopvang en het gebrek aan mobiliteit; bijvoorbeeld door het opzetten van prefinancieringsmogelijkheden ten voordele van werkzoekende ouders met kinderlast. Een aantal structurele samenwerkingsverbanden met de belangrijke spelers, zijnde de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), De Lijn en Kind en Gezin, behoren eveneens tot de verder te ontwikkelen sporen. Besprekingen tussen deze partners om deze "Vlaamse" werkloosheidsvalle weg te werken, zijn aan de gang.

Tegelijkertijd worden een aantal beleidsinstrumenten breder opengesteld zodanig dat ze optimaal toelaten om in te spelen op knelpuntvacatures. Het hefboomkrediet – gericht op innovatie – zal breder worden opgevat en bedrijven in

staat stellen ook een opleidingsaanbod te realiseren waarmee men kan inspelen op de moeilijk te vervullen vacatures. Het IBO-stelsel (*individuele beroepsopleiding in de onderneming – red.*) wordt verder versterkt door in een extra premie te voorzien voor de begeleiding van kortgeschoolde werkzoekenden. Ook via de sectorconvenants – afgesloten tussen de Vlaamse overheid en de sectoren – wordt ingespeeld op de knelpuntvacatures, onder andere door in bijkomende opleidingsacties voor knelpuntberoepen te voorzien. Met Cevora werd reeds een eerste convenant afgesloten.

Ook in een goede *samenwerking* tussen de regio's ligt een deel van het antwoord. In maart zal een protocol worden gefinaliseerd met mijn Waalse collega Daerden : Waalse werkzoekenden en werknemers krijgen de kans om in Vlaanderen een technische opleiding in het Nederlands te volgen en vice versa. Dit initiatief zal de taalkennis en inzetbaarheid van werkzoekenden en werknemers niet alleen vergroten, maar verhoogt ook de kans dat openstaande vacatures in de Vlaamse regio ingevuld raken. Een samenwerkingsakkoord met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is eveneens in de maak.

2. Ten slotte ben ik zeer verheugd met de tweede vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, want dit biedt mij de kans om een actor in beeld te brengen die mits enige creativiteit ook een belangrijke bijdrage kan leveren tot de oplossing van het probleem. Ik heb het dan uiteraard over de vraagzijde, de bedrijven.

Want of een gebrek aan scholing en ervaring objectief minder of meer dan voorheen een verklaring vormt voor de mismatch, heeft uiteraard veel te maken met de perceptie vanuit het bedrijf. De belangrijkste vaststelling die we nu kunnen maken, is dat ook bedrijven op een creatieve manier op zoek gaan naar oplossingen voor de knelpuntvacatures.

Uit onderzoek blijkt dat bedrijven onder invloed van de arbeidsmarktkrapte hun wervings- en selectiegedrag aanpassen : de verdringing van laag- door hogergeschoolden neemt af en men gaat, afhankelijk van de doelgroep, specifieke wervingskanalen en selectieprocedures hanteren. Ook het opzetten van een professionele arbeidsmarktcommunicatie, het inlassen van bijkomende opleiding om kandidaten bij te scholen, het openstellen van de bedrijfsdeuren voor andere doelgroepen (bv. migranten, ouderen), het herschikken van taken binnen het be-

drijf waardoor er ruimte komt voor mensen met een ander kwalificatieprofiel, enzovoort, behoren tot de mogelijkheden.

Vanuit de Vlaamse regering worden deze initiatieven duidelijk aangemoedigd en worden tal van acties ontwikkeld om een *arbeidsmarktbe- wust en professioneel HRM-beleid* te ondersteunen. Dit gebeurt enerzijds door het inschakelen van consultants die bedrijfsbezoeken afleggen, en anderzijds door het ontwikkelen van instrumenten die toelaten een professioneler HRM-beleid te voeren.

De boodschap die we willen overbrengen met dit soort acties is tweeledig. Enerzijds willen we bedrijven stimuleren om een personeelsbeleid te voeren dat oog heeft voor diversiteit. Bedrijven moeten "breder" rekruteren en kansen geven aan bepaalde groepen die over voldoende kwalificaties beschikken maar voorsnag onvoldoende aan de arbeidsmarkt participeren (bv. migranten). Anderzijds willen we ook duidelijk een impuls geven aan een loopbaangericht personeelsbeleid. Opleiding en vorming zijn het kroonstuk van een loopbaangericht beleid. Een grotere investering van bedrijven in opleiding en vorming, het inschatten van competenties, het detecteren van opleidingsbehoeften en aansluitend het zorgen voor een goed intern doorstromings- en promotiebeleid, zijn instrumenten waardoor niet alleen de inzetbaarheid van zittende werknemers op peil wordt gehouden, het biedt tegelijkertijd mogelijkheden om moeilijk vervulbare vacatures in te vullen.

Vraag nr. 37
van 1 februari 2000
van de heer DIDIER RAMOUDT

Luchthavenbedrijven Oostende – Franse arbeiders

Er werd mij gemeld dat verschillende bedrijven op de Oostendse luchthaven, via een interimkantoor, Franse arbeiders inzetten om, vooral tijdens de weekends, vliegtuigen te laden en te lossen.

Nochtans wordt de streek rond Oostende geplaagd door een hoge werkloosheid.

1. Is de minister op de hoogte van dit gegeven ?
2. Weet de minister welke bedrijven deze werkwijze toepassen ? Houden deze bedrijven zich aan de wettelijke bepalingen terzake ?

3. Waarom doet men een beroep op buitenlandse krachten ? Vindt men de nodige arbeiders dan niet op de lokale arbeidsmarkt ? Als dit zo is, wat is hiervan dan de oorzaak ?
4. Welke stimuli kunnen volgens de minister worden gegeven om enerzijds deze bedrijven aan te sporen om lokale arbeiders in dienst te nemen en, anderzijds, om de werklozen te motiveren om dit werk – in eigen streek – te aanvaarden ? Speelt hier de zogenaamde werkloosheidsval ?

Antwoord

1. Ja. Recentelijk, op 17 en 18 februari 2000 werden door mijn inspectiediensten onderzoeken ter plaatse uitgevoerd. Hieruit blijkt onder meer het volgende.
2. Momenteel zijn er op de luchthaven van Oostende twee luchthavenbedrijven actief waarvan de eigenlijke activiteit bestaat uit het laden en lossen van vliegtuigen. In beide bedrijven wordt bij toename van werk of bij vervanging van een werknemer in geval van ziekte, gebruikgemaakt van uitzendarbeid.

Eén bedrijf heeft in 2000 nog geen beroep gedaan op uitzendkrachten. Eind 1999 was dit wel het geval. Een gedeelte van de toen ter beschikking gestelde werknemers (+/- 25 %) was afkomstig uit Noord-Frankrijk.

Bij het andere bedrijf werden er sinds januari 2000 een tiental uitzendkrachten ter beschikking gesteld. Het betrof hier allen werknemers die in Oostende of in de onmiddellijke omgeving wonen. Naast zeven personen van Belgische nationaliteit, waren er ook nog drie personen van vreemde nationaliteit (van buiten de Europese Unie), die allen over een geldige arbeidskaart beschikten. Ook de in 1999 bij dit bedrijf ter beschikking gestelde werknemers waren mensen uit de regio.

Uit voormeld onderzoek is verder gebleken dat bij de andere bedrijven (de niet-bevrachters) die op de luchthaven gevestigd zijn, slechts zeer occasioneel een beroep wordt gedaan op uitzendkrachten. Het gaat hierbij indien niet uitsluitend dan toch bijna steeds om Belgische werknemers.

Uit navraag bij de Inspectie van de Sociale Wetten Brugge (bevoegd voor de controle op de arbeidsreglementering) blijkt dat deze dienst naar

aanleiding van een recente controle geen inbreuken heeft vastgesteld, noch bij de bevrachters, noch bij de andere bedrijven.

3. Afgezien van het feit dat het vrij verkeer van werknemers gewaarborgd is binnen de Europese economische ruimte, en dat het de werkgevers uiteraard vrij staat om vreemde werknemers van binnen de Unie tewerk te stellen, is er uit het onderzoek gebleken dat er bij de luchthavenbedrijven zeker geen specifieke vraag bestaat naar Franse uitzendkrachten.

De Franse uitzendkrachten die eind vorig jaar werden ter beschikking gesteld, hadden zich allen persoonlijk aangeboden bij de betrokken uitzendkantoren in Oostende. Het bureau zegt ook zelf niet te rekruteren of te adverteren in Frankrijk.

Het aangeboden interimwerk blijkt een hoge graad van flexibiliteit te eisen. Het betreft hier zware arbeid, in ploegen, vaak 's nachts en in het weekend. Dit zou een weerslag hebben op de bereidheid van de werkzoekenden om in te gaan op dit soort werk.

Dat Franse werknemers zich spontaan in Oostende komen aanbieden, is naar alle waarschijnlijkheid ook mede een gevolg van het feit dat deze tewerkstelling voor hen verhoudingsgewijze erg lucratief kan zijn : ze vallen onder het voordelige Belgische socialezekerheidssysteem, onder het eveneens voordelige Frans belastingstelsel en ze verdienen extra aan verplaatsingskosten.

4. Zoals uit het inspectieonderzoek blijkt, is de aangehaalde problematiek op dit ogenblik veel eerder minimaal van omvang en zeker niet de regel.

Desalniettemin zal ik de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) vragen om dit fenomeen van nabij op te volgen, opdat er door een nog intensere samenwerking tussen de private en publieke bemiddelaars nog meer "lokale arbeiders" zouden worden voorgesteld aan de betrokken bedrijven.

Daarnaast kan het negatieve imago dat bij de lokale werkzoekenden zou bestaan ten aanzien van dit soort interimwerk mede worden bestreden door enerzijds hen beter voor te lichten met betrekking tot hun rechten en plichten, en anderzijds door een meer systematisch toezicht op

de correcte uitvoering van de terzake geldende arbeidsovereenkomsten en -reglementen.

Ik zal mijn inspectiediensten dan ook opdracht geven om, in samenwerking met de bevoegde federale inspectiediensten, op geregelde tijdstippen ter plaatse controles uit te voeren.

**Vraag nr. 38
van 1 februari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

VDAB – Niet-uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

De regering verklaarde aandacht te besteden aan het verlagen van de werkloosheidsgraad. Men wil een stimulerend beleid voeren om meer mensen aan het werk te krijgen.

De opdracht van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) is hierbij belangrijk. De VDAB bemiddelt niet alleen voor uitkeringsgerechtigde werklozen (UVW's), maar voor iedereen die werk zoekt. Voormalig minister Kelchtermans voerde daarom consequent een beleid dat alle werkzoekenden gelijk behandelde wat de Vlaamse regelgeving betreft.

Toch doen veel werkzoekenden geen beroep op de VDAB. Geschorste "artikel 80-ers", herintreders, ... kennen deze mogelijkheden onvoldoende. Ze kregen vóór 1995 immers al te vaak te horen dat het zinloos was als niet-UVW te solliciteren, dat hun leeftijd in hun nadeel speelde, ... Uit onwetendheid of door deze negatieve ervaringen benutten deze werkzoekenden nu niet alle kansen die ze hebben : ze beseffen niet dat ook zij zich bij VDAB kunnen inschrijven, met alle voordelen van dien.

1. Werde dit thema door de administratie, na het onderzoek van juli 1991 over het al dan niet werkzoekend blijven van geschorste "artikel 80-ers", nog opgevolgd ? In welke mate schrijven zij zich opnieuw in als werkzoekende ?
2. Wordt bij de inschrijving van NUVW's bij de VDAB opgevolgd of het hier gaat om herintreders (-sters), geschorste "artikel 80-ers", bestaansminimumtrekkers, deeltijds werkenden ? Is dit terug te vinden in de statistieken ?
3. Welke acties heeft de VDAB het laatste jaar specifiek genomen om geschorste "artikel 80-ers", herintreders (-sters), deeltijds werkenden, ... op de mogelijkheid te wijzen een beroep

te doen op de diensten van VDAB om zo hun werkkansen te verhogen ?

Antwoord

1. Het informatiesysteem van de VDAB laat niet toe onderscheid te maken tussen werkzoekenden die zich lieten inschrijven na een schorsing van een bepaalde duur of na een schorsing van onbepaalde duur. Daar alle ingeschreven werkzoekenden door de VDAB op eenzelfde manier worden behandeld, zijn deze gegevens voor de VDAB ook niet relevant.

Inzake het aantal herinschrijvingen van geschorste werkzoekenden beschikken wij over betrouwbare gegevens vanaf 1996. Dit is het moment waarop het "Arbeidsmarktinformatiesysteem" (AMI) in gebruik werd genomen.

Jaar	Aantal herinschrijvingen
1996	96
1997	205
1998	168
1999	152
Jan. 2000	7

2. Wij beschikken over betrouwbare gegevens m.b.t. het aantal bestaansminimumtrekkers en het aantal niet-uitkeringsgerechtigde deeltijds werkenden.

Eind 1998 en eind 1999 waren volgende aantallen werkzoekenden ingeschreven onder deze categorie :

	Eind '98	Eind '99
Bestaansminimumtrekkers	5.620	5.294
Deeltijds werkzoekenden	15.419	14.680

Wat herintreders betreft, kan de VDAB enkel gegevens verstrekken over het aantal werkzoekenden die een dossier bij de VDAB hadden en zich na een periode van uitschrijving opnieuw laten inschrijven als niet-werkende vrij ingeschreven werkzoekende. In 1998 en 1999 waren dit respectievelijk 6.900 en 7.869 werkzoekenden.

3. Werkzoekenden die van het recht op een uitkering werden uitgesloten, ontvangen van de

VDAB een brief waarin wordt gesteld dat zij contact dienen te nemen met het lokale VDAB-kantoor indien zij bij de VDAB ingeschreven wensen te blijven. Er wordt op gewezen dat hun inschrijving impliceert dat de VDAB hen zal helpen zoeken naar een passende job of opleiding. Bovendien vermeldt de brief dat de werkzoekende, ongeacht zijn beslissing, steeds vrije jobs kan opvragen via de WIS-vacaturebank (*Werkinformatiesysteem – red.*) of de VDAB-website.

"Artikel 80-ers", herintreders, deeltijds werkenden en bestaansminimumtrekkers die zich bij de VDAB aanbieden, worden door de VDAB op dezelfde manier behandeld als de andere ingeschreven werkzoekenden. Dit betekent dat zij een beroep kunnen doen op de gegarandeerde basisdienstverlening. Bovendien worden niet-werkende werkzoekenden die behoren tot de doelgroep richtsnoer 1 (laaggeschoold, -25 jaar) of richtsnoer 2 (laaggeschoold, +25 jaar) systematisch opgenomen in de trajectwerking.

Vraag nr. 39
van 4 februari 2000
van de heer JOACHIM COENS

Arbeidsbemiddeling – Websites

Op dit ogenblik zijn er verschillende Vlaamse, Brusselse en Waalse websites op het Internet actief in de sector van de arbeidsbemiddeling.

Elke Vlaamse arbeidsbemiddelaar is onderworpen aan het decreet van 19 april 1995 m.b.t. arbeidsbemiddeling tegen betaling in het Vlaamse gewest. Op dit ogenblik is de Vlaamse Gemeenschap bezig met een inspectie bij de Vlaamse Internetsites, zowel in het Vlaamse als in het Brusselse gewest.

Verschiedende websites zijn werkelijk arbeidsbemiddelaar in de zin van het decreet. Het is dan ook logisch dat ze een erkenning hebben in de zin van het decreet. Dit is momenteel voor de meeste van deze websites niet het geval.

Er zijn ook websites die niet aan arbeidsbemiddeling doen, maar die bij controle door de Vlaamse Gemeenschap toch worden bestempeld als "tussenpersoon" in de zin van het decreet van 19 april 1995. Dit terwijl deze websites eigenlijk niets meer doen dan een jobkrant aanbieden op het Internet. Met dat kleine verschil dat de website de jobkrant via de elektronische weg aanbiedt en er dan ook bepaalde voordelen mee gepaard gaan. De betrok-

ken websites bemiddelen echter niet en verdienen niets voor arbeidsbemiddeling.

1. Klopt het dat de Vlaamse Gemeenschap ook inspecties uitvoert m.b.t. websites waarvan de uitbater zijn maatschappelijke zetel heeft in het Brusselse gewest ?

Zo ja, op welke wijze zijn dergelijke gevallen onderhevig aan het decreet van 19 april 1995 voor het Vlaamse gewest ?

2. Welke definitie van "tussenpersoon" wordt er gehanteerd bij de uitgevoerde controles in de zin van het decreet van 19 april 1995 m.b.t. de arbeidsbemiddeling tegen betaling in het Vlaamse gewest ?

Antwoord

1. Maatschappelijke zetel

De afdeling Inspectie Werkgelegenheid heeft in de loop van 1999 inspecties uitgevoerd bij een aantal Internetsites, waarvan er enkele inderdaad gevestigd zijn in het Brusselse gewest.

Ik ben van oordeel dat de plaats van de maatschappelijke zetel niet het enige element is dat in ogenschouw moet worden genomen inzake toepasselijkheid van het decreet. Indien een bureau gevestigd in het Brusselse gewest, zich richt tot kandidaten uit het Vlaamse gewest (bv. advertenties in kranten met een nationale verspreiding of werkaanbiedingen op Internet), of klanten heeft in het Vlaamse gewest, wordt ook arbeidsbemiddeling uitgeoefend in het Vlaamse gewest.

Op grond van deze aanknopingspunten is het decreet van 19 april 1995 met betrekking tot arbeidsbemiddeling in het Vlaamse gewest van toepassing op bureaus die gevestigd zijn in het Brusselse gewest. Derhalve moet het bureau – om een erkenning te krijgen en te behouden in het Vlaamse gewest – aantonen dat het aan gelijkwaardige voorwaarden voldoet als die welke gelden in het Vlaamse gewest, of een aanvraag tot erkenning indienen.

Dit standpunt geldt trouwens ook voor uitzendkantoren en bureaus voor werving en selectie en wordt sinds het van kracht worden van de van toepassing zijnde wetgevingen aangehouden.

2. Tussenpersoon

Het decreet van 19 april 1995 met betrekking tot arbeidsbemiddeling tegen betaling in het Vlaamse gewest definieert arbeidsbemiddeling tegen betaling als "het geheel van activiteiten, uitgeoefend door een tussenpersoon dat erop gericht is werkzoekenden bij te staan bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling, of werkgevers bij het zoeken van arbeidskrachten, en met het doel hetzij een rechtstreeks of onrechtstreeks materieel voordeel te bekomen van de werknemer, de werkgever of beiden, hetzij, zonder daarbij een materieel voordeel na te streven, van deze personen of van één van hen een bijdrage, toelatings- of inschrijvingsgeld of enige vergoeding te bekomen voor het optreden".

Een bureau treedt op als tussenpersoon indien het een tussenschakel vormt of contact tot stand brengt tussen de werkzoekende en de werkgever.

Het aanbieden van een website met werkaanbiedingen komt in feite neer op het bijstaan van werkzoekenden/werkgevers bij het zoeken naar een job/arbeidskracht.

Een dergelijke website stelt een interactief platform ter beschikking van klanten/gebruikers (werkzoekenden en werkgevers) en brengt zodoende vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bijeen.

De dienstverlening voor bedrijven komt net als bij kranten neer op het tegen betaling ter beschikking stellen van advertentieruimte voor vacatures.

Nagenoeg alle websites bieden een of andere dienstverlening aan die verder gaat dan het louter ter beschikking stellen van advertentieruimte voor vacatures.

Voor de werkzoekende is er een bijkomende dienstverlening in die zin dat hij niet alleen de website kan bezoeken (de krant inkijken) maar zich eveneens gratis kan "abonneren" op een vorm van "mail service" die op maat interessante vacatures doorstuurt op geregelde, door de werkzoekende te bepalen tijdstippen. Het gaat hier dus om een geïnformatiseerde tussenschakel.

Bij sommige websites krijgen bedrijven tegen betaling automatisch cv's (curriculum vitae) doorgestuurd die beantwoorden aan het in de

vacatures opgegeven profiel. Dit gebeurt weliswaar via een volledig geautomatiseerd softwareprogramma. Men kan echter niet ontkennen dat er een tussenstap is – zij het geïnformatiseerd – tussen werkzoekende en bedrijf. Natuurlijk belet niets de werkzoekende zelf contact op te nemen met het bedrijf indien een vacature op de website hem interesseert.

Voorzover de website als tussenpersoon optreedt, gaat het hier dus volgens de bewoordingen van het decreet om activiteiten van arbeidsbemiddeling tegen betaling via het medium Internet.

Op grond van artikel 3 van het decreet van 19 april 1995 is het decreet enkel van toepassing op werkaanbiedingen die worden bekendgemaakt in visuele media indien de betrokken media als uitsluitend of hoofddoel hebben op te treden als tussenpersoon tussen werkgever en werkzoekende in de zin, van het decreet.

Daar de enige activiteit van de meeste van deze websites bestaat in het publiceren van vacatures en cv's en het doorsturen van interessante vacatures naar werkzoekenden/werkgevers, wordt er letterlijk niet voldaan aan de uitzondering en wordt aldus bemiddelend opgetreden tussen werkgevers en werkzoekenden.

Binnen de huidige regelgeving dienen websites dus in principe over een erkenning te beschikken.

De nieuwe regelgeving inzake private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse gewest in uitvoering van het decreet van 13 april 1999 bepaalt echter uitdrukkelijk dat "bureaus waarvan de activiteiten zich beperken tot het bekendmaken van werkaanbiedingen via de geschreven, audiotieve of visuele media worden vrijgesteld van de verplichting van een voorafgaande erkenning" (artikel 2, § 2, 1e van het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot uitvoering van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse gewest).

De verwijzing naar "enige activiteit" is in deze bepaling niet meer opgenomen. In tegenstelling tot de huidige regelgeving, wordt dus geen onderscheid meer gemaakt tussen enerzijds kranten die naast de dagelijkse berichtgeving een katern met vacatures aanbieden en anderzijds websites die louter vacatures aanbieden met eventueel bijkomende dienstverlening.

Daar deze nieuwe regelgeving op relatief korte termijn operationeel zal zijn en met het oog op een gelijke behandeling van bureaus, worden de dossiers betreffende de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangekaarte problematiek benaderd vanuit het oogpunt van de nieuwe regelgeving inzake private arbeidsbemiddeling.

Dit impliceert concreet dat websites die vacatures aanbieden niet over een erkenning moeten beschikken. Deze vrijstelling doet echter geen afbreuk aan de verplichting om de algemene beginselen inzake de uitoefening van private arbeidsbemiddelingsactiviteiten – zoals vervat in het decreet en het uitvoeringsbesluit en uiteraard zodra de regelgeving van kracht zal zijn – na te leven.

Vraag nr. 40
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim

Zie :
Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport
Vraag nr. 68
van 9 februari 2000
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 1002

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 41
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug

Zie :
Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport
Vraag nr. 70
van 9 februari 2000

van de heer Carl Decaluwe
Blz. 1011

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 43
van 18 februari 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

11 juli – Vakantiedag

In de loop van 1996 beloofde toenmalig minister-president Luc Van den Brande dat door de Vlaamse regering het probleem van de toekenning van een dag vakantie vanwege de werkgevers aan hun personeel op de nationale feestdag van 11 juli ter bespreking zou worden voorgelegd aan het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (schriftelijke vraag nr. 24 van 27 september 1995 van de heer Didier Ramoudt ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 6 van 22 januari 1996, blz. 302).

Kan de minister meedelen of dit inderdaad is gebeurd en welk gevolg er eventueel aan dit dossier werd gegeven ?

Toenmalig minister-president Van den Brande verzekerde ook dat de Vlaamse bedrijven meermaals door de Vlaamse regering werden verzocht om hun werknemers op de Vlaamse feestdag een dag vakantie toe te staan.

Heeft de nieuwe regering in dat verband al iets ondernomen ?

Antwoord

Het antwoord op deze vraag behoort tot de bevoegdheid van de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 90
van 26 januari 2000
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Gemeentelijk milieuconvenant 2000-2001 – Lasten

Het derde milieuconvenant 2000-2001 wil een sterkere beklemtoning van de duurzaamheid. Er wordt 600 miljoen voor uitgetrokken op de begroting van de Vlaamse regering.

Van de gemeenten wordt verwacht dat zij in het kader van dit convenant voor een aantal initiatieven instaan, waaronder de oprichting van een adviesraad voor milieu en natuur, het opstellen van een milieujaarprogramma, een gemeentelijk natuurontwikkelingsplan opmaken, meewerken aan het Vlaamse afvalstoffenbeleid, maar ook het aanstellen van milieuambtenaren.

Het lijkt evident dat dit kleinere gemeenten zal confronteren met allerlei problemen. De voor naleving van het basisconvenant uitgetrokken subsidie zal meer dan waarschijnlijk niet volstaan. Er worden nieuwe lasten opgelegd, terwijl de aanwerving van personeel nieuwe uitgaven met zich zal brengen.

1. Welke waarborg hebben de gemeenten dat de huidige subsidies ook in de komende jaren zullen toegekend blijven ?
2. Nu reeds hebben de meeste gemeenten in hun personeelskader milieuambtenaren opgenomen.

Is het nodig nog verder milieuambtenaren aan te stellen ?

3. Hoeveel ambtenaren tellen de administraties en Vlaamse openbare instellingen bevoegd voor Milieu en Landinrichting (Aminal, VMM, OVAM, VLM) ?

Hoeveel ambtenaren zijn in dienst bij het hoofdbestuur van Landbouw in de Vlaamse Gemeenschap ?

4. Zijn er reeds maatregelen genomen om de stortvloed aan milieureglementen in te dijken en uit te wieden ?

Kan het nut van vele van deze reglementen wel degelijk worden aangetoond ?

Antwoord

1. Het gemeentelijk milieuconvenant 1997-1998 wordt opgevolgd door het convenant 2000-2001. Dit convenant wordt gezien als een "verlenging", omdat de structuur van het convenant 1997-1999 werd behouden. Uiteraard werden de anomalieën weggewerkt, zijn er vereenvoudigingen doorgevoerd en is er een klemtoonverschuiving naar "duurzaamheid".

Het verlengde convenant 2000-2001 vormt de voorbode op het convenant "nieuw stijl" dat volledig georiënteerd zal zijn op integraal duurzaam beleid. Dit convenant "nieuwe stijl" zal van start gaan na een grondige evaluatie van het afgelopen convenant, vermoedelijk op 1 januari 2002.

2. Geen enkele Vlaamse gemeente is verplicht het gemeentelijk milieuconvenant 2000-2001 te ondertekenen. Het convenant is een geheel vrijblijvende overeenkomst via dewelke een gemeente subsidie kan ontvangen wanneer zij voldoet aan een aantal voorwaarden.

Indien een gemeente de basisovereenkomst ondertekent en indien ze wenst aanspraak te maken op de basissubsidie, moet zij onder andere over gemeentelijk personeel beschikken dat het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid ondersteunt (Basisovereenkomst, artikel 3, § 2, 1°).

Tijdens het vorige gemeentelijke milieuconvenant hadden bijna alle Vlaamse gemeenten deze basisovereenkomst ondertekend, en dienden ze te voldoen aan voorwaarden zoals de opmaak van een milieujaarprogramma en het beschikken over personeel ter ondersteuning van het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid.

Gemeenten worden evenwel extra financieel gestimuleerd om optie 7 van het gemeentelijk milieuconvenant te ondertekenen : lokaal duurzaam beleid. In deze optie wordt de aanstelling van duurzaamheidsambtenaren aangemoedigd. Deze optie betekent een aanzet naar de samenwerking met gemeenten na 2001, die in het teken van duurzame ontwikkeling zal staan.

3. De administratie en VOI's (Aminal, VMM, OVAM en VLM) tellen 2.763 ambtenaren.

	Aantal ambtenaren
Aminal	1.200
VMM	655
OVAM	67
VLM	641
Totaal	2.763

N.v.d.r.

Aminal : administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer

VMM : Vlaamse Milieumaatschappij

OVAM : Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest

VLM : Vlaamse Landmaatschappij

Bij de Administratie Land en Tuinbouw (hoofdbestuur) werken er ongeveer 50 ambtenaren.

4. De vereenvoudiging van de regelgeving is één van de krachtlijnen van het toekomstig wetgevingsbeleid dat ik wens te voeren. De middelen die hiertoe zullen worden aangewend, zijn uiteengezet in punt 5.8 van mijn beleidsnota Leefmilieu 1999-2004.

Vraag nr. 93
van 26 januari 2000
van mevrouw ISABEL VERTRIEST

Vogelbescherming – Windmolens

Eén van de noodzakelijke maatregelen om het broeikas effect te temperen, is het verminderen van de CO₂-uitstoot (koolstofdioxide). Windenergie kan daarin helpen. Het regeerakkoord stelt terzake duidelijke doelstellingen.

Windturbines zijn echter niet altijd populair, vooral niet bij vogelliefhebbers. Het windmolenpark van Zeebrugge draait reeds vijftien jaar rond. Een objectieve telling van de "vogelslachtoffers" kan een idee geven van de grootte van de impact van windmolens op het vogelbestand.

In Zeeland werden (nacht)tellingen gehouden. Deze waren minder negatief dan verwacht. De gegevens hebben het wantrouwen bij de vogelliefhebbers verminderd.

1. Hoeveel vogels komen er om door aanvaringen met windmolens ?

Zijn er systematische tellingen ?

2. Indien er nog onvoldoende gegevens bekend zijn, heeft de minister dan reeds initiatieven genomen om (nacht)tellingen te laten uitvoeren ?

Tegen wanneer kunnen in voorkomend geval resultaten worden verwacht ?

3. Welke randvoorwaarden kunnen het aantal vogelslachtoffers verminderen ?

Antwoord

Vooreerst wens ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger erop attent te maken dat het behoud van internationaal belangrijke populaties van bedreigde (o.a. zee)vogelsoorten, zoals de sternkolonies van Zeebrugge, niet louter een bekommernis is van "vogelliefhebbers", maar een door de Europese richtlijnen inzake natuurbehoud opgelegde internationale verplichting van het Koninkrijk België en het Vlaams Gewest.

Dat de CO₂ (koolstofdioxide-)uitstoot dient te verminderen, staat uiteraard buiten kijf ; energiebesparingen dienen daarbij een belangrijke bijdrage te leveren tot de vermindering van de koolstofdioxide-uitstoot, naast het gebruik van alternatieve energiebronnen. Door de actualisatie van het CO₂/REG-plan (*rationeel energiegebruik-red.*), zoals vermeld in mijn beleidsnota, zullen maatregelen worden geselecteerd om een trendbreuk in de CO₂-uitstoot te realiseren.

Naast de visuele impact op het landschap en de eventuele geluidshinder kunnen windturbines ook een gevaar betekenen voor vogels. Vogels kunnen tijdens het vliegen in botsing komen met de turbines of kunnen dermate worden verstoord dat ze gebieden met windturbines verlaten. Wetenschappelijk onderzoek in het buitenland heeft aangetoond dat dit probleem van die aard is dat er voorzichtig moet worden omgesprongen bij het locatiebeleid van windturbines.

1. Hierover werd een studie uitgevoerd door het Instituut voor Natuurbehoud in opdracht van de afdeling Natuur van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal).

Tussen 1991 en nu verzamelde, oriënterende gegevens op de Oostdam tonen aan dat naar schatting 273-277 vogels/jaar het slachtoffer worden van de aanvaring met één van de windturbines. De zeewaartse, niet verlichte en dwars op de trekrichting georiënteerde cluster van windmolens kent matige tot hoge aanvaringsfrequenties (minimaal 0,06-0,16 vogels/dag/turbi-

ne), de landwaartse, goed verlichte en parallel aan de trekrichting geplaatste cluster vertoont nauwelijks slachtoffers (<0,01 vogels/dag/turbine).

Het merendeel van de slachtoffers (> 90 %) zijn grotere meeuwen, met voorop de zilvermeeuw. Rekening houdende met de beperkte trefkans, het systematisch verwijderen van vogelkadavers door de onderhoudsdiensten van Interelectra (cfr. Hygiënisch aspect) en het minder frequent speurwerk tijdens de zomermaanden (broedseizoen meeuwen en sternnen), dient dit cijfer als een absoluut minimum te worden beschouwd van het werkelijke aantal sneuvelende vogels.

De telresultaten zijn echter hoogstwaarschijnlijk niet representatief voor de in werkelijkheid geleden verliezen, doordat het grootste gedeelte van de aangeslagen vogels in zee valt.

2. De nachtelijke tellingen in Nederland hebben vermoedelijk betrekking op de interceptie van tijdens de nacht trekkende vogels door windmolens in zee langs de kust. Daarentegen gaat het in Zeebrugge voornamelijk om de interceptie door de windmolens van dagactieve zeevogels die in de directe omgeving broeden.
3. Er is momenteel nog steeds een absoluut gebrek aan gerichte wetenschappelijke studies die de effecten van "milderende" maatregelen op de impact van windturbines op vogels inschatten (bv. achtergrondverlichting, geluiden, ...).

Het locatiebeleid van windmolens dient zeer zorgvuldig te gebeuren, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijke impact op vogels. Op basis van de conclusie van het wetenschappelijk onderzoek blijkt dat bij het kiezen van een locatie voor windturbines rekening dient te worden gehouden met de potentiële gevolgen van vogels.

Volgende gebieden kunnen als extra kwetsbaar worden bestempeld : belangrijke foerageer- en rustgebieden van watervogels, belangrijke broedgebieden (onder meer van Rode Lijstsoorten) en gebieden met gestuwde seizoens trek (o.a. kustzone) of met veel lokale vliegbevingen (bv. slaaptrek) (zie ook Spaans et al., 1998). In dergelijke gebieden moet de keuze voor het al of niet bouwen van windmolens zeer omzichtig en doordacht gebeuren. Met name in gebieden waar intense trek wordt verwacht op lage hoogte 's nachts (bv. kustgebieden), is voorafgaandelijk studiewerk vereist met behulp van radarmetingen. In bepaalde gevallen kunnen

aanpassingen aan de configuratie van windparken de mogelijke impact op vogels verkleinen.

Naast een zorgvuldig locatiebeleid kunnen ook bepaalde aanpassingen aan de windturbines of windparken zelf de mogelijk negatieve effecten op vogels verkleinen. Dit vergt evenwel een grondig inzicht in de lokale vliegbewegingen en is sterk bepaald door plaatselijke omstandigheden. Het is van belang goed te letten op de functie van het gebied voor vogels als broedgebied, pleisterplaats of doortrekgebied, en op grond daarvan de configuratie van het windpark aan te passen. Naargelang de functie kan worden geopteerd voor open versus gesloten clusters van windturbines. Ook de richting van de cluster ten opzichte van overheersende vliegrichtingen, de al dan niet aanwezigheid van achtergrondverlichting en/of obstakels in de omgeving bepalen in niet onbelangrijke mate de kans op aanvaringen.

De initiatiefnemers van het windmolenproject dienen terzake overleg te plegen met het Instituut voor Natuurbehoud en de afdeling Natuur van Aminal.

Vraag nr. 96
van 1 februari 2000
van mevrouw GISELE GARDEYN-DEBEVER

Brandstoftanks land- en tuinbouw – Keuring

Overeenkomstig artikel 5.17.3.16 van Vlarem II, dat handelt over de opslag van gevaarlijke stoffen, dienen ten minste om de drie jaar installaties voor de bovengrondse opslag van gevaarlijke stoffen aan een beperkt onderzoek te worden onderworpen. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd :

- door een milieudeskundige erkend in de discipline "houders voor gassen of gevaarlijke stoffen" of door een bevoegd deskundige ;
- door een erkend technicus voor de opslag van P3-(mazout) en/of P4-producten bestemd voor de verwarming van gebouwen.

Voor tanks gelegen buiten waterwinningsgebied moet vóór 1 augustus 2000 een eerste algemeen onderzoek gebeuren.

Twee problemen doen zich voor.

1. Er zijn voldoende erkende technici voor het uitvoeren van het onderzoek, maar onvoldoende

erkende milieudeskundigen. Volgens de gegevens waarover ik beschik, zouden er slechts een vijftiendertig in Vlaanderen erkend zijn.

2. De keuring door een erkend milieudeskundige, die eigenlijk op hetzelfde neerkomt als deze door een erkend technicus, kost een veelvoud van wat een erkend technicus vraagt, naar ik verneem rond de 20.000 frank.

In de land- en tuinbouwsector zijn er heel wat bedrijven die voor de opslag van de brandstof voor hun eigen voertuigen, namelijk tractor en vrachtwagen, beschikken over een olietank waarvan de inhoud schommelt tussen 2.000 en 5.000 liter. Ook zij zouden een beroep moeten doen op erkende milieudeskundigen, terwijl deze controle evengoed zou kunnen gebeuren door een erkend technicus en dan veel goedkoper zou uitvallen. Bovendien bestaat het gevaar dat ze hun tank niet kunnen laten onderzoeken bij gebrek aan voldoende erkende milieudeskundigen tegen de wettelijk vastgestelde datum.

Waarom werd de reglementering niet derwijze opgesteld dat de controle van opslagplaatsen voor brandstof tot maximaal 5.000 liter kan gebeuren door erkende technici ?

Antwoord

Het antwoord op de vraag noodzaakt eerst enige toelichting over de evolutie van de bedoelde regeling.

De opslag van huisbrandolie en dieselolie was voor 1 september 1991 onderworpen aan een exploitatievergunningplicht :

- de opslag van 3.000 liter of meer, op basis van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB) ;
- de opslag van minder dan 3.000 liter, op basis van het besluit van de Vlaamse regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen.

In deze exploitatievergunningen werden vaak exploitatievoorwaarden opgelegd die onder meer een onderzoek door een erkend organisme verplicht stelden.

Sedert 1 september 1991 zijn met de Vlarem-reglementering de exploitatievergunningen geïnte-

greerd in de milieuvergunning. Aanvankelijk was alle opslag van huisbrandolie en dieselolie van 100 liter tot 20.000 liter in de 3de klasse ingedeeld en dus nog enkel meldingsplichtig, wat reeds een belangrijke vereenvoudiging inhield. Ingevolge de wijziging van de Vlarem-indelingslijst, bij besluit van de Vlaamse regering van 28 oktober 1992, is sedert 12 februari 1993 de opslag van huisbrandolie van minder dan 5.000 liter, in zoverre deze behoort bij de woonfunctie van een onroerend goed, niet meer ingedeeld. Dergelijke opslag is dus noch meldingsplichtig, noch milieuvergunningplichtig.

Bij de goedkeuring op 1 juni 1995 van titel II van het Vlarem werden voor deze opslag van minder dan 5.000 liter vereenvoudigde milieuvoorwaarden vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de voorgeschreven periodieke onderzoeken kunnen worden uitgevoerd door een erkend technicus. Ook voor de ingedeelde opslag van P3-producten, zoals mazout die bestemd is voor de verwarming van gebouwen (meer dan 5.000 l), mogen de voorgeschreven periodieke onderzoeken worden uitgevoerd door een erkend technicus. Is de opslag van de P3-producten (zoals mazout en diesel) echter niet bestemd voor verwarming van gebouwen, dan moeten de voorgeschreven periodieke onderzoeken worden uitgevoerd door een erkend milieudeskundige (erkend in de discipline "houders voor gassen of gevaarlijke stoffen") of door een bevoegd deskundige.

Antwoordend op de concrete vraag, moet worden gesteld dat voor opslagplaatsen behorende bij een brandstofverdeelinstallatie, rekening houdende met de bijkomende risico's, logischerwijze strengere milieuvoorwaarden gelden dan voor de opslag van minder dan 5.000 liter huisbrandolie voor de verwarming van gebouwen die hoofdzakelijk als woongelegenheden worden gebruikt. De voorgeschreven periodieke onderzoeken zijn in dit geval uitgebreider en moeten worden uitgevoerd door een erkend of bevoegd milieudeskundige.

De problematiek dat de opslagplaatsen behorende bij een brandstofverdeelinstallatie niet tijdig zouden kunnen worden gecontroleerd wegens een tekort aan erkende of bevoegde milieudeskundigen, werd mij al ter kennis gebracht door de Belgische Federatie der Brandstoffenhandelaars in het schrijven van 30 november 1999. Het is de bedoeling deze problematiek te laten bespreken in de subcommissie "gevaarlijke stoffen" werkzaam in de schoot van de afdeling Milieuvergunningen.

De afdeling Milieuvergunningen kreeg ondertussen de opdracht de nodige initiatieven te nemen.

Vraag nr. 97
van 4 februari 2000
van de heer MARC VAN DEN ABEELLEN

Dioxine – PCB-analyses rond verbrandingsovens

Door een ministerieel besluit van 6 augustus 1999 (Belgisch Staatsblad van 7 augustus 1999) werd de gelijkwaardigheid van PCB-analyses (polychloor bifenyl) ingevoerd voor producten afkomstig van runderen en varkens met als norm 200 ng/g vet (= 1999/551/EG), en voor melk en melkproducten met als norm 100 ng/g vet (ng: nanogram).

Uit een krantenartikel (De Standaard van 24 september 1999), met als bron een verslag van België aan het Europees Veterinair Comité, blijkt dat onthutsend hoge PCB-gehalten – soms oplopend tot meer dan 2.500 ng/g vet – worden aangetroffen bij runderen die veevoeder zonder toegevoegd vet hebben gekregen. Acht bedrijven werden in kaart gebracht en bij drie bedrijven worden als bron van besmetting verbrandingsovens vermeld, met respectievelijk 502, 317 en 888 ng PCB per gram vet.

Sommige PCB's worden door onder meer "Special Dioxinen Nutrines" van juni 1999 met even grote TEF's (toxische equivalentfactoren) bedacht als de bekende zeventien zogenaamde "vuile" dioxinen.

In De Standaard van 12 januari 2000 verklaarde de minister dat zij gelooft in het verband tussen de historische dioxinevervuiling van de Isvag-oven in Wilrijk en de aangeboren afwijkingen bij kinderen in de Neerlandwijk.

Daarom had ik graag van de minister het volgende vernomen.

1. Acht zij het niet dringend nodig om, in plaats van dioxinemetingen op de rookgassen van de afvalverbrandingsovens, goedkopere en snellere en wettelijk genormeerde PCB-analyses te laten uitvoeren op het vet en de melk van dieren die grazen in de omgeving van de ovens ?
2. Is het niet dringend op moedermelk van vrouwen die rond de afvalverbrandingsovens wonen dezelfde genormeerde PCB-analyses toe te passen ?

Dit onder meer omdat in de Belgische Normen (NBN E.N. 1948 – 1, 2, 3) voor de dioxineanalyse vermeld staat dat het principieel niet mogelijk is om de juistheid (exactitude = justesse et fidélité) van de methode te bepalen.

Worden er terzake initiatieven genomen ?

Antwoord

1. Het meten van dioxines in de rookgassen van afvalverbrandingsinstallaties en het uitvoeren van PCB-analyses op vet en melk van dieren die grazen in de omgeving van deze ovens zijn activiteiten met een verschillende finaliteit.

Rookgasmetingen ondersteunen het Vlaams emissiereductiebeleid via een aanpak aan de bron. De beoogde PCB-analyses op vet en melk van dieren zijn gericht op de bescherming van de volksgezondheid via de opvoeding. Ze kunnen daarom de rookgasmetingen in afvalverbrandingsovens in geen geval vervangen. Emissienormering blijft een noodzaak voor de bronnencontrole. Wanneer men de emissies van een afvalverbrandingsinstallatie wil controleren, heeft het dan ook weinig zin om de PCB's te analyseren in vet en melk van dieren die grazen in de omgeving van ovens, aangezien de PCB's afkomstig zijn van een veelvoud van bronnen.

In verschillende studies die daaromtrent gebeurd zijn (o.a. de actualisering van het dossier stofdioxines) blijkt dat de uitstoot door de huisvuilverbrandingsinstallaties in Vlaanderen veel eerder marginaal is geworden in verhouding tot de totale uitstoot aan dioxines in Vlaanderen. Hetzelfde geldt voor de PCB-achtige dioxines.

Bovendien is de dioxinenormering van afvalverbrandingsinstallaties strikt geregeld op EU-niveau (Europese Unie) voor de verbranding van gevaarlijk afval en is een dioxinenormering in ontwerp voor de verbranding van huishoudelijk afval. Het schrappen van de dioxinenorm en -metingen is dan ook in dit kader totaal onverantwoord. Dioxinemetingen op de rookgassen blijven dan ook altijd noodzakelijk, willen we de verbrandingsinstallaties streng kunnen controleren, en willen we kunnen ingrijpen bij de kleinste overschrijding.

Bovendien is er op basis van de ons beschikbare informatie geen verband tussen de aanwezigheid van dioxines enerzijds en PCB's anderzijds in de rookgassen en de omgeving van verbrandingsinstallaties. Enkel meten van PCB's is daarom niet aanvaardbaar.

In Vlaanderen is voor de huisvuilverbrandingsinstallaties sinds 1 januari 1997 een dioxinenorm van 0,1 ng TEQ/Nm³ van kracht (TEQ :

toxisch equivalent ; Nm³ : normaal kubieke meter – red). De Vlaamse huisvuilverbrandingsinstallaties zijn nu eenmaal voorzien van een systeem om de dioxine-emissie te beperken. Dit is ofwel een injectiesysteem voor actieve kool, ofwel een katalytisch systeem voor de vernietiging van dioxines. Deze systemen zijn echter ook zeer doeltreffend voor de verwijdering van PCB's. Actieve kool is ervoor bekend om alle organische polluenten te adsorberen, inclusief de PCB's. Ook katalytische systemen werden getest op de vernietiging van organische polluenten. Men mag derhalve stellen dat, wanneer men zijn dioxine-emissie onder controle heeft, men ook automatisch de uitstoot van andere organische polluenten zoals PCB's onder controle heeft.

Ten slotte moet worden opgemerkt dat het wettelijk verplicht stellen van PCB-analyses op vet en melk van dieren tot de bevoegdheid behoort van de federale minister van landbouw.

- Ook hier geldt de vaststelling op basis van de ons beschikbare informatie dat er tot nu toe geen verband kon worden aangetoond tussen dioxines en PCB's in de buurt van verbrandingsinstallaties. De belangrijkste manier van opname van dioxines, furanen en PCB's voor zowel mens als dier gebeurt langs de voeding. Men schat dat 90 % van de menselijke blootstelling gebeurt via de voeding, met vlees, vis en zuivelproducten als belangrijkste bron. In die zin is het niet zo duidelijk of PCB-analyses op moedermelk van vrouwen die in de buurt van de installaties wonen, inlichtingen zullen geven over de dioxine-emissies van deze installaties, dan wel de contaminatiegraad van het verorberde voedsel zullen aantonen, of nog vaker de status van de opgespaarde historische besmetting van de individuele moeders zullen opmeten. Zelfs indien de PCB-analyses individuele normoverschrijdingen zouden aantonen, blijft een reductiebeleid van de emissies aan de bron prioritair en zijn rookgasmetingen noodzakelijk. Ook al is het in principe niet mogelijk om de accuraatheid van deze meetmethode te bepalen, toch kunnen goedkopere, snellere en wettelijk genormeerde PCB-analyses niet als vervangend dienen omdat ze een andere finaliteit hebben.

Anderzijds is het inderdaad zo dat de laatste dioxineanalyses op moedermelk dateren van 1993. In die zin is het aangewezen om een nieuwe meetcampagne te starten. De problematiek van de accuraatheid van de dioxinemeetmethode aanvoeren als argument om PCB's in moe-

dermelk te gaan meten in plaats van dioxines is hier naast de kwestie, aangezien de vermelde problematiek de methodiek voor rookgasstalen betreft, niet deze voor vetstalen.

In het kader van het "Milieu- en gezondheids-onderzoek" (Ontwikkeling van een concept voor de opvolging en risico-evaluatie van blootstelling aan leefmilieupolluenten en hun effecten op de volksgezondheid in Vlaanderen) dat in opdracht van mevrouw Wivina Demeester, toenmalig Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, op 1 maart 1999 gestart is, worden wel dioxines en PCB's gemeten in bloedstalen bij 200 vrouwen tussen 50 en 65 jaar en 100 mannen tussen 21 en 40 jaar, wonende in de gemeenten Hoboken en Wilrijk of in de controlegebieden Peer, Hechtel-Eksel en Meeuwen-Gruitrode.

Het opstarten van meetcampagnes in moedermelk behoort, gezien de finaliteit, tot de bevoegdheid van mijn collega mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

**Vraag nr. 98
van 7 februari 2000
van de heer ANDRE VAN NIEUWERKE**

Landwegen – Behoud

Sinds het einde van de jaren zeventig worden door achtereenvolgens de toenmalige Nationale Landmaatschappij en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) bij ruilverkavelingen fiets-, voet-, wandel- en ruitpaden aangelegd. Deze paden, eigendom van gemeente, provincie of gewest, hebben naast het functionele ook een belangrijke recreatieve bestemming.

Op papier bestaat dus een heel fijnmazig netwerk van recreatieve paden. In West-Vlaanderen werden, bijvoorbeeld bij ruilverkavelingen in Oostrozebeke ('83), Westkapelle ('76) en Sint-Baafs-Vijve ('80), kilometerslange paden gecreëerd. Dergelijke paden vormen voor de bewoners-zachte-weggebruikers hét alternatief voor de verkeersdrukte op de grote en kleine wegen en zijn, waar ze aangesloten zijn op bestaande wandelpaden, bijvoorbeeld op het wandelpad in Oostrozebeke, een toegevoegde waarde voor de wandelrecreatie.

Vandaag stel ik echter vast dat heel wat van deze waardevolle paden grotendeels verdwenen zijn. De

aangelanden slaan de grond aan voor eigen gebruik.

1. Kan de minister, bij wijze van steekproef, een overzicht bezorgen voor West-Vlaanderen van het aantal kilometers paden, onderverdeeld in wandel-, voet-, fiets- en ruiterspaden, die sinds het einde van de zeventiger jaren werden aangelegd door de Vlaamse Landmaatschappij ?
2. Door wie werden die paden beheerd: gemeente, provincie, gewest ?
3. Hoeveel kilometers paden, onderverdeeld in bovenvermelde categorieën, zijn ondertussen verdwenen, van de gemeenschap ontnomen ?
4. Welke maatregelen zijn er genomen om de oorspronkelijke situatie te herstellen ?

Antwoord

1. In het kader van de ruilverkaveling en de landinrichting werden tot op heden in de provincie West-Vlaanderen volgend aantal kilometers paden aangelegd :

wandelpaden	25,5
fietspaden	8,5
ruiterpaden	10

2. Voormelde paden werden overeenkomstig artikel 70 van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet toegewezen aan het domein van de betrokken gemeenten. Uitzondering hierop zijn :
  - het hengelpad langs de Oude A-vaart in de ruilverkaveling 's Heerwillemskapelle, dat werd toebedeeld bij het openbaar domein van een waterloop van tweede categorie en dat wordt beheerd door het polderbestuur Noordwatering Veurne ;
  - het ruiterspad in de ruilverkaveling Paddegat werd toebedeeld aan het openbaar domein van het Vlaams Gewest (AWZ) en wordt beheerd door het polderbestuur Nieuwe Polder Blankenberge ;
  - het wandelpad langs de Mandel in de ruilverkaveling St.-Baafs-Vijve en de ruilverkaveling Oostrozebeke werd toebedeeld in eigendom en beheer respectievelijk aan de toenmalige dienst Groenplan en het Bestuur

Waterwegen van het ministerie van Openbare Werken.

3. Volgende paden zijn verdwenen en niet meer in gebruik (in km) :

wandelpaden	7,4
fietspaden	nihil
ruiterpaden	± 5
4. Na het beëindigen van de ruilverkavelingsprojecten zijn noch door de VLM, noch door de ruilverkavelingscomités enige maatregelen genomen om verdwenen paden te herstellen.

Immers, bovenvermelde besturen zijn verplicht de werken te beheren overeenkomstig de bestemming ervan en met inachtneming van de terzake geldende wetten en reglementen.

Vraag nr. 99 van 7 februari 2000 van de heer JACQUES TIMMERMANS

Bedrijfsafvalwater – Saneringsresultaat

In de door VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) gepubliceerde AWP- en MIRA-documenten werden de voorbije jaren meerdere inschattingen gedaan van de vuilvrachten gegenereerd door de afvalwaterlozingen van bedrijven (AWP : Algemeen Waterzuiveringsprogramma ; MIRA : Milieu- en Natuurrapporten Vlaanderen).

Gelet op de instelling van de afvalwaterheffing – op basis van de parameters debiet, BZV (biologische zuurstofvraag), CZV (chemische zuurstofvraag), zwevende stoffen, zware metalen, stikstof en fosfor – moet inmiddels toch een duidelijk jaarlijks overzicht ter beschikking zijn van de effectief geloosde – lees betaalde – vrachten van bedrijven en bedrijfssectoren. En dit zowel inzake lozingen op riolering als op oppervlaktewater.

De voorbije decennia – in het bijzonder sedert 1991 – werden talloze miljarden geïnvesteerd in rioleringen en bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur om de inbreng van de op riolering geloosde vuilvracht bedrijfsafvalwater in het oppervlaktewater te saneren.

In de voorliggende beleidsaanpak is het essentieel een duidelijk inzicht te hebben inzake vuilvrachtevolutie van geloosd bedrijfsafvalwater op basis van relevante en eenduidige basiscijfers.

1. Welke beleidsindicatoren worden gehanteerd om enerzijds het aandeel van de bedrijven in de vervuiling van de oppervlaktewateren en anderzijds de efficiëntie en effectiviteit van de saneringsaanpak op te volgen ?

Zijn deze indicatoren bekend voor de jaren 1990, 1995, 2000 en 2005 ? Zo ja, wat zijn dan de vaststellingen en waar zijn ze ter beschikking ?

2. Kan op basis van de betaalde heffingen een overzicht worden gegeven van de geloosde vuilvrachten door de industrie – in zijn geheel, dan wel voor de groep van de relevante bedrijven – voor elk van de parameters uit de heffingenformule ? Waar zijn deze cijfers in het kader van toegankelijkheid van milieu-informatie te raadplegen ?

Bestaat er ook een overzicht van de brutovuilvrachten ? Zo ja, wat is het verwijderingsrendement dat door de industrie wordt gerealiseerd voor elk van voormelde parameters ?

3. Welk deel van deze vuilvrachten kwam/komt op basis van de opgedragen investeringsprogramma's in 1990, 1995, 2000 en 2005 terecht in een A-riolering naar een operationeel zuiveringsstation ?

Welke emissie voor elk van de vermelde parameters wordt na zuivering van deze vuilvracht geloosd in een oppervlaktewater ?

Hoe wordt dit vastgesteld, gelet op de vermenigving met huishoudelijk afvalwater ? Welk zuiveringselement wordt aldus gerealiseerd voor elk van voormelde parameters uit het geloosde bedrijfsafvalwater ?

4. Welk deel van deze vuilvracht kwam/komt in 1990, 1995, 2000 en 2005 terecht in een B-riolering naar een geplande zuiveringsinstallatie ?
5. Welk deel van deze vuilvracht kwam/komt in 1990, 1995, 2000 en 2005 terecht in een C-riolering ?
6. Welk deel van deze vuilvracht kwam/komt in 1990, 1995, 2000 en 2005 rechtstreeks terecht in

een oppervlaktewater ? Kan deze lozing worden opgesplitst per categorie van waterloop ?

7. Indien geen eenduidig cijfermateriaal ter beschikking zou zijn, hoe wordt dan de effectiviteit van de voorgestelde investeringen en/of het impact van de bedrijfsafvalwaters ingeschat ?
8. Zijn deze vrachten ook beschikbaar voor elk van de elf hydrografische bekkens en/of gemeenten ? Waar kunnen ze worden geconsulteerd ?
9. Hoe verhoudt de geloosde/betaalde vracht zich tot de vergunde vrachten voor elk van voormelde parameters ?

Welke verhouding wordt nagestreefd tussen vergunde en geloosde/betaalde vrachten ?

Wordt deze verhouding ook systematisch in de vergunningen ingebouwd ? Zo ja, welke richtlijnen werden er terzake aan de administratie gegeven ? Zo neen, waarom niet ?

Antwoord

1. VMM volgt de lozingen van de grootste bedrijven op via het meetnet afvalwater. De lozingen van kleinere bedrijven worden niet gemeten, maar berekend op basis van aangiften in het kader van de heffing op afvalwater.

De vervuilingdruk op het oppervlaktewater wordt gelijkgesteld aan de lozing van de bedrijven met rechtstreekse lozing in oppervlaktewater ; bij bedrijven met lozing op rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) is het niet mogelijk hun vervuilingdruk op het ontvangende oppervlaktewater rechtstreeks te berekenen, er kunnen enkel schattingen worden gemaakt op basis van het rendement van de RWZI of op basis van het aandeel van de distributie in het influent.

De resultaten van de metingen staan hieronder in tabelvorm weergegeven.

Totaal index Prati en BBI

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	
2	2	3	3	3	3	0	2	1	1
14	11	16	13	14	15	8	13	17	0,75
28	34	36	38	38	41	49	44	51	0,5
37	40	38	40	40	37	38	36	30	0,25
19	12	7	6	5	4	5	6	1	0
35,75	37,25	42,5	41,75	42,5	44	40	42,75	46,75	

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	
0	2	2	2	2	2	2	2	3	1
16	17	17	13	13	12	17	15	14	0,8
32	26	40	31	35	39	34	38	42	0,6
15	14	14	18	22	19	19	18	21	0,4
33	35	25	35	28	26	26	26	25	0,2
4	7	1	1	1	2	3	2	1	0
44,6	43,8	50,2	45,2	47,8	47,8	48,8	49,2	52,8	

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	
Prati	35,75	37,25	42,5	41,75	42,5	44,0	40,0	42,75	46,75
BBI	44,60	43,80	50,2	45,20	47,8	47,8	48,8	49,20	52,80

(BBI : Belgische Biotische Index – red.)

De efficiëntie en effectiviteit van de saneringsaanpak vindt men, globaal voor industrie, huishoudens en landbouw samen, terug in de evolutie van de BBI- en de Prati-Index voor Vlaanderen. Deze gegevens zijn afgedrukt in de beleidsnota Leefmilieu in figuur 8, blz. 16 (Stuk 141 (1999-2000) Nr. 1).

- Enkel voor de bemonsterde bedrijven worden *heffingen* geheven op basis van de verschillende parameters uit de heffingenformule. Voor groepen van deze bedrijven is een overzicht per parameter beschikbaar op basis van de door VMM uitgevoerde metingen. Vermits de metingen door VMM deels gebeuren ter controle van de door de bedrijven aangegeven heffingen, zijn deze gegevens vergelijkbaar met deze verkregen in het kader van de vaststelling van de heffingen.

Voor bedrijven die niet werden bemonsterd, wordt de betaalde vracht berekend op basis van omzettingsscoëfficiënten en het jaarwaterverbruik (of bij bepaalde sectoren : productiegegevens). Deze informatie is niet per parameter beschikbaar. De heffingsgegevens van de niet bemonsterde bedrijven kunnen worden geraadpleegd in MIRA-T 1999. Deze werden verrekend tot theoretische vrachten op basis van meerdere veronderstellingen om de werkelijkheid zo dicht mogelijk te benaderen (o.m. gemiddelde concentraties per heffingssector, gemiddelde aansluitingsgraad, schatting eigen zuivering, ...).

Over de *brutovuilvrachten* van de bedrijven vóór de zelfzuivering beschikt de VMM niet, aangezien dit niet onder haar bevoegdheid valt. Deze gegevens zouden wel te raadplegen zijn bij de verschillende federaties. Overigens zou op

basis van deze brutovrachten niet het verwijderingsrendement, maar enkel het zuiveringsrendement van een bedrijf kunnen worden berekend. Met andere woorden, het effect van een lagere afvalwaterproductie of verminderd waterverbruik is niet meetbaar, evenmin als het effect van gewijzigd grondstoffengebruik.

3. De resultaten m.b.t. de eerste subvraag zullen weldra beschikbaar zijn in MIRA – S 2000.

Gezien de onvermijdelijke vermenging van alle types afvalwater in de RWZI's, zijn afzonderlijke gegevens betreffende het *zuiveringsrendement* van huishoudelijk en industrieel afvalwater uiteraard niet beschikbaar. Men kan slechts een schatting maken, mits bepaalde aannames, van het zuiveringsrendement (cfr. schriftelijke vraag nr. 101 van 7 februari 2000 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger – antwoord op deelvraag 3) (*zie blz. 969 e.v. – red.*).

De resultaten m.b.t. de derde subvraag zullen weldra beschikbaar zijn in MIRA – S 2000.

- 4, 5 en 6. De resultaten zullen weldra beschikbaar zijn in MIRA – S 2000.

Lozingen in oppervlaktewater zijn bekend per waterloop en kunnen dus worden opgedeeld per categorie, mits verdere berekeningen. Deze informatie is enkel bekend aan de hand van de oude waterlopecodering (beter bekend als de COI-code). De indeling volgens de nieuwe VHA-code (*Vlaams Hydrografische Atlas – red.*) kan nog niet worden gemaakt, gezien de recente invoering van deze waterlopen in de VMM-databank en de bijbehorende omschakeling van de onderscheiden delen van databank en software. Een aangepast overzicht per categorie – nieuwe indeling – zal minstens een jaar intensief werk vereisen.

7. De effectiviteit van het gevoerde beleid wordt ingeschat via verschillende beschikbare gegevens, met name :

- via de gerealiseerde emissiereducties van de RWZI's, die uiteraard ook afhankelijk zijn van de inspanningen van de bedrijven (verwijdering inhiberende stoffen, afkoppeling van afvalwaters) ;
- via de emissiejaarverslagen van de bedrijven, die tevens worden hernomen in het emissiejaarverslag van de VMM ;

- via een daling van de incidentenmelding.

8. Ja, de vrachten van de bemonsterde bedrijven zijn beschikbaar. Deze informatie is niet raadpleegbaar op Internet, maar gegevens per beken en/of gemeente kunnen wel (schriftelijk) worden aangevraagd bij de VMM.

9. De *heffingsgegevens* worden beheerd door de VMM.

De vergunde vrachten kunnen worden geïnventariseerd via de Milieudatabank. Voor de invoer van de milieuvergunningen in de Milieudatabank zijn verschillende instanties bevoegd : de gemeentebesturen voor de klasse 2-inrichtingen en de provinciebesturen voor de klasse 1-inrichtingen, en dit gebeurt op basis van overeenkomsten afgesloten in het kader van de gemeentelijke en provinciale milieuconvenanten. Wat de gemeentebesturen betreft, sloot slechts ongeveer de helft van de gemeenten een overeenkomst of voor de optie 3 (Milieudatabank). De invoering van de vergunde vrachten is bovendien een aanzienlijke opdracht, waarbij ook een historische achterstand (oudere lozingsvergunningen) moet worden weggewerkt. Een volledige inventaris voor elk van de parameters uit de heffingsformule is daarom nog niet voorhanden.

De VMM hanteert hiervoor een *verhouding* van 1,5 (met de bedoeling pieklozingen op te vangen).

Het is niet aangewezen één vaste ratio als standaard op te leggen voor alle *vergunningen* omdat de lozingsprofielen kunnen verschillen van bedrijf tot bedrijf. De VMM hanteert als norm de verhouding 1,5, en dit stoelt op een ervaringscijfer.

**Vraag nr. 100
van 7 februari 2000
van de heer JACQUES TIMMERMANS**

Landbouwafvalwater – Saneringsresultaat

In de door VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) gepubliceerde MIRA-documenten (Milieu- en Natuurrapporten Vlaanderen) werd de voorbije jaren een inschatting gedaan van de vuilvrachten gegenereerd door de rechtstreekse en onrechtstreekse lozingen van de landbouwsector in de oppervlaktewateren. Het betreft hier grotendeels diffuse lozingen, aangezien de lozingen van het huishoudelijk afvalwater bij de huishoudens worden verrekend

en de lozingen van de bio-industrie bij de industriële vuilvracht. Teneinde een gericht en onderbouwd doelgroepenbeleid te kunnen ontwikkelen, is het uiteraard noodzakelijk om over eenduidig cijfermateriaal te beschikken inzake de in het oppervlaktewater afgevoerde vuilvrachten.

1. Welke beleidsindicatoren worden gehanteerd om enerzijds het aandeel van de landbouw in de vervuiling van de oppervlaktewateren te kwantificeren voor elk van de parameters uit de afvalwaterheffing en anderzijds de effectiviteit en efficiëntie van de saneringsaanpak op te volgen ?

Zijn deze indicatoren bekend voor de jaren 1990, 1995, 2000 en 2005 ? Zo ja, wat zijn dan de vaststellingen en waar zijn ze ter beschikking ?

2. Op basis van welke kwantitatieve benadering wordt het brutoaandeel van de landbouwsector bepaald voor de parameters dagdebiet, BZV (biologische zuurstofvraag), CZV (chemische zuurstofvraag), zwevende stoffen, zware metalen, stikstof en fosfor in de diverse MIRA-edities en voor de internationale rapportering ?

Op basis van welke benadering worden deze vrachten in de Internationale Schelde- en Maascommissie met elkaar vergeleken ?

3. Welk deel van deze vuilvracht kwam/komt in 1990, 1995, 2000 en 2005 rechtstreeks of onrechtstreeks terecht in een oppervlaktewater en welk deel van de vuilvracht bleef in niet-permanent watervoerende grachten ?
4. Hoe verhoudt deze geloosde vuilvracht zich voor de betrokken jaren ten opzichte van vrachten die zouden worden geloosd indien de vergunningen ten volle zouden worden benut?
5. Kan een inschatting worden gegeven van de verwachte situatie in 2005 inzake de lozing van de agrarische vuilvrachten voor elk van voormelde parameters in oppervlaktewater, op basis van het huidige mestdecreet en op basis van de voorliggende aanpassingen van beleid via MAP 2 (mestactieplan) ? Zo ja, welke vracht wordt

aldus verwacht op basis van enerzijds de vergunningen en anderzijds de effectieve bezetting van de bedrijven ? Zo neen, hoe wordt de input in de oppervlaktewateren dan ingeschat ?

6. Zijn deze vrachten ook beschikbaar voor elk van de elf hydrografische bekkens ? Waar kunnen ze worden geconsulteerd ?

Antwoord

1. De berekende diffuse emissie van de landbouw voor totaal stikstof en totaal fosfor worden als beleidsindicator gehanteerd om het diffuse aandeel van de landbouw in de vervuiling van de oppervlaktewateren te kwantificeren. Deze diffuse emissies worden berekend door de Vlaamse Milieumaatschappij met behulp van een semi-empirisch model, het Sentwa-model ("System for the Evaluation of Nutrient Transport to Water", ontwikkeld door het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie, ministerie van Middenstand en Landbouw).

De Sentwa-resultaten voor stikstofbelasting van het oppervlaktewater bedroegen voor 1993, 1994, 1995, 1996 en 1997 respectievelijk 25.034, 25.134, 25.285, 19.540 en 20.617 ton N (stikstof).

De Sentwa-resultaten voor fosforbelasting van het oppervlaktewater bedroegen voor 1993, 1994, 1995, 1996 en 1997 respectievelijk 1.225, 1.238, 1.243, 1.279 en 1.298 ton P (fosfor). De VMM zal het Sentwa-model in de toekomst verfijnen, zodat ook toekomstsimulaties (2000, 2005) mogelijk zullen worden (zie ook deelvraag 3 en 5).

De effectiviteit en efficiëntie van de saneringsaanpak in de landbouw op de kwaliteit van het oppervlaktewater wordt opgevolgd via het VMM-meetnet in het algemeen, en door de evaluatie van de metingen op de MAP-meetpunten van de VMM in het bijzonder.

De gemiddelde nitraatstikstofconcentraties (NO₃-N)

NO ₃ -N	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Gemiddelde (mg N/l)	4,0	5,5	6,1	5,5	5,3	4,1	4,9	5,2	6,6
Mediaan (mg N/l)	1,0	2,2	3,1	2,5	3,3	2,8	2,4	2,8	3,9
% Metingen > 10 mg N/l	10	17	20	17	15	9	12	13	20

In 1998 werd op de toenmalige "MAP-meetpunten" een gemiddelde concentratie gemeten van 14,1 mg nitraatstikstof per liter, de mediaan is er 10,5 mg N/l.

De gemiddelde orthofosfaatconcentraties (o-PO₄)

o-PO ₄	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Gemiddelde (mg P/l)	2,1	1,5	1,1	1,2	1,0	1,1	1,0	0,8	0,7
Mediaan (mg P/l)	1,0	0,6	0,5	0,5	0,3	0,3	0,5	0,4	0,3
% Metingen ≥ 0,3 mg P/l	80	76	76	61	57	53	62	56	47

Een jaaroverzicht voor 2000 en 2005 is uiteraard nog niet te geven ; de gegevens voor 1999 worden thans verwerkt. Deze gegevens zijn ter beschikking bij de VMM.

2. Het diffuse aandeel van de landbouw wordt kwantitatief benaderd met behulp van het Sentwa-model (zie ook deelvraag 1) voor de parameters stikstof en totaal fosfor. Het diffuse aandeel BZV en CZV is niet bekend. Het diffuse aandeel zwevende stoffen wordt zeer hoog ingeschat (te wijten aan sterke erosieverliezen van de hellende landbouwgronden). Het diffuse aandeel voor koper wordt geschat op 3.000 kg en voor zink op 5.000 kg (deze gegevens zijn afkomstig van de studierapporten "Stofstromen naar de Noordzee" (1995) en zijn gebaseerd op schattingen van het jaar 1995) (Deze gegevens worden ook vermeld in MIRA-T 1999 in hoofdstuk 20, "Kwaliteit oppervlaktewater", onder punt 3.1).

Inzake de ICBS (Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde) wordt in het Schelde-actieprogramma in een actie C58 voorzien : "Informatieuitwisseling over de gebruikte methodieken voor de kwantificering van de diffuse verontreiniging en onderlinge vergelijking van de respectieve resultaten uitgevoerd in de periode 1999-2004". In het kader van de ICBM (Internationale Commissie voor

de Bescherming van de Maas) is een gelijkaardige actie reeds begonnen in 1998, met de bedoeling in 2000 of 2001 de diffuse verontreiniging te inventariseren.

3. Het diffuse aandeel van de vuilvracht van de landbouw naar het oppervlaktewater zoals door het Sentwa-model bepaald, wordt boven reeds vermeld (zie deelvraag 1).

Gelet op de aard van de grachtenstelsels en het feit dat deze niet permanent watervoerend zijn, worden hier geen metingen uitgevoerd en is dus het aandeel dat in deze niet-permanent watervoerende grachten blijft, niet bekend.

4. De directe lozingen vanuit de landbouw vormen meestal vele kleine puntbronnen die vaak gesitueerd zijn op het bedrijf zelf : bijvoorbeeld het huishoudelijk afvalwater van de boer en zijn gezin en het reinigingswater van het melkhuis (bedrijfsafvalwater).

Meestal zijn deze lozingen van bedrijfsafvalwaters niet vergund en vormen ze een klein aandeel ten opzichte van het grote aandeel van de diffuse verontreiniging vanwege de landbouw.

5. Op dit moment kan nog geen inschatting worden gegeven van de nutriëntenverliezen totaal stikstof en totaal fosfor van de landbouw voor

het jaar 2005, enerzijds op basis van het huidige mestdecreet en anderzijds op basis van MAP 2.

Dit zal in de toekomst wel mogelijk worden, daar VMM het Sentwa-model zal laten verfijnen zodat toekomstsimulaties mogelijk worden. In het Sentwa-model wordt het aantal dieren (per diersoort) in rekening gebracht op basis van de NIS-cijfers, en niet op basis van het aantal vergunde of aantal effectief aanwezige dieren.

- De berekende diffuse emissies van de landbouw voor totaal stikstof en totaal fosfor naar het oppervlaktewater (Sentwa-model) zijn bij de VMM ter beschikking voor de elf hydrografische bekkens.

**Vraag nr. 101
van 7 februari 2000
van de heer JACQUES TIMMERMANS**

Huishoudelijk afvalwater – Saneringsresultaat

In de door VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) gepubliceerde MIRA-documenten (Milieu- en Natuurrapporten Vlaanderen) werden de voorbije jaren diverse inschattingen gedaan van de vuilvrachten gegenereerd door de afvalwaterlozingen van de huishoudens.

In het bijzonder sedert 1991 werden talloze miljarden geïnvesteerd in rioleringen en bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur om de inbreng van deze vuilvracht in het oppervlaktewater te reduceren overeenkomstig de Europese saneringsverplichtingen, zoals die in Vlarem II werden omgezet.

De beleidsmatige opvolging van deze immense saneringsoperatie is – zoals blijkt uit de recente ingebrekestelling door de Europese Commissie – een groot probleem.

- Welke kwantitatieve beleidsindicatoren worden gehanteerd om enerzijds het aandeel van de huishoudens in de vervuiling en anderzijds de efficiëntie en effectiviteit van de saneringsaanpak op te volgen? Zijn deze indicatoren bekend voor de jaren 1990, 1995, 2000 en 2005? Zo ja, wat zijn dan de vaststellingen en waar zijn ze ter beschikking?
- Op basis van welke eenheidsnorm per inwoner werd het brutoaandeel van de huishoudens voor de parameters dagdebiet, BZV (biologische

zuurstofvraag), CZV (chemische zuurstofvraag), zwevende stoffen (ZS) zware metalen, stikstof en fosfor bepaald in de diverse MIRA-publicaties?

Wordt deze eenheidsnorm ook gehanteerd voor de dimensionering van de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI) en zo neen, waarom niet?

Wordt deze eenheidsnorm ook gebruikt voor internationale vergelijking van geloosde/gesaneerde vrachten, zuiveringsgraad en rioleringsgraad? Zo neen, op basis van welke eenheidsnormen worden de huishoudelijke vrachten in de Internationale Schelde- en Maascommissie met elkaar vergeleken?

- Welk deel van de brutovuilvracht kwam/komt in 1990, 1995, 2000 en 2005 effectief terecht in een A-riolering naar een operationeel zuiveringsstation en welk deel bleef achter in septische putten?

Welk deel wordt na RWZI-zuivering van deze vuilvracht, geloosd in een oppervlaktewater?

- Wordt de RWZI-zuiveringsgraad op de brutovuilvracht van de huishoudens betrokken, of op de nettovracht die effectief in de A-rioleringen wordt geloosd?

Wordt de rioleringsgraad betrokken op het aantal inwoners, of op het aantal wooneenheden?

Wordt de rioleringsgraad globaal vastgesteld, of opgesplitst per zuiveringszone?

Wat is de beleidsmatig gehanteerde RWZI-zuiveringsgraad en per zuiveringszone opgesplitste rioleringsgraad in de vermelde jaren?

- Welk deel van deze vuilvracht kwam/komt in 1990, 1995, 2000 en 2005 effectief terecht in een B-riolering naar een geplande zuiveringsinstallatie en welk deel van deze vuilvracht blijft achter in septische putten?

Hoe worden deze lozingen kwantitatief benaderd inzake input in het oppervlaktewater?

- Welk deel van deze vuilvracht kwam/komt in 1990, 1995, 2000 en 2005 terecht in een C-riolering en welk deel van de vuilvracht bleef achter in septische putten?

Hoe worden deze lozingen kwantitatief benaderd inzake input in het oppervlaktewater ?

7. Welk deel van deze vuilvracht kwam/komt in 1990, 1995, 2000 en 2005 rechtstreeks terecht in een oppervlaktewater en welk deel van de brutovuilvracht bleef achter in enerzijds septische putten en anderzijds niet-permanent watervoevende grachten ? Hoe worden deze lozingen kwantitatief benaderd inzake input in het oppervlaktewater ?
8. Zijn deze vrachten ook beschikbaar voor elk van de elf hydrografische bekkens ? Waar kunnen ze worden geconsulteerd ?

Antwoord

1. Om het aandeel van de huishoudens in de vervuiling te bepalen, wordt er gewerkt met de meest recente inwonerslijsten. Deze worden dan vermenigvuldigd met de aangenomen waarden voor één inwoners-equivalent (dit is de vuilvracht die één inwoner per dag produceert).

Om de efficiëntie en de effectiviteit van de saneringsaanpak te volgen, werken wij met de volgende indicatoren :

- de zuiveringsgraad en de rioleringsgraad.

In tabel 1 als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een weergave van de evolutie (en prognoses) van de zuiveringsgraad en de rioleringsgraad voor het Vlaamse gewest ;

- de Belgische Biotische Index en de Prati-index.

De evolutie van deze indices en van andere relevante parameters kan bij de VMM worden opgevraagd.

Er dient echter opgemerkt te worden dat deze waarden een meetstaf zijn voor de efficiëntie van het integrale beleid ter voorkoming van oppervlaktewaterverontreiniging, en niet enkel van het aandeel van de huishoudens. Het is immers niet eenvoudig om de evolutie van het oppervlaktewater toe te wijzen aan acties van landbouw, industrie en huishoudens.

- 2.1. Voor de rapportering in het kader van MIRA wordt gewerkt met de zogenaamde "EPAS"-waarden.

Deze waarden komen voort uit een studie door het studiebureau "Eco-process Assistance" (EPAS) van december 1995. Hierin werd de vuilvracht berekend die één inwoner sensu stricto loost (er werd bv. abstractie gemaakt van de regenafvoer). Deze waarden bedragen :

debiet	112 l/dag
BZV	44 g/dag
CZV	94 g/dag
ZS	55 g/dag
Kjeldahl-stikstof	10 g/dag
fosfor	1,7 g/dag

- 2.2. Bij de dimensionering van nieuwe RWZI's wordt er steeds gewerkt met de volgende waarden van één inwoners-equivalent :

debiet	150 l/dag
BZV	54 g/dag
CZV	135 g/dag
ZS	90 g/dag
stikstof	10 g/dag
fosfor	2 g/dag

De reden hiervoor is terug te vinden in het feit dat de EPAS-waarden nagaan wat één inwoner effectief aan afvalwater produceert, en dat er in de bovenvermelde waarden voor nieuwe RWZI's ook wordt getracht rekening te houden met KMO's en met andere mogelijke inbreng van pollutanten (bv. wegen, ...).

Bij renovaties van bestaande RWZI's, waar er wel degelijk meetgegevens voorhanden zijn, wordt er, wat de aangesloten gebieden betreft, gewerkt met de meetgegevens. Voor de nog te ontsluiten gebieden wordt er met de bovenvermelde waarden voor één inwoners-equivalent gerekend, omdat men in dit geval over geen betere waarden beschikt.

Men zou kunnen overgaan tot bemonstering van de op te nemen lozingspunten. Hierbij dient echter opgemerkt te worden dat een representatieve rioolbemonstering om de kwaliteit van een lozingspunt te bepalen een werk van lange adem is (verschillende weersomstandigheden zijn tijdens de meetperiode gewenst), duur is en technisch zeer moeilijk (in veel gevallen vallen de toestellen uit op kritie-

ke momenten en zijn de meetcondities niet gepast of zelfs niet te creëren).

- 2.3. Deze problematiek is in deze commissie nog volop in discussie. In het Scheldeactieplan is momenteel als actiepunt opgenomen dat er een vergelijkende nota dient te worden opgesteld, waarin de benaderingen van de verschillende verdragspartijen naast elkaar worden gezet.
- 3.1. Wat het eerste deel van deze vraag betreft, verwijzen wij naar tabel 1. De zuiveringsgraad is namelijk het percentage van de huishoudens (= brutovuilvracht) dat naar de RWZI wordt getransporteerd om daar afdoende te worden behandeld.

Voor het tweede deel van de vraag willen wij opmerken dat het beleid inzake septische putten een gemeentelijke bevoegdheid is. Tot voor enkele jaren werden deze installaties echter wel overal opgelegd. Het is echter niet mogelijk om het deel van de vuilvracht dat in deze putten achterblijft, te bepalen want :

- er is momenteel geen inventaris beschikbaar betreffende de septische putten, de inhoud en de constructie van de septische put ;
- de correcte aansluiting en aldus de goede werking van een dergelijke put is allesbehalve evident ;
- de in Vlareem opgelegde ruimingsfrequentie is enkel een theoretische frequentie die in de praktijk vaak niet wordt gerespecteerd.

De bovenstaande overwegingen leiden ertoe dat men met theoretische ramingen (wat zeer veel aannames zou impliceren) aangaande de vuilvrachten die in septische putten achterblijven, zou komen tot getallen die mijlenver van de realiteit staan.

Daarenboven dient te worden opgemerkt dat het geruimde slib in een dergelijke put naar de RWZI dient te worden afgevoerd om daar te worden verwerkt, zodat er, in theorie althans, niets achterblijft, het afgebroken deel niet te na gesproken.

- 3.2. Deze gegevens kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger vinden in tabel 1. Deze cijfers zijn gebaseerd op metingen van de VMM. Deze cijfers omvatten aldus zowel de aangesloten industrie als de huishoudens. Uitgaande van

theoretische berekeningen zou men kunnen komen tot de restvuilvracht die wordt geloosd na zuivering van de huishoudelijke vuilvracht.

- 4.1. Het rendement van de rioolwaterzuiveringsinstallaties wordt berekend door een vergelijking te maken van de inkomende en uitgaande vuilvrachten.
- 4.2. De rioleringsgraad wordt berekend op het aantal inwoners. Hiertoe wordt gewerkt met de meest recente bevolkingscijfers.
- 4.3. De rioleringsgraad wordt berekend op basis van gemeenten, zuiveringsgebieden, arrondissementen en provincies.
- 4.4. Wat de zuiveringsgraad betreft, verwijzen wij naar tabel 1. Meer gedetailleerde cijfers per gemeente, per arrondissement, per provincie en per zuiveringsgebied zijn bij de VMM te verkrijgen.

De rioleringsgraad in een zuiveringszone A, B en C is per definitie gelijk aan 100 %. Daarbuiten is de rioleringsgraad 0 %. De rioleringsgraad is bij de VMM ter beschikking per zuiveringsgebied, per arrondissement, per gemeente en per provincie.

- 5.1. De VMM beschikt hieromtrent niet over meetgegevens. Het is immers niet realistisch om te veronderstellen dat alle lozingspunten constant zouden worden bemonsterd om de vuilvracht te meten die effectief hierop komt.

Er zijn echter wel berekeningen. In tabel 1 worden de resultaten van deze berekeningen weergegeven.

Voor het deel van de vraag betreffende septische putten verwijzen wij naar ons antwoord op deelvraag 3.

- 5.2. Er wordt verondersteld dat de vuilvracht integraal in het oppervlaktewater terecht komt.
- 6.1. De VMM beschikt niet over meetgegevens over deze vuilvracht. Het is immers niet realistisch om te veronderstellen dat alle lozingspunten constant zouden worden bemonsterd om de vuilvracht te meten die effectief hierop komt.

Er zijn echter wel berekeningen. In tabel 1 worden de resultaten van deze berekeningen weergegeven.

Voor het deel van de vraag betreffende septische putten verwijzen wij naar ons antwoord op deelvraag 3.

6.2. Er wordt van uitgegaan dat de vuilvracht die in een zone C wordt geloosd nog deels wordt afgebroken. Voor alle parameters wordt er aangenomen dat zij voor de helft afbreken, behalve voor de parameters stikstof en fosfor (slechts 20 % afbraak) en nikkel (30 % vermindering).

7. Wij beschikken hieromtrent niet over meetgegevens. Het is immers niet realistisch om te veronderstellen dat alle lozingspunten constant zouden worden bemonsterd om de vuilvracht te meten die effectief hierop komt.

Er zijn echter wel berekeningen. In tabel 1 worden de resultaten van deze berekeningen

weergegeven.

Voor het deel van de vraag betreffende septische putten verwijzen wij naar ons antwoord op deelvraag 3.

Wat de vraag betreft over niet-permanent wattervoerende grachten, is het zo dat daar momenteel geen actuele inventaris van is. Veel van deze grachten vallen immers onder gemeentelijke bevoegdheid of zijn in particuliere eigendom. Daarenboven zijn ingrepen op het grachtenstelsel door allerhande instanties ook schering en inslag. Dit alles maakt het bijhouden van een actuele inventaris nog moeilijker.

8. De vuilvrachten die door de huishoudens in het aquatisch milieu worden geloosd, zijn beschikbaar in de diverse MIRA-publicaties.

Tabel 1

Jaar	Rioleringsgraad in Vlaanderen (%)	Zuiveringsgraad in Vlaanderen (%)	Vuilvracht in B-rioleringen	Vuilvracht in C-rioleringen	Vuilvracht direct OW	Lozing door RWZI's (BZV ton/jaar)
1991	78,3	29,6				
1995	83	37	38.673	2.360	3.222	
1997	83	45	31.369	2.360	3.222	5.264
1998	83	49	27.636	2.360	3.222	4.508
1999	83	51	25.805	2.360	3.222	
2005	88	73				

(OW : oppervlaktewater – red.)

**Vraag nr. 103
van 7 februari 2000
van de heer JUL VAN APEREN**

Milieuvriendelijke vrachtwagens – Subsidiëring

In Nederland hebben wegvervoerders recht op subsidies wanneer zij overgaan tot de aankoop van milieuvriendelijke vrachtwagens. Dit zijn vrachtwagens die voldoen aan de Euro III-norm.

Heeft de minister reeds overwogen om een gelijkaardige regeling te treffen voor de Vlaamse vervoerders die overgaan tot deze milieuvriendelijke investeringen en daardoor een bijdrage leveren aan de verbetering van het milieu ?

Antwoord

Subsidiëring van milieuvriendelijke vrachtwagens behoort tot het productbeleid en is derhalve een federale bevoegdheid. Wel loopt momenteel, in het kader van het Milieubeleidsplan, een studie waarin het potentieel van aanvullende maatregelen ter bevordering van milieuvriendelijke voertuigen en brandstoffen wordt bestudeerd.

Deze studie beoogt de inventarisering en impactbepaling van verschillende maatregelen voor de reductie van emissies op het voertuigniveau. Het accent ligt bij de technische maatregelen die betrekking hebben op de voertuigtechnologie, de brandstoftechnologie en de voertuiginspectie. Er wordt

hierbij nagegaan wat het potentieel is van mogelijke Vlaamse en federale maatregelen bovenop de maatregelen uit het Europese Auto Oil-programma. Aanvullend wordt verkennend onderzoek gedaan naar de bijdrage van voertuig- en brandstoftechnologieën tot de uitstoot van distikstofmonoxide (N_2O), polyaromatische koolwaterstoffen (PAK's), methaan (CH_4), benzeen (C_6H_6) en dioxines.

Er worden zeven scenario's uitgewerkt in de studie :

- 1) versnelde introductie van milieuvriendelijke voertuigen ;
- 2) versnelde vervanging van het bestaande wagenpark ;
- 3) conversie van bestaande voertuigen ;
- 4) introductie van elektrische voertuigen ;
- 5) shift naar betere brandstoffen ;
- 6) aanpassing van inspectie- en onderhoudsprogramma's ;
- 7) gebruik van on board diagnostics.

Om een versnelde introductie van milieuvriendelijke vrachtwagens te bewerkstelligen, wordt gedacht aan informatiecampagnes, demonstraties, sectorale overeenkomsten en financiële stimuli. De studie zal uitwijzen welke maatregelen het meest effectief zijn.

De afwerking van de studie is gepland voor eind maart 2000, waarna een concreet actieprogramma kan worden uitgewerkt in samenspraak met andere betrokken actoren op Vlaams en federaal niveau.

Vraag nr. 104
van 7 februari 2000
van de heer JACKY MAES

Putwater openbare instellingen – Waterkwaliteit

Naar aanleiding van een concreet geval in mijn streek wil ik een anomalie in de administratieve procedure m.b.t. de kwaliteit van het drinkwater in openbare instellingen aantonen, die tot op vandaag bestaat.

Voor een grondwaterwinning van categorie A, meer bepaald water uit boorputten, met de bedoe-

ling het water te gebruiken als drinkwater en als water voor huishoudelijk gebruik, moet een vergunningsaanvraag worden ingediend bij het gemeentebestuur. Zoals voorgeschreven in de vergunningsprocedure, stuurt het gemeentebestuur deze aanvraag vervolgens door naar het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Water, dienst Grondwater- en Drinkwaterbeleid van de betrokken provincie.

Na onderzoek van de Gezondheidsinspectie levert de dienst Grondwater- en Drinkwaterbeleid een definitief advies af aan het college van burgemeester en schepenen, maar niet aan de officiële aanvrager van de vergunning.

Dit betekent dat het, ondanks een eventueel negatief advies van de Gezondheidsinspectie en van de dienst Grondwater- en Drinkwaterbeleid, toch mogelijk blijft dat het college van burgemeester en schepenen het advies totaal negeert en de boorput bijgevolg vergunt. De aanvrager wordt niet in kennis gesteld van het feit dat het water uit zijn boorput niet geschikt is voor consumptie. Door de nalatigheid van het schepencollege wordt zo een loopje genomen met de volksgezondheid.

Het lijkt mij bovendien nogal absurd dat de Gezondheidsinspectie op het ogenblik dat ze vaststelt dat er een probleem is met het water, de aanvrager van de vergunning daar niet onmiddellijk van op de hoogte brengt.

Ten slotte lijkt het mij niet logisch dat een dergelijk advies van de Vlaamse Gemeenschap slechts een niet-bindend advies is. Zeker wanneer het advies negatief is omwille van de volksgezondheid, zou het mijns inziens bindend moeten zijn. Ik pleit er dan ook voor dat het advies van de Vlaamse Gemeenschap zonder enige discussie zou moeten worden gevolgd. Bij negatief advies moet de afgeleverde vergunning onmiddellijk worden ingetrokken en moet de bestaande boorput worden opgevuld met cementspecie.

Voortbouwend op een concreet geval dat zich heeft voorgedaan in een school, zou het interessant kunnen zijn te weten in welke publieke instellingen men nog water uit boorputten betreft, en in hoeverre de kwaliteit van dit water wel voldoet aan de eisen inzake volksgezondheid. Het lijkt mij niet onwaarschijnlijk dat er nog dergelijke putten zijn waarvoor nog geen vergunning werd aangevraagd (bv. ziekenhuizen, rusthuizen, scholen, ...).

1. Zijn er nog publieke instellingen die gebruikmaken van boorputten voor grondwaterwinning,

waarbij het water wordt gebruikt als drinkwater en als water voor huishoudelijk gebruik ?

2. Hoeveel boorputten zijn er hiervan vergund ?
3. Op welke manier controleert men of de kwaliteit van dit water wel voldoet aan de eisen inzake volksgezondheid ?
4. Is de minister van oordeel dat de aanvrager steeds op de hoogte moet worden gebracht van het advies van de Gezondheidsinspectie ? Zo ja, waarom werd deze anomalie in de vergunningsprocedure dan nog niet gewijzigd ?
5. Heeft de minister reeds initiatieven genomen om het niet-bindend advies van de Vlaamse Gemeenschap om te zetten in een bindend advies ?

Antwoord

De afdeling Water wint niet steeds vooraf advies in van de Gezondheidsinspectie in het kader van de vergunning voor het winnen van grondwater (besluit van de Vlaamse regering van 27 maart 1985). Dit kan uitzonderlijk gebeuren, maar het is zeker niet de regel. De vorige en huidige reglementering inzake het onttrekken van grondwater beogen trouwens niet het gebruik van het water te reglementeren (kwaliteitsgaranties), dus ook niet de gezondheidsaspecten, maar wel het beheer van de grondwatervoorraden (kwantiteit) en de hinder die kan voortvloeien uit de exploitatie van grondwaterwinningen. Grondwater kan immers diverse bestemmingen krijgen.

1. De Milieuadministratie krijgt slechts kennis van grondwaterwinningen door middel van de adviesaanvragen vanwege de gemeenten en de provincies.

Er bestaat dus geen overzicht bij de Milieuadministratie van al de boorputten van grondwaterwinningen waarbij het water wordt gebruikt als drinkwater en als water voor huishoudelijk gebruik ; er is enkel een overzicht van de vergunde winningen (zie verder).

2. Er zijn thans 24 vergunninghouders bekend waarbij het grondwater al dan niet na behandeling vermoedelijk aan het publiek wordt geleverd (ziekenhuizen, scholen e.d.) als drinkwater.
3. Het toezicht op de naleving van de reglementering inzake drinkwater (besluit van de Vlaamse regering van 15 maart 1989) valt onder de be-

voegdheid van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

4. Zoals reeds gezegd, geeft inzake grondwaterwinningen de Gezondheidsinspectie geen advies. De vergunningsprocedure voor het grondwater beoogt niet het gebruik van het water te reglementeren, maar wel het beheer van de grondwatervoorraden en de beperking van de hinder die het gevolg zou kunnen zijn van de grondwaterwinning.

Het gebruik van grondwater en ander water als drinkwater wordt gereguleerd door het besluit van de Vlaamse regering van 15 maart 1989 houdende vaststelling van een technische reglementering inzake drinkwater.

5. De opportuniteit van de omschakeling van een niet-bindend naar een bindend advies voor grondwaterwinningen met bestemming drinkwater, zal worden besproken met de Vlaamse minister van Gezondheid.

Vraag nr. 105 van 9 februari 2000 van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Verbrandingsoven Neder-over-Heembeek – Afvaltransport

Uit recent onderzoek van de lokale Werkgroep Leefmilieu Neder-over-Heembeek blijkt dat de uiterst giftige ovenslakken van de verbrandingsoven van Neder-over-Heembeek nog steeds met open vrachtwagens worden vervoerd naar het kanaal van Brussel. Daar worden zij overgeladen op eveneens open lichters, voor transport door Vlaanderen naar Nederland.

In antwoord op mijn vraag heeft de Brusselse Milieuminister Didier Gosuin bevestigd dat hij inderdaad niet in staat is om zijn eigen reglement, dat bepaalt dat het transport van deze ovenslakken met afgedekte transportmiddelen moet gebeuren, te doen naleven.

1. Gebeurt het transport van de ovenslakken van Neder-over-Heembeek op Vlaams grondgebied op een veilige manier, dit wil zeggen met afgedekte schepen, en wordt hierop ook effectief toegezien ?
2. Welke gevolgen heeft de minister verbonden aan de onveilige behandeling van de ovenslakken door de verbrandingsoven van Neder-over-

Heembeek m.b.t. eventuele besprekingen omtrent de verbranding van Vlaams-Brabants afval in die oven ?

Antwoord

1. Opslag en overslag van verbrandingsassen moeten gebeuren op een zodanige wijze dat verspreiding van stof in de omgeving volledig wordt voorkomen. Indien nodig dienen de transporten op aangepaste wijze te worden afgedekt.

Met betrekking tot het transport van huisvuilverbrandingsassen zijn dienaangaande in de Vlaamse wetgeving geen specifieke maatregelen bepaald, zodat enkel de algemene (federale) transportreglementering van toepassing is.

Inzake huisvuilverbrandingsassen moet echter een belangrijk onderscheid worden gemaakt tussen de grove bodemas (waarvan hier sprake is) en de fijne vliegas. Aangezien de grove bodemas in de praktijk op basis van voldoende afkoeling volledig nat wordt opgevangen, is stofvorming nagenoeg uitgesloten. Voor de droge vliegas die bij de ontstopping van de rookgassen wordt afgescheiden, ligt het probleem duidelijk anders. Vliegas wordt in de praktijk dan ook afgevoerd in volledig gesloten containers of in zuigwagens, ofwel verpakt in bigbags, ... De controle hierop gebeurt best aan de bron, in dit geval de installatie van Neder-over-Heembeek.

2. De eventuele verbranding van Vlaamse afvalstoffen in de verbrandingsinstallatie van Neder-over-Heembeek is slechts aanvaardbaar indien de verbranding, met inbegrip van de verwerking van de verbrandingsassen, gebeurt mits naleving van milieuvoorwaarden die minstens even streng zijn als de voorwaarden die in het Vlaamse gewest van toepassing zijn.

Vraag nr. 106 van 9 februari 2000 van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Verbrandingsoven Neder-over-Heembeek – Dioxine-uitstoot

Wat de afvalverbrandingsoven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in Neder-over-Heembeek betreft, werden tot voor kort dioxine-emissies gemeten van 1, 1 ng/Nm³ (ng : nanogram / Nm³ : normaal kubieke meter). Een nieuwe rookgasinstalla-

tie zou die uitstoot teruggebracht hebben tot 0, 1 ng/Nm³.

1. Werden terzake door het Vlaams Gewest ook metingen uitgevoerd in Vlaams-Brabantse gemeenten onmiddellijk aan de grenzen van Neder-over-Heembeek ? En zo ja, waar, wanneer en met welke resultaten ?
2. Er is sprake van om het afval bestemd voor de in Drogenbos geplande verbrandingsoven te laten verbranden in Neder-over-Heembeek.

Welke zijn de garanties dat hierdoor de dioxine-uitstoot van de oven van Neder-over-Heembeek onder de Vlaamse norm blijft, ook in Vlaams-Brabant ?

Antwoord

Vooraf kan ik opmerken dat de vraag nr. 106 bijna identiek is aan de vraag nr. 61 van 10 december 1999 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger. Alleen worden in vraag 1 concrete meetresultaten gevraagd, die in vraag nr. 57 van 7 december 1999 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger reeds grotendeels werden verstrekt (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 8 van 18 februari 2000, resp. blz. 622 en 625 – red.*).

Het hierna volgende antwoord is dus gebaseerd op de antwoorden op vragen nrs. 57 en 61, aangevuld met de meest recente meetgegevens.

1. Ik herneem het antwoord op vraag nr. 61, aangevuld met de gegevens van de meetcampagne van oktober-november 1999. Al de meetgegevens van 1999 zijn vervat in het rapport "Analyse dioxinedepositie in Vlaanderen – Metingen 1999 – Erembodegem – maart 2000".

Door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) worden sinds 1995 systematisch meetcampagnes van dioxinedepositiemetingen georganiseerd. De meetgegevens worden gepubliceerd in een jaarrapport dioxinedepositiemetingen en worden ook opgenomen in het jaarrapport luchtkwaliteit. Tevens worden de tussentijdse resultaten verspreid via de pers, worden zij aan alle betrokken opgestuurd en kunnen zij worden geraadpleegd via Internet <http://www.vmm.be>.

De dioxinedepositiemetingen worden verricht om de kwaliteit van de omgevingslucht te onderzoeken. De meetpunten worden overwegend gekozen in de omgeving van bekende en/of po-

tentiële dioxinebronnen, zodat het gemiddelde van de metingen geenszins representatief is voor de gemiddelde depositie over Vlaanderen.

De metingen kunnen worden gebruikt om de effecten van saneringen na te gaan, om knelpunten te detecteren, om evoluties in de tijd op te volgen en om gegevens in verband met potentiële bronnen te verzamelen. Zij kunnen echter niet worden gebruikt om een bron onduidelijk aan te wijzen. Enkel wanneer zeer veel meetkruiken in een bepaald gebied zouden worden geplaatst, rekening houdende met de ligging van verschillende bronnen, kan eventueel meer concrete informatie over potentiële bronnen worden afgeleid. Gezien de hoge kostprijs van de analyses, is dit in de praktijk echter niet frequent toepasbaar.

Om de meetresultaten te interpreteren, is het handig over een toetssteen te beschikken. Noch in Vlaanderen, noch in het buitenland bestaan

echter wettelijke normen voor dioxinedeposities. In het kader van de werkzaamheden van de Commissie ter Evaluatie van de Milieureglementering (CEM) werden voorstellen van grens- en richtwaarden voor dioxinedeposities uitgewerkt. Hier heeft men zich gebaseerd op een modelstudie uitgevoerd door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) in opdracht van de VMM.

In de studie werden depositienormen berekend uitgaande van een maximale innamedosis van 1-4 pg TEQ/kg lichaamsgewicht/dag (*pg : picogram / TEQ : toxisch equivalent – red.*) voorgesteld door de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO). De voorgestelde normen zijn in onderstaande tabel als maandgemiddelde opgenomen. Op basis van deze ontwerp grens- en richtwaarden omschrijft de VMM de meetwaarden als zeer sterk verhoogd, sterk verhoogd of verhoogd.

Grens- of richtwaarde als maandgemiddelde	Omschrijving bij overschrijding door maandgemiddelde depositiemetingen	Maximale aanvaardbare inname
Richtwaarde als maandgemiddelde CEM-WGO 6,8 pg TEQ/m ² /dag	Verhoogde waarde	1 pg TEQ/kg/dag
Grenswaarde als maandgemiddelde CEM 20 pg TEQ/m ² /dag	Sterk verhoogde waarde	3 pg TEQ/kg/dag
Grenswaarde als maandgemiddelde WGO 27 pg TEQ/m ² /dag	Zeer sterk verhoogde waarde	4 pg TEQ/kg/dag

Dioxines worden voornamelijk opgenomen via de voeding door de consumptie van vis, vlees en zuivelproducten en slechts in geringe mate door de ademhaling. Vandaar dat hoge dioxinedeposities niet noodzakelijk rechtstreeks en/of acute gezondheidsrisico's met zich meebrengen.

Het komt erop aan dat vooral in zones van landbouw en veeteelt hoge dioxinedeposities moeten worden vermeden. Doordat dioxines zich vaak op fijnere stofdeeltjes vasthechten, kan een groot deel van de dioxines over een

grotere afstand worden verspreid en zo in het milieu en de voedselketen terecht komen. Daarom is het noodzakelijk om in gebieden met sterk verhoogde dioxinedeposities de bronnen op te sporen en te saneren.

Meetresultaten rond de verbrandingsoven van Neder-over-Heembeek

Op twee meetplaatsen werden dioxinedepositiemetingen uitgevoerd in verband met de verbrandingsoven van Neder-over-Heembeek. De

volgende meetresultaten, uitgedrukt in pg TEQ/m²/dag, werden verkregen :

Diegem (op 4 km NO (70°) van de verbrandingsoven) :

nov-dec '97	21
apr-mei '98	25
okt-nov '98	14
apr-mei '99	21
okt-nov '99	4,0

Machelen (op 3.520 m NO (45°) van de verbrandingsoven) :

apr-mei '99	18
okt-nov '99	9,8

Alhoewel de metingen uitgevoerd in de periode 1997 tot en met april-mei 1999, volgens de hierboven opgegeven classificatie, kunnen worden gecatalogeerd als verhoogd of sterk verhoogd, of hoger liggen dan metingen uitgevoerd in landelijke gebieden, komen zij in grootte-orde overeen met de metingen die bijvoorbeeld in het centrum van Antwerpen werden uitgevoerd.

In de meetcampagne oktober-november 1999 lagen de gemeten deposities een stuk lager dan voordien.

Op basis van deze metingen kan geen onderscheid worden gemaakt naar de bronnen toe (verbrandingsovens, huisverwarming, verkeer,...). De metingen uitgevoerd op andere locaties, gesitueerd in de nabijheid van verbrandingsovens, geven echter aan dat dioxinedeposities rond verbrandingsovens niet (meer) systematisch hoger liggen dan op andere plaatsen in Vlaanderen.

In Vilvoorde is ook in een meetplaats voorzien, op grond van de stedelijke omgeving, met de volgende resultaten, uitgedrukt in pg TEQ/m²/dag :

1993-1994	31
sept-okt '95	12
dec '95-feb '96	13
aug-sept '96	17
apr-mei '97	3
nov-dec '97	15
apr-mei '98	6
okt-nov '98	16
apr-mei '99	6
okt-nov '99	3,4

Uit deze metingen kan men afleiden dat in 1997 en 1998 de waarden in de meetperiode april-mei een stuk lager liggen dan in oktober-november. In de herfst-winterperiode is er een extra bijdrage door de gebouwenverwarming en kunnen meteo-omstandigheden, zoals neerslag en minder goede menging van de luchtlagen, verhogingen veroorzaken. Dit verschil wordt in 1999 niet meer vastgesteld, mogelijk door gunstige meteorologische omstandigheden, zoals een lage totale regenneerslag.

2. Daar op dit ogenblik de gemeenten en hun afvalintercommunales in Vlaams-Brabant over geen eigen eindverwijderingscapaciteit beschikken voor hun restafval, zoeken zij naar oplossingen. Een van de oplossingen die zij bekijken, is het laten verbranden van hun afval in de installatie van Neder-over-Heembeek. Ook het gewest zelf kijkt op dit ogenblik de mogelijkheden na voor verbranding van restafval in die installatie.

Zowel voor het gewest als voor de andere overheden (in casu de afvalintercommunales) moeten de belangrijkste voorwaarden zijn dat er enerzijds zekerheid is over de afzet (gedurende een niet al te korte periode, tegen een duidelijk afgesproken prijs) en dat anderzijds de installatie van Neder-over-Heembeek voldoet aan de emissienormen zoals ze momenteel van kracht zijn in Vlaanderen. Er is op dit ogenblik al minstens een positieve evolutie te merken. Zo blijkt uit de recentste metingen dat de installatie de 0,1-dioxinenorm haalt.

Er zullen dus de nodige inspanningen moeten worden geleverd inzake preventie en selectieve inzameling.

Vraag nr. 107
van 9 februari 2000
van de heer JOHAN MALCORPS

Composteringsinstallaties – Controles

Volgens het "Uitvoeringsplan Organisch-Biologisch Afval" waren er in Vlaanderen eind 1998 7 verwerkingsinstallaties voor GFT (groente-, fruit- en tuinafval) actief en 16 voor groenafval, in totaal dus 23 composteringsinstallaties. Het aantal installaties zal volgens het Uitvoeringsplan nog moeten toenemen.

Vandaar dat het van belang is te weten hoe hinderlijk dit soort installaties zijn voor omwonenden en

welke milieulast ze veroorzaken. Op deze inrichtingen zijn specifieke Vlaremregels van toepassing, zoals bijvoorbeeld de verplichting te composteren op vloestofdichte vloeren uitgerust met een afwateringssysteem, de verplichting om percolaatwater op te vangen, de algemene zorgvuldigheidsplicht om zo weinig mogelijk (geur)hinder te veroorzaken, enzovoort. Dit laatste heeft dan veel te maken met de structuur en samenstelling van het aangevoerde afval, de verwerkingsmogelijkheden op piekmomenten en uiteraard de hoeveelheden die per locatie worden opgeslagen en verwerkt.

Naar verluidt zouden verschillende van deze inrichtingen met één of meerdere van deze voorwaarden niet in regel zijn. Bovendien wordt in het Uitvoeringsplan gewezen op het feit dat in de vergunningen voor composteringsinrichtingen zelden sprake is van effectieve hoeveelheden groen- of GFT-afval die op jaarbasis mogen worden verwerkt. Voor de aërobe compostering van groenafval is er in rubriek 2.2.3.a van Vlarem I enkel sprake van een opslagcapaciteit. Voor de verwerking van GFT-afval geldt dan weer rubriek 2.2.3.b waarin zelfs geen verwerkingscapaciteit wordt vermeld.

De voortgebrachte compost kan maar worden afgezet als men beschikt over een gebruikscertificaat als secundaire grondstof in het kader van de Vlarea-bevoegdheid (Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming en -beheer) van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM), een derogatie van het federaal ministerie van Landbouw en eventueel een Vlaco-label (Vlaamse Organisatie ter Bevordering van de Afzet van Compost van GFT- en Groenafval). In de praktijk zouden er, behalve door Vlaco, weinig controles gebeuren op de afgeleverde compost, onder meer door een personeelsgebrek zowel bij OVAM als federaal bij Landbouw.

De compostanalyses (580 in juni 1999) van Vlaco passen overigens in een kwaliteitsopvolging van de Vlaco-certificering. Maar vooralsnog zijn niet alle betrokken inrichtingen Vlaco-gecertificeerd. Een aantal composteringsinrichtingen zou naar verluidt compost leveren zonder gebruikscertificaat of derogatie, of eens gevraagde attesten zouden niet op tijd worden verlengd.

Ten slotte vallen de toepassingen van compost ook onder de bepalingen van het Mestdecreet. Volgens het Uitvoeringsplan herleidt het Mestdecreet het gebruik van meststoffen en bodemverbeterende middelen, waaronder ook compost, tot een zuiver mathematische optelsom van fosfor (P) en stikstof (N). Het Mestdecreet houdt geen rekening met de

specifieke eigenschappen van de verschillende producten, zoals de mineralisatiegraad of het organische stofgehalte. In de praktijk liggen de normen voor compost hoger dan voor andere meststoffen of bodemverbeterende middelen. Met alle gevolgen van dien voor de afzet van compost.

Ook de MINA-raad (Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen) vraagt al enige tijd eenduidige product- en gebruiksnormen voor alle bodemverbeterende middelen (cf. advies bij het ontwerp-Vlarea van 11 september 1997). De MINA-raad wijst er bijvoorbeeld op dat de veel strengere Vlaco-normen wat de samenstellingsvoorwaarden voor zware metalen betreft, in de praktijk tot gevolg hebben dat compost die een andere "afvalstof" ver overtreft, niet kan worden toegepast, terwijl de andere afvalstof wel mag worden toegepast.

1. Kan de minister meedelen of er reeds een gecoördineerde controleactie plaatsvond van de Milieu-inspectie wat de naleving door de composteringsinrichtingen van de specifieke en algemene Vlarem-voorwaarden betreft? Zo niet, wordt dit gepland? Zijn er dan al resultaten van controles op afzonderlijke composteringsinrichtingen?
2. Wat de geurhinder betreft: is er zicht op het aantal klachten van omwonenden per inrichting, globaal? Wordt in uitvoering van de acties 86 – 89 MINA 2 gewerkt aan de opmaak van geurnormen voor de sector, voor aparte bedrijven? Wordt enkel gewerkt met snuffelteams, of wordt ook rekening gehouden met "subjectieve milieuhinder" bij omwonenden, zoals gevraagd door de milieubeweging?
3. Is er van de kant van het Vlaams Gewest voldoende toezicht op de kwaliteit van de compost die wordt afgezet? Is het niet wenselijk de controle van compost (nu verdeeld over drie instanties) samen te brengen en daarrond afspraken te maken met het federale ministerie van Landbouw?
4. Is er zicht op de gehalten aan zware metalen in respectievelijk compost, verschillende soorten slib en drijfmest? Beschikt de minister over de meetresultaten van de Bodemkundige Dienst terzake? Welke besluiten heeft ze daaruit getrokken?
5. Is de minister voorstander van een uniforme benadering van de normen voor alle bodemverbeterende middelen? Heeft zij daartoe ook reeds

de nodige stappen gezet bij de federale Landbouwwminister ?

6. Hoeveel Vlaams GFT- en groenafval wordt momenteel uitgevoerd naar het buitenland of naar de andere gewesten ? Hoeveel GFT- en groenafval wordt uit het buitenland of de andere gewesten ingevoerd ? Zijn er grenzen aan de maximale transportafstanden en -tijden, rekening houdende met geurproblemen en de kwaliteit van het verwerkingsproces ?

Antwoord

1. De afdeling Milieu-inspectie voerde tot nu toe geen gecoördineerde controlecampagne uit bij de Vlaamse composteringsinrichtingen. Dit is ook niet opgenomen in het plan Preventieve Controles 2000.

Wel werden er de voorbije jaren heel wat inspecties uitgevoerd bij deze inrichtingen en gebeurden er veel waarnemingen van geur in de omgeving van de bedrijven. Bij de installaties waar er geregeld klachten over geurhinder werden geregistreerd, gebeurden de waarnemingen in de omgeving op een systematische en georganiseerde manier. Bij één bedrijf werd in opdracht van de afdeling Milieu-inspectie een geurstudie uitgevoerd door een extern deskundige. Naar aanleiding van de controles werden er door de toezichthoudende ambtenaren van de afdeling Milieu-inspectie in 1998 en 1999 bij drie bedrijven een of meerdere processen-verbaal van overtreding opgemaakt. Bij één bedrijf ging ik zelf, op vraag van de burgemeester, over tot de gedeeltelijke schorsing van de milieuvergunning.

De aanmaningen en onderrichtingen die in het verleden door de toezichthoudende ambtenaren werden gegeven, resulteerden ondertussen bij vrijwel alle bedrijven in saneringen en een beperking van de geuroverlast.

2. De afdeling Milieu-inspectie registreert de klachten die bij haar binnenkomen in een dossiersopvolgingssysteem. Het aantal klachten inzake geurhinder loopt zeer sterk uiteen van installatie tot installatie (tussen 0 en 54 klachten per installatie in 1998 en 1999). De afdeling Milieu-inspectie ontving in 1998 en 1999 meerdere geurklachten over zes composteringsbedrijven. Bij ongeveer de helft van de installaties werden geen klachten geregistreerd.

In het kader van actie 86 uit het MINA-plan 2 wordt er momenteel een project opgestart dat werk maakt van de ontwikkeling en uitbouw van een emissie-inventaris voor bronnen en potentiële bronnen van geurhinder in Vlaanderen. Eén van de pijlers waarop deze emissie-inventaris zal rusten, is een gestandaardiseerd en geïnformatiseerd registratiesysteem voor milieuklachten op gemeentelijk en provinciaal niveau. Eenmaal operationeel, zal deze geautomatiseerde inventaris op vastgestelde momenten (bijvoorbeeld zesmaandelijks) een overzicht van de geurprobleem per (industriële) sector kunnen geven. Op langere termijn zal deze informatie worden gebruikt om de impact van relevante beleidsmaatregelen op de verstoring van de leefomgeving door geurbronnen te onderzoeken.

In het kader van actie 88 "ontwikkelen van een methodologie voor het opstellen van een geurnormering per bedrijf" werd er geen onderzoek verricht naar de ernst van de geurhinder veroorzaakt door individuele composteringsbedrijven (of de sector in zijn geheel). Wel werden vijf homogene en prioritaire sectoren onderzocht (het betreft hier de sectoren van de verfspuiterijen, textielbedrijven, RWZI's, varkenshouderijen en slachthuizen. De keuze werd gemaakt op basis van de bevindingen van een inleidend onderzoek uitgevoerd door prof. Herman Van Langenhove (1995, Universiteit Gent) in opdracht van Aminal).

Het onderzoek in het kader van de geurnormeringsprojecten is gebaseerd op snuffelmetingen (meten van geurcontouren ten opzichte van een bepaalde bron) en olfactometrische metingen (meten van geuremissies aan de bron). De resultaten van deze metingen worden vervolgens gebruikt om geuremissies ten opzichte van de bron te berekenen (visualisering van het aantal geureenheden dat gedurende een bepaalde tijd op jaarbasis op grond van de afstand van de bron wordt overschreden). Verder wordt de evolutie van de subjectieve geurhinder op grond van de afstand tot de geurbron ingeschat met behulp van leefomgevingsenquêtes in de onmiddellijke omgeving van de geurbron. Op basis van deze resultaten kan er voor een bepaalde sector een koppeling worden gemaakt tussen geuremissies en (aanvaardbaar) geurhinderniveau.

In het kader van actie 91 wordt er momenteel een veralgemeende enquête naar de toestand van de leefomgeving opgestart (bevraging naar

geurhinder, lichthinder en geluidshinder). Tegen eind 2000 kan dan een eerste schatting van het totale percentage door geur gehinderde burgers in Vlaanderen worden verkregen.

3. Alvorens compost in Vlaanderen kan worden gebruikt als meststof of bodemverbeterend middel, dient aan drie reglementeringen te worden voldaan :

- besluit van de Vlaamse regering van 17 december 1997 tot vaststelling van het Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming en -beheer (Vlarea), hoofdstuk 4 – aanwending van afvalstoffen als secundaire grondstoffen : milieuhygiënische aspecten (verontreinigingsproblematiek). Indien aan alle voorwaarden inzake samenstelling en gebruik wordt voldaan, wordt een gebruikscertificaat afgeleverd door OVAM ;
- Mestdecreet : milieuhygiënische aspecten (nutriëntenproblematiek) ;
- koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende de handel in meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten : landbouwkundige aspecten. Indien aan de voorwaarden is voldaan, wordt een toelating verleend door het ministerie van Landbouw.

Naast de wettelijke bepalingen is er inderdaad vooral een opvolging door Vlaco. De Vlaco-keuring is trouwens een voorwaarde voor het verkrijgen van een gebruikscertificaat. Verwerkingseenheden die bij Vlaco zijn aangesloten, hebben volgende kenmerken : de afzetkanalen zijn bekend, de kwaliteit van de compost wordt continu gecontroleerd en ook de processturing wordt gecontroleerd. Indien er zich problemen voordoen bij de verwerking of de kwaliteit van compost is er vanuit Vlaco ondersteuning en opvolging om de problemen op te lossen. Vlaco werkt verder nauw samen met OVAM (voor gebruikscertificaat) en het ministerie van Landbouw (voor toelating).

Vlaco zal de certificeringsprocedure in de loop van 2000 aanpassen. Het doel is een aantal wettelijke verplichtingen, zoals bijvoorbeeld het gebruikscertificaat en de toe-

lating, te integreren in het Vlaco-label (naar Duits voorbeeld). Dit zou inhouden dat indien een bedrijf bewezen heeft op een continue basis compost te maken die voldoet aan de Vlaco-normen, het Vlaco-label kan worden uitgereikt en er eventueel geen gebruikscertificaat of toelating meer zou moeten worden aangevraagd. Zo zouden de OVAM en het ministerie van Landbouw zich enkel nog moeten richten op het compost dat geen Vlaco-label heeft.

4. – Door de analyses op compost in het kader van de Vlaco-keuring is er een duidelijk beeld van gehalten aan zware metalen in compost. Deze analyseresultaten moeten ook worden vermeld bij de aanvraag van een gebruikscertificaat. De Bodemkundige Dienst is één van de erkende laboratoria die deze analyses uitvoeren.

- De gehalten aan zware metalen in slib worden eveneens aan de OVAM bekendgemaakt bij de aanvraag van gebruikscertificaten. Indien de Vlarea-normen voor zware metalen worden overschreden, wordt geen gebruikscertificaat afgeleverd.
- Voor de gehalten aan zware metalen in dierlijke mest wordt verwezen naar onderstaande tabel uit een publicatie van het IWONL (Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw) met als titel : "Mengmest : implicaties voor de landbouw en het milieu", door W. Van Renterghem en W. Verstraete (september 1991), meer bepaald uit hoofdstuk 9 : "Dynamiek van zware metalen aanwezig in mengmest", door G. Willaert, M. Verloof en G. Vulsteke.

Analyses van mengmest afkomstig van varkens en runderen wijzen op relatief hoge concentraties ijzer (Fe), mangaan (Mn), zink (Zn) en koper (Cu) in de mest (grootte-orde 100 tot 1000 mg/kg droge stof). De overige elementen cadmium (Cd), lood (Pb), nikkel (Ni), kobalt (Co), chroom (Cr) en kwik (Hg) zijn in vrij geringe concentraties aanwezig (grootte-orde 0,1 tot 20 mg/kg droge stof).

Tabel. Gemiddeld gehalte en standaardafwijking aan zware metalen in varkens- en runderenmest

Element	Varkensmest		Runderenmest	
	Gemiddeld gehalte	Standaardafwijking	Gemiddeld gehalte	Standaardafwijking
% droge stof (DS)	7,43	3,48	5,65	2,35
	1583	1156	1446	911
Fe (mg/kg DS)	424	120	200	46
Mn (mg/kg DS)	811	434	284	53
Zn (mg/kg DS)	440	221	92	82
Cu (mg/kg DS)	0,90	0,60	0,60	0,40
Cd (mg/kg DS)	8	6	11	5
Pb (mg/kg DS)	15	7	7	1
Ni (mg/kg DS)	11	5	10	10
Co (mg/kg DS)	8	6	7	6
Cr (mg/kg DS)	0,20	0,20		
Hg (mg/kg DS)				

5. Een uniforme benadering is uiteraard te verkiezen (zowel op Vlaams als op federaal niveau). Via Vlarea en mestregeling zal in Vlaanderen meer en meer worden gewerkt aan de uniformiteit.

Het mestoverschot is echter op dit ogenblik dermate acuut dat er in de landbouw nog weinig ruimte lijkt voor compost. Hoe korter het mestoverschot wordt aangepakt, hoe meer ruimte er zal komen voor compost. Op dit ogenblik is hierover nog geen bespreking gevoerd met de federale minister van Landbouw.

6. Hierna volgt een overzicht van de uitvoer van GFT-afval vanuit Vlaanderen (vanwege tekort aan verwerkingscapaciteit : structureel, verbouwingen, beperkingen). In het kader van de verordening 259/93/EG geldt immers de reglementering voor de in- en uitvoer van afvalstoffen. GFT-afval kan slechts worden overgebracht mits kennisgeving (oranjelijst-procedure). In totaal werd er in 1999 81.000 ton GFT-afval geëxporteerd ; in 2001 is dit tot hiertoe reeds 102.000 ton.

1999

Janssen Containerdienst (BE 261684)

11.500 ton GFT-afval in 425 transporten (grens-

overgang Zandvliet-Ossendrecht) op jaarbasis. Deze stroom GFT-afval wordt selectief ingezameld binnen het werkingsgebied van en door IDM (Intercommunale Durme-Moervaart), met een overslag in Gent, en is bestemd voor VOF Compostering Zeeland, Polenweg 1, 4455 SX Nieuwdorp, Nederland, waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

VLAR (BE 261750)

7.500 ton GFT-afval in 400 transporten (grensovergang Meer-Hazeldonk).

Deze stroom GFT-afval wordt selectief ingezameld bij de gemeenten van de provincies Vlaams-Brabant en Antwerpen door VLAR NV, Dijle 17a, 2800 Mechelen en is bestemd voor J.B. Rutte BV, Haarlemmerstraatweg 173, 1165 MK Halfweg, Nederland, waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

Intercompost

BE 261751 : 4.500 ton GFT-afval in 560 transporten (grensovergang Vroenhoeven-Maastricht). BE 261752 : 7.500 ton GFT-afval in 940 transporten (grensovergang Veldwezelt-Maastricht).

Deze stromen GFT-afval worden selectief ingezameld in 120-liter-containers door Intercompost CVBA, Eikaart 4, 3740 Bilzen, en zijn beide bestemd voor AVL Compost, Fregatweg 30, 6222 MZ Maastricht, Nederland, waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

VLAR

BE 261760 : 40.000 ton GFT-afval in 2.223 transporten via grensovergang Meer-Hazeldonk. BE 261761 : 10.000 ton GFT-afval in 556 transporten via grensovergang Meer-Hazeldonk.

Deze stromen GFT-afval worden selectief ingezameld bij de gemeenten van de provincies Vlaams-Brabant en Antwerpen door VLAR NV, Dijle 17a, 2800 Mechelen, en zijn bestemd voor : BE 261760 : Recept VOF, Elbeweg 96-98, 3198 LC Rotterdam Europoort, Nederland ; BE 261761 : De Leeuwenhoek VOF Bosland 51, 2661 DV Bergschenhoek, Nederland, waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

IVVVA

Deze kennisgevingen hebben betrekking op de overbrenging van : BE 261882 : 5.600 ton GFT-afval in 700 transporten via grensovergang Smeermaas-Maastricht ; BE 261883 : 7.200 ton GFT-afval in 900 transporten via grensovergang Boorseem-Stein ; BE 261884 : 7.200 ton GFT-afval in 900 transporten via grensovergang Maaseik-Roosteren.

BE 261882, BE 261883, BE 261884 zijn bestemd voor AVL Compost, Fregatweg 30, 6222 MZ Maastricht, waar het GFT-afval aëroob zal worden gecomposteerd. Hier wordt ook GFT-afval geëxporteerd dat ten dele afkomstig is van Intercompost.

2000

VLAR-Indaver

BE 263633 : 30.000 ton GFT-afval in 1.667 transporten via grensovergang Meer-Hazeldonk. BE 263634 : 10.000 ton GFT-afval in 556 transporten.

Deze stromen GFT-afval worden selectief ingezameld bij de gemeenten van de provincies Vlaams-Brabant en Antwerpen door Indaver NV, Poldervlietweg, 2030 Antwerpen en zijn bestemd voor : BE 263633 : Recept VOF, Elbeweg 96-98, 3198 LC Rotterdam Europoort, Nederland ; BE 263634 : De Leeuwenhoek VOF Bosland 51, 2661 DV Bergschenhoek, Nederland,

waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

Intercompost

BE 261753 : 4.500 ton GFT-afval in 560 transporten via grensovergang Vroenhoven-Maastricht ; BE 261754 : 7.500 ton GFT-afval in 940 transporten via grensovergang Veldwezelt-Maastricht.

BE 261753 en BE 261754 zijn bestemd voor AVL Compost, Fregatweg 30, 6222 MZ Maastricht, waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

IOK

BE 263519 : 10.000 ton GFT-afval in 400 transporten (grensovergang Postel) op jaarbasis.

Door structurele werkzaamheden zal de IOK-composteringsinstallatie gedurende vier maanden geen GFT-afval kunnen aanvaarden voor verwerking. Deze stroom GFT-afval wordt selectief ingezameld binnen het werkingsgebied van IOK en is bestemd voor AVL Afvalverwijdering Limburg, G. Martinolaan 75, NL-6229 Maastricht, Nederland, waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

BE 263552 : 3.333 ton GFT-afval in 133 transporten (grensovergang Poppel-Goirle) op jaarbasis.

Door structurele werkzaamheden zal de IOK-composteringsinstallatie gedurende vier maanden geen GFT-afval kunnen aanvaarden voor verwerking. Deze stroom GFT-afval wordt selectief ingezameld binnen het werkingsgebied van IOK en is bestemd voor NV VAM, Vamweg 7, NL-9418 TM Wijster, waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

BE 263553 : 3.333 ton GFT-afval in 133 transporten (grensovergang Meer-Breda) op jaarbasis.

Door structurele werkzaamheden zal de IOK-composteringsinstallatie gedurende vier maanden geen GFT-afval kunnen aanvaarden voor verwerking. Deze stroom GFT-afval wordt selectief ingezameld binnen het werkingsgebied van IOK en is bestemd voor NV VAM Moerdijk, Middenweg 32, NL-4782 PM Moerdijk, waar het GFT-afval aëroob wordt gecomposteerd.

BE 263554 : 3.333 ton GFT-afval in 133 transporten (grensovergang Weelde-Baarle-Nassau) op jaarbasis.

Door structurele werkzaamheden zal de IOK-composteringsinstallatie gedurende vier maanden geen GFT-afval kunnen aanvaarden voor verwerking. Deze stroom GFT-afval wordt selectief ingezameld binnen het werkingsgebied van IOK en is bestemd voor BV PURVA, Purva 1, NL-1446 SZ Purmerend, waar het GFT-afval aëroob zal worden gecomposteerd.

Bij de invoer van compost uit Nederland dient eveneens een gebruikscertificaat te worden aangevraagd. Er is geen invoer van GFT-afval van uit andere lidstaten.

Wat de grens aan transportafstanden en –tijden betreft, kan worden gesteld dat GFT- en groenafval best zo vers mogelijk op de verwerkings-eenheden worden aangevoerd, enerzijds om de geurhinder bij het transport te beperken en anderzijds om het composteringsproces voldoende snel op gang te kunnen brengen.

(VLAR : Vlaamse Maatschappij voor Afvalrecuperatie ; IVVVA : Intercommunale voor Verwijdering en Verwerking van Vaste Afvalstoffen ; IOK : Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen – red.)

Vraag nr. 108
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim

Zie :
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport
Vraag nr. 68
van 9 februari 2000
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 1002

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 109
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug

Zie :
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport
Vraag nr. 70
van 9 februari 2000
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 1011

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 110
van 9 februari 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Afvalwaterheffing – Bevoegd hof van beroep

Bij decreet van de Vlaamse Raad van 6 juli 1994 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994, werd in hoofdstuk IIIbis, artikel 35 quinquies decies aangevuld met § 3 tot en met § 7. Daarin wordt de procedure opgenomen voor het hof van beroep en het Hof van Cassatie bij een verhaal tegen de beslissingen van de bevoegde ambtenaar van de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM).

Alinea 1 van artikel 35 quinquies decies, § 3 bepaalt : "De persoon die een bezwaarschrift, zoals bedoeld in § 1, indiende, of een advocaat door hem gemachtigd, kan tegen de beslissing genomen door de ambtenaar van de Maatschappij, bedoeld in § 2, een voorziening indienen bij het hof van beroep van het gebied waar het kantoor gelegen is en waar de belasting is of moet geïnd worden".

De gerechtelijke procedure liep alsdan volledig parallel met de toenmalige procedure van toepassing voor de geschillen inzake rijksinkomstenbelastingen en werd dus in grote lijnen overgenomen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB). In dit wetboek was toen de bevoegdheid van het

hof van beroep bepaald in artikel 377 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen/92 op grond waarvan de voorziening moest worden ingediend "bij het hof van beroep in wiens gebied het kantoor gelegen is waar de belasting is of moet worden geïnd".

De Vlaamse Milieumaatschappij heeft terzake haar hoofdzetel in Erembodegem en de heffing moet derhalve daar worden geïnd en betaald. Er is dus maar één ontvangkantoor voor het ganse Vlaamse gewest. Inzake rijksinkomstenbelastingen is de feitelijke situatie totaal verschillend, nu de ontvangkantoren, gelegen in alle provincies, verspreid zijn over alle ressorten van de hoven van beroep, hetgeen een billijke verdeling van het aantal zaken tot gevolg heeft.

Door de bepaling van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen inzake de bevoegdheid van het hof van beroep gewoon over te nemen, heeft de decreetgever enkel en alleen het hof van beroep van Gent bevoegd gemaakt voor alle gerechtelijke betwistingen inzake heffingen op de waterverontreiniging in het Vlaamse gewest.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal gerechtelijke betwistingen inzake heffingen op de waterverontreiniging in het Vlaamse gewest sedert 1994 ?
2. Met welke achterstand heeft het hof van beroep van Gent te kampen met betrekking tot de bovenvermelde betwistingen ?
3. Wat zijn de precieze oorzaken van deze achterstand ?
4. Is het niet aangewezen dat ook andere hoven van beroep zouden worden bevoegd gemaakt voor dergelijke zaken, om enerzijds een diversificatie van de rechtspraak te doen ontstaan en anderzijds de rechtsonderhorigen niet te verplichten zich allemaal naar Gent te verplaatsen ?

Waarom opteert de regering er derhalve niet voor om het hof van beroep van de plaats waar het belastbaar feit zich voordoet bevoegd te maken, in plaats van de bevoegdheid te bepalen op basis van de enige ligging van het ontvangkantoor ?

Antwoord

1. Vanaf de inwerkingtreding van het decreet van

6 juli 1994 zijn 346 gerechtelijke betwistingen ingeleid bij de fiscale kamers van het hof van beroep. Hiervan zijn 46 zaken definitief afgehandeld.

2. Sedert 1997 heeft de raadsman van de Vlaamse Milieumaatschappij in 140 rechtszaken herhaaldelijk een rechtsdag aangevraagd. In slechts 17 zaken werd een pleitdatum vastgesteld.

Herinneringsbrieven met vraag tot bespoediging van de vaststelling van de zaken bleven zonder gevolg.

Volgens de griffier van het hof van beroep hebben deze brieven geen enkele zin, omdat alle aanvragen op een wachtlijst komen.

3. De advocaat van de VMM heeft de kamervoorzitter en de eerste voorzitter van het hof van beroep meerdere keren om uitleg gevraagd.

Zij schrijven de achterstand toe aan het tekort aan magistraten, die steeds meer fiscale zaken te verwerken krijgen. Tot voor kort was er slechts één fiscale kamer die reeds overbelast was vóór de rechtsgeschillen in verband met de milieuheffing werden ingeleid. Onlangs is een bijkomende kamer ingesteld met als doel de achterstand geleidelijk in te halen. Dit heeft evenwel nog geen tastbare resultaten opgeleverd.

In het verwijzingsarrest van 1 december 1999 heeft het hof van beroep aan het Arbitragehof een aantal prejudiciële vragen gesteld met betrekking tot de mogelijkheid om bij decreet een gerechtelijke procedure in te voeren. In afwachting van het arrest van het Arbitragehof zullen geen zaken meer worden behandeld voor de fiscale kamers van het hof van beroep, wat tot bijkomende vertraging aanleiding geeft.

4. De territoriale bevoegdheid van het hof van beroep van Gent vloeit voort uit artikel 632 van het Gerechtelijk Wetboek, dat van openbare orde is en waarvan niet kan worden afgeweken.

Volgens deze bepaling wordt voor fiscale geschillen de territoriale bevoegdheid van de rechtbank bepaald door de plaats waar de belasting moet worden geïnd. De inning van de afvalwaterheffing is gecentraliseerd op de hoofdzetel in Erembodegem, waardoor het hof van beroep van Gent het enige bevoegde rechtscollege is.

Ook zonder de bevoegdheidstoewijzing in artikel 35 quinquies decies, § 3, alinea 1 van de wet van 26 maart 1971 en artikel 377 WIB zou dus enkel het hof van beroep van Gent bevoegd zijn. De in de wet van 1971 opgenomen geschillenregeling zal op korte termijn in overeenstemming worden overgebracht met de gewijzigde federale procedure waarop artikel 632 van het Gerechtelijk Wetboek eveneens van toepassing is.

Overigens kunnen grondwettelijke bezwaren worden aangevoerd tegen de wijziging bij decreet van een bepaling van het Gerechtelijk Wetboek.

Vraag nr. 111
van 9 februari 2000
van de heer JOS DE MEYER

Kanaal Gent-Terneuzen – Studie waterpeilverhoging

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
 Vraag nr. 194
 van 9 februari 2000
 van de heer Jos De Meyer
 Blz. 906

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

Vraag nr. 112
van 14 februari 2000
van de heer JAN LAURYS

Waterbeheersing – Demerbekken

De voorbije jaren heeft de Demervallei enkele keren blank gestaan, waarbij onder meer Diest zwaar werd getroffen tijdens de overstroming in september 1998.

De overstroming was mede te wijten aan het feit dat de Begijnenbeek stroomopwaarts snel verzaagd is door het oppervlaktewater van de nabijgelegen autosnelweg, waardoor het water verder

stroomt naar de Demer. Dit vormt een rechtstreekse bedreiging voor de vlakbij gelegen woonwijk Speelhof.

Vermits de diverse belangengroepen en nu ook de bevolking ervan overtuigd zijn dat een integrale aanpak van het waterbeheer noodzakelijk is, dient best zo snel mogelijk werk gemaakt van de aanpassing van het Demerbekken.

Reeds sedert de vorige legislatuur wordt gewerkt aan een studie over deze problematiek.

1. Wanneer moet de studie over de aanpassing van het Demerbekken voltooid zijn ?
2. Zijn reeds tussentijdse resultaten van de studie bekend en zo ja, welke ?
3. Wanneer wordt gestart met de aanpassingswerken aan het Demerbekken ?
4. Welk resultaat heeft de studie reeds opgeleverd met betrekking tot de waterbeheersing van de Begijnenbeek ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

Gecoördineerd antwoord

1. Binnen het Demerbekken lopen er veel studies betreffende het beheersen van de waterafvoer, in opdracht van verschillende waterbeheerders. Vanuit de afdeling Water van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), beheerder van de onbevaarbare waterlopen van de eerste categorie, zijn dit de volgende :
  - modelleringstudie voor de Winge : voltooid begin 2001 ;
  - waterbeheersing in de vallei van de Winge in Rotselaar : fase 1 afgerond, de volgende fasen wachten op de resultaten van de modelleringstudie voor de Winge ;
  - modelleringstudie voor de Winterbeek-Hulpe-Zwart Water : voltooid in de loop van 2000 ;
  - modelleringstudie voor de Begijnenbeek : voltooid begin 2001 ;

- modelleringstudie voor de Velpe : voltooid in de loop van 2001 ;
- modelleringstudie voor de Gete : voltooid begin 2001 ;
- modelleringstudie voor de Herk en de Mombeek : voltooid begin 2001 ;
- waterbeheersing in de vallei van de Herk en de Kleine Herk : ontwerp wachtbekken Stevoort bijna afgerond, andere fasen wachten op de resultaten van de modelleringstudie voor Herk en Mombeek ;
- modelleringstudie van de Wachtbekkens Schulensbroek en Webbekomsbroek : afgerond eind 1999 ;
- integraal waterbeheerplan voor de Demer tussen Diest en Werchter : eerste deel van de studie afgerond eind 1999, vanaf dan voortgezet door de afdeling Zeeschelde van de administratie Waterwegen en Zeewezen, beheerder van dit traject van de Demer, die de verdere modelleringstudie heeft toevertrouwd aan de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek ; einddatum onbekend.

Verder zijn er verschillende studies in uitvoering in opdracht van de provincies Vlaams-Brabant en Limburg en van de gemeenten.

2. Zoals gezegd gaat het niet om één maar om meerdere studies. Daarvan zijn reeds heel wat tussentijdse resultaten bekend, zoals aangegeven onder 1.

M.b.t. de studie van de Demervallei wijzen de eerste resultaten van de studie uit dat het natuurlijk overstromingsgebied van de vallei maximaal dient te worden ingeschakeld om zodoende woonkernen te beveiligen. De waterstanden in de Demer worden op die manier namelijk verlaagd. Waar het economisch verantwoord is, moeten bijgevolg dwarsdijken, ringdijken en/of lokale beschermingsdijken worden aangelegd om zodoende overstromingsgebieden te creëren. Op termijn, wanneer alle winterdijken gerealiseerd zijn, kunnen de huidige langsdijken worden verlaagd en/of weggenomen.

3. In het Demerbekken zijn er voortdurend werken in uitvoering met het oog op het beheersen van waterafvoer.

Momenteel werkt de administratie Waterwegen en Zeewezen samen en in overleg met het Demerbekkencomité aan de planning en de realisatie van de winterdijken. In de loop van het jaar 2000 worden de eerste winterdijken gerealiseerd. Deze proefprojecten zijn gesitueerd in Aarschot en Zichem-Scherpenheuvel.

4. Van de modelleringstudie voor de Begijnenbeek zijn nog geen resultaten beschikbaar. Wel wil ik erop wijzen dat voor de bescherming van de Speelhofwijk in Diest, die werd gebouwd in het natuurlijk overstromingsgebied van de Begijnenbeek, reeds in de tweede helft van de jaren tachtig omvangrijke werken zijn uitgevoerd. Zo wordt met een verdeelwerk het teveel aan water van de Begijnenbeek via de Leugenbeek afgevoerd naar het Webbekomsbroek. De afleiding heeft jarenlang de Speelhofwijk beschermd tegen wateroverlast. Alleen tegen de zeer uitzonderlijke gebeurtenissen van september 1998 waren geen maatregelen opgewassen.

De modelleringstudie zal aangeven waar er bijkomend water kan worden gebufferd hogerop in het stroomgebied van de Begijnenbeek.

Men moet zicht echter realiseren dat ook na uitvoering van alle noodzakelijke werken er nooit 100 % zekerheid zal bestaan dat deze ongelukkig aangelegde wijk nooit meer zal overstromen.

**Vraag nr. 113
van 14 februari 2000
van de heer JACQUES TIMMERMANS**

Europese richtlijn stedelijk afvalwater – Kwetsbare gebieden

In het verslag van EU-commissaris Wallström inzake de uitvoering van de EU-richtlijn "stedelijk afvalwater" van 4 november 1999 wordt erop gewezen dat de Vlaamse overheid argumenteert dat de aanwijzing van het gehele Vlaamse gewest als kwetsbaar gebied mede tot stand werd gebracht op basis van de besluiten van de Parcom- en Ospar-commissies waarbij de Belgische kustwateren als eutroof moeten worden benaderd.

De Europese Commissie besluit hieruit dat de bevoegde Belgische instanties ten minste de Noordzee als kwetsbaar gebied hadden moeten aanwijzen.

Met dit standpunt stelt de Europese Commissie terecht dat het ondertekenen van internationale verdragen en conventies ook intern in de afgeleide beleidsaanpak juridisch dient te worden omgezet.

Gelet op de verregaande gevolgen van dit standpunt, zou ik van de minister graag een antwoord krijgen op de volgende vragen.

1. Aanvaard de minister de juridische logica van de redenering van de Europese Commissie waarbij de ondertekende internationale Osparcom-Verdragen, evenals de besluiten van de Noordzeeconferenties in interne wetgeving dienen te worden omgezet ?

Werd dit standpunt ook in het antwoord van het Vlaams Gewest aan de Commissie meegedeeld ? Zo neen, waarom niet ?

Welke beleidsmatige acties zijn terzake in uitvoering ?

2. Is het juist dat de federale overheid tot op heden geen beslissing heeft getroffen inzake het al dan niet aanwijzen van de "kustwateren" – conform de definitie van artikel 2 van de richtlijn "stedelijk afvalwater" te lezen als de Belgische territoriale wateren – overeenkomstig de criteria van bijlage 11 ?

Werd hierbij een beroep gedaan op de bepaling van artikel 5, 8° ? Zo ja, werd dit met de gewesten overlegd ?

3. Heeft de minister reeds initiatieven genomen om de eventueel "vergeten" aanwijzing door de "lidstaat België" van de Noordzee – in casu het deel behorende tot de territoriale wateren – vooralsnog als kwetsbaar gebied aan te kaarten bij de federale overheid via de Interministeriële Conferentie Leefmilieu, teneinde tegemoet te komen aan de ingebrekestelling door de Commissie ?

Zo neen, waarom wordt er geen initiatief genomen alhoewel de niet-aanwijzing ook formeel op het niveau van het Vlaams Gewest werd aangebracht ?

4. Wordt de Noordzee-invalshoek door de minister aangekaart op de Internationale Commissies ter Bescherming van de Schelde en de Maas (ICBS, ICBM) met het oog op een coherente saneringsaanpak tussen de betrokken actoren ?

Kwam deze grensoverschrijdende aanpak reeds ter bespreking in ICBS en/of ICBM en zo ja, wat waren de besluiten ?

Werden er terzake concrete acties afgesproken ?

Werd voormeld standpunt van de Commissie inzake de aanwijzing van de Noordzee als kwetsbaar gebied, door de waarnemer van de Europese Gemeenschap in ICBS/ICBM aangebracht ? Zo ja, wanneer ?

5. Werden er ingevolge artikel 9 van de richtlijn "stedelijk afvalwater" reeds initiatieven genomen inzake lidstaatoverschrijdende waterverontreiniging ?

Zo ja, welke en wat waren de besluiten en/of concrete initiatieven ?

Werden deze problemen ook aan de Europese Commissie formeel meegedeeld ? Werd de Commissie – zoals bepaald in artikel 9 – bij dit overleg betrokken ?

Antwoord

1. Het Verdrag van Parijs van 1992 inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan vervangt de verdragen van Oslo van 1972 voor de preventie van mariene verontreiniging en van Parijs van 1974 ter voorkoming van verontreiniging van de zee vanaf het land. Dit verdrag heeft onder andere tot doel het mariene milieu tegen eutrofiëring te beschermen. De ministeriële Noordzeeconferenties steunen in belangrijke mate op de bevindingen van de bij het Verdrag van Parijs ingestelde commissie Osparcom, zoals weergegeven in het "Quality Status Reports". België heeft zowel het Verdrag van Parijs alsook de verklaringen van de ministeriële Noordzeeconferenties ondertekend.

Vooreerst dient te worden opgemerkt dat de Europese Commissie in haar brief van 4 november 1999 zich niet uitspreekt over de omzetting van internationale verdragen, van de beslissingen genomen door de commissies opgericht door deze verdragen en van de besluiten van de Noordzeeconferenties in nationale wetgeving.

De Commissie grijpt de Noordzeeconferenties en de besluiten van de commissies ingesteld door verdragen enkel aan als argument ter on-

derbouwning van haar redenering dat België reeds in 1993 op de hoogte was van het feit dat de Noordzee eutroof is.

Het Vlaams Gewest heeft de bewering van de Europese Commissie dat Vlaanderen reeds in 1993 op de hoogte was van het eutrofiëringsprobleem niet ontkend.

Wat de vraag betreft of de Osparverdragen en de besluiten van de Noordzeeconferenties in interne wetgeving dienen te worden omgezet, kan volgend onderscheid worden gemaakt.

Sommige *verdragen* kunnen na goedkeuring, ratificatie en bekendmaking onmiddellijk, dit is zonder verdere tussenkomst van de interne overheidsorganen, rechten en verplichtingen aan rechtsonderhorigen toekennen of opleggen. Dit zijn de zogenaamde *self executing verdragen* of verdragen met directe werking; deze dienen dus niet te worden omgezet.

Andere verdragen scheppen alleen wederzijdse rechten en verplichtingen tussen verdragssluitende partijen. Dit is het geval wanneer staten overeenkomen dat voor sommige aangelegenheden een bepaalde wettelijke regeling zal worden ingevoerd. Zolang die verplichting niet is nagekomen, is het verdrag op de rechtsonderhorigen van de betrokken staten niet van toepassing. Die verdragen dienen dus wel in interne wetgeving te worden omgezet.

Wat de betrokken verdragen betreft, dient te worden vermeld dat ook de Europese Unie verdragspartij is bij het Osparverdrag van Parijs van 1992 dat de verdragen van Oslo en Parijs vervangt. Deze verdragen zijn zo een deel van het communautaire recht geworden en dienen dus ook door de communautaire instellingen te worden gerespecteerd. De bepalingen opgenomen in deze verdragen werden dan ook verder uitgewerkt in Europese richtlijnen die door de lidstaten moeten worden omgezet.

In de verdragen wordt in de oprichting van *commissies* voorzien, met name Oscom en Parcom, vervangen door Osparcom. De *aanbevelingen* van deze commissies zijn niet juridisch bindend voor de verdragspartijen. De *besluiten* zijn wel juridisch bindend, zoals het besluit van Parcom dat de Belgische kustwateren eutroof zijn.

Wat de *verklaringen van ministers in de Noordzeeconferenties* betreft: deze hebben geen juridisch bindende waarde in de Belgische rechtsor-

de, vermits zij enkel politieke impulsen geven. Het zijn politieke intenties, veeleer dan juridisch bindende verplichtingen. De bepalingen van deze verklaringen moeten dus strikt juridisch niet in de interne rechtsorde worden omgezet. Dit werd in Vlaanderen toch gedaan, onder meer in artikel 2.3.6.2. van titel II van het Vlaarem.

In uitvoering van vermeld verdrag en vermelde conferenties wordt door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in de milieuvergunningadvisering reeds systematisch gewezen op zowel de Parcomaanbevelingen (voorzover de richtinggevende emissiegrenswaarden nog niet zijn omgezet, of waar de richtinggevende emissiegrenswaarden niet bindend zijn), als de afspraken van de derde en vierde Noordzeeconferentie (zowel inzake nutriënten als zware metalen, PAK's en de lijst I en II-stoffen van bijlage 2C van Vlarem I).

2. "Kustwateren" worden in de richtlijn "stedelijk afvalwater" gedefinieerd als: "de wateren buiten de laagwaterlijn of de grens van het estuarium aan de zeezijde".

Wat de bevoegdheidsverdeling in de Belgische rechtsorde betreft, vallen de wateren die landinwaarts gelegen zijn ten opzichte van de basislijn, zijnde de nullijn van de kust of de laagwaterlijn van Gemiddeld Laag Laagwaterspring (GLLWS), onder de territoriale bevoegdheid van de gewesten (in België "interne wateren of binnenwateren" genoemd). Deze beperking *ratione loci* betekent echter niet dat de gewesten geen extraterritoriale bevoegdheden hebben inzake bepaalde materies die tot hun exclusieve materiële bevoegdheid behoren (cfr. Raad van State).

De federale overheid is territoriaal bevoegd vanaf de basislijn, namelijk voor het deel van de zee aansluitend op de interne wateren dat zich uitstrekt tot twaalf zeemijl vanaf de basislijn (dit is de "territoriale zee"), het "continentaal plateau", ...

De ingebrekestelling van de Commissie slaat enkel op het niet aanwijzen van kwetsbare gebieden als gevolg van eutrofiëring. Voor de verwijdering van nutriënten in het kader van de richtlijn stedelijk afvalwater is het Vlaams Gewest bevoegd. De federale overheid kan echter door haar bevoegdheid voor productnormering het eutrofiëringsprobleem mede aanpakken.

De Commissie greep het feit dat de Noordzee eutroof is en alle Vlaamse wateren direct of indirect in de Noordzee vloeien, aan als argument voor haar redenering dat alle Vlaamse wateren als eutroof moeten worden beschouwd.

De Commissie heeft in haar ingebrekestelling niet gewezen op andere criteria dan eutrofiëring. Ook door de commissies in het kader van het Oskarverdrag en de Noordzeeconferenties werd enkel gewezen op het eutrofiëringsprobleem om de Noordzee als kwetsbaar aan te wijzen.

De richtlijn voorziet echter in bijlage II nog in andere criteria voor de aanwijzing van kwetsbare gebieden, bijvoorbeeld gebieden waar verdere behandeling nodig is om te voldoen aan de richtlijnen van de Raad. Hier zou de federale overheid ook een rol kunnen spelen, op grond van haar bevoegdheid voor productnormering.

Het Vlaams Gewest is er niet van op de hoogte of de federale overheid dit reeds heeft gedaan.

3. Zie antwoord deelvraag 2.
4. De Noordzeeaspecten en de aanwijzing van kwetsbare gebieden overeenkomstig de richtlijn "stedelijk afvalwater" zijn door de bevoegde Vlaamse minister niet aangekaart in de ICBS of de ICBM.

De aanwijzing als kwetsbaar gebied gebeurde autonoom door elke lidstaat of gewest. De Schelde- en Maasverdragen hebben tot doel de kwaliteit van de beide rivieren te behouden en te verbeteren in de geest van het Verdrag van Helsinki van 1992 inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren. Door de kwaliteit van de Schelde en de Maas te verbeteren, zal ook de input van verontreinigde stoffen, dus ook de nutriënten N (stikstof) en P (fosfor), naar de Noordzee verminderen en bijgevolg bijdragen tot een afname van de eutrofiëring.

Beide riviercommissies hebben de uitvoering van de richtlijn 91/271/EEG, net zoals de andere EG-richtlijnen betrekking hebbende op de kwaliteit van het oppervlaktewater, in hun actieprogramma's ingeschreven. Zij moeten trouwens door elke lidstaat worden toegepast. De actieprogramma's omvatten drie termijnen: de korte termijn tot eind 2003, de middellange termijn tot 2013 (SAP) of 2010 (MaasAP), en de lange termijn tot 2025 (SAP) of één generatie (Maas-

AP). Momenteel worden de kortetermijnprogramma's uitgevoerd. Wat het aspect stedelijk afvalwater betreft, spitsen de acties zich vooral toe op het inventariseren van de bestaande en geplande waterzuiveringsinfrastructuur en de inventarisatie van de emissies.

Beide commissies zijn dus de fora waar de verschillende partijen die de stroomgebieden van de Schelde en de Maas op hun grondgebied hebben, overleg plegen over de emissies en maatregelen die worden genomen om te beantwoorden aan onder andere de richtlijn "stedelijk afvalwater".

De Commissie heeft als waarnemende partij de kwestie van de aanwijzing van de Noordzee als kwetsbaar gebied nog niet ter discussie gebracht in de ICBS/ICBM.

5. In uitvoering van artikel 9 van de richtlijn "stedelijk afvalwater", omgezet door artikel 2.3.6.2. titel II Vlarem, werden tot op heden geen initiatieven tot overleg genomen, aangezien zowel in het Brussels Hoofdstedelijk als in het Waals Gewest, maar ook in het Vlaams Gewest, de investeringen teneinde uitvoering te geven aan de richtlijn nog volop aan de gang zijn, waardoor momenteel geen uitspraak kan worden gedaan over eventuele nadelige effecten van lozingen van stedelijk afvalwater in een ander gewest of andere lidstaat.

**Vraag nr. 114
van 14 februari 2000
van de heer JACQUES TIMMERMANS**

Vlarem II – Afbakening waterzuiveringszones

In Vlarem II wordt in artikel 6.2.1.3. bepaald dat de bestaande rioollozingen van huishoudelijk afvalwater afkomstig van individuele wooneenheden in een zuiveringszone C, vóór medio 2000 dienen te gebeuren via een septische put of een gelijkwaardige individuele voorbehandelingsinstallatie. Deze bepaling werd ingevoegd teneinde uitvoering te geven aan de richtlijn "stedelijk afvalwater" voor de sanering van de lozingen buiten de agglomeraties.

Tot op heden is deze bepaling echter grotendeels dode letter gebleven, omdat enerzijds geen eenduidige afbakening gebeurde van de A-, B- en C-zuiveringszones en anderzijds geen sensibilisering van de bevolking.

Nochtans zijn ongeveer tussen de 10 en 20 % van de woningen betrokken partij, aangezien zij niet op een operationele RWZI (rioolwaterzuiveringsinstallatie) kunnen worden aangesloten, op basis van de grootschalige Aquafin-operatie.

Gelet op het dreigende juridische vacuüm zou ik de minister graag volgende vragen stellen.

1. Waarom is er – ondanks de onvoorwaardelijke dwingende bepalingen inzake verplichte zelfzuivering – vijf jaar na de operationalisering van Vlarem II nog steeds geen eenduidige afbakening ter beschikking van de zuiveringszones A, B en C ?

Is er inmiddels reeds een eenduidige lijst van de stedelijke agglomeraties – zoals omschreven in Vlarem II – ter beschikking ?

Zo ja, werd deze lijst reeds aan de Europese Commissie gerapporteerd en waar kan deze lijst in het kader van de openbaarheid van milieu-informatie worden geraadpleegd ? Zijn deze agglomeraties op kaarten ter beschikking ?

2. Hoe dienen de dwingende bepalingen inzake zelfzuivering voor niet in een A- of B-zone gesitueerde lozingen in de huidige omstandigheden te worden nageleefd ?

Is het zinvol om de vigerende einddatum voor de lozing van individuele wooneenheden aan te houden, terwijl de betrokken burgers momenteel geen eenduidig toetsingskader hebben om na te gaan of ze al dan niet onder de Vlarem-verplichting tot zelfzuivering vallen ? Zo neen, waarom wordt – in het kader van behoorlijk bestuur – voormelde einddatum niet aangepast ? Welke aanpak wordt vooropgesteld binnen de dwingende termijnen van de richtlijn "stedelijk afvalwater" inzake de sanering van de bestaande afvalwaterlozingen ?

3. Is het niet aangewezen dat in iedere gemeente een duidelijk overzichtsplan van de zuiveringszones verplicht ter inzage ligt, zodat iedere betrokken burger weet welke verplichtingen op hem van toepassing zijn ?

Welke begeleidende sensibiliseringsacties zijn er terzake reeds doorgevoerd en/of gepland ?

Welke instructies zijn er in het kader van het milieuconvenant of in een ander kader aan de gemeenten gegeven ?

4. Welke relatie bestaat er tussen de diverse gewestelijke en gemeentelijke investeringsprogramma's inzake zuiveringsinfrastructuur en de actuele omschrijving van de C-zones waarop de individuele zuiveringsverplichting reeds van toepassing was en/of wordt binnen enkele maanden ? Hoe dienen de uitvoeringstermijnen van de diverse investeringsprogramma's te worden begrepen ten aanzien van de absolute tijdsbepalingen van artikel 2.3.6.3. van Vlarem II inzake verplichte aanwezigheid van de opvangsystemen ?
5. Komen er nog investeringsprogramma's na het jaar 2005 ? Zo ja, hoe worden die gemotiveerd ten aanzien van de dwingende uiterlijke termijnen van enerzijds Vlarem II en anderzijds de richtlijn "stedelijk afvalwater" ? Werden deze programma's aan de Europese Commissie gerapporteerd in uitvoering van de richtlijn "stedelijk afvalwater" ? Zo ja, gaf de Commissie haar akkoord over de afwijkende uitvoeringstermijnen ?
6. In welke mate werd reeds uitvoering gegeven aan de verplichte afvoer van septisch materiaal naar rioolwaterzuiveringsinstallaties, zoals bepaald in artikel 4.2.7.3.1. van Vlarem II ? Welke instructies werden er terzake gegeven aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM), Aquafin en de gemeenten inzake de naleving van deze aanvoer- en verwerkingsbepaling ?

Antwoord

1. De indeling van zuiveringszones A, B en C is, zoals omschreven in de code van goede praktijk, een dynamisch gegeven.

De basisinformatie voor de afbakening ervan betreft de verschillen in de uitbouw van de zuiveringsinfrastructuur, nu en in de nabije toekomst.

Op basis van de lozingssituatie is iedere gerioleerde straat of ieder gerioleerd straatdeel eenduidig onder te brengen in een zuiveringszone.

Voor iedere gemeente kan bijgevolg de indeling in zuiveringszones eenduidig worden afgebakend op basis van de meest actuele informatie m.b.t. de zuiverings- en rioleringsinfrastructuur.

Momenteel voert de VMM een actieve dialoog met de gemeenten op basis van het document "leidraad bij het gemeentelijk rioleringsbeleid". Enerzijds wil men hiermee de gemeente begeleiden bij het uitzetten van een geïntegreerd zuiveringsbeleid waarvan de afbakening in zuiveringszones deel uitmaakt. Anderzijds wil men als Milieuadministratie beschikken over de meest actuele rioleringsgegevens van iedere gemeente. Bij deze dialoog worden ook gegevens in de vorm van kaartmateriaal aangeleverd.

Een stedelijke agglomeratie, zoals omschreven in Vlarem II en in de Europese richtlijn in verband met zuivering van stedelijk afvalwater, wordt bepaald door de lozingen die gebeuren in een zuiveringszone A en B. Voor deze lozingen is een collectieve zuivering bestaand of gepland binnen een goedgekeurd investerings- of subsidiëringsprogramma. Een lijst van stedelijke agglomeraties voor Vlaanderen werd gerapporteerd aan de Europese Commissie.

Deze lijst kan worden geraadpleegd bij de Vlaamse Milieumaatschappij. Een ruimtelijke voorstelling van de agglomeraties kan worden afgeleid van het kaartmateriaal aangeleverd bij opmaak van de leidraad.

2. Vlarem II, in combinatie met de code van goede praktijk en de leidraad bij het gemeentelijk rioleringsbeleid, bieden een eenduidig toetsingskader voor het uitstippelen van een gemeentelijk beleid inzake de verplichting tot zelfzuivering.

Zoals aangekondigd in mijn beleidsnota, zullen de criteria voor de afbakening van de zuiveringszones worden geëvalueerd en op basis van de nieuwe inzichten inzake efficiënte dimensionering van het waterzuiveringsbeleid eventueel worden aangepast. Indien nodig zullen daaruit ook conclusies worden getrokken over de juridische verplichtingen en communicatie inzake verplichtingen tot zelfzuivering in zone C.

3. Rekening houdende met het dynamisch karakter van de afbakening van de zuiveringszones heeft een overheidsplan per gemeente enkel nut indien dit voortdurend wordt geactualiseerd. Een dergelijk plan kan inderdaad deel uitmaken van een gemeentelijk (communicatie)beleid naar de zelfzuiveraars toe.

Een aantal sensibiliseringsacties werd reeds opgestart ten aanzien van de gemeenten. Hiervan maakt de reeds eerder vermelde leidraad deel uit. Daarnaast is er ook het in het kader van de

subsidie voor gemeentelijke riolering vereiste "geïntegreerde rioleringsbeleid" dat door de gemeente dient te worden gevoerd. Hierin werden de gemeenten ondersteund door het aanleveren van een ontwerp van gemeentelijke verordening door de VMM.

Ook de optie 10, deel B van het gemeentelijk milieuconvenant 2000-2001 en de bijbehorende handleiding zijn een stimulans voor de burger en voor de gemeente om in een eigen zuivering te voorzien en deze te gaan subsidiëren.

De burger wordt ook rechtstreeks geïnformeerd door het Vlaams Gewest. Bij de VMM is een "wegwijs" folder inzake individuele zuivering in opmaak. Daarnaast wordt een initiatief naar de Vlaamse architecten voorbereid in het kader van een duurzaam (water)beleid op niveau van de particuliere woning. Vanzelfsprekend wordt daarin ook de individuele zuivering van afvalwater behandeld.

- 4 en 5. Teneinde tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Europese Commissie in verband met de toepassing van de richtlijn "stedelijk afvalwater", zullen de bestaande investeringsprogramma's grondig worden herzien. Deze herziening is volop in voorbereiding en zal uiterlijk op 30 juni van dit jaar aan de Commissie worden meegedeeld.

Na 2005 zal zeker nog worden geïnvesteerd in de optimalisering en de exploitatie van de zuiveringsinfrastructuur. Het betreft meer bepaald optimalisatie-investeringen, zoals begeleidende maatregelen ter vermindering van de emissie door overstorten van gemengde rioolstelsels en ter verbetering van het influent van de RWZI's. Daarnaast zal er ook blijvend worden geïnvesteerd in exploitatiebegeleidende projecten, zoals aanpassingen van bestaande RWZI's ter verhoging van de hydraulische capaciteit en RWA-straat en ter verbetering van de mechanische zuivering, de zandverwijdering, enzovoort.

Ook investeringen in het kader van de slibafzet, het renderen van pompstations, persleidingen en gravitaire leidingen, het bouwen van ontvangstenheden en buffering van septisch materiaal, ... blijven noodzakelijk.

6. Als adviesverlenend overheidsorgaan conform artikel 20 van Vlarem I, gaat de OVAM bij de beoordeling van milieuvergunningaanvragen waarbij de opslag en/of behandeling van septisch materiaal wordt aangevraagd steeds na of

er een contract bestaat tussen de ruimdienst en de NV Aquafin inzake de levering van septisch materiaal bij een bepaald RWZI.

Daarnaast kan de OVAM op basis van de meldingsgegevens door de NV Aquafin nagaan welke firma's hun septisch materiaal bij de NV Aquafin afleveren.

Een aantal rioolwaterzuiveringsstations zijn gegund voor de verwerking van septisch materiaal.

Het ontwerp van gemeentelijke verordening dat door de VMM aan de gemeenten ter beschikking wordt gesteld, stelt de gemeenten een procedure voor waarbinnen enkel nog ophalers van septisch materiaal worden toegelaten die een overeenkomst hebben afgesloten met de NV Aquafin voor de afvoer naar een RWZI. Deze lijst van ophalers is bij de VMM ter beschikking.

Vraag nr. 115
van 14 februari 2000
van mevrouw ISABEL VERTRIEST

Visserijsector – Structurele samenwerking met de overheid

Naar aanleiding van het bezoek aan de visserijsector met de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van het Vlaams Parlement, heb ik de vraag gesteld welke verschillende organen er in de sector bestaan en wie ze vertegenwoordigen.

Daar is toen vanuit de sector geen afdoend antwoord op gekomen. Vandaar deze vraag.

1. Welke verschillende adviesorganen en instellingen bestaan er voor deze sector die een structurele band hebben met de Vlaamse Gemeenschap?
2. Hoe zijn ze samengesteld?
3. Welke instellingen en verenigingen in de visserijsector krijgen subsidies van de Vlaamse overheid?
4. Op welke manier gebeurt de samenwerking met de provincie West-Vlaanderen en hoe structureel is ze?

Antwoord

1. De bevoegdheden van het Vlaams Gewest in deze sector zijn beperkt tot de steunverlening aan structuurmaatregelen. Het Vlaams Visserijcomité, opgericht bij besluit van de Vlaamse regering van 23 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur, treedt op als adviesorgaan voor de minister m.b.t. allerlei structuurmaatregelen (Vlaamse regelgeving in hoofde van het FIVA/Pesca/visserijstructuurmaatregelen binnen 5b-programma Westhoek).

Een nieuwe samenstelling en duidelijker omschreven opdracht voor dit comité zijn noodzakelijk. Aan de administratie Land- en Tuinbouw (ALT) is net opdracht gegeven een ontwerp van besluit voor de Vlaamse regering te maken dat, naar stemgerechtigden, de totale bedrijfskolom bevat van reders tot consumenten.

De diensten, provinciaal, Vlaams en federaal, kunnen als waarnemer zetelen. Er werd ook gevraagd de opdracht en werking naar het voorbeeld van de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad (VLTR) verder uit te schrijven.

2. De samenstelling van het Vlaams Visserijcomité wordt geregeld bij ministerieel besluit van 3 juli 1996.
3. De ondersteuning richt zich niet naar de werkingskosten van instellingen of verenigingen. Afhankelijk van het reglement worden of investeringsprojecten gesubsidieerd, of demonstratieprojecten tot reconversie in de sector of met een socio-economisch doel. Deze projecten worden ingediend door zowel instellingen, als verenigingen en reders of eventueel bedrijven in de omkadering van de visserijsector.

De rederijen terzijde latend (FIVA-steun) werden in het kader van een structurele steunverlening (5b- en Pescaprogrammering periode 1994-99) projecten gesubsidieerd zoals weergegeven op de lijst als **bijlage**.

4. De samenwerking tussen het Vlaams Gewest en de provincie West-Vlaanderen is complementair tegen de achtergrond van de bevoegdheden.

Dientengevolge is de provincie West-Vlaanderen vertegenwoordigd in het Vlaams Visserijco-

mité (structurele samenwerking), en wanneer nodig zijn er contacten ad hoc tussen de betrokken Vlaamse en provinciale ambtenaren bij de behandeling van FIVA-dossiers (*Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector – red.*), aangezien de provincie uit hoofde van een regelgeving over veiligheid op zee in beperkte mate aanvullende subsidies toekent aan de vissersvloot, en erover dient te worden gewaakt dat subsidieplafonds niet worden overschreden (occasionele samenwerking).

Daarnaast staat de provincie West-Vlaanderen ook in voor het visserijonderwijs.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 116
van 14 februari 2000
van de heer JOACHIM COENS

Vlarem II – Skytracers

De minister heeft aan de Milieu-inspectie opgedragen om een strengere controle uit te voeren op skytracers en lasers, zo stond te lezen in een persmededeling van de minister in november 1999.

In Vlarem II staat dan weer expliciet dat het gebruik en de intensiteit van lichtbronnen in open lucht zijn beperkt tot noodwendigheden inzake uitbating en veiligheid. De verlichting dient dermate geconcipieerd te zijn dat niet-functionele lichtoverdracht naar de omgeving maximaal wordt vermeden.

Voor niet-functionele verlichting moet een uitzonderingsaanvraag worden ingediend bij de afdeling Milieuvergunningen.

Recentelijk bleek omtrent deze bepalingen enige onduidelijkheid.

1. Welke concrete inhoud wordt gegeven aan het begrip "functioneel" bij de controles door de Milieu-inspectie ?

Impliceert "functioneel" dat fysieke voorwerpen moeten worden verlicht ? Kan ook een symbolische functionaliteit aan de verlichting worden gegeven ?

2. Wie oordeelt over het al dan niet toelaatbaar of vergunningplichtig zijn van skytracers en lasers ?
3. Welke beoordeling werd in dit kader gemaakt m.b.t. de Tongerse lichtmuur waarbij in december 1999 en januari 2000 twintig skytracers werden ontstoken ?
4. Werd voor deze installatie een uitzonderingsaanvraag ingediend ? Op welke datum ? Welk gevolg werd hieraan gegeven ?
5. Is de Milieu-inspectie tegen deze lichtmuur opgetreden ? Werd een proces-verbaal opgemaakt en welk gevolg werd hieraan gegeven ?
6. Betrokkenen waren van oordeel dat de Milieu-inspectie, vanuit haar voorbeeldfunctie, de stad op voorhand had moeten verwittigen in het kader van de specifieke wetgeving terzake.

Is het inderdaad de plicht van de Milieu-inspectie om alle mogelijke betrokkenen op voorhand te waarschuwen voor mogelijke inbreuken tegen de milieuwetgeving ?

Antwoord

1. De Vlarem-reglementering bevat inderdaad een aantal voorschriften met betrekking tot de beheersing van lichthinder, zowel voor ingedeelde (hoofdstuk 4.6) als voor niet-ingedeelde inrichtingen (hoofdstuk 6.3). In beide gevallen is opgelegd dat het gebruik en de intensiteit van lichtbronnen in open lucht moeten beperkt zijn tot de noodwendigheden inzake uitbating en veiligheid. Daarbij moet de verlichting dermate geconcipieerd zijn dat niet-functionele lichtoverdracht naar de omgeving maximaal wordt beperkt.

Het begrip "functioneel" is in de Vlarem-reglementering niet nader gedefinieerd.

Met "niet-functionele lichtoverdracht" wordt bedoeld lichtoverdracht die geen betrekking heeft op de noodwendigheden inzake uitbating en veiligheid. Een "symbolische functionaliteit" kan bezwaarlijk verenigbaar zijn met de in de Vlarem-reglementering voorgeschreven beperking van licht in open lucht tot noodwendigheden inzake uitbating en veiligheid. "Functioneel" moet worden begrepen in de zin dat zonder het gebruik van de verlichting in open lucht de uitbating van de hinderlijke inrichting niet

mogelijk is, of de veiligheid van personen in het gedrang zou komen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij de verlichting van een industriële installatie of een omgeving waar 's avonds of 's nachts wordt gewerkt.

De term "veiligheid" verwijst in deze context naar de bescherming van de integriteit van personen, en niet naar de beveiliging tegen inbraak. Het verlichten van de wijde omgeving met de bedoeling de aandacht te trekken, is in deze optiek in elk geval als niet-functioneel te beschouwen.

2. Aangezien de skytracers en lasers niet opgenomen zijn in de lijst van hinderlijke inrichtingen (bijlage bij Vlarem I), zijn zij niet vergunningplichtig.

Ze moeten daarom voldoen aan de voorwaarden van hoofdstuk 6.3 van Vlarem II tot beheersing van de lighthinder. Gelet op de niet-functionele lichtoverdracht naar de omgeving van deze toestellen, wat een inbreuk betekent op deze Vlarem II-bepalingen, zijn zij echter niet toelaatbaar.

3. Uit de vooraf in de pers verspreide informatie was duidelijk op te maken dat het hier om niet-functionele verlichting ging, waarbij het gebruik en de intensiteit van de lichtbronnen niet beperkt waren tot noodwendigheden inzake veiligheid en uitbating. Het betrof namelijk twintig lasers verspreid over de stad, zichtbaar van op verschillende kilometers afstand en honderden meters hoog schijnend.

De vaststellingen van de toezichthoudende overheid van 7 januari 2000 hebben dit bevestigd.

4. Overeenkomstig artikel 1.2.2.1 van titel II van het Vlarem heb ik de bevoegdheid om de toelating tot individuele afwijkingen te verlenen. De behandelingstermijn hiervoor is vastgesteld op drie maanden. Alhoewel het hier gaat om een maximumtermijn van orde, moet worden opgemerkt dat de procedure onder meer het inwinnen van het advies van de Gewestelijke Milieuvergunningcommissie omvat, zodat een dergelijke aanvraag materieel onmogelijk op enkele weken kan worden afgehandeld.

De stad Tongeren heeft pas medio december 1999 een aanvraag tot afwijking ingediend voor een lichtactiviteit die op 31 december 1999 zou aanvatten. Afgezien van het feit dat deze aan-

vraag niet voldeed aan de reglementaire voorwaarden, was ze dus duidelijk laattijdig ingediend rekening houdende met de wettelijk vastgestelde behandelingstermijn, en kon ze bijgevolg niet in behandeling worden genomen.

5. Op 7 januari 2000 werd door de afdeling Milieu-inspectie een proces-verbaal met als kenmerk L/2000/0005 opgemaakt ten laste van het college van burgemeester en schepenen van de stad Tongeren en verstuurd naar de procureur des konings van Tongeren.

De lichtmuur werd op 31 januari 2000 verwijderd.

6. De afdeling Milieu-inspectie heeft vooraf, bij middel van een fax op 23 december 1999 en een brief van 24 december 1999, de stad Tongeren gewezen op het feit dat volgens het Vlarem II een dergelijke niet-functionele verlichting verboden is. Ook werd gesteld dat voor de geplande activiteiten een afwijking van de Vlarem II-voorwaarden kan worden aangevraagd bij de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw.

Het vooraf verplichte waarschuwen van alle mogelijke betrokkenen voor mogelijke inbreuken tegen de milieuwetgeving, is evenwel niet als dusdanig opgenomen in de toezichtsbepalingen van Vlarem I (artikel 58 en volgende) en behoort niet tot de kerntaken van de afdeling Milieu-inspectie.

Over de Vlarem-reglementering zijn destijds meerdere informatievergaderingen gehouden, waarvan sommigen specifiek ten behoeve van de gemeenten. De hele Vlarem-reglementering is raadpleegbaar op Internet op de website www.mina.be, rubriek regelgeving, of www.emis.vito.be, rubriek wetgeving. Verder staat de bevoegde administratie, meer in het bijzonder de afdeling Milieuvergunningen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), ter beschikking voor nadere informatie over deze reglementering. Deze administratie heeft evenwel pas medio december 1999 telefonische vragen van de gemeentelijke administratie gekregen naar de reglementering inzake voorkoming van lighthinder.

Ten slotte moet worden opgemerkt dat de gemeenten zelf mee bevoegd zijn voor het toezicht op de naleving van bedoelde reglementaire bepalingen.

Vraag nr. 117
van 18 februari 2000
van de heer FELIX STRACKX

Verpakkingsafval – Piepschuim

Computers, radio's, tv's, huishoudtoestellen, ... vrijwel alles is tegenwoordig verpakt in piepschuim.

Probleem is dat vele containerparken dit verpakkingsmateriaal niet aanvaarden en de mensen terugsturen met de raad ze mee te geven met de restfractie. Omdat het vaak over erg grote en massieve blokken polystyreen gaat, heeft men niet zelden meerdere (dure) restfractiezakken nodig om de verpakking van één enkel toestel weg te kunnen gooien.

1. Waarom kan men niet in alle containerparken terecht met polystyreen verpakkingsafval ?

Mag/moet verpakkingsafval in piepschuim met de restfractie worden meegegeven ?

2. Hoever staat het met een eventuele terugnameplicht in hoofde van de handelaars voor verpakkingsmateriaal van grote toestellen ?

Antwoord

1. Het beheer van de containerparken wordt waargenomen door de gemeenten en intercommunales. Gemeenten en intercommunales beschikken, binnen het kader van de gewestelijke afvalstoffenwetgeving, over de vrijheid om de modaliteiten van de selectieve inzameling te bepalen van die afvalstoffen op containerparken waarvoor de Vlaamse regering geen scheidingsplicht heeft opgelegd (verpakkingsafvalstoffen en andere).

In 1998 zamelden 116 gemeenten op eigen initiatief piepschuim in op het containerpark.

Indien piepschuim in een bepaalde gemeente of intercommunale niet het voorwerp uitmaakt van een selectieve inzameling, bijvoorbeeld op het containerpark, zijn de huisgezinnen de facto verplicht om het piepschuim met het huisvuil of het grofvuil mee te geven.

2. Voor alle verpakkingsafval – huishoudelijk en bedrijfsmatig – bestaat een wettelijke terugnameplicht. Deze werd ingevoerd door het samenwerkingssakkoord van 30 mei 1996 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsaf-

val, zoals verschenen in het Belgisch Staatsblad op 5 maart 1997.

Deze terugnameplicht is de verplichting voor de zogenaamde verpakkingsverantwoordelijken om bepaalde percentages van recyclage en nuttige toepassing te behalen. Wanneer goederen in België worden verpakt, is het bedrijf dat die goederen verpakt of doet verpakken de verpakkingsverantwoordelijke. Wanneer goederen niet in België worden verpakt, is de invoerder van de verpakte goederen de verpakkingsverantwoordelijke.

Een oplossing zou zijn dat er via Fost Plus een vergoeding wordt gegeven aan gemeenten voor de inzameling en verwerking van piepschuim.

Hierdoor zouden snel alle gemeenten op hun containerparken piepschuim inzamelen. Fost Plus is echter niet geneigd hierop in te gaan.

Dit maakt ook het voorwerp uit van de huidige besprekingen met Fost Plus.

Vraag nr. 118
van 18 februari 2000
van de heer PATRICK LACHAERT

Project waterbeheer Assenede – Waterbouwkundige efficiëntie

Het project integraal waterbeheer Assenede – Zwarte Sluispolder werd geconcipieerd vanuit waterbouwkundige en ecologische redenen.

In het kader van het project worden allerlei waterbouwkundige werken gepland.

Ingenieursbureau Soresma uit Antwerpen werd belast met het opmaken van de hydraulische studie.

Daaruit blijkt dat de ontwatering van de Vijfhonderd Gemetenpolder steeds zal moeten geschieden deels via Sas van Gent, deels via de Vijfhonderd Gemetenbeek.

Het staat als een paal boven water dat de afwatering van de Vijfhonderd Gemetenpolder geen verband heeft met de verbreding van de Zwarte Sluisbeek, daar hierover geen enkele studie werd gemaakt en dit geen enkel effect heeft op een betere ontwatering van de Vijfhonderd Gemetenpolder.

De vermelde hydraulische studie stelde voor in extra bergingsmogelijkheden te voorzien, en wel zo

dicht mogelijk bij het pompemaal ter hoogte van de Vrijestraat.

Daarnaast zijn niet te verwaarlozen bergingsvolumes binnen het studiegebied aanwezig, namelijk Rode Geul, Grote Geul, Drie Ghezusteskreek, Holland Gat, Grote Kil en Kleine Kil. Daar deze waterpartijen evenwel totaal verzand zijn, dienen ze te worden gebaggerd.

De vraag rijst dan ook naar de efficiëntie van de geplande waterbouwkundige werken.

Zoals het ingenieursbureau Soresma suggereert, is dienaangaande een diepgaand en grondig onderzoek noodzakelijk.

Bij gebrek aan efficiëntie van de geplande waterbouwkundige werken, blijft alleen een ecologische motivering over.

De vraag rijst dan ook of verder onderzoek m.b.t. de waterbouwkundige problematiek in het vooruitzicht is gesteld, met name inzake :

- niet-stationaire hydrogrammen die worden berekend met neerslagafvoermodellen ;
- het invoeren van de bestaande pompstations in het model : het Isabellagemaal en het pompstation aan de Vrijestraat ;
- het uitwerken van een methodologie waarbij eerst de bestaande toestand wordt gemodelleerd en gekalibreerd. Pas nadien worden scenario's met mogelijke toekomstige ingrepen doorerekend ;
- de werkelijke berging die men heeft in geval van overstroming ;
- het in rekening brengen van de mogelijke berging in de krekken ;
- de berging in mogelijk toekomstige retentiebekkens ;
- het in rekening brengen van de extra berging door de verbreding van de waterlopen ;
- de mogelijkheid tot het nagaan van de invloed van het peilbeheer op het hydraulische regime en de mogelijke overstromingen ;
- de mogelijkheid tot het nagaan van het effect van het verdeelwerk en de regeling ervan op het

hydraulische regime en de mogelijke overstromingen ?

Antwoord

Vooreerst wil ik een schets geven van de grote lijnen van het betrokken project.

De Zwarte Sluispolder is, zoals de naam zegt, een vlak en laaggelegen gebied, dat slechts door menselijke tussenkomst goed kan worden ontwaterd. In het verleden werd de hoofdwaterloop, de Zwarte Sluiswatergang, daartoe over een groot gedeelte geherklasseerd als onbevaarbare waterloop van eerste categorie, waardoor het beheer rechtstreeks onder de bevoegdheid van de centrale overheid, thans het Vlaams Gewest, kwam. Diezelfde centrale overheid bouwde en exploiteert daartoe ook het Isabellagemaal.

In grote lijnen is in het gebied de waterafvoer onder controle. Op bepaalde plaatsen evenwel, en vooral bij extreme neerslag treedt nog wateroverlast op. Dit heeft steeds vanwege de landbouwers en het polderbestuur aanleiding gegeven tot klachten bij de bevoegde administratie.

De thans direct bevoegde dienst, de afdeling Water – buitendienst in Gent, werkte dan ook aan een waterbouwkundig project voor verbetering van de lokale knelpunten. Deze veeleer kleinschalige verbeteringen werden enerzijds gezocht in het verhogen van de bergingscapaciteit van de hoofdwaterloop nabij het gemaal, waardoor een boezemwerking van het gemaal wordt verkregen die optimaler kan worden afgepompt, alsmede in het verbeteren van de watertoevoer op de hoofdassen. Dit ontwerp werd steeds uitgewerkt in nauw overleg met de polder die de bevoegdheid draagt over de lokale knelpunten.

In diezelfde tijdspanne werd onder impuls van Euregio Scheldemond, een samenwerkingsverband van lokale Vlaamse en Nederlandse provincies, een studie uitgevoerd om de specifieke en dus waardevolle krekken aan weerszijden van de grens door te lichten met het oog op hun ecologische bescherming en verbetering. Voor de effectieve uitbouw van een grensoverschrijdend krekengebied, waarbij een snoer van ecologische corridors langs de krekken werd ingesteld, konden Europese subsidies worden verkregen.

Aangezien de verwezenlijking van dit krekkenproject van dezelfde filosofie uitgaat als het huidige integrale waterbeheer op onze Vlaamse waterlopen

namelijk zachtere oevers met natuurvriendelijke bescherming en streekeigen beplanting, konden beide projecten in elkaar overvloeien en kon met aanzienlijke Europese steun een boeiend project worden gerealiseerd.

Daartoe zou voornamelijk de Zwarte Sluiswatergang tot aan de Kilkreken via zachte oevers worden verbreed (bufferfunctie) en zou een strook langs zij worden ingericht als ecologische corridor. Om de Vijfhonderd Gemeten mee te saneren in het totaalproject, gelet op de Europese subsidies, zou ook de waterloop aldaar licht worden verbreed en rechtstreeks worden aangesloten op de Zwarte Sluiswatergang. De ontkoppeling van de Kilkreken scheidt de landbouwkundige functie van de Vijfhonderd Gemeten op bijvoorbeeld het vlak van waterpeilen en diffuse verontreiniging, van de ecologische functie van de krekken. Aldus kon de Vijfhonderd Gemeten zowel waterbouwkundig als ecologisch aansluiten op de werken aan de Zwarte Sluiswatergang.

Wat de concrete vraagstelling over verder onderzoek betreft, kan het volgende worden meege-deeld.

De Vijfhonderd Gemetenpolder watert thans hoofdzakelijk af via Sas van Gent, en dit niet altijd in de beste omstandigheden. Een directe oplossing aan Nederlandse zijde is niet in zicht, terwijl zich geregeld wateroverlast blijft voordoen. Het polderbestuur alsmede de algemene vergadering van de Zwarte Sluispolder hebben zelf op eigen initiatief reeds verschillende jaren achter elkaar beslist om de afwatering van de Vijfhonderd Gemeten om te keren richting Zwarte Sluiswatergang. In de provinciale vergunningen tot het bouwen van het ge-maaltje aan de Vrijestraat (dat afvoert naar Sas van Gent) was trouwen de verplichting opgenomen om de afwatering naar de Zwarte Sluiswatergang te behouden.

Tegen het huidige totaalproject, dus ook tegen zowel de waterbouwkundige als ecologische werken op de Zwarte Sluiswatergang, is – ondanks eerdere goedkeuringen gedurende verschillende jaren in de algemene vergadering van de polder – op de algemene vergadering van 1999 enorm veel protest gerezen. De hoofdreden ligt in de onteigening van nochtans minieme stroken grond, maar vooral in de vrees voor toekomstige onteigeningen. De landbouwsector vreest er op termijn te worden verdreven, gelet op het statuut van het gebied op de huidige gewestplannen en de diverse plannen in verband met de vroegere groene hoofdstructuur en het huidige decreet op het natuurbehoud.

Een zware verbetering van de afvoer van de Vijfhonderd Gemeten zat er dus niet in, zodat – in-dachtig de geldende beslissingen van eerdere alge-mene vergaderingen en gelet op de verwachtingen die daardoor geschapen waren ten aanzien van door wateroverlast bedreigde ingelanden – een minimumsanering werd uitgewerkt, middels een beperkte verbreding van de hoofdwaterloop en het instellen van een bufferbekkentje, dat zich hydrau-lisch gezien nabij het pompstationnetje aan de Vrij-estraat moet bevinden. Dit bufferbekkentje is nota bene gesitueerd rond een oude kreek, wat perfect past in de doelstellingen van het krekkenproject. De buffering van de Kilkreken ligt te ver voor de plaatselijke Vijfhonderd Gemeten ; baggering van deze krekken zou trouwens eerst grondig moeten worden onderzocht op zijn ecologische effecten.

Algemeen mag dan ook worden gesteld dat de geplande waterbouwkundige werken positief zijn en passen binnen de maatschappelijke verwachtingen om te komen tot een verbetering van de wateraf-voer, zonder daartoe veel landbouwgrond op te geven. Een grondig onderzoek heeft geen zin zo-lang er geen constructieve plaatselijke medewer-king is. In de algemene vergadering van 1999 werd de polder erop gewezen dat zij een openbaar be-stuur is, met verplichtingen inzake behoorlijk be-stuur en inzake waterbeheer conform de principes van integraal waterbeheer.

Pas indien de Zwarte Sluispolder, die reeds een vooraanstaande rol gespeeld heeft in de ontwikke-ling van een modern waterbeheer en met wie het huidige totaalproject totstandkwam, opnieuw een mandaat van haar algemene vergadering verkrijgt om tot een ernstige doorlichting van haar gebied te komen en er de gevolgen van te dragen (waaron-der de bereidheid bij te dragen in de kosten en landbouwgrond op te geven), ben ik bereid verdere studies uit te laten voeren.

Vraag nr. 120
van 25 februari 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Metaalslakken N15 Mechelen – Opruiming

De metaalslakken langs de N15 nabij de Nekkerhal in Mechelen die om milieuoverwegingen en na een uitspraak van de Raad van State niet mochten wor-den gebruikt bij de aanleg van de weg, zijn daar nu al jaren blijven liggen.

De slakken zijn met asbest vervuild en dienen door de Vlaamse overheid verwijderd te worden. Thans

zou de gemeente Bonheiden juridische stappen tegen de Vlaamse overheid overwegen als de slakken niet worden verwijderd.

Heeft de minister in dit dossier al een beslissing genomen ?

Om welke maatregelen gaat het eventueel ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

Antwoord

Deze problematiek behoort niet tot mijn bevoegdheid, maar tot deze van de heer Steve Stevaert, bevoegd voor Openbare Werken.

Vraag nr. 128
van 3 maart 2000
van de heer CHRISTIAN VEROUGSTRAETE

FIVA – Resultaten 1999

Bij decreet van 13 mei 1997 werd overgegaan tot oprichting van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector (FIVA).

Bij besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 (Belgisch Staatsblad van 15 oktober 1998) werd overgegaan tot de vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het FIVA.

Graag vernam ik van de minister welk resultaat het FIVA in het jaar 1999 heeft opgeleverd.

1. Hoeveel subsidies in de vorm van rentetoeelagen en premies werden in 1999 verleend ?
2. Hoeveel waarborgen voor leningen aan reders, viskwekers of hun coöperaties werden in 1999 verleend ?
3. Hoeveel reders en viskwekers hebben in 1999 een beroep gedaan op financiële tegemoetkomingen van het FIVA ?

Antwoord

Gedetailleerde informatie over het FIVA maakt

het voorwerp uit van het jaarlijks op te stellen activiteitenverslag dat vóór 30 juni 2000 aan het parlement dient ter beschikking te worden gesteld. Dit neemt niet weg dat ik reeds beknopt op de gestelde vragen zal beantwoorden.

1. In 1999 werden voor 369.550.317 frank aan rentetoeelagen verleend en voor 107.858.745 frank aan kapitaalpremies.
2. In 1999 werd voor 260.301.358 frank aan FIVA-waarborg toegekend.
3. In 1999 werd er een beslissing genomen in 109 dossiers, die betrekking hadden op 77 verschillende rederijen, 3 aquicultuurbedrijven en 4 coöperaties of verenigingen van reders.

JOHAN SAUWENS

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN SPORT

Vraag nr. 64
van 27 januari 2000
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Publicatie verkiezingsuitslagen – Brusselse verkozenen

Recentelijk publiceert de administratie Binnenlandse Aangelegenheden van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een lijvig boek, getiteld "Vlaams Parlement : Uitslagen van de verkiezingen van 13 juni 1999". Het bevat alle relevante cijfers m.b.t. deze verkiezingen, zowel op het niveau van Vlaanderen, als per provincie en per kieskring.

Bij nader toezien blijkt "Vlaanderen" hier alleen te staan voor het Vlaamse gewest en blijkt het hier uitsluitend te gaan over de verkiezingsuitslagen voor een deel van het Vlaams Parlement, met name het deel dat wordt verkozen in de kieskringen van het Vlaamse gewest. Nergens wordt melding gemaakt van de verkiezingsuitslagen van de Vlaamse lijsten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van waaruit zes Vlaamse volksvertegenwoordigers worden verkozen in het Vlaams Parlement.

Niet alleen worden de Brusselse verkiezingsuitslagen verzwegen. Ook over het eenvoudig feit dat er,

naast de 118 Vlaamse volksvertegenwoordigers uit het Vlaamse gewest, ook zes Vlaamse volksvertegenwoordigers uit Brussel deel uitmaken van het Vlaams Parlement wordt met geen woord gerept. Een lezer die niet van nabij vertrouwd is met onze instellingen zal uit deze officiële publicatie dus concluderen dat het Vlaams Parlement, zoals hier voorgesteld, slechts 118 leden telt en enkel het Vlaamse gewest vertegenwoordigt.

1. Vindt de minister het aanvaardbaar dat in een officiële publicatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de indruk wordt gewekt dat het Vlaams Parlement 118 leden telt, in plaats van 124 ?

Vindt de minister het aanvaardbaar dat in een officiële publicatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de indruk wordt gewekt dat "Vlaanderen" zich beperkt tot het Vlaamse gewest en dat de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap, zoals met name het Vlaams Parlement, enkel de inwoners van het Vlaamse gewest vertegenwoordigen ?

Is hij het ermee eens dat op deze wijze verkeerde informatie wordt verstrekt aan de burger ?

2. Heeft hij concrete stappen ondernomen om de onjuiste en onvolledige informatie die door zijn administratie werd verspreid, te corrigeren en aan te vullen en zo ja, welke ?
3. Welke stappen worden ondernomen om een herhaling van het voorgaande in de toekomst te voorkomen ?

Antwoord

De overheidspublicatie waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar verwijst, bevat de resultaten van de rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement op 13 juli 1999. Zoals de vraagsteller ongetwijfeld weet, worden de Brusselse Vlamingen voor het Vlaams Parlement op indirecte wijze verkozen. De eerste zes op Vlaamse lijsten verkozen mandatarissen van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad zetelen tevens in het Vlaams Parlement.

Vanzelfsprekend vindt ik het niet aanvaardbaar dat leden van het Vlaams Parlement enkel de inwoners van het Vlaamse gewest vertegenwoordigen. Het Vlaams Parlement is ook bevoegd voor bepaalde gemeenschapsmateries in de negentien Brusselse gemeenten.

Er werd geen verkeerde informatie verstrekt aan de burger. Evenmin was het de bedoeling om de indruk te wekken dat het Vlaams Parlement 118 leden telt in plaats van 124. Het is derhalve niet nodig stappen te doen om de gepubliceerde informatie te corrigeren. Wel wil ik graag de suggestie meenemen om bij een volgende publicatie gegevens op te nemen over de Brusselse leden van het Vlaams Parlement.

Het Vlaams regeerakkoord bevestigt de rol van Brussel, onze hoofdstad, als integraal deel van Vlaanderen. In dat kader herinner ik inzonderheid aan volgende passus : "om de band tussen Brussel en de Vlaamse Gemeenschap te verstevigen neemt de Vlaamse regering initiatieven inzake de rechtstreekse verkiezing van de Brusselse leden van het Vlaams Parlement." Op dat ogenblik is de voornoemde problematiek niet meer aan de orde.

Vraag nr. 65 van 27 januari 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaamse ambtenaren in Brussel – Woonplaatsstimuli

De vorige regering heeft er niet voor geopteerd om de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap financieel te stimuleren om naar Brussel of de Vlaams-Brabantse gordel te komen wonen.

Kan de minister medelen hoeveel ambtenaren van de Vlaamse administratie er in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest respectievelijk in de Vlaams-Brabantse Rand, gedomicilieerd zijn ?

Hoeveel procent van de Vlaamse ambtenaren woont in die beide regio's samen ?

Werden door de nieuwe regering al initiatieven genomen om ambtenaren aan te moedigen de Vlaamse aanwezigheid in Brussel en de Rand te versterken ?

Antwoord

Het aantal ambtenaren van de Vlaamse administratie dat in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest en in de Vlaams-Brabantse Rand gedomicilieerd is, bedraagt respectievelijk 227 en 33.

Het percentage van de Vlaamse ambtenaren die in beide regio's wonen, bedraagt 2,21 % (260 op 11.776).

Het antwoord op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger of de nieuwe regering al initiatieven genomen heeft om ambtenaren aan te moedigen de Vlaamse aanwezigheid in Brussel en de Rand te versterken, behoort tot de bevoegdheid van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden.

**Vraag nr. 66
van 4 februari 2000
van de heer JAN LAURYS**

Gemeentebegroting – Toezicht en gemeentelijke autonomie

Bij de controle op de gemeentebegroting wordt door de toezichhoudende overheid meer en meer aandacht besteed aan de meerjarenplanning.

De voorbije jaren werd door heel wat gemeentebesturen sterk geïnvesteerd in allerlei noodzakelijke projecten. Het is inderdaad logisch dat de meeste gemeenten gebruikmaakten van de goede conjunctuur om een aantal investeringen uit te voeren die in het verleden werden uitgesteld om budgettaire redenen. Ondertussen is de achterstand veelal ingehaald.

De gemeenten staan nu voor de keuze : ofwel voorrang geven aan bijkomende investeringen, wat op termijn een stijging van de gemeentelijke fiscaliteit zal meebrengen, ofwel het investeringsvolume in grote mate beperken bij gelijk blijvende aanslagvoeten. Het spreekt voor zich dat heel wat besturen zullen kiezen voor de laatste optie, indien de belangrijkste investeringen in de voorbije jaren reeds versneld konden worden gerealiseerd.

In Vlaams-Brabant blijkt de provinciegouverneur in het kader van het toezicht op de gemeentebegroting als regel te hanteren dat het meerjarenplan ruimte moet blijven bieden voor een zogenaamd voldoende investeringsvolume (volume dat moet worden berekend op basis van minimaal 50 % van de gemiddelde uitgevoerde investeringen gedurende de laatste 5 jaar). Daarmee doorkruist hij de optie van heel wat gemeentebesturen om de investeringen gedurende enkele jaren – al dan niet drastisch – te beperken, teneinde de gemeentelijke fiscaliteit op hetzelfde peil te kunnen houden.

Het is nochtans de uitsluitende bevoegdheid van de gemeenteraad om de noodzaak aan investeringen in de volgende jaren te ramen, waarbij een beperking van het investeringsvolume een keuze is

die de gemeenteraad op autonome wijze kan maken, op voorwaarde dat dit orgaan in een voldoende budget voorziet voor investeringen die nu eenmaal in de toekomst nodig zullen zijn (o.m. investeringsgoederen, asfalteringen, ...).

1. Kan de minister meedelen of deze regel ook door andere provinciegouverneurs wordt gehanteerd ?
2. Acht de minister een dergelijke handelwijze van een provinciegouverneur in het kader van het toezicht op de begroting, verenigbaar met de gemeentelijke autonomie ?
3. Wat is zijn beleidsrichtlijn terzake ?

Antwoord

1. Uit de toelichtingen die de verschillende gouverneurs verstrekten, blijkt dat de werkwijze die de volksvertegenwoordiger schetst zeker niet algemeen wordt toegepast bij de uitoefening van het toezicht in de verschillende provincies.

De meeste gouverneurs beperken zich tot de controle van het begrotingsevenwicht, waarbij zij natuurlijk wel nagaan of voor de investeringen te financieren met leningen, de bijbehorende lasten verwerkt zijn in de uitgaven van de gewone dienst.

2. De beoordeling van het volume van de buitengewone uitgaven raakt in essentie het spanningsveld tussen enerzijds het administratief toezicht op het financieel meerjarig beleidsplan op basis waarvan het begrotingsevenwicht kan worden gehandhaafd, en anderzijds de gemeentelijke autonomie om het volume van de investeringen te plannen.
3. Ikzelf, noch mijn ambtsvoorgangers, hebben richtlijnen verstrekt inzake een welbepaald investeringsvolume dat de gemeenten zouden moeten handhaven. Dat maakt inderdaad deel uit van de gemeentelijke autonomie. De meerjarenplanning moet natuurlijk wel realistisch zijn.

Het mag duidelijk zijn dat mijn beleid erop gericht is om, in uitvoering van het pact met de gemeenten en de OCMW's (actiepunten 41 en 42), een grotere eenheid in de uitoefening van het toezicht te bereiken op basis van een beleidslijn die de Vlaamse regering bepaalt.

Zoals ook in mijn beleidsnota is opgenomen, bereid ik daartoe een wijziging voor in de organisatiestructuur van het ministerie van de

Vlaamse Gemeenschap, teneinde de samenhang tussen de afdelingen van de provinciale gouvernementen en mijn centrale administratie tot stand te brengen.

Vraag nr. 67
van 9 februari 2000
van mevrouw VEERLE DECLERCQ

GIS Vlaanderen – Gedigitaliseerde kadasterkaarten

De provincie West-Vlaanderen is druk bezig computerkaarten te laten maken aan de hand van luchtfoto's.

Vlaanderen zou eigen kadasterbestanden opmaken.

Hoever staat het met de plannen van Vlaanderen ?

Welke gebieden zijn reeds klaar ?

Welk systeem wordt toegepast ?

Antwoord

Kadscan

Situering van het project

Kadastrale informatie van de Administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen (Akred) wordt in al de geledingen van de Vlaamse administraties dagelijks geraadpleegd. De kadastrale perceelplannen vormen immers de voornaamste bron van vastgoedinformatie die gebiedsdekkend voor Vlaanderen ter beschikking staat en jaarlijks wordt bijgehouden.

Deze kadastrale perceelplannen zijn echter enkel in analoge vorm te verkrijgen bij de Akred. De vraag naar een digitale vorm van deze basisdocumenten is evenwel zeer groot. Inspelend op die vraag, besliste de stuurgroep GIS-Vlaanderen (Geografisch Informatiesysteem) om een tweesporenbeleid te volgen. Op korte termijn (2 jaar) wordt een gescand, gegeoreferencieerd kadastraal perceelplan met perceelidentificatie voor gans Vlaanderen aangemaakt (= Kadscan-project). Gelijktijdig wordt het Grootchalig Referentiebestand (GRB) ontwikkeld, dat een structurele oplossing moet bieden voor de grootchalige registraties in het algemeen en de kadastrale informatie in het bijzonder.

Met betrekking tot het Kadscan-project kan ik het volgende medelen.

In maart 1998 heeft het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij, de procedure gestart om via Europese bekendmaking een beperkte offertevraag uit te schrijven om alle kadastrale perceelplannen te scannen, te georefereren (d.w.z. positioneren in het Belgisch Lambert 72/50-coördinatenstelsel) en bijkomend ieder perceel te voorzien van een ankerpunt met het perceelnummer als attribuut. De uitvoering werd gestart in maart 1999. Alle 13.500 kadastrale perceelplannen van Vlaanderen zullen tegen eind 2000 digitaal ter beschikking zijn van de partners van GIS-Vlaanderen. Het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen staat in voor de kwaliteitscontrole en de distributie van de bestanden. Per gemeente zal een cd-rom worden aangemaakt met de gescande gegeoreferencieerde plannen met perceelidentificatie.

In het kader van dit project werd een samenwerkingsakkoord afgesloten met de Akred. Daardoor kon het Ondersteunend Centrum voor het scannen gebruikmaken van de originele films van de kadastrale perceelplannen. In overleg met de Akred werd beslist om het georefereren van de plannen op een voor Vlaanderen uniforme manier uit te voeren op basis van een affine transformatie die wordt toegepast op alle plannen.

Met deze inpassingsmethode worden vervormingen binnen het plan geminimaliseerd. Door gebruik te maken van een subset van de digitale kadastrale legger kunnen de percelen eenduidig worden geïdentificeerd. Anomalieën (bv. perceelnummers uit de legger die niet eenduidig kunnen worden gekoppeld aan percelen) worden doorgegeven aan de Akred, die zal instaan voor de correctie van het bestand. Het is duidelijk dat de Kadscan-bestanden jaarlijks zullen moeten worden geactualiseerd, zodanig dat ze in de toekomst verder geautomatiseerde administratieve toepassingen kunnen blijven ondersteunen. Momenteel wordt daartoe in overleg met de Akred een technische procedure uitgewerkt.

Tegen eind 2000 zal op die manier het samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen kunnen beschikken over een digitaal kadastraal referentiebestand voor gans Vlaanderen. Dit gestandaardiseerd bestand is derwijze opgebouwd dat de jaarlijkse actualisering effectief kan worden gerealiseerd.

Stand van zaken

Momenteel is de eerste fase (scannen) afgewerkt en zijn de tweede en derde fase volop in uitvoering. Tussen iedere fase zit een controlefase, waarbij het materiaal toegeleverd van de aannemers wordt ge-

controleerd op de technische specificaties en geleverde kwaliteit.

Wekelijks worden zo'n 320 plannen (+/- 7 gemeenten) afgewerkt. Eind februari 2000 waren 107 (5.000 plannen) van de 308 gemeenten georeferentieerd (**bijlage 1**) en 58 gemeenten (3.200 plannen) volledig afgewerkt met de perceelidentificatie (**bijlage 2**).

Eind maart zullen de eerste gemeenten de Kadscan-bestanden op cd-rom geleverd krijgen.

De vooruitgang van dit project kan worden gevolgd op de website van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen onder de rubriek Kadscan (<http://www.vlm.be/oc>).

Recuperatie van bestanden

Een aantal instanties, in het bijzonder gemeenten, hebben in het verleden reeds initiatieven genomen om kadastrale perceelplannen te digitaliseren. Momenteel onderzoekt het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, in samenwerking met de provincies, in welke mate deze bestanden of onderdelen ervan bruikbaar kunnen zijn bij de aanmaak/aanvulling van de Kadscan-bestanden.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 68 van 9 februari 2000 van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim

Het is gebruikelijk dat jaarlijks de ziektecijfers van de personeelsleden aan de raden van bestuur van de verschillende Vlaamse openbare instellingen (VOI) worden voorgelegd. Deze cijfers kunnen dan eventueel worden vergeleken met deze van andere VOI's of van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

1. Hoeveel werkdagen afwezigheid van 1 dag wegens ziekte, niet gestaafd door een doktersattest, werden genoteerd in de VOI's die onder de bevoegdheid van de minister vallen, en dit voor 1997 en 1998 ?
2. Hoeveel werkdagen afwezigheid wegens ziekte, minder dan 30 dagen, werden genoteerd voor dezelfde periode ?
3. Hoeveel werkdagen afwezigheid door langdurige ziekte (meer dan 30 dagen) werden genoteerd voor dezelfde periode ?
4. Hoeveel werkdagen verminderde prestaties wegens ziekte werden voor dezelfde periode genoteerd ?
5. Wat waren de conclusies of adviezen van de respectieve directieraden hieromtrent ?
6. Hoe en door wie worden controles uitgevoerd inzake ziekteverzuim en in welke mate werden attesten ingekort ?
7. In welke mate kunnen een aantal cijfers als hoog worden ingeschat bij de respectieve VOI's ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

In antwoord op zijn vraag deel ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger de volgende gegevens mee in zover zij en in de vorm zoals zij door de VOI's werden verstrekt.

- 1 t.e.m. 4. Aantal werkdagen afwezigheid wegens ziekte van één dag, van minder dan 30 dagen, langdurig ziekte (> 30 dagen) en aantal werkdagen verminderde (deeltijdse) prestaties wegens ziekte in 1997 en 1998 :

VOI	Eén dag		Minder dan 30 dagen		Meer dan 30 dagen		Verminderde prestaties	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
Kind en Gezin	509,5	602	8.556	6.846	3.486,5	8.220,5	87	144
Bloso	35	37	2.151,5	1.960	7.344,5	3.786	73	90
VIZO	77	73	386	478	1.009	479	0	0
VHM	415	411	1.602	1.755	1.102	1.642	30	30,5
VLOR	17	23	93	125	220	220	0	0
VLM		7.561 in 1997 (1)		7.086 in 1998			63	47
Export Vlaanderen	74	82	398	487	704	372	0	0
VDAB	3.891	4.104	17.563	18.997	16.985	17.025	298	302
VMM	162	207	2.695	2.394	2.302	2.726	156	51
NV Zeekanaal	50	52	953	866	820	1.006	23	37
Toerisme Vlaanderen	45	36	447	588	675	1.070	0	0
Gemeenschapsonderwijs	731	957	9.527	8.622	4.604	4.733	83	81
MBZ	111,5	118	819,5	1.096	1.479	1.430	0	0
IWT	20	27	349	402	284	149	0	0
DS	242	254	4.893	4.699	3.747	4.247	0	64
DIGO	71	81	508	474	988	964	0	0
GOM Antwerpen	14	11	233	220	159	38	21	0
GOM Vlaams-Brabant	11	17	78	74	66	271	20	22
GOM Limburg	37	23	157,5	151	89	48	0	0
GOM Oost-Vlaanderen	91	117	222	170	105	85	0	0
GOM West-Vlaanderen	29	25	122	111,5	527,5	430,5	21,5	25
OPZ Geel	302	314	1.989,5	2.091,5	3.648	3.785,5	22,5	38,5
OPZ Rekkem(2)	(3)	-	1.747	1.962	5.138	2.726	51,5	123,5
VFSIPH	333	313	1.476	1.647	1.759	1.763	32,5	35,5
UZ Gent	1.021	1.092	17.918	18.087	29.929	32.547	2.440	2.892
SERV	65	59	408	290	61	85	0	0
VITO	2.896	3.459	2.136	2.230	827	1.325	67	96
Vlopera	0	0	1.753	1.934	856	1.112	0	0
OVAM	363	387	1.341	1.182	251	407	13	37,5
VRT	978	895	20.129	17.797	21.960	19.462	1.673	876
VMW	971	895	16.759,5 (4) in 1997 en 18.433 in 1998				50	50
De Lijn (5)	0	0	-	36.089	-	39.894	-	1.312

(1) VLM gebruikt bij de codering van de afwezigheden geen aparte codes voor ééndagsafwezigheden en ziektes van minder of meer dan 30 dagen

(2) de cijfers in de eerste 6 kolommen worden uitgedrukt in kalenderdagen

(3) geen gegevens beschikbaar

(4) de gegevens inzake ziekteverlof worden in de VMW niet opgesplitst in minder en meer dan 30 werkdagen

(5) bij De Lijn dient elke afwezigheid door ziekte te worden verantwoord door een doktersattest

N.v.d.r.

Bloso	Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en de Openlucht recreatie
VIZO	Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen
VHM	Vlaamse Huisvestingsmaatschappij
VLOR	Vlaamse Onderwijsraad
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
MBZ	Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen
IWT	Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie
DS	Dienst voor de Scheepvaart
DIGO	Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs
GOM	gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij
OPZ	openbaar psychiatrisch ziekenhuis
VFSIPH	Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap
UZ	universitair ziekenhuis
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
OVAM	Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest
VMW	Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

5. Infra vraag 7.

6. Controles inzake ziekteverzuim

VIZO (controleorgaan : Gekoli)

Het medisch onderzoek wordt aangekondigd uitgevoerd ten huize van het zieke personeelslid. Bij attest "woning niet verlaten" is het personeelslid verplicht thuis aanwezig te zijn. Bij attest "woning wel verlaten" is het personeelslid verplicht de eerste 3 dagen van ziekte thuis te blijven. Bij afwezigheid na 3 dagen zal een oproepingsbericht worden achtergelaten.

1997 : inkorting van 2 attesten, voor een totaal van 3 dagen.

1998 : inkorting van 7 attesten, voor een totaal van 7 dagen.

VFSIPH (controleorgaan : Gekoli)

Het uit te voeren aantal controles op jaarbasis is contractueel vastgelegd, waarbij Gekoli spontaan controles uitvoert en tevens controles uitvoert op vraag van het Fonds. Het aantal spontaan uit te voeren controles is begrensd op 180. In 1997 werden in totaal 128 controles uitgevoerd. In 1998 waren dat er 176.

1997 : inkorting voor een totaal van 30 dagen.

1998 : inkorting voor een totaal van 85 dagen.

OPZ Rekem (controleorgaan : Gekoli)

In principe wordt elk personeelslid dat afwezig is wegens ziekte gecontroleerd, en dit gedurende de eerste 3 dagen van zijn afwezigheid. Ook personeelsleden die slechts één dag ziek zijn, worden gecontroleerd. Op dit principe worden een aantal uitzonderingen gemaakt, bijvoorbeeld voor de personeelsleden die in het laatste jaar van hun loopbaan langdurig ziek zijn en voor personeelsleden met een ziekte waarvan wordt geoordeeld dat zij dermate ernstig is dat de controle niet opportuun is.

Bloso (controleorgaan : ESV Plus-MC)

Controles op vraag van de gemachtigd ambtenaar (afdelingshoofd, centrumverantwoordelijke of provinciaal inspecteur). De vraag tot geneeskundige controle gebeurt telefonisch en wordt schriftelijk bevestigd per fax.

1997 : inkorting met 64 kalenderdagen.

1998 : inkorting met 24 kalenderdagen.

Toerisme Vlaanderen (controleorgaan : geneeskundige centra van het ministerie van Volksgezondheid)

Controle ziekteverzuim van 1 dag wordt aangevraagd vanaf de 3e dag ziekte van 1 dag over een periode van 2 maanden. Controle ziekteverzuim bij herhaalde korte ziekteperiodes : 1 controle per 3 maanden wordt aangevraagd. Controle langdurige ziekte : 1 controle per 4 maanden. Bij een saldo van 666 werkdagen ziekte worden om de 6 maanden geschiktheidsonderzoeken aangevraagd.

VHM (controleorgaan : Gekoli)

Sommige controles gebeuren spontaan door Gekoli, andere gebeuren op aanvraag van VHM.

1997 : inkorting van 8 attesten.

1998 : inkorting van 11 attesten.

DIGO (controleorgaan : AGD)

Controles worden uitgevoerd door de Administratieve Gezondheidsdienst (AGD) zelf, en ook op vraag van DIGO.

Geen inkorting van de attesten.

VMM (controleorgaan : Gekoli)

Ziektecontroles gebeuren steekproefsgewijs of op vraag van de hiërarchische meerderen.

1997 : inkorting met 64 kalenderdagen.

1998 : inkorting met 75 kalenderdagen.

VLOR (controleorgaan : Gekoli)

Totaal aantal controles in 1997 en 1998 : 7 (2 attesten werden ingekort met telkens 1 werkdag).

VMW (controleorgaan : Gekoli)

1997 : inkorting attesten met 349 dagen (op een totaal van 17.730 dagen gewettigd ziekteverlof).

1998 : inkorting attesten met 417 dagen (op een totaal van 19.328 dagen gewettigd ziekteverlof).

VLM (controleorgaan : ESV Plus-MC (01.01.1997 tot 31.01.1998) en Gekoli (01.02.1998 tot 31.12.1998).

1997 : het attest van 6 % van de gecontroleerde personeelsleden werd ingekort.

1998 : het attest van 13 % van de gecontroleerde personeelsleden werd ingekort.

IWT (controleorgaan : Gekoli)

4 controles werden uitgevoerd, waarbij in 1 geval inkorting met 2 dagen. Overigens gebeurt het ook dat personeelsleden zelf vrijwillig hun ziekteverlof vervroegd afbreken.

De Lijn (Controleorgaan : Securex en voor de entiteit Limburg : Gekoli)

Deze controles zijn al dan niet automatisch naargelang het betrokken personeelslid al dan niet ziek was in de voorgaande periode van één jaar, ofwel gebeuren zij op aanvraag van de directie.

Het Gemeenschapsonderwijs (Controleorgaan : Securex)

1997 : inkorting attesten met 4 dagen.

1998 : inkorting attesten met 18 dagen.

Export Vlaanderen (controleorgaan : NV Medische Controle)

De medische controle wordt op vraag van het afdelingshoofd door de NV Medische Controle uitgevoerd.

VDAB (controleorgaan : Gekoli)

Het aantal ziekte-dagen wordt ingekort met 0,12 dagen per personeelslid.

GOM West-Vlaanderen en GOM Antwerpen (controleorgaan : Gekoli)

Geen inkorting van de attesten.

NV Zeekanaal (controleorgaan : Gekoli)

Inkorting van 2 attesten.

DS (controleorgaan : Gekoli)

Inkorting van 3 attesten.

Kind en Gezin (controleorgaan : Gekoli)

Het initiatief gaat uit van het afdelingshoofd.

OPZ Geel en MBZ (controleorgaan : AGD), *GOM Vlaams-Brabant* (controleorgaan : Contro-Leuven)

Geen inkorting van de attesten.

Vlopera (IDW)

Controle door arbeidsarts bij langdurige afwezigheden en via IDW terbeschikkingstelling van controledokters voor korte afwezigheden.

SERV (APRA)

APRA wordt telefonisch verwittigd en stuurt vervolgens een geneesheer.

GOM Oost-Vlaanderen en OVAM (controleorgaan : AGD), *VRT*, *GOM Limburg en VITO* (controleorgaan : Gekoli) en *UZ-Gent* (eigen controle-geneeskundige dienst)

7. Conclusies en inschatting van de cijfers inzake ziekteverzuim bij de VOI's

Vooraf merk ik op dat het gemiddeld percentage werkverlet wegens ziekte binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (MVG) in 1998 4,76 % bedraagt, dit is een gemiddelde van 12 werkdagen afwezigheid wegens ziekte per personeelslid, wat vergelijkbaar is met de privé-sector.

Kind en Gezin

De gegevens zijn managementgegevens en worden besproken op de directiecomités, waar tot eventuele acties wordt beslist (stressbeleid). Het totale ziektepercentage bedroeg in 1997 7 % en in 1998 7,8 %. De doelstelling op langere termijn is 6 %.

In 1996 werd een ziekteverzuimbeleid ontwikkeld. Voor de regioverpleegkundigen is het ziektepercentage sterk gedaald. Voor de andere personeelsleden daalde het ziektepercentage sterk in 1997. In 1998 steeg het ziektepercentage opnieuw tot boven het niveau van 1996.

Bloso

In 1997 was er een gemiddelde van 16 werkdagen afwezigheid wegens ziekte per personeelslid. In 1998 is dit gemiddelde gedaald naar 10 werkdagen.

VIZO

Bij de aanstelling van het controleorgaan Gekoli heeft de raad van bestuur in augustus 1997 een vergelijking aangevraagd tussen de periode september 1995 tot april 1996 (controle AGD) en september 1996 tot april 1997 (controle Gekoli). Het ziekteverzuim lag in de periode gecontroleerd door Gekoli lager dan in deze gecontroleerd door de AGD.

Het gemiddeld aantal werkdagen afwezigheid wegens ziekte per personeelslid bedraagt over 1997 tien en voor 1998 zes. Deze cijfers zijn lager dan de gemiddeld 12 ziektedagen bij het MVG.

VHM

1997 – De directieraad stelde vast dat de cijfers inzake ziekteverzuim enigszins gedaald waren ten opzichte van het jaar daarvoor. Vooral het

aantal werkelijke ziektedagen was fel gedaald ten opzichte van 1996 en lag opnieuw meer in de lijn van de daaraan voorafgaande jaren. Er werd, na overleg en overwegende dat geen misbruik mag worden gemaakt van de faciliteit om een dag thuis te blijven zonder doktersattest, beslist dat zodra de eendagsafwezigheden 5 dagen bedragen, de personeelsleden hiervoor schriftelijk een opmerking dienden te krijgen en eventueel een controleonderzoek bij een nieuwe eendagsafwezigheid.

1998 – De directieraad stelde vast dat het aantal ziektedagen gedurende het jaar 1998 vrij hoog lag.

VLOR

De reële ziektecijfers voor de periode 1997 en 1998 liggen hoger dan het gemiddelde percentage werkverlet wegens ziekte binnen het MVG. Indien er abstractie wordt gemaakt van het aantal werkdagen afwezigheid door de langdurige ziekte van één enkel personeelslid, gelden de volgende cijfers : 4,70 gemiddeld aantal werkdagen afwezigheid wegens ziekte in 1997 en 6,35 gemiddeld aantal werkdagen afwezigheid wegens ziekte in 1998.

VLM

De rapportering over het ziekteverzuim gebeurt individueel aan de afdelingshoofden die geresponsabiliseerd zijn om het ziekteverzuim en de ziektecontrole in hun afdeling te volgen en zo nodig bij te sturen.

Het ziekteverzuim ligt op een aanvaardbaar niveau. De evolutie over de jaren heen is gunstig.

VDAB

Het algemeen verzuimpercentage bevindt zich niet boven het algemeen gemiddelde. Bij de VDAB bedraagt het percentage ziekteverzuim 5 % (4,7 % zonder rekening te houden met de langdurige ziekten).

VMM

De cijfers kunnen in vergelijking met het gemiddelde percentage werkverlet wegens ziekte binnen het MVG in 1998 als laag worden ingeschat. Het gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid bij de Vlaamse Milieumaatschappij bedraagt voor 1997 : 8,8 en voor 1998 : 8,6.

Toerisme Vlaanderen

Voor 1997 : een gemiddelde van 13,9 dagen ziekte per personeelslid, ziekte van + 30 dagen inbegrepen. Een gemiddelde van 6,9 dagen ziekte per personeelslid, ziekte van + 30 dagen niet inbegrepen.

Voor 1998 : een gemiddelde van 19,7 dagen ziekte per personeelslid, ziekte van + 30 dagen inbegrepen. Een gemiddelde van 9,8 dagen ziekte per personeelslid, ziekte van + 30 dagen niet inbegrepen.

Het Gemeenschapsonderwijs

Rekening houdende met het 4,76 % gemiddeld werkverlet binnen het MVG, liggen de cijfers binnen het Gemeenschapsonderwijs relatief hoog.

De herstructurering van de administratie die na 1995 startte, met onzekere toekomstperspectieven tot gevolg, het feit dat er geen nieuwe statutaire wervingen mogelijk waren na 1995 door een onaangepaste personeelsinformatie met een hoge werkdruk tot gevolg, en de relatief hogere leeftijdsgrens van voornamelijk technisch personeel liggen vermoedelijk aan de basis van de ziektecijfers.

DS

De gegevens worden besproken in het Comité Preventie en Bescherming (CPB). De werkzaamheden van deze commissie hebben als resultaat dat vooral het ziekteverzuim als gevolg van arbeidsongevallen de voorbije jaren is gedaald.

Bij de interpretatie van de cijfers moet rekening worden gehouden met het feit dat een belangrijk aantal personeelsleden zijn tewerkgesteld in het onderhoud en de herstelling van de infrastructuur. Het is duidelijk dat de kans op arbeidsongevallen hier beduidend hoger is dan bij kantoorwerk.

OPZ Geel

Bij de bespreking van de laatste kwartaalcijfers voor het personeel is er door de raad van bestuur gevraagd om een privé-controledienst in te schakelen. Het werkverlet wegens ziekte van 1 dag zonder geneeskundig getuigschrift en ziekteperiode van minder dan 30 dagen be-

draagt gemiddeld per personeelslid voor 1997 : 5,92 dagen, en voor 1998 : 6,05 dagen wat redelijk laag is.

De langdurige ziekte van enkele personeelsleden duwt dit gemiddelde wel erg naar omhoog (voor 1997 : 15,34 dagen en voor 1998 : 15,58 dagen).

OPZ Rekem

Het invoeren van een nieuw systeem van ziektecontroles en het een beroep doen op een externe controlefirma hebben meer effect gehad dan de ziektecontrole zelf. Het aantal ziektedagen is merkbaar gedaald, maar dit blijkt niet te wijten aan de inkorting van de attesten.

De vastgestelde verschillen in ziekteverzuim per afdeling worden gesproken op directieniveau. Tot nu toe diende nauwelijks te worden ingegrepen. Het ziekteverzuim in het OPZ ligt op hetzelfde niveau als in de andere ziekenhuizen, met uitzondering van de langdurige ziekteverloven.

VFSIPH

Er werden geen acties ondernomen door de directieraad op basis van de cijfers voor '97 en '98. Deze weken niet af van het algemeen patroon. Sedert de samenwerking met Gekoli beschikt men wel over meer gedetailleerde cijfers en werden de schommelingen in het aantal en de soort ziektes opgevolgd.

In 1997 werd een gemiddelde van 12,69 ziektedagen per personeelslid genoteerd. In 1998 was dat 12,24 per personeelslid. Deze cijfers vertonen geen uitersten en liggen in het verlengde van de cijfers binnen het MVG.

DIGO

De ziektedagen waren gerechtvaardigd. Er werden een aantal langdurige afwezigheden genoteerd wegens hospitalisatie en ernstige aandoeningen : 71 werkdagen in 1997 en 288 werkdagen in 1998.

De cijfers zijn niet hoog indien men rekening houdt met de langdurige afwezigheid van 4 personeelsleden (917 dagen in 1997 en 777 dagen in 1998), waarvan er 3 vervroegd werden gepensioneerd wegens lichamelijke ongeschiktheid.

IWT

De positieve kentering sinds 1996 zet zich voort. Rekening gehouden met de personeelsaantallen bedroeg de afwezigheid wegens ziekte (zonder meerekenen van arbeidsongevallen op de weg van en naar het werk, bevallingen en ziekenhuisopname) 2,23 % in 1998. Dit cijfer is zeer gunstig in vergelijking met het MVG.

De Lijn

De Lijn bewaakt permanent het percentage absentisme en onderneemt de nodige acties om dit continu binnen de perken te houden. Voor 1998 bedroeg het totaal percentage afwezigheden, gebaseerd op verloren werkdagen ten gevolge van ziekte en langdurige ziekte, 7,40 % (hierin is evenwel zwangerschapsverlof begrepen, wat geen ziekte is).

OVAM

Deze cijfers zijn niet hoog (8,6 dagen in 1997 en 9,5 dagen in 1998) in vergelijking met de cijfers van het MVG en de privé-sector.

VMW

Het percentage ziekte bedroeg in 1997 5,06 % en in 1998 5,48 %. Met deze cijfers ligt het ziekteverzuim in de VMW het gemiddelde bij de Belgische werkgevers. Het aantal ziektegevallen per personeelslid bedroeg in 1997 1,41 en in 1998 1,43. Deze gegevens worden jaar na jaar nauwlettend opgevolgd.

GOM Antwerpen

Enkel in 1997 lag het gemiddelde boven 12 dagen per jaar, dit ten gevolge van 2 gevallen van een zwaar heelkundig ingrijpen met lange revalidatie.

GOM Limburg

Het gemiddelde percentage werkverlet wegens ziekte bedraagt in 1997 2,6 % en in 1998 2,1 %.

GOM Oost-Vlaanderen

Gemiddeld worden 8 werkdagen ziekteverlof per personeelslid geteld in 1998.

MBZ

De MBZ volgt het gemiddelde (aantal ziektedagen per personeelslid in 1997 : 12,98 en in 1998 : 14,68).

GOM West-Vlaanderen en SERV stellen dat zij onder het gemiddelde qua ziektedagen liggen.

Bij de *GOM Vlaams-Brabant* worden de cijfers beschouwd als normaal.

Vraag nr. 69
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Ministerie Vlaamse Gemeenschap – Ziekteverzuim

Net als bij de Vlaamse openbare instellingen (VOI) worden jaarlijks de ziektecijfers van de personeelsleden van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap genoteerd.

1. Hoeveel werkdagen afwezigheid van 1 dag wegens ziekte die niet gestaafd is door een doktersattest, werden genoteerd, dit voor 1997 en 1998 en opgesplitst per departement ?
2. Hoeveel werkdagen afwezigheid wegens ziekte, minder dan 30 dagen, werden genoteerd voor dezelfde periode ?
3. Hoeveel werkdagen afwezigheid door langdurige ziekte (meer dan 30 dagen) werden genoteerd voor dezelfde periode ?
4. Hoeveel werkdagen verminderde prestaties wegens ziekte werden voor diezelfde periode genoteerd ?
5. Welke conclusies of adviezen werden hieromtrent geformuleerd ?
6. Hoe en door wie worden controles uitgevoerd inzake ziekteverzuim en in welke mate werden attesten ingekort ?
7. In welke mate kunnen een aantal cijfers als hoog worden ingeschat bij de respectieve departementen ?

Gecoördineerd antwoord

1. *Aantal werkdagen afwezigheid wegens ziekte van 1 dag in 1997 en 1998, opgesplitst per departement :*

Departementen	1997		1998	
	Totaal aantal dagen	Gemiddeld aantal dagen per personeelslid	Totaal aantal dagen	Gemiddeld aantal dagen per personeelslid
Coördinatie	181	0,81	100	0,43
AZF	531	0,49	599	0,54
Onderwijs	1.057	0,86	1.114	0,92
WVC	1.019	0,66	976	0,63
EWBL	946	0,91	998	0,95
LIN	3.849	0,63	4.074	0,66
WIM	85	0,63	73	0,53
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	7.668	0,67	7.934	0,69

Zowel in 1997 als in 1998 schommelt het aantal ééndagsafwezigheden wegens ziekte in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap tussen de 7.500 en 8.000 (d.i. gemiddeld 1/2 dag per personeelslid).

De van kracht zijnde reglementering inzake ziekteverlof en ziektecontrole binnen het ministerie (omzendbrief AZ-MIN-94/1 van 25 januari 1994) schrijft voor dat, wanneer een personeelslid één dag ziek is, hij geen arts hoeft te consul-

teren. Hij moet derhalve ook geen doktersattest opsturen. Wel dient hij op het vigerende ziekteformulier zelf het vakje "ééndagsafwezigheid op ..." in te vullen en dit op te sturen naar het ziektecontroleorgaan, alsook zijn hiërarchische meerdere van zijn afwezigheid in kennis te stellen vóór 10 uur 's morgens.

2. *Aantal werkdagen afwezigheid wegens ziekte (< 30 dagen) in 1997 en 1998, opgesplitst per departement :*

Departementen	1997		1998	
	Totaal aantal dagen	Gemiddeld aantal dagen per personeelslid	Totaal aantal dagen	Gemiddeld aantal dagen per personeelslid
Coördinatie	1.416	6,32	1.058	4,58
AZF	8.799	8,13	9.108	8,17
Onderwijs	11.018	9,00	10.667	8,80
WVC	10.450	6,82	11.903	7,66
EWBL	7.332	7,01	7.281	6,91
LIN	47.639	7,74	49.522	7,98
WIM	565	4,19	808	5,85
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	87.219	7,65	90.347	7,85

1998 geeft een lichte stijging te zien ten opzichte van 1997 in de afwezigheid ziekte van minder dan 30 werkdagen (exclusief de afwezigheden van 1 dag). De gemiddelde afwezigheidsduur per personeelslid schommelde in beide jaren echter rond de 8 werkdagen.

3. *Aantal werkdagen afwezigheid wegens ziekte (> 30 dagen) in 1997 en 1998, opgesplitst per departement :*

Departementen	1997		1998	
	Totaal aantal dagen	Gemiddeld aantal dagen per personeelslid	Totaal aantal dagen	Gemiddeld aantal dagen per personeelslid
Coördinatie	624	2,79	407	1,76
AZF	3.983	3,68	4.844	4,34
Onderwijs	4.710	3,84	5.605	4,62
WVC	5.566	3,63	6.130	3,94
EWBL	3.486	3,34	4.184	3,97
LIN	24.077	3,91	23.283	3,75
WIM	191	1,42	180	1,30
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	42.637	3,74	44.633	3,88

N.v.d.r.

AZF : Algemene Zaken en Financiën

WVC : Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

EWBL : Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw

LIN : Leefmilieu en Infrastructuur

WIM : Wetenschap, Innovatie en Media

Ook hier geeft 1998 een lichte stijging te zien ten opzichte van 1997 ; de gemiddelde afwezigheidsduur schommelt in beide jaren evenwel rond de 4 werkdagen per personeelslid.

4. Er worden in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geen afzonderlijke statistieken bijgehouden van het aantal dagen verminderde prestaties wegens ziekte. Deze afwezigheden zijn "pro rata" verrekend in de cijfers die hierboven weergegeven zijn.
5. Volgens het ziektecontroleorgaan mag het ziekteverzuim binnen het ministerie als normaal worden beschouwd, dit wil zeggen vergelijkbaar met de private sector. Er is geen abnormaal langdurig ziekteverzuim (enkel individuele gevallen buiten beschouwing gelaten).

Om het aantal afwezigheden wegens ziekte van één dag binnen de perken te houden, formuleerde het college van secretarissen-generaal op 13 november 1997 aan de afdelingshoofden de aanbeveling om de personeelsleden systematisch te laten controleren vanaf de tweede één-dagsziekte per jaar.

6. De ziektecontrole van de wegens ziekte afwezige personeelsleden van de diensten van de Vlaamse regering (dit zijn het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen) is sedert 1 januari 1996 toevertrouwd aan de firma Securex. De controle verloopt overeenkomstig artikel XI 24 van het Vlaams Personeelsstatuut en de onder punt 1 hierboven vermelde omzendbrief. De essentie van de procedure wordt hierna beknopt weergegeven.

De controlearts die van oordeel is dat het personeelslid het werk dient te hervatten, neemt contact op met de behandelende arts vooraleer een beslissing tot werkhervatting te nemen. Indien de behandelende arts niet akkoord gaat met de diagnose van de controlearts, stellen zij in gemeen overleg en arbitrerend arts aan. De beslissing van deze laatste is bindend. De arbitrageprocedure schort de beslissing van de controlearts op.

Een controle gebeurt in principe aan huis van het afwezige personeelslid. Alleen wanneer het personeelslid bij het bezoek van de controlearts niet thuis was, of wanneer het doktersattest vermeldt dat het personeelslid zijn woning mag verlaten, zal, respectievelijk kan het personeelslid worden uitgenodigd zich naar het kabinet van de controlearts te begeven. Een ziektecontrole kan zowel plaatsvinden op vraag van de administratie, als op eigen initiatief van het controleorgaan.

Er ligt thans een ontwerp van wijziging van het Vlaams Personeelsstatuut voor, dat het initiatief om contact op te nemen (bij niet-akkoord) met de behandelende arts bij het personeelslid zelf legt in plaats van bij de controlearts. De behandelende arts neemt dan contact op met de controlearts.

In 1997 werd het ziekteverzuim binnen het ministerie door de controleartsen met 1.879 kalenderdagen ingekort en in 1998 met 2.178 kalenderdagen.

7. Zoals ik reeds geantwoord heb bij deelvraag 5 (cf. supra), mag volgens het ziektecontroleorgaan het ziekteverzuim binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap als normaal worden beschouwd. In het totaal gingen in 1997 gemiddeld 12 werkdagen per personeelslid verloren wegens ziekte (d.i. 4,6 %) en in 1998 12,5 werkdagen (of 4,7 %). Deze cijfers zijn volgens het controleorgaan vergelijkbaar met die van de private sector.

Dit goede resultaat is vooral te danken aan de overschakeling in 1994 van de Administratieve Gezondheidsdienst (AGD) naar een private controlefirma. Exacte ziekteverzuimpercentages voor de jaren vóór 1994 zijn niet voorhanden, maar algemeen wordt aangenomen dat het ziekteverzuim binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap toen eens zo hoog lag.

Vraag nr. 70
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug

De strijd tegen de zogenaamde millenniumbug, het jaar 2000-probleem, zou in ons land 172 miljard kosten, aldus het onderzoek van het consultancy-bedrijf Cap Gemini. De kosten rond de millenniumbug behelzen in de eerste plaats werklonen om vervangingsoplossingen te zoeken en de aanpassing van software en hardware. 172 miljard is ongeveer de helft van het jaarlijks informatietechnologiebudget in België.

1. Kan de minister mij een overzicht geven van de kosten en de totale kostprijs voor het jaar 2000-probleem in de departementen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap waarvoor hij/zij bevoegd is ?
2. Kan de minister mij tevens een overzicht geven van de kosten en de totale kostprijs voor het vrijdelen van de millenniumbug in de Vlaamse openbare instellingen (VOI) en de diensten met afzonderlijk beheer (DAB) die onder zijn/haar bevoegdheid vallen ?
3. Door welke respectieve firma's werden de eventueel noodzakelijke aanpassingen van software en hardware en vervangingsoplossingen uitgevoerd in de betrokken departementen en VOI's ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

1. Het millenniumprobleem m.b.t. het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd wat informatica betreft sedert eind 1996 systematisch en in detail opgevolgd door de informaticafunctie.

In oktober 1998 heeft het college van secretarissen-generaal een project opgestart voor de sturing, de coördinatie en de opvolging van alle departementale jaar 2000-acties in de verschillende domeinen.

In het project werden vier domeinen onderscheiden : informatica (IT), gebouwen, logistiek en overige niet-IT.

Voor informatica kunnen de investeringskosten en uitbestedingskosten worden geraamd op 200 miljoen frank. Dit vertegenwoordigt iets meer

dan 4 % van de IT-uitgaven over de laatste drie jaar. Daarin zijn weliswaar niet vervat de interne personeelskosten. Hoewel het zeer moeilijk is dit exact te begroten, werden zeker 4.000 mensdagen door personeelsleden van het ministerie aan dit project besteed.

Voor het domein gebouwen bedragen de uitbestedings- en investeringskosten 9,6 miljoen frank. De interne personeelskosten worden geraamd op 0,7 miljoen frank. De totale kostprijs voor de gebouwen is relatief klein ten opzichte van het aantal gebouwen, daar er meestal een beroep kon worden gedaan op het bestaande onderhoudscontract en/of contract totale waarborg.

Voor het domein logistiek waren er geen vervangingsinvesteringen, zodat er enkel intern tijd werd besteed aan de inventarisatie en het verkrijgen van de nodige certificaten.

Voor het domein overige niet-IT waren bijna uitsluitend in het departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN) jaar 2000-gevoelige systemen. De totale kosten voor de noodzakelijke aanpassingen en vernieuwingen bedragen 80 miljoen frank. Intern werden hieraan door het MVG-personeel 1.500 mensdagen besteed.

2. De kosten voor het vrijdelen van de millenniumbug in de Vlaamse openbare instellingen onder mijn bevoegdheid, het Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en de Openlucht recreatie (Blos) en Export Vlaanderen, beperken zich tot 4,3 miljoen frank, inclusief de prestaties van interne personeelsleden.

De resultaten van de bevragingen in de overige VOI's zijn nog niet in mijn bezit.

De DAB's zijn budgettaire constructies, hebben geen rechtspersoonlijkheid en zij bevatten in principe geen informatica-uitgaven.

3. De firma's waarop in de vier domeinen een beroep werd gedaan voor leveringen en prestaties in het kader van de jaar 2000-problematiek zijn in alfabetische volgorde : Abay, Alcatel Bell, Analis, Atos, CEI, COI, Computer Associates, Dolmen, Fluke, GET, HP, INES Marine, Interflex, Intergraph, Laxis, MACQ, NCR, Philips, Ross Systems, SAIT Devlonics, SAIT Marine, SBS, Schreder, Semagroep, Siemens, Silicon

Center, SMB Consult, Tessa, TV-Haecon-CEI, UBS, Van Hopplynus.

Aanvullend gecoördineerd antwoord

Aansluitend bij mijn antwoord op de vraag over de kostprijs van de millenniumbug bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap gaat een overzicht dat me heden werd bezorgd voor de sectoren :

- Kind en Gezin,
- Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. (VFSIPH).
- Toerisme Vlaanderen,
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB),

Kind en Gezin

Bij Kind en Gezin werd in het najaar van 1998 een jaar 2000-project gestart met als doel ervoor te zorgen dat de volledige informatica- en telecommunicatiearchitectuur van Kind en Gezin jaar 2000-compliant zou zijn tegen het najaar van 1999. Hiervoor werd de volgende fasering opgezet :

- inventarisatie ,
- impactanalyse,
- actieplan,
- uitvoering.

Ten slotte werd ook nog voor een overgangsplan gezorgd als preventieve maatregel om problemen die zich eventueel toch zouden voordoen bij de jaarovergang zo snel mogelijk op te vangen. Hiervoor werd een ICT-team (informatie- en communicatietechnologie) samengesteld dat op zondag 2 januari een op voorhand opgestelde checklist voor de volledige ICT-infrastructuur moest afwerken.

Voor het uitvoeren van de eerste twee fasen werd een beroep gedaan op consultancy door de firma Unisys. De bedoeling hiervan was voornamelijk ervoor te zorgen dat de aanpak van dit project methodologisch op een correcte en beproefde manier gebeurde, aangezien uiteraard niemand van het eigen personeel al enige ervaring had met het jaar 2000-project.

Hieronder volgt een overzicht van de kosten die het volledige jaar 2000-project met zich heeft meegebracht.

Fase	Mandagen	Kosten	Incl. BTW
<i>Inventarisatie</i>			
werklast eigen personeel	17	170.000	170.000
consultancy (Unisys)		385.000	465.850
<i>Impactanalyse</i>			
werklast eigen personeel	3	30.000	30.000
consultancy (Unisys)		269.500	326.095
<i>Actieplan</i>			
werklast eigen personeel	10	100.000	100.000
<i>Uitvoering</i>			
bios- en software-upgrades	18	180.000	180.000
consultancy upgrade SUN (Ubizen)		30.000	36.300
upgrade telefooncentrale (Alcatel)		250.000	302.500
diverse codeaanpassingen	6	60.000	60.000
porting applicatiearchief	3	30.000	30.000
Y2K-upgrade applicatie OV	180	1.800.000	1.800.000
opstellen testplannen	15	150.000	150.000
voorbereiding testen	4	40.000	40.000
uitvoeren testen	17	170.000	170.000
<i>Overgangsplan</i>			
afwerken overgangsplan tijdens het weekend			
van de jaarovergang door een team van 19 ICT-leden	14	177.000	177.000
Totaal	287	3.841.500	4.037.745
Gemiddelde dagprijs eigen personeel		10.000	

VFSIPH

Wat het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap betreft, werden voor ongeveer 1 miljoen bijkomende kosten gemaakt voor het verijdelen van de millenniumbug. In verhouding tot het totale informaticabudget (154 miljoen fr. in 1999) vertegenwoordigt dit slechts 0,7 %. Dit kan worden verklaard door het feit dat het VFSIPH beschikt over zéér recente hard- en software, dit door een consequent uitgevoerde afschrijvings- en vernieuwingspolitiek.

In de tabel als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van de wijze waarop deze kosten moeten worden uitgesplitst. Het valt op dat de grootste kosten gegaan zijn naar de in-

stallatie van nieuwe versies van Windows NT en bureauticoepassingen (MS Office, mail, agenda, ...) op het pc-park. Het relatief groot aantal mandagen is hier te verklaren doordat het Fonds in 1999 nog niet beschikte over een hulpmiddel om nieuwe versies automatisch te verdelen, en bijgevolg tweederde van het pc-park individueel diende te worden bezocht (ongeveer de helft hiervan is gelegen in de provinciale afdelingen). Het overige derde werd meegenomen in de geplande jaarlijkse vernieuwing van het materiaal.

De verklaring van de verschillen in de prijzen van een "mandag" in de tabel moet worden gezocht in het verschillende kwalificatieniveau van de betrokken medewerkers en het gebruik van eigen personeel of externe medewerkers.

Kosten Y2K

	Normale/geplande upgrade/onderhoud	Werken, specifiek ingevolge Y2K
Netwerk		
Servers		
Stysteemsoftware	Unix 10.01 naar 10.20 (15 servers) Informix 7.01 naar 7.31 (15 servers)	Y2K patches (gedekt door onderhoudscontract)
PC's	Upgrade Bios (ingevolge afschrijving van 120 pc's)	
Windows NT & bureautica	NT service pack 4, MS Office, mail, agenda, ... (120 pc's)	NT service pack 4, bureautica, ... (210 pc's)
Applicaties		Aanpassingen en testen
Administratie	Inbegrepen in dagelijkse werking	Eigen personeel
Totaal		
	Kosten, specifiek ingevolge Y2K (in fr.)	Wie ?
Netwerk		
Servers		
Stysteemsoftware	4 mandagen @ 10.000 = 40.000	Eigen personeel + Hewlett Packard
PC's		Eigen personeel + Smals-MvM Eigen personeel
Windows NT & bureautica	90 mandagen @ 9.000 = 810.000	Eigen personeel + Smals-MvM
Applicaties	10 mandagen @ 20.000 = 200.000	Eigen personeel + Ordiges, Unisoft, Laco
Administratie		Eigen personeel
Totaal	1.050.000	

Administratie Werkgelegenheid

M.b.t. mijn *administratie Werkgelegenheid* is er slechts één project waarvoor een specifieke "Y2K-investering" is gebeurd (Awap, kostprijs 83.254 fr.). Verder werden er een aantal meer algemene projecten uitgevoerd (refresh pc's, nieuwe applicaties waarbij direct rekening wordt gehouden met de Y2K-problematiek,...).

Deze kosten werden echter niet op het niveau van

de administratie en/of het departement geregistreerd. Ik ga dan ook van de veronderstelling uit dat minister Sauwens als functioneel bevoegde minister hierrond de nodige cijfers heeft van uit zijn administratie.

Toerisme Vlaanderen

Voor *Toerisme Vlaanderen* kan ik het volgende overzicht geven :

Uitgevoerde werken	Firma	Kostprijs (mln. fr.)
Vervanging verouderde servers	Info'Products	1,8
Upgrading SQL-DB en uitbreiding server	COI	0,4
Vervanging pc's en upgrade software-infokantoren	Tulip	6,3
Vervanging BBS-systeem	Avantage	0,8
Installatie van patches / service packs	Avantage	0,5
Upgrading DOS-databanken naar Access	intern	0,5
Totaal		10,3

VDAB

Voor VDAB ten slotte geeft dit het volgende :

Uitgevoerde werken	Firma	Kostprijs (fr.)
Inspanningen rond onderzoek aanpassing en testing		
VDAB WAN	Siemens Business Services	8.566.800
Bedrijfskritische toepassingen	ACSE	4.065.600
Bedrijfskritische toepassingen	Peoplesoft	749.400
Bedrijfskritische toepassingen	Easypay	1.144.000
Opleidingshard- en -software	VDAB	2.384.000
Gebouwgebonden systemen	VDAB	1.200.000
Andere toepassingen	VDAB	1.520.000
Totaal onderzoek, aanpassing en testing		20.629.800

Kosten voor vervanging materieel en materiaal

WAN (equipment, servers, pc's)	VDAB	18.000.000
Opleidingshard- en -software	VDAB	4.908.700
Gebouwgebonden systemen	VDAB	1.560.000
Andere toepassingen	VDAB	520.000
Totaal materieel en materiaal		24.988.700
Totaal millenniumkosten		45.618.500

Vraag nr. 71
van 9 februari 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Antidopingcommissie – Stand van zaken

Reeds in de maand juli verklaarde de minister dat er een antidopingcommissie zou worden opgericht.

1. Wanneer wordt deze commissie opgericht ?
2. Binnen welk organisatorisch kader zal ze functioneren ?

3. Welke controles zal ze uitvoeren ?

4. Wat zullen de precieze bevoegdheden van de antidopingcommissie zijn ?

Antwoord

Eerder heb ik inderdaad verklaard dat er opnieuw een antidopingcommissie zou worden opgericht. In het Vlaams regeerakkoord is er overigens ook sprake van de (her)oprichting van een antidopingcommissie binnen de Vlaamse Gezondheidsraad

(VGR), zodat de dopingproblematiek op permanente wijze kan worden gevolgd.

Dit ligt evenwel niet zo eenvoudig, gezien het decreet van 20 december 1996 houdende oprichting van een Vlaamse Gezondheidsraad en van een Vlaamse Adviesraad, waarbij de "antidopingcommissie" werd opgeheven.

En toch wens ik initiatieven te nemen.

Een actualisering van de dopinglijst werd voorbereid, een wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 oktober 1991 eveneens. Het is terzake nog wachten op het advies van de Coördinatieraad. Voor die Coördinatieraad heb ik ook naar mijn andere collega's een oproep gedaan om deze opnieuw tot leven te wekken.

De dopingproblematiek is een materie van de huidige werkgroep "Medisch Verantwoorde Sportbeoefening (MVS) en deze levert goed werk. De expertise rond doping is binnen die werkgroep grotendeels aanwezig. De eventueel ontbrekende schakels kunnen worden aangevuld via uitbreiding van het aantal werkgroepleden en het organiseren van hoorzittingen waarop experts sporadisch of permanent worden uitgenodigd.

Volgens artikel 25, § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 januari 1997 tot uitvoering van eerder genoemd VGR-decreet bestaat elke werkgroep uit maximum twaalf leden, van wie één derde afkomstig is uit de Raad en van wie de overige leden externe deskundigen zijn. Momenteel bestaat de werkgroep MVS uit zeven leden en dit laat derhalve eventueel een uitbreiding toe met nog vijf bijkomende leden.

Binnen deze optie bestaat derhalve nog de keuze om de hele werkgroep MVS de dopingproblematiek te laten behandelen, ofwel om binnen de werkgroep MVS een "expertengroep doping" aan te stellen die telkens als het over doping gaat de zaak zal behandelen, zonder dat daarom de aanwezigheid van de andere leden een vereiste is.

Voor de advisering kan de werkgroep gebruikmaken van de spoedprocedure van de VGR, die unaniem werd goedgekeurd op de plenaire vergadering van 16 december 1997. Deze spoedprocedure zal zowat één maand in beslag nemen, zodat de werkgroep snel en efficiënt advies kan geven in spoedeisende materies.

Voor het uitwerken van deze formule wil ik nog overleggen met de minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid.

Wij moeten anderzijds alert blijven voor (alle) signalen. Het is misschien momenteel niet meer meteen voelbaar, maar de publieke opinie vraagt dat. Er moet dan ook vooreerst een aanspreekpunt zijn. Dit aanspreekpunt – voor eenieder bekend – moet worden gecreëerd, er moet aandacht aan worden besteed.

Vervolgens moet er een reflectiekader zijn. Dat is nog niet meteen het echte werk voor de werkgroep MVS of commissiewerk, maar dat kan door een "overlegplatform", genoemd "Vlaamse Dopingraad", die permanent zal moeten inventariseren en herevalueren. Ik wil hier pragmatisch handelen.

Dit overlegplatform wordt eerstdaags geïnstalleerd. Wat op dat overlegplatform wordt gehoord, kan dan – met reeds enige commentaar of toelichting – mij worden aangereikt, waaruit ik dan vervolgens, in concreto, bepaalde opdrachten kan formuleren en adviezen kan vragen.

De werkwijze met (later) welbepaalde opdrachten lijkt mij te prefereren boven de (opgeheven) "antidopingcommissie" zoals die in het verleden al te makkelijk een eigen leven ging leiden en waarin al te vaak eigen bedoelingen werden geventileerd.

Tussen de minister en de bestaande decretaal opgerichte werkgroep zal dus, zeer snel en zonder veel procedure, het overlegplatform worden opgestart.

Deze "werkgroep rond de minister" wordt beperkt gehouden (geen nieuw log instrument) tot mensen die vast dan wel informeel, maar zeer geregeld contact houden of vergaderen, noden horen en problemen aankaarten. Vanaf dan kunnen opdrachten worden geformuleerd.

Deze Vlaamse Dopingraad zal geen controles uitvoeren. Aan de organisatie van controles wordt momenteel niet geraakt. Ik denk ook aan een e-mailpunt en een dopingfoon.

Vraag nr. 72
van 14 februari 2000
van mevrouw NIKI DE GRYZE

Topsportthal Gent – "Flanders Sports Arena "

Op 21 januari jongstleden was het de opening van de nieuwe sporthal in Gent.

Ik was ontgoocheld toen ik op de uitnodiging de naam van de sporthal zag staan, namelijk "Flanders Sports Arena". Maar tot mijn grote vreugde zag ik bij mijn aankomst de naam "Topsporthal Vlaanderen" op de muur prijken.

Jammer genoeg was mijn blijdschap van korte duur, want uit een krantenartikel blijkt dat de Vlaamse benaming niet zal worden gebruikt in het buitenland. Reden hiervan zou zijn : "te moeilijk om uit te spreken" ! Ik kan me moeilijk voorstellen dat alle landen ter wereld benamingen in de eigen taal niet gebruiken om die reden.

Waarom wordt de benaming "Topsporthal Vlaanderen" niet overal consequent gebruikt ?

Antwoord

In het besluit van de Vlaamse regering betreffende de toekenning van een subsidie aan de "VZW Topsporthal Gent" voor de bouw van de Topsporthal aan de Blaarmeersen wordt vermeld dat de VZW een symbolische naam zou toekennen, waarin de naam "Flanders" voorkomt. Deze naam diende uitdrukkelijk en schriftelijk goedgekeurd te worden door de Vlaamse Gemeenschap.

Op 20 april 1998 hechtte de toenmalige minister-president Luc Van den Brande zijn akkoord aan de benaming "Flanders Sports Arena".

De Vlaamse regering heeft in haar vergadering van 17 december 1999 de naam gewijzigd in "Topsporthal Vlaanderen". Hiermee wil ze de Vlaamse eigenheid zoveel mogelijk benadrukken en de vereniging van onze taal vermijden. Verder wordt aangehaald dat een gebouw gelegen in Vlaanderen, bij voorkeur een Nederlandstalige benaming krijgt.

Het nieuwe besluit vermeldt verder dat de naam "Flanders Sports Arena" enkel als ondertitel voor internationale promotie mag worden gebruikt. Verder heb ik erop aangedrongen dat de exploitant van de Topsporthal (Blosocentra) er bij alle organisatoren van topsportevenementen en gebruikers van de sporthal zal op aandringen om de benaming "Topsporthal Vlaanderen" in alle communicatie consequent te gebruiken.

Ook de media werd verzocht voortaan de Nederlandstalige benaming te gebruiken.

Vraag nr. 73 van 14 februari 2000 van de heer JAN VAN DUPPEN

Zwembad Herentals – Subsiëring

Het stadsbestuur van Herentals heeft de minister recentelijk gevraagd om 45 miljoen frank subsidie toe te kennen voor de bouw van een officieel wedstrijdzwembad (8 banen) in het gemeentelijk recreatiecomplex Het Netepark.

Heeft de minister terzake reeds een beslissing genomen ?

Zo ja, welk subsidiebedrag wordt er toegekend en onder welke voorwaarden, of op basis van welke argumentatie wordt er geen subsidie toegekend ?

Antwoord

Op 31 januari 2000 heb ik aan de burgemeester van de stad Herentals gemeld dat er voor het jaar 2000 geen kredieten zijn voor de subsidiëring van sportinfrastructuur.

Sinds de oprichting van het investeringsfonds is de specifieke subsidiëring vanuit de Vlaamse overheid afgeschaft. Hier speelt de gemeentelijke autonomie voluit.

De investeringskredieten van het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en de Openluchtrecreatie (Blosocentra) worden enkel gebruikt voor de uitbouw van de eigen Blosocentra, eventueel in samenwerking met andere partners in het kader van een lokaal overstijgend sportinfrastructuurbeleid.

Vraag nr. 74 van 18 februari 2000 van de heer JOS STASSEN

Abdijkerk Ninove – Archeologische site

Op de archeologische site aan de abdijkerk in Ninove werd de laatste jaren interessant materiaal opgegraven en blootgelegd.

De vraag rijst nu of de blootgelegde constructies zichtbaar moeten worden gehouden, dan wel of ze opnieuw met grond mogen worden bedekt.

1. In welke mate is deze site waardevol ? (Bijvoorbeeld in vergelijking met gelijkaardige sites in Vlaanderen) ?
2. Heeft de minister reeds een standpunt ingenomen over de toekomst van deze site ? Zo ja, in welke zin ? Zo nee, werd reeds advies gevraagd aan het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium (IAP) en/of de Vlaamse Archeologische Raad ?
3. Welke subsidies van het Vlaams Gewest werden voor dit project tot nu toe uitgekeerd ?
4. Kan de minister een raming geven van de kostprijs voor het zichtbaar houden van de opgravingen ?

Antwoord

1. De opgravingen op de site van de Norbertijnenabdij van Ninove werden in 1991 op initiatief van de stad Ninove gestart tussen de voormalige abdijkerk en de spoorweg Denderleeuw-Geraardsbergen, gezien de onmiddellijke bedreiging van het bodemarchief door de geplande bouw van de parking.

Vanaf 1993 werd door de stad assistentie gevraagd aan het IAP om het onderzoek in goede wetenschappelijke banen te leiden. Sindsdien werd de opgraving onder leiding van het IAP uitgevoerd, tot de laatste campagne in 1999.

Het opgegraven gedeelte maakt slechts een fractie uit van gans de site van de abdij, die zich – inbegrepen de convents- en economische gebouwen en andere goederen – in de loop der jaren (van 1157 tot 1796) uitbreidde vanaf het huidige Kerkplein in het zuiden, tot de Lange Muren in het noorden, op de oostelijke oever van de Beverbeek. De site heeft een grote **historische waarde**.

De stichting van de abdij is belangrijk geweest voor de groei en bloei van de stad tot het einde van het Ancien Régime en vormt de zogenaamde derde ontwikkeling van Ninove, na een Karolingische kern gelegen rond de Graanmarkt (1ste ontwikkeling : 9de eeuw) en de bouw van een burcht ten zuiden van de Dender (2de ontwikkeling : 11de eeuw). De abten van Ninove bekleedden hoge posten in de politieke en religieuze wereld van toen.

Het zeer goed bewaarde abdijsarchief (met onder meer rekeningen verspreid over gans de 15de en tweede helft van de 18de eeuw, kronieken vanaf de stichting, ambtsdagboeken uit de 17de en vroegere 18de eeuw, een groot aantal iconografische bronnen tussen 1620 en 1820, ...) geeft de site een historische meerwaarde ten opzichte van andere abdijsites uit dezelfde periode.

Het archeologisch onderzoek op de site heeft eveneens een hernieuwing van historische research gegenereerd, die resulteerde en nog zal resulteren in enkel publicaties gericht aan de wetenschappelijke wereld en andere voor een breed publiek. Zo wordt er op dit ogenblik gewerkt aan een wetenschappelijk én een publieksgerichte uitgave van het beroemde Liber Miraculorum en aan een archeologisch-historische monografie over de opgravingscampagnes op de abdijsite, uit te geven door het IAP.

De site heeft tevens een aanzienlijke **archeologische waarde**.

De gevonden sporen schetsen opgang, bloei en verval van een kleinere abdij, opgericht nabij een kleine stad in het graafschap Vlaanderen. De archeologische waarde ligt echter vooral in het feit dat de site een uitstekend beeld schetst van drie opeenvolgende conventen.

De eerste (Romaanse) conventsgebouwen, gebouwd in de volle Middeleeuwen (vanaf 1157), bevinden zich nog grotendeels onder en ten zuiden van de huidige kerk ; grondvesten van de Romaanse abdijkerk met het aanpalende grafveld en versierde bouwelementen uit die periode vormen de belangrijkste bron voor haar reconstructie.

De tweede (gotische) conventsgebouwen werden vanaf 1400 ten noorden van de huidige kerk opgetrokken en bleven in gebruik tot in de achttiende eeuw ; zij werden voor ongeveer de helft opgegraven.

De derde (classificatie) conventsgebouwen, opgericht vanaf 1761 en voor een vierde onafgewerkt gebleven, zorgden voor een explosieve schaalvergroting. Het plan ervoor is in oorsprong een ontwerp van de beroemde architect Laurent-Benoît Dewez, die hiermee zijn eerste klooster in een lange rij uittekende en voor een gedeelte ook realiseerde in de Lage Landen. Op de site is hiervan ongeveer drie achtste blootgelegd.

De studie van de abdij heeft hernieuwde aandacht geschonken aan het **bouwkundige patrimonium** in Ninove, waarvan de abdij vaak de bouwheer was.

Enkele gebouwen van de abdijsite staan inderdaad nog recht : de abdijkerk, de veldpoort, het hospitaal, het oostelijk gedeelte van de voorpoort en de huidige dekenij zijn onmiddellijk als dusdanig herkenbaar. Andere gebouwen werden echt herontdekt : de voorpoort, woningen aan het kerkplein, ...

Dankzij de combinatie van het archeologische (bodem)archief, het muurarcheologische archief (van nog rechtopstaande gebouwen op de site) en het historische archief is het mogelijk gebleken een goede en verantwoorde reconstructie te maken van het ontstaan, de groei en het verval van de conventsgebouwen.

De site heeft ten slotte nog vele **stedenbouwkundige en stedelijke mogelijkheden** die nog niet werden benut.

De hele omgeving is een niemandsland dat ervoor zorgt dat de abdijkerk wat geïsoleerd staat en de band met de omliggende woonbuurten en het winkelcentrum nagenoeg onbestaande is. De opgave voor deze site, zoals aangegeven in een eerste advies van de Koning Boudewijnstichting, reikt verder dan de inrichting van een archeologisch park en wordt geformuleerd als de vraag op welke wijze deze centraal gelegen en historisch belangrijke plek ten volle en vanzelfsprekend deel kan worden van het stedelijk leven.

- Er werd door de administratie nog geen advies gevraagd aan het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium of de Vlaamse Archeologische Raad nopens de toekomst van de site, gelet voornamelijk op de nauwe betrokkenheid van het IAP bij de hele onderneming.

Wegens de hierboven beschreven waarde van de archeologische site, inbegrepen de nog verborgen resten vanaf het Kloosterplein in het zuiden tot aan de Lange Muren in het noorden, wordt op dit ogenblik op het IAP een beschermingsdossier voor gans de abdijsite voorbereid.

- De gemeenteraad van Ninove heeft reeds in de vorige legislatuur besloten tot consolidatie van de resten en de inrichting tot een archeologisch park. Daarvoor werd een budget vastgelegd van

4 miljoen frank, waarvan de helft reeds besteed is.

Het Vlaams Gewest heeft tot heden nog geen subsidies uitgekeerd, het IAP blijft echter in staan voor de wetenschappelijke omkadering en ondersteuning.

De huidige gemeenteraad heeft in deze legislatuur de opgegraven zone opgenomen als archeologische site in het ontwerp-BPA Albertlaan. Voor de inrichting van het zogenaamde "archeologisch park" werd door de stad een voorstel gedaan aan de Koning Boudewijnstichting, die het ontwerp bekroond heeft met een prijs van 300.000 frank in haar "campagne bouwkundig erfgoed en toerisme in cultureel perspectief". Daarop heeft de gemeenteraad beslist een ontwerper aan te stellen voor de inrichting van de ruimere archeologische zone (de blootgestelde resten, het Oude Kerkhof, abdijkerk en kerkplein) en haar integratie in het stedelijk landschap.

Als dusdanig lijkt de toekomst van de opgegraven resten reeds vast te liggen.

- De totale kostprijs voor de consolidatie van de resten (zichtbaar houden van de opgravingen stricti sensu) is berekend op 6 miljoen frank. De kosten van de inrichting van de archeologische site met omgeving blijven een onbekende factor, vermits eerst het werk van de ontwerper moet uitgevoerd zijn.

Slechts op basis van zijn eindvoorstel kan een budget voor de inrichting van dit stedelijk gebied worden opgemaakt.

**Vraag nr. 75
van 18 februari 2000
van de heer JOS STASSEN**

Abdijkerk Ninove – Parkingproject

Het Ninoofs stadsbestuur heeft plannen voor de aanleg van een parking op het oude kerkhof van de abdijkerk in Ninove, een beschermd monument.

Ik ben van mening dat dit een aanslag zou zijn op deze cultuurhistorische site.

- Hebben de diensten van de minister al een concrete aanvraag in die zin gekregen ?

Zo ja, wat was het antwoord ?

2. Is een dergelijk project volgens de minister verantwoord ?

Antwoord

Er zijn al geruime tijd besprekingen met de stad Ninove aangaande de heraanleg van de ruimere omgeving van de abdijkerk, dus niet enkel van de archeologische site.

Een onderdeel van de probleemstelling is – naast de valorisatie van de archeologische site zelf – de vraag voor de aanleg van een beperkte parking in de hoek van het voormalige kerkhof, palend aan de omgevende bebouwing.

De cel Monumenten en Landschappen heeft belangrijke randvoorwaarden gesteld, onder meer inzake een overheersende groene aanleg.

Deze locatie treft noch de archeologische site zelf, noch de esthetische en historische kwaliteiten van de omgeving.

De cel vraagt ook een totaalvisie over deze omgeving.

Het volledige project is nog in de studiefase, samen met de studie inzake het bijzonder plan van aanleg (BPA).

**Vraag nr. 76
van 18 februari 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Export Vlaanderen – Dienstencentrum Shanghai

Sedert enige tijd kunnen Vlaamse ondernemingen die in China zaken willen doen, voor een bepaalde tijd kantoorruimte huren in het dienstencentrum van Export Vlaanderen in de Chinese stad Shanghai.

1. Hoeveel Vlaamse bedrijven hebben reeds van die mogelijkheid gebruikgemaakt ?
2. Wat is de gemiddelde huurperiode waarover de firma's beschikken ?
3. Gaat het om een zelfbedruipend initiatief, of legt de Vlaamse overheid eraan toe ?

Antwoord

1. Sinds de oprichting van het dienstencentrum Shanghai van Export Vlaanderen in november 1997 hebben tot op heden negen Vlaamse firma's er hun intrek genomen.

Op dit moment zijn er drie firma's aanwezig en een vierde bedrijf neemt zijn intrek vanaf 15 maart 2000.

2. De firma's zijn vrij om een contract op jaarbasis of een contract op maandbasis te nemen. De firma's die ondertussen opnieuw vertrokken zijn uit het dienstencentrum verbleven er gemiddeld één jaar, met een minimum van acht en een maximum van vijftien maanden.

De bedrijven die momenteel aanwezig zijn, zijn allemaal redelijk recentelijk in het dienstencentrum gekomen, namelijk op 1 september, 1 november en 15 november.

3. Op 23 december 1997 werd een akkoord gesloten tussen Export Vlaanderen en het Vlaams Gewest dat voorzag in de vergoeding van de opstartkosten van het project en de operationele kosten tot 31 december 1998.

Vanaf 1 januari 1999 komt het Vlaams Gewest niet meer tegemoet in de kosten. Het is de bedoeling van Export Vlaanderen om een budgettair evenwicht na te streven.

Met de huidige huurprijs is er een gemiddelde bezetting van ongeveer zes firma's nodig om een break even te bereiken.

Om eventuele tekorten te kunnen dekken, werd op het budget van Export Vlaanderen voor 2000 twee miljoen ingeschreven voor bedrijventra.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING
EN MEDIA

**Vraag nr. 67
van 4 februari 2000
van de heer JOHAN DE ROO**

Bouwvergunningdossiers – Behandelingstermijn

De behandeling van dossiers voor bouwvergunningen verloopt niet zo vlot.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal achterstallige dossiers in de Vlaamse provincies? Daarbij graag een onderscheid tussen het aantal achterstallige dossiers over bouw misdrijven en het aantal achterstallige dossiers over bouwaanvragen.

Zijn er opvallende verschillen inzake de duur van behandeling in de verschillende provincies?

2. Wat zijn de precieze oorzaken van de achterstand?
3. Welke maatregelen heeft de minister reeds genomen om deze achterstand weg te werken?

Antwoord

1. De vraag inzake het aantal achterstallige dossiers inzake bouwaanvragen is niet eenduidig te beantwoorden. Immers, in tal van dossiers dient gewacht op externe adviezen of op bijkomende gegevens. Dergelijke dossiers zijn mijns inziens niet achterstallig. Ook hebben de verschillende aanvragen niet dezelfde behandelingstermijn. Zo is er geen termijn vastgesteld waarbinnen principiële aanvragen moeten worden afgehandeld.

Wat de bouwaanvragen betreft, bedoeld in artikel 43 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, bedraagt de termijn waarbinnen advies dient uitgebracht te worden door de gemachtigde ambtenaar 35 dagen. Behoudens in de provincie Vlaams-Brabant, wordt gemiddeld deze termijn momenteel in alle provinciale afdelingen overschreden.

Ik meen aan de intentie van de vraag tegemoet te komen door hierna enerzijds de gemiddelde doorlooptijd op 31 januari 2000 van bedoelde bouwaanvragen in elke provincie te vermelden, en anderzijds het aantal dossiers dat nog op behandeling wacht.

Provincie	Gemiddelde doorlooptijd	Nog te behandelen dossiers
Antwerpen	124 dagen	1.677
Limburg	41 dagen	583
Oost-Vlaanderen	85 dagen	2.071
West-Vlaanderen	57 dagen	1.398
Vlaams-Brabant	28 dagen	358

Wat het aantal "achterstallige" dossiers m.b.t. bouw misdrijven betreft, dient vooreerst een onderscheid te worden gemaakt tussen de fase voorafgaand aan een gerechtelijke uitspraak en deze onmiddellijk hierop volgend.

- a) Fase voorafgaand aan een gerechtelijke uitspraak

Deze fase omvat de opmaak van een proces-verbaal houdende vaststelling van de bouw-overtreding en de inleiding van de herstellvordering bij het parket.

Wettelijk zijn er geen termijnen voorgeschreven waarbinnen een proces-verbaal moet worden opgemaakt. Het zijn trouwens de gemeenten die hier hoofdzakelijk voor instaan, het weze in vele gevallen op verzoek van de ROHM-afdelingen (Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen). Vaak duurt het maanden vooraleer op dergelijke verzoeken wordt ingegaan, wat reeds een eerste oorzaak van vertraging inhoudt.

Nadat het proces-verbaal aan de ROHM-afdeling is bezorgd, wordt vooreerst onderzocht of een regularisatie van de inbreuk al dan niet tot de mogelijkheden behoort. In voorkomend geval wordt de overtreder aangemaand om binnen een termijn van maximum drie maanden een regularisatieaanvraag in te dienen. Het niet of laattijdig reageren van deze laatste is een tweede oorzaak van vertraging.

Indien regularisatie niet mogelijk is, of de overtreder terzake niet tijdig of geen aan-

vraag indient, wordt een herstellvordering bij het parket ingeleid.

Volgens een interne richtlijn moet dit gebeuren binnen een termijn van maximum één maand na het verstrijken van de termijn die werd toegestaan om een regularisatieaanvraag in te dienen.

Wanneer het een bouwonderneming betreft waarvoor in principe geen meerwaarde als herstellvordering kan worden toegepast, moet de herstellvordering volgens voornoemde interne richtlijn worden ingeleid binnen twee maanden na ontvangst van het proces-verbaal.

In de praktijk kan dit echter een kwestie van weken tot meer dan een jaar of nog langer zijn. Vooral in de beantwoording van de verzoeken van de parketten om herstellvorderingen te formuleren is er een structurele achterstand ontstaan, die nog steeds toeneemt.

b) Fase na de gerechtelijke uitspraak

De veroordeelde partij krijgt van de rechtbank een termijn van maximaal één jaar, waarbinnen hij het herstel dient uit te voeren. Na afloop van deze termijn wordt door de provinciale afdelingen een controle uitgevoerd en een proces-verbaal opgemaakt. Indien aan de uitspraak geen gevolg is gegeven, zal een gerechtsdeurwaarder worden belast met de inning van de door de rechter bevolen dwangsom. Naargelang de aard van de inbreuk en de locatie, en rekening houdende met de genomen beleidsbeslissingen inzake te stellen prioriteiten, zal ook worden overgegaan tot de procedure inzake ambtshalve uitvoering.

Ook m.b.t. deze fase zijn er geen wettelijke termijnen bepaald waarbinnen ambtshalve moet worden uitgevoerd, behoudens de wettelijke verjaringstermijn.

Uit wat voorafgaat, dient dan ook geconcludeerd te worden dat "achterstallige" bouwondernemingsdossiers in feite niet concreet te definiëren zijn, laat staan nominatief te duiden.

2. Een cumulatie van meerdere omstandigheden is ongetwijfeld oorzaak van de huidige achterstand.

Enerzijds zijn het oplopend gebrek aan voldoende gekwalificeerd personeel en het gedurende lange tijd acuut gebrek aan wervingsmogelijkheden niet vreemd aan de situatie. Anderzijds heeft het informatiseren van de complexe materie inzake het vergunningsbeleid en de hiermee gepaard gaande noodzakelijke opleiding van het beschikbaar personeel heel wat tijd in beslag genomen. Deze informatisering is trouwens nog steeds in ontwikkeling. Ten slotte hebben zowel recentelijk lage rentevoeten op bouwleningen als de bewustwordingsreflex van de burger ingevolge het consequent gevoerde handhavingsbeleid geleid tot een momenteel uitzonderlijk hoog aantal bouw- en regularisatieaanvragen.

3. Via enerzijds een reeds grotendeels doorgevoerde optimalisering van de interne organisatie en anderzijds een maximale aanwending van de inmiddels toegewezen wervingskredieten, worden vooreerst de omstandigheden gecreëerd om op korte termijn een betekenisvolle terugging van de achterstand te realiseren.

Ook door een performante upgradering en betere materiële uitrusting van de uitvoeringsdiensten zijn reeds de eerste tekenen van beterschap zichtbaar. Terwijl momenteel de opleiding van de nieuw aangeworven dossierbehandelaars niet alleen heel wat energie maar ook tijdsbesteding vergt, is het ten slotte duidelijk dat ook deze investering weldra haar vruchten zal opleveren.

Verder wens ik in het bijzonder te wijzen op de reeds principieel door de Vlaamse regering op mijn voorstel goedgekeurde wijzigingen aan het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, waardoor de Vlaamse regering de lijst kan vaststellen van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn van het advies van de gemachtigd ambtenaar. Het is belangrijk te weten dat de huidige bepaling in het gecoördineerd decreet van 22 oktober 1996 dat deze werken van geringe omvang dienen te zijn, wordt geschrapt.

Inmiddels heeft de Vlaamse regering ook reeds het voorontwerp van uitvoeringsbesluit goedgekeurd, waarbij de bedoelde werken en handelingen nader worden bepaald.

Zo zal voortaan het advies van de gemachtigd ambtenaar voor bouwaanvragen die niet gelegen zijn in een goedgekeurde verkaveling of in een bijzonder plan van aanleg, onder andere niet meer vereist zijn in de volgende gevallen :

- voor het oprichten, verbouwen of herbouwen van een ééngezinswoning gelegen in een woongebied of een woonpark en met een totaalvolume van maximum 1000 m³. Het is duidelijk dat een groot aantal bouw-aanvragen onder toepassing van deze vrijstelling zullen vallen ;
- indien er voorafgaandelijk een gunstig stedenbouwkundig attest nr. 2 werd verleend ;
- voor het plaatsen van afzonderlijke bijgebouwen met een totale oppervlakte van maximum 75 m² bij een woning in het woongebied ;
- voor het uitbreiden van bestaande land- of tuinbouwbedrijven, gelegen in het agrarisch gebied, tot maximaal 50 % van het oorspronkelijk volume ;
- voor het uitbreiden van bestaande ambachtelijke of industriële bedrijven in een gebied voor ambachtelijke bedrijven of in een industriegebied, tot maximaal 50 %.

Voormelde vrijstellingen van advies van de gemachtigd ambtenaar betekenen een belangrijke vereenvoudiging en tevens versnelling van de huidige procedures. Er zal dan ook een aanzienlijke tijdswinst worden geboekt m.b.t. de behandelingstermijnen bij de provinciale afdelingen.

Vraag nr. 73
van 9 februari 2000
van de heer CARL DECALUWE

*Common Wealth War Graves Commission –
 Bouwvergunningen*

Vooraf in de Westhoek bevinden zich heel wat begraafplaatsen van soldaten van het Britse Gemenebest die tijdens de Eerste Wereldoorlog werden ingezet en het leven lieten.

Bij deze begraafplaatsen, die vaak gelegen zijn in landbouwgebied en/of in landschappelijk waardevol gebied, horen ook nutsgebouwen voor bijvoorbeeld het stallen van het onderhoudsmaterieel of het herbergen van het personeel bij slecht weer of tijdens de pauzes.

1. Gelden de vergunningplicht in het bijzonder en de bepalingen van het decreet op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw in het algemeen on-

verkort op de activiteiten van de Common Wealth War Graves Commission ?

2. Kan de minister een overzicht geven van de militaire begraafplaatsen die aangelegd zijn met en zonder bouwvergunning, en dit opgesplitst per provincie ?
3. Is de minister op de hoogte van processen-verbaal tegen bouwactiviteiten uitgevoerd in opdracht van de Common Wealth War Graves Commission ?

Antwoord

1. Uit steekproefsgewijs nazicht van een aantal dossiers betreffende de bewuste aangelegenheid is gebleken dat alle dergelijke begraafplaatsen in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en voor openbare nutsvoorzieningen zijn gelegen.

Een overzicht van alle begraafplaatsen van de Common Wealth War Graves Commission is bij de administratie niet beschikbaar.

- 2 en 3. De meeste begraafplaatsen dateren van juist na de twee wereldoorlogen, dus zeker van voor de wetgeving op de stedenbouw en ruimtelijke ordening waarbij de vergunningplicht veralgemeend werd ingevoerd. Problemen met dergelijke begraafplaatsen – en dus processen-verbaal in het bijzonder – zijn bij de administratie thans niet bekend.

Waar toch delen van of gehele dergelijke begraafplaatsen bijvoorbeeld in agrarisch gebied zouden zijn gezoneerd, kan bijvoorbeeld het bouwen van een nutsgebouw of het aanleggen van verhardingen en dergelijke meer worden beoordeeld vanuit artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972, dat afwijkingen op de voorschriften van de gewestplannen, specifiek voor bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen, regelt.

Vraag nr. 76
van 18 februari 2000
van mevrouw VEERLE HEEREN

Grond- en pandenbank – Stand van zaken

Bij besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1996 werd een tegemoetkoming ingesteld voor provincies om een eenvormige methode te ontwik-

kelen voor registratie van gegevens met het oog op de uitbouw van een grond- en pandenbank.

1. Werd een dergelijke eenvormige methode inmiddels uitgewerkt en door welke provincies wordt ze toegepast ?
2. Welke informatie is in deze grond- en pandenbank opgenomen ? Op welke wijze wordt zij up-to-date gehouden ?
3. Voor welke beleidsdoeleinden wordt deze informatie gebruikt, buiten de louter statistische ?
4. Welke instanties kunnen over deze informatie beschikken, hetzij automatisch, hetzij op verzoek, onder welke voorwaarden ?

Antwoord

De provincies hebben tot op heden geen gezamenlijk initiatief genomen in het kader van de subsidie-mogelijkheid geboden door het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1996.

De voornaamste reden hiervoor was het feit dat er geen gepaste digitale grootschalige basiskaart ter beschikking was.

Met het oog op het beschikbaar komen van de gescande kadasterkaarten op middellange termijn en de Grootschalige Basiskaart Vlaanderen op lange termijn, werd beslist niet in te gaan op de subsidie-mogelijkheid geboden door de Vlaamse regering.

Een bijkomende reden voor het uitblijven van een gezamenlijk initiatief was de beperkte vooropgestelde subsidie (500.000 frank voor alle provincies samen) om een dergelijke methodiek uit te werken.

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN,
BEGROTING, BUITENLANDS BELEID
EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 44 van 17 januari 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Europese informele consultatieprocedure – Betrokkenheid

De Europese Commissie stuurt informele documenten die nog geen officieel karakter hebben als voorstel, toch als zogenaamde "sans numéro-documenten" naar de permanente vertegenwoordigingen van de lidstaten. Dit laat de lidstaten toe om informeel hun kritiek en ideeën via diezelfde permanente vertegenwoordigers aan de Commissie te laten kennen.

1. Bezorgt de permanente vertegenwoordiger van België bovengenoemde documenten aan de Vlaamse regering wanneer het materies betreft die tot haar bevoegdheid behoren ?

Gebeurt die doorstroming snel ?

2. Dienen Vlaamse ideeën en voorstellen in dit informele stadium eerst nog met de federale overheid te worden overlegd alvorens ze aan de Commissie worden bezorgd ?

Antwoord

1. De Europese Commissie toetst soms informeel voorontwerpen naar aanleiding van vergaderingen van consultatieve comités en programmacomités. De Vlaamse overheid is in dergelijke comités die gemeenschaps- of gewestaangelegenheden behandelen, vertegenwoordigd door ambtenaren van de betrokken departementen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of van de betrokken Vlaamse openbare instellingen.

Voorts verschaft de Europese Commissie vaak voorlopige versies van voorstellen van communautaire regelgeving die zij heeft aangenomen, maar die nog niet officieel door het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie werden rondgedeeld, aan de permanente vertegenwoordigingen van de lidstaten bij de Europese Unie. Dergelijke voorlopige versies die gemeenschaps- of gewestaangelegenheden behandelen, worden door de attaché van de Vlaamse overheid bij de Belgische permanente vertegenwoordiging aan de betrokken diensten van de Vlaamse overheid bezorgd.

Deze doorzending door de Vlaamse attaché bij de Belgische permanente vertegenwoordiging gebeurt onmiddellijk. De betrokken diensten hebben vervolgens de mogelijkheid om binnen een door de Europese Commissie bepaalde termijn hun opmerkingen mee te delen. Deze opmerkingen worden via de Vlaamse attaché bij de permanente vertegenwoordiging aan de Europese Commissie bezorgd.

2. Indien een voorlopige versie van voorstel van communautaire regelgeving van gemengde aard is, d.w.z. zowel betrekking heeft op federale als deelstatelijke bevoegdheden, staat de federale overheid in voor de nodige coördinatie.

Vraag nr. 46
van 21 januari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Overheidsgebouwen – Leegstand

Vlaanderen heeft als het ware een eigen "Regie der gebouwen", die de gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest beheert.

Graag had ik van de minister-president vernomen of en waar er leegstaande gebouwen zijn die eigendom zijn van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest.

Hoelang staan ze leeg? Om welke reden?

Welke bestemming krijgen deze leegstaande gebouwen?

Antwoord

In de aanloop van de vraagstelling is het aangewezen te wijzen op het feit dat Vlaanderen geen eigen "regie der gebouwen" heeft, maar wel een afdeling Gebouwen, die een onderdeel is van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en – in tegenstelling tot de federale Regie – geen eigen rechtspersoonlijkheid of eigendommen heeft. Deze afdeling Gebouwen valt onder de bevoegdheid van minister Sauwens en beheert enkel de gebouwen die het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap voor haar werking nodig heeft (de zogenaamde bestemde gebouwen).

De gebouwen en gronden die het ministerie niet langer nodig heeft voor haar werking worden door de bevoegde ministers onbestemd verklaard en aan

de afdeling Financieel Management overgedragen met het oog op vervreemding.

Mijn administratie staat dus enkel in voor de vervreemding van onroerende goederen die niet langer binnen het ministerie bruikbaar zijn ("niet-bestemde" onroerende goederen).

Momenteel heeft mijn administratie weet van de volgende leegstaande gebouwen:

	Duur van de leegstand
Sint-Niklaas, Hoveniersstraat 81	6 maand
Sint-Niklaas, Antwerpsestraat 9	1 jaar
Schaarbeek, Vanderlindenstraat 52-54-56	2,5 jaar
Brussel, Handelskaai 7	1 jaar
Brussel, Koloniënstraat 29-31	1,5 jaar
Antwerpen (Deurne), Menegemlei 23	9 maand

Deze eerste vier gebouwen zijn te koop. De laatste twee zullen in erfpacht worden gegeven.

M.b.t. de afdeling Gebouwen, die onder de bevoegdheid van minister Sauwens valt, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger het volgende meedelen.

Binnen het ministerie wordt gewerkt met "administratieve" en "specifieke" gebouwen. De "administratieve" gebouwen hebben als hoofdbestemming de huisvesting van ambtenaren. Tot deze categorie behoren de kantoorgebouwen zoals het Graaf de Ferraris-, het Hendrik Conscience-, het Markies- en het Boudewijngebouw en de gebouwen op het Martelaarsplein in Brussel, het Vlaams administratief Centrum Copernicus in Antwerpen, ... De administratieve gebouwen worden beheerd door de minister bevoegd voor de huisvesting van de Vlaamse ambtenaren.

De "specifieke of activiteitsgebonden" gebouwen hebben als hoofdbestemming het bijdragen tot de uitvoering van een activiteitenprogramma. Voorbeelden hiervan zijn de culturele centra, bos- en sluiswachterswoningen, het Kasteel van Gaasbeek, het Museum van Schone Kunsten in Antwerpen, ... De specifieke gebouwen vallen onder de bevoegdheid van de respectievelijk functioneel bevoegde ministers. De investeringskredieten voor deze gebouwen zijn terug te vinden in de respectieve programma's. Naar de specifieke gebouwen toe, treedt de afdeling op als ondersteunende afdeling en verzorgt zij het volledige bouwproces vanaf de projectiedefinitie tot en met de definitieve oplevering voor en in samenspraak met andere afdelingen.

Vele van de gebouwen hebben een gemengde functie : zij huisvesten ambtenaren en dragen bij tot de uitvoering van het activiteitenprogramma van de beherende minister. In het kader van de gebouweninventaris van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (GIP – zie verder) zullen alle gebouwen in een categorie "administratief" of "specifiek" worden ondergebracht.

Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is eigenaar van meer dan 1.000 gebouwen, voor een gezamenlijke waarde van enkele tientallen miljarden. Samen met en honderdtal huurgebouwen huisvesten zij meer dan 10.000 ambtenaren.

Toch beschikken we vandaag nog niet over een accuraat gegevensbestand van de gebouwen eigendom van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De afdeling Gebouwen werkt aan de invulling van een geautomatiseerd, grafisch ondersteund "huisvestingsbeheersysteem", GIP of Gedigitaliseerde Inventaris van het Patrimonium. De inventaris startte in het najaar '99 met enkele proefprojecten. Gedurende het jaar 2000 – begin 2001 – wordt volop geïnventariseerd.

In het voorjaar 2001 zal de afdeling Gebouwen beschikken over :

- een centrale gegevensbank met administratieve en technische gegevens, aangevuld met digitale foto's voor ongeveer 1.000 gebouwen ;
- digitale grondplannen voor een groot aantal middelgrote en grote administratieve gebouwen ;
- een waardebepaling van deze gebouwen.

De afdeling gebouwen heeft vandaag geen weet van leegstaande gebouwen zonder bestemming, met uitzondering van :

- Pepingen, domein "Ter Rijst" (deels leegstaand, deels verhuurd),
- Mechelen, Rode Kruisplein 12 (bureelcontainers naast gebouw),
- Nieuwpoort, oud Bloso-gebouw, jachthaven-Piramide (ter beschikking van jachtclub).

Daarnaast staan een aantal gebouwen tijdelijk leeg, in afwachting van renovatie.

Alle bekende, volledig leegstaande, niet langer bruikbare gebouwen werden en worden conform de geldende regels na "niet-bestemd"-verklaring aan de afdeling Financieel Management overgedragen.

Het is waarschijnlijk dat uit de inventaris van het patrimonium een aantal leegstaande gebouwen zullen komen. De inventaris staat vandaag nog maar in een beginfase, zodat nu nog geen lijst kan worden bezorgd.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 64
van 11 januari 2000
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Opvolgingsverslag Pekingdecreet – Projecten vrouwenorganisaties

In het verslag aan het Vlaams Parlement over de toepassing van het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldconferentie vinden we in de bijlagen de projectfiches vrouwenorganisaties niet-gouvernementele organisaties (NGO). Per project wordt het besteed bedrag vermeld.

1. Welke projecten werden gesubsidieerd vanuit de eigen werkingsmiddelen van de vrouwenorganisaties ?
2. Welke projecten, met aanduiding van de vrouwenorganisaties, werden bijkomend gesubsidieerd door de Vlaamse overheid ?

Graag het bedrag per gesubsidieerd project.

Antwoord

De administratie heeft nog niet alle antwoorden van alle organisaties kunnen verzamelen. Het is dus voor mij nog niet mogelijk een antwoord te formuleren, waarvoor mijn excuses.

Ik zal niet nalaten te blijven aandringen op een snel en volledig antwoord.

Aanvullend antwoord

Om de gevraagde gegevens over de financiering van de bedoelde projecten te verkrijgen, werd deels geput uit de gegevens vermeld in de projectfiches en de subsidiëringsgegevens bij de cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. Daarnaast werden ook de betrokken niet-gouvernementele organisaties specifiek bevraagd.

Op basis van de aldus verzamelde gegevens kon een min of meer accuraat overzicht worden gemaakt van de financieringswijze van 49 (96 %) van de in het Pekingrapport 1999 aangehaalde NGO-projecten en initiatieven.

1. Volgens de verkregen gegevens werden daarvan 28 projecten, of 57 %, volledig gefinancierd met eigen middelen van de organisatie.

Nog eens 20 % van de projecten werden gedeeltelijk met eigen werkmiddelen en gedeeltelijk met bijkomende subsidies van diverse overheden of organisaties gefinancierd.

2. 13 projecten, of 27 %, werden bijkomend of bijna in het geheel, gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Ongeveer de helft ervan werd volledig gefinancierd via een projectsubsidie uit het gelijkemansbudget.

Een globaal overzicht van de gevraagde financieringsgegevens, uitgesplitst naar NGO en de onderscheiden projecten, wordt weergegeven in de tabel als **bijlage**.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 78
van 21 januari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Centra voor geestelijke gezondheidszorg – Loonharmonisering

De sector van de geestelijke gezondheidszorg is zich volop aan het herstructureren.

Het engagement vanuit de overheid was dat dit geen besparing zou inhouden, maar wel de grootst mogelijke kwaliteit moest garanderen aan alle bevolkingsgroepen. Gemotiveerd personeel is hierbij essentieel.

Daarom was voor de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG) een gelijkenschakeling van de lonen van alle personeelsleden (psychologen, maatschappelijk werkers, paramedisch en administratief personeel ...) met de psychiatrische ziekenhuizen overeengekomen. In 1999 was hiervoor een budget gepland van 65 miljoen, voor 2000 was afgesproken hiervoor 111 miljoen frank te reserveren en de 55 miljoen frank voor 2001 zou de planning vervolledigen.

Naar aanleiding van mijn interpellatie van 28 oktober 1999 verklaarde de minister dat de gelijkenschakeling van de wedden met de psychiatrische instellingen mogelijk zou worden versneld (*Handelingen C26 van 28 oktober 1999, blz. 5-8 – red.*).

Tijdens de begrotingsbesprekingen verklaarde de minister hiervoor echter geen specifieke middelen uit te trekken.

1. Heeft de minister reeds contact gehad met de sector om de verdere gelijkenschakeling van de lonen in de CGG's met de psychiatrische ziekenhuizen te bespreken ?

Zo ja, welke concrete afspraken werden gemaakt ?

2. Geldt deze gelijkenschakeling voor alle personeelsleden ?
3. Werd hierbij ook de verloning van de psychiaters betrokken ?

Antwoord

De loonharmonisering in de CGG-sector vormt slechts een onderdeel in de ganse herstructurering die op dit ogenblik volop aan de gang is in deze sector. Hiervoor werd de aanzet gegeven met het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg.

Voor de uitvoering van alle engagementen die in het decreet werden opgenomen, werd een kostenplaatje opgemaakt voor de periode 1999 – 2001. Overeenkomstig deze planning werden er binnen de begrotingskredieten 1999 reeds extra middelen uitgetrokken voor de herstructureringsoperatie.

Deze middelen zullen worden aangewend om de lonen van de medewerkers in de centra verder gelijk te schakelen met de lonen die van toepassing zijn binnen de psychiatrische ziekenhuizen.

Op de zittingen van de Vlaamse regering van 22 december 1999 en 14 januari 2000 werd een besluit besproken en goedgekeurd waardoor de volledige gelijkschakeling wordt doorgevoerd op 1 juli 1999. Het besluit van de Vlaamse regering regelt de nieuwe loonschalen voor de psychologische, maatschappelijke en administratieve functie.

Deze vervroegde doorvoering zou een bijkomende motivering moeten betekenen voor de sector om de herstructurering binnen de sector maximaal te ondersteunen en uit te voeren.

Vanaf 1 januari 2000 wordt het uitvoeringsbesluit bij het decreet van 18 mei 1999 van kracht. Als minimumbarema's worden hier de barema's van de psychiatrische ziekenhuizen voor de overeenkomstige functies vermeld.

De minimumverloning van de psychiater blijft behouden op het niveau van het barema zoals dat is vastgesteld op 1 januari 1998. Toch is voor deze functie ook een hogere verloning mogelijk en bepaald, maar is dit niet onmiddellijk vertaald in een ander barema.

Vanaf 2000 zullen de Riziv-inkomsten van de centra niet langer in mindering worden gebracht op de subsidies die de Vlaamse overheid toekent aan de centra. Vanaf 1 januari 2000 zullen deze Riziv-middelen in de centra blijven en kunnen worden aangewend als onderhandelingsmarge voor een betere verloning van de psychiaters in de centra.

**Vraag nr. 88
van 27 januari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Welzijnsvoorzieningen – ICT-ondersteuning

De informatie- en communicatietechnologie neemt een enorme vlucht. Welzijnsvoorzieningen hebben niet altijd de knowhow en expertise in huis om informatica- of telecomprojecten van aanbieders te beoordelen. In hun personeelsformatie is met deze kwalificatie ook geen rekening gehouden.

Een goede analyse van de noden, een correcte interpretatie van de offertes (hardware, software, onderhoudscontracten) met hun implicaties op korte en lange termijn, en eventueel een begeleiding van de implementatie en keuring voor de aanvaarding van elk aanbod, is meer dan ooit een noodzaak.

Bovendien is er het probleem van de beveiliging van de informatiegegevens, zoals in het netwerk

bestemd voor de sociale zekerheid, maar ook van de administratieve gegevens en de communicatie.

Verschillende Vlaamse administraties hebben een aanbod of stimuli om te investeren in deze nieuwe ontwikkelingen voor diensten die vallen onder hun bevoegdheid.

Heeft de Vlaamse administratie bevoegd voor de welzijnssector een aanbod uitgewerkt waarop welzijnsvoorzieningen een beroep kunnen doen ?

Zo ja, hoe wordt dit in de begroting weergegeven ?

Zo neen, is het niet zinvol voor deze sector een ondersteuning aan te bieden waarop zij dan een beroep kunnen doen ?

Antwoord

Tot nu toe is er geen systematisch aanbod uitgewerkt door de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn.

Vooreerst moeten we beklemtonen dat de administratie zich in eerste instantie moet richten op het kwalitatief invullen van haar kerntaken (beleidsvoorbereiding, -uitvoering en -opvolging). Met de beperkte personeelsbezetting is zelfs de kwalitatieve uitvoering van deze kerntaken door de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn geen vanzelfsprekendheid. Bijkomende opdrachten, zoals door de Vlaamse volksvertegenwoordiger vermeld, kunnen binnen de huidige personeelsmiddelen dan ook niet worden overwogen.

Daarenboven veronderstelt de voorgestelde ondersteuning van de welzijnssector een technische deskundigheid en knowhow die thans, rekening houdende met de outsourcing, niet meer voldoende aanwezig is in de administratie. De knowhow die wel aanwezig is, wordt in eerste instantie gebruikt ter ondersteuning van de eigen kerntaken.

Uiteraard zou het zinvol zijn dat vanuit de overheid de voorgestelde ondersteuning aan de welzijnssector zou worden geboden. Aangezien in de huidige context deze ondersteuning niet kan geboden worden door de administratie zelf, zou kunnen worden onderzocht of in het kader van de subsidiëring geen middelen kunnen worden uitgetrokken voor informaticaondersteuning van de welzijnssector. Er moet evenwel worden afgewogen of de beperkte middelen dit toelaten.

Ter informatie kunnen wel twee beperkte initiatieven worden vermeld die in het verleden werden genomen ter ondersteuning van de informatica-uitrusting in de welzijnssector.

1. Ten gevolge van een overschot op de uitgavenbegroting 1997, programma 41.7, basisallocatie 43.06, werd aan alle integratiecentra een niet-gereguleerde subsidie van maximaal 50.000 frank toegekend, ter ondersteuning van het project "computernetwerk en opwaardering informaticamateriaal".

Dit bedrag was in de eerste plaats bedoeld om alle integratiecentra in staat te stellen zich op Internet aan te sluiten, met als doel een betere interne communicatie binnen de sector en met de overheid. Centra die reeds over een e-mailadres beschikten, mochten ander informaticamateriaal aankopen. De aankopen dienden aan bepaalde voorwaarden te voldoen en vooraf ter goedkeuring aan de administratie te worden voorgelegd.

2. In het kader van het testen van de intersectorale module van het Geïntegreerd Welzijnsinformatiesysteem (Gewis) werd in de loop van 1998 aan vijftig testende voorzieningen een Internetaansluiting en een abonnement van twaalf maanden aangeboden.

Vraag nr. 89
van 28 januari 2000
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

GEWIS-project – Stand van zaken

Naar verluidt zijn er heel wat problemen met betrekking tot het Geïntegreerd Welzijnsinformatiesysteem (Gewis), en meer bepaald met betrekking tot de toekomstige werking van het systeem.

1. Hoeveel middelen werden totnogtoe geïnvesteerd in het Gewis-project ?
2. Tegen wanneer moet het Gewis-project gefinaliseerd zijn ?
3. Welke vooruitgang wordt er geboekt ? Wat zijn de oorzaken van de bestaande problemen ?
4. Wie is verantwoordelijk voor de problemen waarmee Gewis wordt geconfronteerd en welke actie ondernam de Vlaamse overheid om die verantwoordelijken daarover aan te spreken ?

Antwoord

1. Aangezien er nog steeds problemen zijn met de intersectorale module van Gewis, is de software nog steeds niet opgeleverd en werd de softwareontwikkelaar Cipal (Centrum voor Informatica Provincies Antwerpen en Limburg) tot nu toe nog niet betaald.

Op informaticakredieten is destijds voor de ontwikkeling van de intersectorale module Gewis een bedrag van 3.690.500 frank uitgetrokken. Er werd tevens op informaticakredieten een contract, ten bedrage van 9.152.498 frank, met Cipal afgesloten voor de ontwikkeling van drie sectorale modules (autonome centra algemeen welzijnswerk, voorzieningen en gemeenschapsinstellingen bijzondere jeugdbijstand en diensten gezinszorg). Met de uitvoering van de ontwikkeling die in dit contract beschreven staat, is nog niet gestart, aangezien de technische problemen van de intersectorale module nog niet zijn opgelost.

Verder kan worden gesteld dat er sinds de start van het Gewis-project (in 1996) gemiddeld twee voltijdse medewerkers van de administratie werden ingeschakeld, wat dus niet in rekening gebrachte personeelskosten inhoudt.

In het kader van een globaal datacommunicatieproject voor de rusthuizen, wordt reeds gewerkt aan de sectorale module voor deze sector. Geraamde kostprijs van dit totale project (dus meer dan enkel de gegevens voor Gewis) is ongeveer 4 miljoen en dit zal worden gedragen door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).

2. Op basis van de ervaringen van de testende voorzieningen, werd door de stuurgroep van Gewis, op de vergadering van 22 september 1999, beslist om de intersectorale module NIET te implementeren binnen de sectoren. De intersectorale module zou wel de inhoudelijke en technische basis vormen voor de ontwikkeling van de sectorale modules (waarin de sectorspecifieke registratienoden worden opgevangen).

Onderstaande planning voor de voor de implementatie van de sectorale modules werd op deze stuurgroepvergadering opgemaakt :

- autonome centra algemeen welzijnswerk : medio 2000 ;

- voorzieningen bijzondere jeugdbijstand : maart 2001 ;
- diensten gezinszorg : september 2001 ;
- andere sectoren : opmaak concrete planning : 2000.

Concreet werd een aanvang genomen met de inhoudelijke voorbereidende werkzaamheden voor de sectorale module voor de autonome centra algemeen welzijnswerk. De sector wenst evenwel technisch niet verder te bouwen op de intersectorale module, omdat deze te complex is uitgewerkt en onvoldoende aansluit op de eigen behoeften.

Samen met de medewerkers van het Informatiesteunpunt van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn (GMW), die sinds mei 1999 (toen de inhoudelijke analyse reeds gefinaliseerd was en technische ontwikkeling zich reeds in een eindstadium bevond) het Gewisproject hebben overgenomen, wordt gezocht naar een alternatief dat zowel voor de overheid als voor de sector bevredigend is.

Bijgevolg zal de geplande implementatie van medio 2000 moeten worden verschoven naar op z'n vroegst januari 2001.

Afhankelijk van :

- de vooruitgang van de sectorale module voor de autonome centra algemeen welzijnswerk ;
- de bruikbaarheid van de technische oplossing voor de overige geplande sectorale modules ;
- het beschikbare budget bij eventuele meerkosten van de gekozen oplossing (ten gevolge van de kosten vooropgesteld in het oorspronkelijk contract van de sectorale modules) ;
- en het beschikbare personeel binnen het Informatiesteunpunt GMW

zal de planning voor de andere sectorale modules in mindere of meerdere mate moeten worden aangepast.

Met de ingebouwde centra algemeen welzijnswerk, die een eigen registratiesysteem (in ontwikkeling) hebben, werd afgesproken om tegen maart 2003 een volledige afluad over het jaar

2002 te krijgen van de gegevens die binnen de intersectorale module van Gewis als verplicht aan te leveren zijn opgenomen.

In het kader van een globaal datacommunicatieproject voor de rusthuizen, wordt reeds gewerkt aan de sectorale module voor deze sector. De inhoudelijke analyse is afgerond. Een projectvoorstel voor de ontwikkeling werd opge maakt.

Ook de aanpassing van de huidige OCMW-registratie wordt in het vooruitzicht gesteld.

3. Het antwoord op de vraag betreffende de vooruitgang is reeds verwerkt in bovenvermeld antwoord op de tweede vraag.

Er kunnen vier oorzaken worden aangegeven voor de bestaande problemen.

- Wat de technische problemen van het pakket voor de intersectorale module betreft, kan de ontwikkelingsfirma Cipal blijkbaar geen afdoende controle op de programmering aantonen.

Hierdoor veroorzaken aanpassingen die nodig zijn om het ene probleem op te lossen, in vele gevallen weer andere technische problemen.

- De complexiteit van het pakket heeft voor een stuk te maken met het feit dat bij de ontwikkeling van de intersectorale module iedere sector zijn specifieke elementen en noden wil verwerken.

Hierdoor is Gewis een vrij log en allesomvattend systeem geworden, dat niet gebruiksvriendelijk kan worden genoemd. Bovendien is het systeem daardoor te uitgebreid om als registratie-instrument te gebruiken en tegelijkertijd te beperkt voor een dossieropvolgsysteem dat een ondersteuning van de hulpverlener kan zijn.

- Alhoewel vertegenwoordigers van de welzijnssectoren steeds deelnamen aan de technische werkgroepvergaderingen van de intersectorale module Gewis, zou er te weinig rekening gehouden zijn met de wensen en bekommernissen van de (hulpverleners) van de sector.

- Interne personeelwissels binnen de administratie Kind en Maatschappelijk Welzijn, noodzakelijk om hetzij dringende opdrach-

ten aan te pakken, hetzij het vertrek van andere personeelsleden (pensioen, andere job, promotie) op te vangen, hebben de continuïteit van het Gewis-project geschaad.

4. – De technische ontwikkeling van het systeem werd als opdracht toevertrouwd aan Cival. Voor de aanhoudende technische problemen en de complexiteit van de uitgewerkte software is mijns inziens deze ontwikkelingsfirma verantwoordelijk.

De technische problemen werden door de medewerkers van de administratie steeds en bij herhaling overzichtelijk geïnventariseerd en ter oplossing aan Cival voorgelegd. Op 2 augustus 1998 en 28 oktober 1999 werd Cival via een aangetekend schrijven aangemaand om eindelijk een oplossing aan de problemen te geven. Op 23 december 1998 werd via een nota ook toenmalig minister van Cultuur, Gezin en Welzijn Luc Martens van de ernst van de zaak op de hoogte gebracht. Tot een formele ingebrekestelling van Cival is het tot op heden evenwel nog niet gekomen.

- De inhoudelijke complexiteit van het systeem is het gevolg van de besprekingen van de toenmalige leden van de technische werkgroep (zowel vertegenwoordigers van de administratie als van de sector) die de ontwikkeling hebben opgevolgd.

Achteraf beschouwd was het blijkbaar zeer verleidelijk om, wanneer een systeem wordt ontwikkeld, alles wat ooit wel eens interessant zou kunnen zijn erin te laten opnemen. Met als gevolg dat men, zonder dat men het vooraf beseft, tot een voor de hulpverlener ondoenbare hoeveelheid van te registreren gegevens komt.

De technische vertaling ervan is door Cival gebeurd. In het kader van de sectorale module voor de autonome centra algemeen welzijnswerk, wordt momenteel door de leden van het Informatiesteunpunt GMW een poging ondernomen om samen met de sector tot een eenvoudiger en voor de sector meer aanvaardbare oplossing te komen.

**Vraag nr. 91
van 1 februari 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Ziekenhuizen van OCMW's en intercommunales – Verlieslast

Artikel 114 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, bepaalt dat vanaf het dienstjaar 1990 het tekort van het ziekenhuis wordt gedragen door de gemeente waarvan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn het ziekenhuis beheert. In ditzelfde artikel wordt bepaald dat, ingeval het ziekenhuis afhangt van een intercommunale vereniging of een vereniging, het tekort wordt gedragen door de ondergeschikte besturen die van de vereniging deel uitmaken, volgens de onderlinge verhouding van hun aandeel in de vereniging.

Deze regel werd in Vlaanderen gewijzigd door het decreet houdende een wijziging van artikel 125 van de organieke wet van 8 juli 1976.

Op basis van de ziekenhuiswet moet het gehele tekort van het ziekenhuis worden gedragen door de ondergeschikte besturen die van de vereniging deel uitmaken, en wel volgens de onderlinge verhouding van hun aandeel in de vereniging. Het nieuwe artikel 125 van de voornoemde organieke wet bepaalt dat, wanneer de openbare rechtspersonen niet beschikken over de meerderheid van de stemmen in de verschillende bestuurs- en beheersorganen, de tegemoetkoming in de tekorten van de vereniging voor elke openbare rechtspersoon gebeurt in dezelfde verhouding als die van zijn inbreng in de vereniging tot de totaliteit van de inbreng van alle deelgenoten. Slechts wanneer de openbare rechtspersonen beschikken over de meerderheid van de stemmen in de verschillende bestuurs- en beheersorganen blijft de tekortregeling van de wet op de ziekenhuizen gelden zoals vroeger.

Dus, zodra de openbare besturen niet meer over de meerderheid van de stemmen beschikken, wordt in Vlaanderen slechts een gedeelte van het tekort ten laste gelegd van de betrokken ondergeschikte besturen, en niet het gehele tekort.

De verhouding van de inbreng van het openbaar bestuur ten opzichte van de totale inbreng in de vereniging moet dus bekend zijn bij de federale administratie om echt te weten wat het aandeel is in het tekort dat effectief ten laste moet worden gelegd.

1. Heeft de Vlaamse administratie, na de vele fusies van vorige jaren, zicht op de lijst van ziekenhuizen afhankelijk van intercommunale verenigingen of verenigingen bedoeld in artikel 118 van de organieke wet van 8 juli 1976 en in de onderlinge verhouding ?

2. Zo ja, welke ondergeschikte besturen moeten nu nog steeds de volledige last van het verlies dragen ? Wat is de verdeelsleutel ?
3. Worden deze gegevens doorgegeven aan de federale diensten ?

Antwoord

1. Op 31 december 1999 werden tien algemene, acute ziekenhuizen beheerd door een vereniging opgericht in toepassing van hoofdstuk XII van de OCMW-wet (art. 118 e.v.), met name :
  - Aalst, Algemeen Stedelijk Ziekenhuis
  - Boom-Willebroek, Van Enschoot
  - Geel, Sint-Dimphna
  - Gent, Ziekenhuis Oost-Limburg
  - Gent, Jan Palfijn
  - Oudenaarde – Ronse, Aurora
  - Leuven, Sint-Pieter
  - Maaseik, Medisch Centrum Noord-Oost-Limburg
  - Sint-Niklaas, Algemeen Ziekenhuis Waasland
  - Tongeren, Vesalius.

Binnen de algemene, categorale ziekenhuizen wordt één instelling beheerd door een intercommunale vereniging, met name Merelbeke, SV Medisch Sociale Intercommunale Vereniging Lemberge. Een categoriaal ziekenhuis beschikt uitsluitend over een Sp-dienst, al of niet samen met een G-dienst. (*Sp-dienst : palliatieve zorg ; G-dienst : geriatrie – red.*)

2. De onderlinge verhouding tussen de partners binnen de vereniging wordt vermeld in de statuten, onder andere inbreng en bijdrage, samenstelling van de algemene vergadering, stemgerechtigheid. De statuten worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Deze gegevens worden niet geregistreerd door de administratie met het oog op de te verlenen erkenningen.

3. De naam van de inrichtende macht van het ziekenhuis wordt vermeld in het erkenningsbesluit van de ziekenhuisdiensten, -onderdelen en/of samenwerkingsnormen.

Deze besluiten worden overgezonden aan de boekhouding van het federaal ministerie van Sociale Zaken en aan het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv).

Vraag nr. 92 van 1 februari 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaamse Rand – Taalgebruik Dienst 100

Naar aanleiding van mijn vraag om uitleg van 9 november 1999 over het taalgebruik bij de Dienst 100 in de Vlaams-Brabantse gordel en elders langs de taalgrens, stelde de minister dat met de federale overheid en met de andere gemeenschappen rond de tafel moest worden gezeten om samen te zoeken hoe dit probleem via de regelgeving kan worden opgelost.

Uiteindelijk moest die bespreking uitmonden in het afsluiten van een protocol (*Handelingen C31 van 9 november 1999, blz. 4-7 – red.*).

Kan de minister medelen of er al een overleg is opgestart ?

Wat is de stand van zaken ?

Antwoord

De problematiek van het taalgebruik van de Dienst 100 in de Vlaamse Rand werd uitvoerig besproken.

Via regelgeving kan dit spijtig genoeg niet worden opgelost.

De federale wetgever kan de meertaligheid als erkenningsnorm niet opleggen omdat de wetgeving gans België bestrijkt. Het probleem rijst dan welke talen waar moeten worden gesproken. Het is ook onmogelijk om overal mensen die het Nederlands en/of het Frans en/of Duits machtig zijn, te laten werken in de gezondheidssector en meer bepaald in de Dienst 100.

De taal van de patiënt opleggen, is ook geen oplossing omdat we bijvoorbeeld in Vlaanderen niet kunnen vragen aan alle diensten om de taal van de patiënt te spreken (welke taal : Frans, Duits, andere ?). Daarnaast is geregeld de taalaanhorigheid van de patiënt niet eens bekend omdat de patiënt niet bij bewustzijn is.

We blijven dus een beroep doen op hoffelijkheid en hopen op een mentaliteitswijziging. Iedereen moet beseffen dat het helpen van een slachtoffer in zijn eigen taal noodzakelijk is voor de veiligheid en de gezondheid van de patiënt.

Vraag nr. 93
van 4 februari 2000
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Doven en slechthorenden – GSM-tegemoetkoming

Sinds bij de mobiele telefoons het SMS-systeem is ingevoerd (berichtenstuursysteem), waardoor de GSM-toestellen tekstboodschappen kunnen ontvangen en versturen, doen vele doven en slechthorenden een beroep op de GSM. Het toestel waarshuwt hen door een trilsysteem dat er een oproep is, op het scherm verschijnt het bericht en ze kunnen onmiddellijk een antwoord versturen.

Dit systeem is evenwel nog steeds duur. Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap kan hier financieel tegemoetkomen.

Steeds meer doven willen een beroep doen op een GSM-toestel. De minister moet mee oordelen of een tegemoetkoming kan gebeuren.

Heeft de minister reeds maatregelen genomen om het mogelijk te maken dat doven en slechthorenden een beroep kunnen doen op het Vlaams Fonds teneinde een financiële ondersteuning te krijgen ?

Antwoord

Het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1992 regelt de vaststelling van de criteria, de modaliteiten en bedragen van de tegemoetkomingen van de individuele materiële bijstand aan personen met een handicap.

De regering bepaalt welke hulpmiddelen terugbetaalbaar zijn, en het bedrag ervan. De lijst met hulpmiddelen wordt, zoals bepaald in artikel 9, periodiek aangepast. Personen met een handicap die beschikken over een positieve beslissing van de provinciale evaluatiecommissie, en die met goed gevolg de procedure voor de tenlasteneming via de provinciale afdeling van het Vlaams Fonds doorlopen, komen in aanmerking voor de tegemoetkoming.

De realiteit achter deze formele regels is complex. Recente berichten in de media over de mogelijkheden van het GSM-gebruik voor doven en slechthorenden illustreren dat. 15 % van de doven blijkt nu reeds gebruik te maken van een GSM. Dit is opmerkelijk gezien de aard van hun handicap, die doet vermoeden dat audio-telecommunicatie voor deze groep niet onmogelijk is.

Toch kan dit inderdaad op basis van de SMS-technologie (een berichtenstuursysteem). Er bestaat een toestel op de markt dat in de media "de Rolls" van de doventelefoons wordt genoemd. Het is voorzien van een miniklavier, het verstuurt draadloos faxen, heeft een managementmodule met kalender, nota's en adressenboek, biedt een on line connectie met de pc thuis, een mobiele toegang tot het Internet, een rekenmachine, een muntomzetting, enzovoort. Het is in feite een hele computer in zakformaat. Enkel de prijs, circa 30.000 frank, is de drempel die de doven belet deze "Rolls" aan te schaffen. Om "deze droom" te kunnen realiseren, wordt bij het Vlaams Fonds aangedrongen om deze minimachine op de lijst van hulpmiddelen te plaatsen die kunnen worden terugbetaald.

De SMS-technologie wordt ook toegepast in gewone GSM-toestellen die kortere boodschappen, e-mails en fax kunnen versturen. Deze toestellen bieden voor een kostprijs van minder dan 7.000 frank een alternatief in die situatie waarbij dove mensen, op verplaatsing, een dringende boodschap moeten kunnen uitzenden. Dit toestel kan, in combinatie met de telefoonbemiddeling voor vaste doventelefonie die in maart wordt gestart via de Vlaamse Infolijn, heel wat goedkoper de basiscommunicatiebehoefte van doven dekken.

Voor elke zorgvraag inzake individuele materiële bijstand dient per individu te worden bekeken welke noodzakelijke functie slechts door gebruik van een hulpmiddel kan worden verzekerd. Vervolgens moet toch ook telkens de vraag worden gesteld welke de meerkosten zijn die rechtstreeks het gevolg zijn van de handicap, en welk deel ervan ten laste moet worden genomen door het Vlaams Fonds.

In het geval van de GSM en de SMS-technologie is het niet onbelangrijk goed op te volgen hoe de samenleving in haar geheel de technologische mogelijkheden integreert in de organisatie van het gewone dagelijkse leven. Zo gaat de telefoniesector uit van een penetratiegraad van de GSM van 31 % van de bevolking vandaag, tot 48 % tegen het einde van dit jaar. Deze evolutie is belangrijk bij de afweging welke technologie moet worden be-

schouwd als specifieke materiële bijstand aan personen met een handicap, en wat de meerkosten daarvan zijn voor de personen, en welk deel van die meerkosten eventueel ten laste kan worden gelegd van het Vlaams Fonds.

Ik heb het Vlaams Fonds gevraagd tegen 30 juni 2000 een advies voor te leggen om de regels en de procedures inzake de terugbetalingen van hulpmiddelen aan te passen. De adviesverlening aan de eindgebruiker en de evaluatie van het gebruik van het hulpmiddel zijn belangrijke functies die vandaag niet formeel geregeld zijn en die in een beleidsvernieuwing moeten worden opgenomen. In afwachting blijft uiteraard de bestaande regeling van kracht, die onder andere nu reeds een aantal maatregelen bevat waarop doven en slechthorenden een beroep kunnen doen voor de terugbetaling van voor hen noodzakelijke hulpmiddelen.

Vraag nr. 94
van 4 februari 2000
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Zeepreventorium De Haan – Steun

In het zeepreventorium van De Haan worden kinderen opgevangen die lijden aan chronische ziekten, aandoeningen van de luchtwegen, overgewicht, enzovoort. Deze jonge mensen krijgen een intensieve medische verzorging. Alhoewel meer en meer het accent verschoven is van preventieve begeleiding naar intensieve medische verzorging, blijft nochtans ook hier preventie een belangrijk aspect.

In dit dossier zijn er verschillende ministers betrokken, zowel op het niveau van de gemeenschappen als op het federaal niveau.

1. Is het departement waarvoor de minister bevoegd is actief betrokken bij de werking van het zeepreventorium en zo ja, op welke wijze ?
2. Welke budgetten zijn op de begroting opgenomen op het gebied van ondersteuning van de preventieve werking van dit preventorium ?

Wordt er, naast subsidies, ook in een materiële steun voorzien en zo ja, op welke wijze ?

3. Er zijn verschillende ministeries betrokken bij dit dossier. Is er samenwerking en zo ja, op welke wijze ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.

Antwoord

1. In het verleden had het zeepreventorium een band met de administratie Gezondheidszorg. De instelling kon namelijk via deze administratie een beroep doen op bouwsubsidies, dit op basis van het besluit van de regent van 19 mei 1949 tot vaststelling van de modaliteiten van subsidies ten laste van het Fonds tot Krachtdadige Bestrijding van de Tuberculose.

Door het besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de totale investeringssubsidie en de bouwtechnische normen voor de preventieve en ambulante gezondheidszorg van 6 juli 1994, dat een uitvoeringsbesluit is van het decreet inzake infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden (VIPA), werd het "besluit van de regent" opgeheven.

Dit heeft als gevolg dat de administratie geen enkele bevoegdheid meer heeft in dit preventorium.

Deze instelling heeft wel een nationale overeenkomst met het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv) waardoor zij recht heeft op een "ligdagprijs".

2. Geen.
3. Aangezien de administratie Gezondheidszorg geen enkele bevoegdheid heeft binnen deze instelling, is er ook geen samenwerking.

(Antwoord Marleen Vanderpoorten : blz. 943 – red.)

Vraag nr. 95
van 4 februari 2000
van mevrouw RIA VAN DEN HEUVEL

Motorisch gehandicapten – Adviescentra technische hulpmiddelen

1. Op basis van welke criteria zijn de gespecialiseerde adviescentra aangewezen of zullen zij worden aangewezen ?
2. Welke voorzieningen zijn eventueel kandidaat ?

3. Welke voorzieningen zijn of worden erkend en gesubsidieerd voor de uitvoering van deze opdracht ?

Antwoord

Het besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1999 betreffende de gespecialiseerde adviescentra en het kennis- en ondersteuningscentrum inzake individuele materiële bijstand ten gunste van personen met een handicap, werd door een besluit van de Vlaamse regering van 17 december 1999 opgeheven. Daardoor kan ik de gestelde vragen niet precies beantwoorden.

Deze beslissing van de Vlaamse regering betekent evenwel niet dat het gespecialiseerd advies bij de aanschaf van een hulpmiddel niet zal worden uitgebouwd. De regering heeft evenwel geoordeeld dat het noodzakelijk is dat het gehele regelgevend stelsel fundamenteel wordt hervormd om een sluitende en beheersbare dienstverlening aan de mensen met een handicap te kunnen garanderen. Het is evident dat de dienstverlening daarbij een belangrijke functie is.

In dezelfde regeringsbeslissing heeft het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap opdracht gekregen tegen 30 juni 2000 terzake een advies te bezorgen.

BERT ANCIAUX

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, JEUGD,
STEDELIJK BELEID, HUISVESTING
EN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 76
van 26 januari 2000
van de heer DOMINIEK LOOTENS-STAEL

TV Brussel – Subsidies

Indien ik mij niet vergis, is TV Brussel de enige regionale tv-zender die subsidies krijgt van Vlaamse overheidsinstellingen.

1. Van welke Vlaamse overheden heeft TV Brussel subsidies gekregen en hoeveel bedroegen ze ?
2. Wat was het aandeel van deze subsidies in de totale begroting van de zender ?

3. Op welke wijze oefent de regering controle uit over de besteding van deze overheidsmiddelen ?

4. Houdt dit ook in dat zij een volledig inzicht heeft in de bronnen van inkomsten van deze zender ?

Zo ja, welke zijn deze ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft zeker al uit de stukken van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap 1999 kunnen afleiden dat voor de werking van de VZW TV Brussel een bedrag van 35,4 miljoen frank is ingeschreven, onder basisallocatie 33.01 van programma 11.1 – Brusselse Aangelegenheden.

Met deze subsidie worden de structurele werking en het ondertitelingsproject gefinancierd. De subsidie wordt normaliter uitbetaald in vier schijven a rato van 22,5 % per kwartaal. Het saldo van 10 % wordt pas uitbetaald na indiening van een goedgekeurd financieel verslag en een werkingsverslag van het verlopen begrotingsjaar. In het kader van een onderzoek naar de hersamenstelling van de opstartportefeuille en het afschrijfgeregime heeft TV Brussel evenwel voor het begrotingsjaar 1999 nog geen subsidies ontvangen.

Het aandeel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) bedraagt 40,9 miljoen frank.

Naast de vermelde subsidies van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC, haalt TV Brussel ook nog inkomsten uit de sponsoring en reclame (begroot op 11.500.000 frank) en diverse opbrengsten (begroot op 3.300.000 frank). Het exact aandeel van de eigen inkomsten zal ik pas uit de afrekening 1999 kunnen afleiden.

De Vlaamse Gemeenschap heeft als subsidiërende overheid een volledig inzicht in de bronnen van inkomsten die deze zender genereert.

In uitvoering van artikel 55, 56 en 57 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit gebeurt de controle op de besteding van deze middelen aan de hand van een gedetailleerd financieel verslag, een balans en een werkingsverslag. Controle van de verantwoordingsstukken ter plaatse is tevens mogelijk.

MARLEEN VANDERPOORTENVLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING**Vraag nr. 47**
van 13 januari 2000
van de heer CARL DECALUWE*Investeringsprogramma schoolgebouwen – Evaluatie*

Het huidige investeringsprogramma voor schoolgebouwen loopt binnen een jaar af.

1. Kan een overzicht worden verstrekt van de ef-

fectieve vastleggingen van het voorbije investeringsprogramma ?

2. Kan tevens een overzicht worden verstrekt van het aantal aanvragen ?

Op basis van welke criteria worden aanvragen geweigerd ?

3. In welke mate worden geweigerde dossiers vanwege beperkte middelen automatisch opgenomen in het nieuwe investeringsprogramma ?

Welke projecten komen hiervoor eventueel in aanmerking ?

Antwoord*Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO)*

1. Effectieve vastleggingen van het voorbije investeringsprogramma

	Vastgelegd in 1996	Vastgelegd in 1997	Vastgelegd in 1998	Vastgelegd in 1999
Vrij onderwijs-niet-hoger	2.312.595.500	2.354.222.219	2.377.800.000	3.271.963.069
Vrij onderwijs – hoger	209.462.121	676.708.903	678.800.000	623.800.000
Officieel onderwijs – niet-hoger	550.229.362	560.133.491	565.700.000	772.002.465
Officieel onderwijs – hoger	33.464.647	108.114.177	108.400.000	99.689.389

2. Aantal aanvragen

De volgende tabellen geven per jaar weer :

– het aantal aanvragen :

	1996	1997	1998	1999
Vrij onderwijs	365	511	579	646
Officieel onderwijs	55	57	46	46

- het subsidiëringsbedrag :

	1996	1997	1998	1999
Vrij onderwijs	2.985.202.356 fr.	5.121.336.476 fr.	5.151.667.781 fr.	7.257.026.361 fr.
Officieel onderwijs	999.898.493 fr.	1.373.642.632 fr.	725.374.738 fr.	990.649.430 fr.

Een aanvraag kan worden geweigerd op basis van het volgende :

- zij voldoet niet aan de criteria van rationalisatie en programmatie,
- er zijn bestaande leegstaande gebouwen (opgericht op kosten van de Vlaamse Gemeenschap) in een welbepaalde gebiedsomschrijving,
- de werken beantwoorden niet aan de vastgestelde fysische en financiële normen,
- werken aan zwembaden, aangezien de lessen zwemmen niet in aanmerking komen voor de berekening van het aantal uren lichamelijke opvoeding,
- werken aan of aankoop van prefabconstructies,
- aankoop van grond zonder constructies, met uitzondering van het hoger onderwijs,
- zware didactische apparatuur wanneer de raad van bestuur van de DIGO de voorafgaande principiële beslissing nam om deze investeringen niet te subsidiëren in een bepaald jaar, of wanneer in een bepaald jaar al 10 % van de investeringsmiddelen werd besteed aan zware didactische apparatuur,
- het deel werken waarvoor een tegemoetkoming van de verzekering of het Rampenfonds gebeurt,
- het deel werken waarvoor ook subsidiëring wordt verleend door andere diensten dan de DIGO (bv. Monumenten en Landschappen, Bloso, ...).

Jaarlijks wordt een groot aantal dossiers voorlopig uitgesteld van subsidiëring wegens het gebrek aan financiële middelen.

3. Enkel laatstgenoemde dossiers worden automatisch op de wachtlijst met de aanvragen tot subsidiëring geplaatst en zullen normaliter de basis vormen voor de principeakkoorden en de vastleggingen van de middelen van het nieuwe investeringsprogramma.

Het gemeenschapsonderwijs

1. De jaarlijkse vastleggingsmachtiging werd in de afgelopen periode jaarlijks geheel opgebruikt, behalve in het jaar 1999, toen een bijkomende vastleggingsmachtiging werd toegekend die één jaar overdraagbaar was :

	Machtiging	Definitieve vastlegging	Saldo
1996	820.968.885	820.968.885	–
1997	835.746.325	835.746.325	–
1998	844.100.000	844.100.000	–
1999	1.117.000.000	1.089.691.203	27.308.797

2. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vertrekt vanuit de situatie in het gesubsidieerd onderwijs. Het gemeenschapsonderwijs verdeelt geen subsidies, maar financiert investeringen in gebouwen waarvan het zelf eigenaar is.

Vóór de aan de gang zijnde hervorming van het gemeenschapsonderwijs keurde de Centrale Raad de lijst met geplande investeringsprojecten goed. De administratie hield in haar voorstel aan de Centrale Raad rekening met de vragen van de scholen, de adviezen van de technici van de gebouwenafdelingen en de opmerkingen van de inspectie en de pedagogische begeleidingsdienst.

Deze werkwijze zal ook na 1 januari 2000 behouden blijven, zij het enkel voor de zogenaamde "grote infrastructuurwerken". Voor de uitvoering van de "kleine infrastructuurwerken"

wordt aan de scholengroep een krediet ter beschikking gesteld dat zij autonoom kunnen besteden.

Een lijst met de aanvragen van de scholen wordt dus niet opgemaakt, wel de lijst met de projecten die wegens gebrek aan middelen niet op de planning konden worden opgenomen. Zo berekende de administratie in 1999 dat er een behoefte aan nieuwbouw bestond voor een bedrag van 6.197 miljoen, aan renovatiewerken voor een bedrag van 3.074 miljoen, en aan projecten voor de vervanging van voorlopige paviljoenen voor een bedrag van 5.213 miljoen.

3. Zoals hierboven reeds geschetst, wordt elk jaar een planning opgemaakt na vergelijking van de noden.

Het feit dat een bepaald probleem ook reeds in de voorgaande jaren bestond, verleent dit dossier niet automatisch prioriteit.

Investeringsdienst voor de Vlaamse Autonome Hogescholen (IVAH)

Als **bijlage** een overzicht van de effectieve vastleggingen voor de periode 1995-2000. Voor 2000 zijn een aantal dossiers nog in voorbereiding en bijgevolg niet opgenomen in deze lijst.

Wat vragen 2 en 3 betreft, dient opgemerkt te worden dat in de raad van bestuur van IVAH de vijf algemene directeurs van de VAH's zitting hebben en dat zij, in onderling overleg en gebaseerd op een verdeelsleutel, op de meerjarenbegroting van elke hogeschool en op basis van prioriteitscriteria elk jaar afspreken welke projecten voor financiering door IVAH worden voorgedragen. In die zin worden dus geen dossiers geweigerd.

Dit betekent niet dat er geen behoeften zijn. Men kan stellen dat de jaarlijkse investeringsbehoefte van de vijf VAH's rond de 550 à 600 miljoen frank ligt, waarvan dus een deel wordt gedekt door IVAH, een deel wordt gedragen uit eigen middelen en een deel voorlopig niet wordt gerealiseerd. De verhoging van de investeringsmiddelen IVAH met ingang van 2000 laat toe dat globaal ongeveer de helft van deze behoeften wordt gefinancierd door IVAH.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 55 van 4 januari 2000 van mevrouw SONJA BECQ

Volwasseneneducatie – Certificering

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 29 van 24 november 1999 verklaart de minister dat de certificering van de opleidingen in het brede veld van de volwasseneneducatie in globo moet worden onderzocht, om zo te komen tot een wederzijds erkende certificering. Zij vermeldt daar echter geen timing bij. Nochtans blijken cursisten – in de overtuiging dat zij met het behaalde diploma overal terecht komen – nog steeds onvoldoende geïnformeerd zijn (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7 van 4 februari 2000, blz. 512 – red.*).

De terminologie "erkend door de Vlaamse overheid" blijkt onduidelijk en misleidend. Zo zijn de door het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (VIZO) uitgereikte studiebewijzen niet erkend door het departement Onderwijs, maar kan het VIZO wel in zijn informatiebrochures schrijven dat de door zijn diensten georganiseerde opleiding Boekhouding "erkend en geïntegreerd is door de Vlaamse overheid".

1. Op welke termijn komt er een onderzoek naar de certificering van de opleidingen op het terrein van de volwasseneneducatie en hoe zal de minister dit aanpakken ?
2. Worden er intussen maatregelen genomen om cursisten op een voldoende wijze te informeren ?

Antwoord

1. Sinds de toenmalige Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken Luc Van den Bossche in 1997 de opdracht gaf aan de dienst Beroepsopleiding van het departement Onderwijs (de toenmalige dienst Europese Projecten) tot prioritaire uitwerking van de modularisering van het beroepsonderwijs (BSO) met inbegrip van het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO), is er een opening gecreëerd om de certificeringsproblematiek uit te klaren.

Momenteel worden over de erkenning van de opleidingen van VIZO gesprekken gevoerd tussen de dienst Beroepsopleiding-departement

Onderwijs en VIZO. Een erkenning van de VIZO-opleidingen wordt nu belet.

Bij Onderwijs zijn in het experiment "modularisering" de modules uitgeschreven in basiscompetenties. Deelcertificaten bekrachtigen modules en certificaten bekrachtigen opleidingen. De vraag is of het VIZO akkoord gaat met deze basiscompetenties die per (onderwijs)decreet worden goedgekeurd. Behalen van de basiscompetenties = financiering van de school en uitreiken van erkende getuigschriften door kwaliteitsstandaarden. Dit is zo voor alle opleidingen die worden gegeven in onderwijs (zowel voor de modulaire als voor de lineaire opbouw).

Het VIZO levert getuigschriften af op basis van een decreet. Dit decreet bepaalt dat er leertijd, ondernemingsopleiding, bijscholing en vervolmaking zijn binnen het systeem van de vorming en de begeleiding van zelfstandigen en de KMO. Een besluit regelt de verdere uitwerking van het decreet. De inhoud van de programma's ligt vast. Programma's worden erkend door de raad van bestuur. Er is wel controle door het VIZO. Wanneer naar gelijkwaardigheid van certificaten wordt gestreefd, wat in een decreet wordt vastgelegd door Onderwijs, zal dit ook voor VIZO gelden. Via onderhandelingen zijn duidelijke overeenkomsten tussen VIZO en Onderwijs noodzakelijk.

Het concept van modularisering van het gewoon voltijds secundair beroepsonderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs is ook van toepassing op het volwassenenonderwijs.

Eind december 1999 is er een eerste werkgroep OSP-modulair (onderwijs sociale promotie) van het studiegebied Bouw aan het werk gegaan om de vertaalslag te maken van het voltijds en deeltijds beroepssecundair onderwijs naar het volwassenenonderwijs. Pas als die werkzaamheden af zijn en er een overeenkomst bereikt is voor de certificering tussen het VIZO en Onderwijs op basis van bovengenoemde onderhandelingen kan de Vlaamse overheid overgaan tot de wederzijds erkende certificering.

2. De informatieverstrekking (gestructureerd, preventief en tijdig) aan cursisten, ouders, ... is een strategische doelstelling binnen het nieuwe decreet op de CLB's (art. 16 in het decreet van

1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding). Dit was overigens ook reeds in de PMS-centra het geval.

CLB's beschikken over een goed uitgebouwde documentatie terzake, inbegrepen databanken waarin alle opleidingsmogelijkheden bij Onderwijs, VIZO, Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) ... zijn opgenomen, alsook de toegangsvoorwaarden en de sancties van de studies en opleidingen. Iedere burger kan overigens een beroep doen op deze gratis dienstverlening.

De CLB's hebben trouwens ook een ondersteunende functie in de studie- en beroepskeuzebegeleiding in de erkende vorming, waaronder onder andere de middenstandsopleiding in de vorm van leercontracten valt.

Ook de Infolijn van het departement Onderwijs informeert dagelijks over sancties, toelatingsvoorwaarden en wettelijke bepalingen terzake. Dit is een initiatief dat overigens past in het totale voorlichtingsgebied van de Vlaamse Gemeenschap.

Meer in het bijzonder wat de VIZO-opleidingen betreft, kan ook alle informatie worden verkregen bij de leersecretarissen en op de provinciale VIZO-zetels alsook bij VIZO Nationaal in Brussel. VIZO werkt momenteel aan een "loket" dat deze informatie zal bevatten en dat zowel telefonisch, schriftelijk als on line zal kunnen worden geraadpleegd.

Ik wil in dit kader ook voorstellen herhalen om een experiment op te zetten van één "beroepeninfopunt", naar het model van de BIZ (*Berufs-informationszentrum – red.*) in Duitsland en de "cité des métiers" in Frankrijk, en dit in samenwerking met VIZO, VDAB en de sociale partners. Uiteraard is aan de uitvoering van dergelijk experiment een kostenplaatje verbonden.

Ten slotte wil ik erop wijzen dat, in afwachting van een definitieve oplossing, voor personen met kwalificaties van het VIZO die niet hetzelfde civiel effect hebben als de kwalificaties van Onderwijs de mogelijkheid bestaat om via de Examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap hetzelfde civiele effect als de kwalificaties van het voltijds secundair onderwijs te krijgen.

Vraag nr. 58
van 26 januari 2000
van de heer JOS DE MEYER

Gemeenschapsonderwijs – Herstructureringsfonds

Het herstructureringsfonds van het gemeenschapsonderwijs, dat werd opgericht om dit net toe te laten de effecten van de omschakeling van het VSO (vernieuwd secundair onderwijs) naar een eenheidsstructuur op te vangen, heeft vele uren lestijden gekost.

Schooljaar	Uren herstructureringsfonds
1991-1992	1.321
1992-1993	3.657
1993-1994	4.871
1994-1995	5.135
1995-1996	7.039
1996-1997	5.709
1997-1998	5.089
1998-1999	3.336

1. Zijn hiervoor nog uren lestijden aangewend in 1999-2000 ? Zo ja, hoeveel ?
2. Welke structurele ingrepen zijn de belangrijkste die men, met dit uitgebreid urenpakket, de voorbije tien jaar heeft gerealiseerd ? Voorzover de minister erover beschikt : graag een uitgebreide analyse en evaluatie.

Antwoord

Artikel 58, § 1 van het onderwijsdecreet II van 31 juli 1990, gewijzigd door artikel 71 van onderwijsdecreet IV van 28 april 1993 en door artikel 71 van onderwijsdecreet VI van 21 december 1994, stelt : "Het in art. 56, 2° (= het aantal wekelijkse uren-leeraar dat aan elke inrichtende macht kan worden toegekend, uiterlijk tot en met het schooljaar 1998-1999) bedoeld aantal wekelijkse uren-leeraar dat aan elke inrichtende macht kan worden toegekend, behelst een aantal uren, voortvloeiend uit en door de Vlaamse regering te bepalen recuperatie van uren, welke in verhouding tot het aantal uren van het schooljaar 1989-1990 verloren zijn gegaan en dat ertoe strekt de inrichtende macht de mogelijkheid te bieden op planmatige wijze het onderwijsaanbod rationeel te herschikken" (= herstructureringsfonds).

Dit werd, wat het gemeenschapsonderwijs betreft, geoperationaliseerd door artikel 14 van het besluit

van de Vlaamse regering (BVR) van 31 juli 1990, zoals gewijzigd, tot vastlegging van het pakket uren-leeraar in het voltijds secundair onderwijs, en liep over een periode van acht schooljaren :

- schooljaar 1991-1992 : 1/3 van de verliezen van het GO 1991-1992 ;
- schooljaar 1992-1993 : 1/2 van de verliezen van het GO 1992-1993 ;
- schooljaar 1993-1994 : 1/2 van de verliezen van het GO 1993-1994 ;
- schooljaar 1994-1995 : 2/3 van de verliezen van het GO 1994-1995 ;
- schooljaar 1995-1996 : 2/3 van de verliezen van het GO 1995-1996 ;
- schooljaar 1996-1997 : 1/2 van de verliezen van het GO 1996-1997 ;
- schooljaar 1997-1998 : 1/2 van de verliezen van het GO 1997-1998 ;
- schooljaar 1998-1999 : 1/3 van de verliezen van het GO 1998-1999.

Hierna volgt een overzicht van de toekenning van het uren-leerkracht uit het herstructureringsfonds met ingang van het schooljaar 1991-1992, tot en met het schooljaar 1998-1999 :

Schooljaar	Omvang	Uitgedeeld
1991-1992	1.321 u.	1.972 u. (*)
1992-1993	3.657 u. (*) compensatie (4.097 u.-440 u.)	3.657 u.
1993-1994	5.082 u.	5.082 u.
1994-1995	8.319 u. (*) compensatie (8.530 u.-211 u.)	5.135 u.
1995-1996	10.408 u.	7.039 u.
1996-1997	8.252 u.	5.709 u.
1997-1998	7.545 u.	5.089 u.
1998-1999	5.158 u.	3.336 u.

Vermits het herstructureringsfonds eindigde met het schooljaar 1998-1999, werden er uiteraard geen lestijden aangewend voor het huidige schooljaar 1999-2000.

De door de Centrale Raad in de loop van de acht jaar gehanteerde criteria voor het toekennen aan instellingen van uren uit het herstructureringsfonds, zijn de volgende :

- uitbouw of consolidatie van instellingen met meerdere vestigingsplaatsen ;
- uitbouw van doorgevoerde programmaties en/of omvormingen en/of omzettingen ;
- fusies al dan niet gecombineerd met defusies ;
- herschikking studieaanbod en (her)profilering naar de toekomst ;
- consolidatie van unieke studierichtingen ;
- laattijdig succes van recentelijk doorgevoerde programmaties en/of omvormingen en/of omzettingen ;
- door de Centrale Raad opgezette en goedgekeurde projecten en/of experimenten, met uitzondering van het opstarten van de methodeklassen ;
- consolidatie van het Nederlandstalig onderwijsaanbod in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest.

Het herstructureringsfonds heeft het gemeenschapsonderwijs in staat gesteld om onder meer de volgende structurele ingrepen te realiseren.

1. Uitbouw van instellingen met twee of meer vestigingsplaatsen.
  - 1.1. KA Kapellen met vestigingsplaats in Kalmt-hout, waar de oprichting van een derde graad ASO ook een gunstig effect gehad heeft op de leerlingenevolutie van de MS Essen-Kalmt-hout.
  - 1.2. KTA 3 Hasselt met vestigingsplaats in Herk-de-Stad, waar van een ten dode opgegeven school met een eerste graad aanvankelijk een bloeiende zesjarige structuur werd gemaakt en waar door fusie en defusie een autonome tweegradige middenschool werd gecreëerd met de derde graad onder de vleugels van het KTA 3 Hasselt
  - 1.3. KA Schaarbeek-Evere waar door ondersteuning van het herstructureringsfonds in de vestigingsplaats Evere nieuw leven kon worden geblazen in TSO- en BSO studierichtingen die enig zijn in het gemeenschapsonderwijs van Oost-, Zuid-Oost-Brussel.

- 1.4. KA Deurne met vestigingsplaats in Zwijndrecht met studierichtingen uit het studiegebied Maritieme Opleidingen die ofwel uniek zijn voor Vlaanderen en België (Rijn- en Binnenvaart), ofwel enig in het net (Dek TSO en Motoren TSO).

Door de groei van deze studierichtingen is het zelfs mogelijk geweest van de vestigingsplaats Zwijndrecht via een fusie-defusieoperatie een autonoom KTA Zwijndrecht te maken.

- 1.5. KA 1 Gent met vestigingsplaats in Gentbrugge waar het leerlingenaantal op een heel laag pitje stond.

De doorgedreven ondersteuningsoperatie heeft het mogelijk gemaakt om de school uit de rationalisatieproblemen te halen én op termijn van Gentbrugge de hoofdvestigingsplaats te maken, met als uiteindelijke resultaat dat het KA 1 Gentbrugge volledig in Gentbrugge gehuisvest is.

- 1.6. KA Deinze met vestigingsplaats in De Pinte waar een eerste en een tweede graad leefbaar zijn geworden.

2. Geleidelijke uitbouw of consolidatie van instellingen met een zesjarige structuur, hetzij door toevoeging van een eerste graad, hetzij door optrekking met een derde graad : KTA Braschaat, KTA Kapellen, KTA Lanaken, KA Mariakerke, KA Temse, KTA Beveren-Waas, KTA Brakel, KTA 2 Hasselt.

3. Verwerking van fusieoperaties :

- KTA Deurne met KTA Borgerhout ;
- KTA Edegem met MS Edegem ;
- MS met KA en KTA Hoboken ;
- MS met KTA Niel ;
- KTA (de Merodelei) Turnhout met MS II Turnhout en MS Beerse ;
- KA Schaarbeek met KTA Evere ;
- KTA Anderlecht met KTA Sint-Agatha-Berchem ;
- MS Overijse met KA Tervuren ;
- KA 1 en KA 2 Tienen ;
- MS en KA Houthalen-Helchteren ;

- KTA 1 en KTA 2 Tongeren ;
  - MS 2 en KTA Sint-Niklaas ;
  - MS Haaltert met KTA 1 Aalst ;
  - KA 1 en KA 3 Oostende ;
  - MS De Haan met KA Blankenberge.
4. Herschikking studieaanbod en (her)profilering naar de toekomst :
- KTA Brasschaat : omvorming Kleding naar Personenzorg ;
  - KTA Edegem : uitbouw studiegebieden Mechanica-Elektriciteit en Handel ;
  - KTA Hoboken : afbouw studiegebieden Auto, Chemie en Mechanica-Elektriciteit en uitbouw ASO, Handel en Personenzorg ;
  - KTA Niel : afbouw TSO/BSO Mechanica/Metaalbewerking ;
  - KTA Mol : uitbouw studiegebieden Personenzorg en Handel en afbouw Kleding ;
  - KTA Hasselt : geleidelijke sanering van het versnipperde studieaanbod ;
  - KTA Overpelt : uitbouw studiegebied Handel en Toerisme ; omvorming Schrijnwerkerij naar Houtbewerking ; afbouw Kleding ; geleidelijke overgang van twee vestigingsplaatsen naar één ;
  - MS 1 Genk : overheveling naar de campus met de drie bovenbouwen en uitbreiding aanbod naar de bovenbouwen toe ;
  - KA Sint-Niklaas : afbouw Sport-Wetenschappen en uitbreiding derde graad BSO met derde specialisatiejaren ;
  - KA Temse : afbouw TSO-afdelingen en uitbouw ASO ;
  - KTA Beveren-Waas : uitbouw ASO en TSO ;
  - KTA (Handelsschool) Aalst : uitbouw aanbod in de studiegebieden Handel en Toerisme ;
  - KTA Ninove : afbouw nijverheidsgerichte studiegebieden en uitbouw Personenzorg ;
  - KA Denderleeuw : uitbouw studiegebied Handel ;
  - KA Knokke-Heist : uitbouw studiegebieden ASO en Lichaamsverzorging ;
  - KTA Ieper : uitbouw studiegebied Personenzorg.
5. Uitbouw en/of consolidatie van specifieke en/of unieke studierichtingen :
- KTA Deurne/KTA Zwijndrecht : Rijn- en Binnenvaart BSO, Dek TSO en Motoren TSO ; Kunststoftechnieken ;
  - KTA Kapellen : studiegebied Optiek ;
  - KTA (de Merodelei) Turnhout : studiegebied Grafische Technieken/Multimediatechnieken ;
  - KTA Mol : Glasinstrumentenbouw ;
  - KA Leuven : Kunststofverwerking ;
  - KTA 1 Hasselt : Koel- en Warmtetechnieken ;
  - KTA 3 Hasselt : Hotel, Grafische Technieken ;
  - MS Bilzen/KTA 2 Tongeren : Paardrijden en -verzorgen ;
  - MS Dilsen-Stokkem/KA Maasmechelen : Riet- en Vlechtwerk ;
  - KTA Diksmuide : Slagerij ;
  - KTA 2 Heule : Uurwerkmaken, Juwelierskunst, Grafische Technieken en Vliegtuigtechnieken ;
  - KH Gent : KSO Muziek en Dans.
6. Door de Centrale Raad opgezette en goedgekeurde projecten en/of experimenten :
- KTA Deurne : CNC-mechanica, auto, ISO 9002 ;
  - KA Schaarbeek : globe ;
  - KTA Halle : auto, ISO 9002 ;
  - KA Leuven : CNC-mechanica ;
  - KA Tienen : globe ;
  - KA 1 Hasselt : CNC-mechanica, auto, ISO 9002 ;
  - KTA 1 Gent : auto ;
  - KTA 1 Aalst : CNC-mechanica ;
  - KTA Sint-Michiels : CNC-mechanica, auto ;

- KTA 2 Heule : CNC-hout ;
- KA Roeselare : ISO 9002.

7. Consolidatie van het Nederlandstalig onderwijsaanbod in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest :

- KA Schaarbeek – Evere ;
- KTA Sint-Agatha-Berchem/Anderlecht ;
- MS + KA Ukkel – Alsemberg.

8. Laatstekansherschikkingen.

8.1. Gelukte :

- KA Hoboken, waar twee opeenvolgende fusies werden overbrugd ;
- MS Kampenhout, die in 1992-1993 op de rationalisatienorm zat en zijn leerlingenaantal elk schooljaar ziet groeien ;
- KA Genk, dat na afwijking op de rationalisatienorm opnieuw in de lift zit ;
- KA 1 Gentbrugge, dat na afwijking op de rationalisatienorm geleidelijk gegroeid is ;
- KH Gent, die na afwijking nu behoorlijk boven de rationalisatienorm gaat.

8.2. Niet-gelukte :

- KTA Borgerhout, dat moest worden gefusioneerd met KTA Deurne ;
- KTA Anderlecht, dat moest worden gefusioneerd met KTA Sint-Agatha-Berchem ;
- KA Houthalen-Helchteren, dat met KA Heusden-Zolder werd gefuseerd ;
- KTA Beringen, dat op 1 februari 2000 niet meer aan de rationalisatienorm voldoet en vorig jaar reeds een gunstmaatregel van de Vlaamse regering kon genieten ;
- KTA Sint-Niklaas, dat op 1 februari 2000 niet meer aan de rationalisatienorm voldoet.

Op te merken valt dat de in deze rubriek vermelde scholen alle te kampen hebben gehad met een grote concentratie migranten en kansarmen.

N.v.d.r.

KA : koninklijk atheneum

ASO : algemeen secundair onderwijs
MS : middenschool
KTA : koninklijk technisch atheneum
TSO : technisch secundair onderwijs
BSO : beroepssecundair onderwijs

**II. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS EN WAAROP
NOG NIET WERD GEANTWOORD*
(Reglement artikel 81, 6)**

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

**Vraag nr. 122
van 1 maart 2000
van de heer CARL DECALUWE**

Milieu-inspectie – Militaire domeinen

Het toepassingsgebied is in de milieuvergunningen-decreten zeer ruim omschreven. Militaire domeinen worden nergens expliciet van dit toepassingsgebied uitgesloten, zodat inrichtingen geplaatst op deze domeinen onderworpen lijken aan de bepalingen van het milieuvergunningendecreet en zijn uitvoeringsbesluiten. Dit zou meteen ook betekenen dat bijvoorbeeld de afdeling Milieu-inspectie van het Vlaams Gewest toezichtbevoegdheden heeft op de militaire domeinen.

Het decreet van 8-10 juli 1791 betreffende de bewaring en de indeling van de versterkte plaatsen en militaire posten, is nog steeds van kracht. Dit decreet bepaalt onder meer dat "de Minister van Landsverdediging de enige beheerder is van militaire domeinen en dat de administratieve lichamen in geen geval er mogen over beschikken of zich mengen in hun beheer, anders dan aangeduid in huidig decreet". Artikel 14 van titel 111 van het bovengenoemde decreet van 8-10 juli 1791 bepaalt : "voor alle aangelegenheden die uitsluitend op de eigenlijke militaire dienst betrekking hebben, zoals het verdedigen van de plaats, het bewaken en het bewaren van alle militaire inrichtingen en goederen is de militaire overheid volstrekt onafhankelijk van de burgerlijke macht".

* datum van afsluiting : 3/4

Dit betekent dan ook dat de afdeling Milieu-inspectie van het Vlaams Gewest geen toezichtbevoegdheid heeft op de inrichtingen die betrekking hebben op de eigenlijke militaire dienst. In het licht van deze beschouwingen oefent de afdeling Milieu-inspectie dan ook geen systematische milieucontroles uit op de militaire domeinen.

Het probleem is anders wanneer een militair domein (of een deel ervan) verhuurd wordt aan particulieren. In dit geval heeft de afdeling Milieu-inspectie wel toezichtbevoegdheid op dat gedeelte van het terrein, en wordt het toezicht blijkbaar ook uitgevoerd. De situatie aan de zijde van het Waals en het Brussels Gewest is wellicht vergelijkbaar.

Deze bevoegdheidsproblematiek is niet zonder belang, aangezien de werkzaamheden van het Belgisch leger zeer vaak van die aard zijn dat ze, in vergelijkbare omstandigheden en door burgers uitgevoerd, vergunningplichtig zouden zijn.

Bovendien zijn er de concrete gevallen van bijvoorbeeld bodem- en waterverontreiniging in en om militaire domeinen. In dit kader lijkt het bijvoorbeeld aangewezen om in het bijzonder na te gaan hoe de strafrechtelijke verantwoordelijkheden kunnen worden bepaald bij inbreuken op de milieuregelgeving door de militaire overheid.

1. Zijn er contacten tussen de militaire overheid enerzijds en de bevoegde burgerlijke overheden anderzijds om de (strafrechtelijke) verantwoordelijkheden inzake de naleving van milieuregelgeving uit te klaren ?

Zo ja, wat is de precieze stand van deze gesprekken ?

2. Zijn er lastens de militaire overheid processen-verbaal in behandeling wegens feiten of handelingen die een inbreuk op de milieuregelgeving zouden kunnen uitmaken ?

Over hoeveel processen-verbaal gaat het ? Wat is het voorwerp van deze processen-verbaal ?

**III. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS MET
TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN
EN DIE OP VERZOEK
VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN
OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG
(Reglement artikel 81, 4)**

Nihil

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
P. DEWAEL, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden				
44	17.01.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Europese informele consultatieprocedure – Betrokkenheid</i>	1024
46	21.01.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Overheidsgebouwen – Leegstand</i>	1025
49	01.02.2000	P. Van Grembergen	<i>Studieopdrachten Vlaamse overheid – ACV</i>	899
55	22.02.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Doelstelling 2-gebieden – Overleg en consultatie</i>	899
59	03.03.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>11 juli – Vakantiedag</i>	900
S. STEVAERT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie				
183	04.02.2000	V. Declercq	<i>Wegenwerken Brugge-Zuid – Planning</i>	901
187	07.02.2000	C. Decaluwe	<i>N382 Waregem – Spoorvorming</i>	902
188	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim</i>	902
189	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Zwarte punten – Kortrijk-Roeselare-Tielt</i>	903
190	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>N43 Waregem-Kortrijk – Onderhoud fietspad</i>	904
191	09.02.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>N79 Maastrichtersteenweg Tongeren – Verkeersveiligheid (2)</i>	904
192	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug</i>	905
193	09.02.2000	J. De Roo	<i>Financiële afhandeling werken – Kritiek Rekenhof</i>	905
△ 194	09.02.2000	J. De Meyer	<i>Kanaal Gent-Terneuzen – Studie waterpeilverhoging</i>	906
196	09.02.2000	L. Caluwé	<i>Zwarte punten – Antwerpen-Mechelen-Turnhout</i>	908
197	14.02.2000	J. Laurys	<i>Waterbeheersing – Demerbekken</i>	909
198	14.02.2000	F. Strackx	<i>Inhaalverbod vrachtwagens – Proeftrajecten</i>	909
199	14.02.2000	P. Huybrechts	<i>Brug Kempens Kanaal Herentals – Verkeersveiligheid</i>	909
200	14.02.2000	M. Van den Eynde	<i>Gemeenteplein Mortsel – Veiligheid zebrapaden</i>	910
201	18.02.2000	J. Malcorps	<i>Openbaar vervoer – Doorstroming</i>	911
202	18.02.2000	J. De Roo	<i>Mobiliteitsconvenants – Gent-Eeklo</i>	914
203	18.02.2000	J. De Roo	<i>Gratis openbaar vervoer -12-jarigen – Gent-Eeklo</i>	915
204	18.02.2000	J. De Roo	<i>N49 Antwerpen-Knokke – Wegdek</i>	917
205	18.02.2000	J. De Roo	<i>Noordstraat Maldegem – Verkeersveiligheid</i>	918
206	18.02.2000	J. Stassen	<i>Ring Ninove – Kruispunten</i>	918
207	18.02.2000	M. Hermans	<i>Groene energie – Kippenmestverbranding</i>	918
208	18.02.2000	E. Matthijs	<i>R4 Evergem – Heraanleg</i>	919

209	18.02.2000	E. Van Vaerenbergh	<i>De Lijn – Zwartrijders</i>	921
211	22.02.2000	J. Penris	<i>IJzeren Rijn – Historisch tracé</i>	921
217	01.03.2000	C. Decaluwe	<i>Lijnwinkels – Stand van zaken</i>	922

M. VOGELS, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

64	11.01.2000	P. Ceysens	<i>Opvolgingsverslag Pekingdecreet – Projecten vrouwenorganisaties</i>	1026
78	21.01.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Centra voor geestelijke gezondheidszorg – Loonharmonisering</i>	1027
88	27.01.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Welzijnsvoorzieningen – ICT-ondersteuning</i>	1028
89	28.01.2000	P. Ceysens	<i>GEWIS-project – Stand van zaken</i>	1029
90	01.02.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Centra voor geestelijke gezondheidszorg – Managementsfunctie</i>	924
91	01.02.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ziekenhuizen van OCMW's en intercommunales – Verlieslast</i>	1031
92	01.02.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse Rand – Taalgebruik Dienst 100</i>	1032
93	04.02.2000	M. Dillen	<i>Doven en slechthorenden – GSM-tegemoetkoming</i>	1033
94	04.02.2000	M. Dillen	<i>Zeepreventorium De Haan – Steun</i>	1034
95	04.02.2000	R. Van Den Heuvel	<i>Motorisch gehandicapten – Adviescentra technische hulpmiddelen</i>	1034
96	09.02.2000	H. De Lobel	<i>Slachtofferhulp – Noodnummer</i>	924
97	09.02.2000	E. Van Vaerenbergh	<i>Rusthuizen – Huisdieren</i>	925
98	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim</i>	927
100	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug</i>	927
101	09.02.2000	K. Helsen	<i>Rusthuisinfofoon – Evaluatie</i>	927
102	09.02.2000	E. Van Vaerenbergh	<i>Ziekenoppassers met DAC-statuut – Toekenningscriteria</i>	927

B. ANCIAUX, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden

74	24.01.2000	J. De Meyer	<i>Doel – Sociale herhuisvestingsmogelijkheden</i>	928
75	24.01.2000	B. Grouwels	<i>College VGC – Ministeriële aanwezigheid</i>	929
76	26.01.2000	D. Lootens-Stael	<i>TV Brussel – Subsidies</i>	1035
78	27.01.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>11-juliviering Brussel – VGC-subsidiëring</i>	930
79	28.01.2000	W. Vandenbossche	<i>Felix De Boeckmuseum Drogenbos – Programmatie</i>	930
81	04.02.2000	J. De Roo	<i>Sociale huursector – Weerslag Ruimtelijk Structuurplan</i>	931
82	04.02.2000	V. Heeren	<i>Sociale koopsector – Weerslag Ruimtelijk Structuurplan</i>	932
83	07.02.2000	H. De Lobel	<i>Renovatiepremies – Uitbetalingstermijn</i>	934
84	09.02.2000	B. Grouwels	<i>Europese functie Brussel – Sociaal-economische impact</i>	934
86	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Renteloze renovatieleningen – Informatie</i>	935
97	25.02.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Akkoorden VESOC-middelen – Overzicht</i>	936
99	01.03.2000	J. Loones	<i>De Brakke Grond – "Belgica Special"</i>	937

M. VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

47	13.01.2000	C. Decaluwe	<i>Investeringsprogramma schoolgebouwen – Evaluatie</i>	1036
55	04.01.2000	S. Becq	<i>Volwasseneneducatie – Certificering</i>	1038
58	26.01.2000	J. De Meyer	<i>Gemeenschapsonderwijs – Herstructureringsfonds</i>	1040
56	26.01.2000	A. Van Nieuwkerke	<i>Basisonderwijs – Voorrangregeling bij tijdelijke aanstellingen</i>	938
60	04.02.2000	M. Dillen	<i>Onthaalprogramma anderstalige leerlingen – Evaluatie</i>	939
61	04.02.2000	M. Dillen	<i>Time-outprojecten – Stand van zaken</i>	942
62	04.02.2000	M. Dillen	<i>Zeepreventorium De Haan – Onderwijs</i>	943
63	04.02.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Franstalige faciliteitenscholen – Pedagogische-inspectieverslagen</i>	944
64	04.02.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Franstalige faciliteitenscholen – Doorstroming naar Nederlandstalig SO</i>	945
65	07.02.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Franstalige faciliteitenscholen – Nationaliteiten</i>	945
66	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim</i>	945
67	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug</i>	946
68	14.02.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>"Geneesheer-specialist" – Genderperspectief</i>	946
69	14.02.2000	D. Ramoudt	<i>Visserijonderwijs – Aantrekkingskracht</i>	946
71	18.02.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Leerkrachtenopleiding – Kinderen met leerproblemen</i>	947

R. LANDUYT, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme

33	26.01.2000	D. Ramoudt	<i>"Kunststeden" – Criteria</i>	949
36	28.01.2000	J. De Roo	<i>Knelpuntvacatures – Maatregelen</i>	950
37	01.02.2000	D. Ramoudt	<i>Luchthavenbedrijven Oostende – Franse arbeiders</i>	951
38	01.02.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>VDAB – Niet-uitkeringsgerechtigde volledig werklozen</i>	953
39	04.02.2000	J. Coens	<i>Arbeidsbemiddeling – Websites</i>	954
40	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim</i>	956
41	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug</i>	956
43	18.02.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>11 juli – Vakantiedag</i>	956

V. DUA, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

90	26.01.2000	F. Vermeiren	<i>Gemeentelijk milieuconvenant 2000-2001 – Lasten</i>	957
93	26.01.2000	I. Vertriest	<i>Vogelbescherming – Windmolens</i>	958
96	01.02.2000	G. Gardeyn-Debever	<i>Brandstoftanks land- en tuinbouw – Keuring</i>	959
97	04.02.2000	M. Van Den Abeelen	<i>Dioxine – PCB-analyses rond verbrandingsovens</i>	961
98	07.02.2000	A. Van Nieuwkerke	<i>Landwegen – Behoud</i>	962
99	07.02.2000	J. Timmermans	<i>Bedrijfsafvalwater – Saneringsresultaat</i>	963
100	07.02.2000	J. Timmermans	<i>Landbouwafvalwater – Saneringsresultaat</i>	966
101	07.02.2000	J. Timmermans	<i>Huishoudelijk afvalwater – Saneringsresultaat</i>	969

103	07.02.2000	J. Van Aperen	<i>Milieuvriendelijke vrachtwagens – Subsidiëring</i>	972
104	07.02.2000	J. Maes	<i>Putwater openbare instellingen – Waterkwaliteit</i>	973
105	09.02.2000	B. Grouwels	<i>Verbrandingsoven Neder-over-Heembeek – Afvaltransport</i>	974
106	09.02.2000	B. Grouwels	<i>Verbrandingsoven Neder-over-Heembeek – Dioxine-uitstoot</i>	975
107	09.02.2000	J. Malcorps	<i>Composteringsinstallaties – Controles</i>	977
108	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim</i>	983
109	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug</i>	983
110	09.02.2000	J. De Roo	<i>Afvalwaterheffing – Bevoegd hof van beroep</i>	983
111	09.02.2000	J. De Meyer	<i>Kanaal Gent-Terneuzen – Studie waterpeilverhoging</i>	985
△ 112	14.02.2000	J. Laurys	<i>Waterbeheersing – Demerbekken</i>	985
113	14.02.2000	J. Timmermans	<i>Europese richtlijn stedelijk afvalwater – Kwetsbare gebieden</i>	986
114	14.02.2000	J. Timmermans	<i>Vlarem II – Afbakening waterzuiveringszones</i>	989
115	14.02.2000	I. Vertriest	<i>Visserijsector – Structurele samenwerking met de overheid</i>	992
116	14.02.2000	J. Coens	<i>Vlarem II – Skytracers</i>	993
117	18.02.2000	F. Strackx	<i>Verpakkingsafval – Piepschuim</i>	995
118	18.02.2000	P. Lachaert	<i>Project waterbeheer Assenede – Waterbouwkundige efficiëntie</i>	995
120	25.02.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Metaalslakken N15 Mechelen – Opruiming</i>	997
122	01.03.2000	C. Decaluwe	<i>Milieu-inspectie – Militaire domeinen</i>	1043
128	03.03.2000	C. Verougstraete	<i>FIVA – Resultaten 1999</i>	998

J. SAUWENS, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

64	27.01.2000	B. Grouwels	<i>Publicatie verkiezingsuitslagen – Brusselse verkozenen</i>	998
65	27.01.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse ambtenaren in Brussel – Woonplaatsstimuli</i>	999
66	04.02.2000	J. Laurys	<i>Gemeentebegroting – Toezicht en gemeentelijke autonomie</i>	1000
67	09.02.2000	V. Declercq	<i>GIS Vlaanderen – Gedigitaliseerde kadasterkaarten</i>	1001
68	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse openbare instellingen – Ziekteverzuim</i>	1002
△ 69	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Ministerie Vlaamse Gemeenschap – Ziekteverzuim</i>	1008
△ 70	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse administratie – Kostprijs millenniumbug</i>	1011
71	09.02.2000	J. De Roo	<i>Antidopingcommissie – Stand van zaken</i>	1015
72	14.02.2000	N. De Gryze	<i>Topsportal Gent – "Flanders Sports Arena"</i>	1016
73	14.02.2000	J. Van Duppen	<i>Zwembad Herentals – Subsidiëring</i>	1017
74	18.02.2000	J. Stassen	<i>Abdijkerk Ninove – Archeologische site</i>	1017
75	18.02.2000	J. Stassen	<i>Abdijkerk Ninove – Parkingproject</i>	1019
76	18.02.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – Dienstencentrum Shanghai</i>	1020

D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media

67	04.02.2000	J. De Roo	<i>Bouwvergunningdossiers – Behandelingstermijn</i>	1020
73	09.02.2000	C. Decaluwe	<i>Common Wealth War Graves Commission – Bouwvergunningen</i>	1023
76	18.02.2000	V. Heeren	<i>Grond- en pandenbank – Stand van zaken</i>	1023